

Intensio forme fiat p p d
ditionem partis forma
lis ad partem formales
vtraq remanete. Et ar
guif q nō. nō. n. est possi
bile plura accidētia solo
numero differētia eē in
eodē subiecto pmo. igit
qstio falsa. 13 pna. qz ex
questione sequit opposi
tus aūtis. si enī intensio
fit rē. tūc plures partes
in eodē. sed oēs plures par
tū numeratū disticte. igr rē.
differūt q cūq i eodē sub
iēctis differētiā habent.

Ad oppositum

ad oppositum arguitur, cuiuslibet for^o itēssio fit
p^oductionē gradus post gradū, vt oēs ccedūt. s; i aduētū
posteriori gradus nō corūpūt p^or. igit^r tē. oīa p^or. s; scōa p^o
uētis p^obat. q^or talis gradus i casu nō dīat agēti ipsū; nec
patientī. nec; gradū qui post dūcitur: nec est for^o ab agē
te ipsa; producente dependē in fieri aut cōseruari. igit^r
a nullo nec ab aliquibus istōrū corūmpit^r.

fuit Burlei ponētis q̄ in omni alteratione gradus: qui pri-
mo acquiris in aduētū alteri: totāl corūpif: ⁊ alius do-
nōno pducit totāl alius a pmo: ita q̄ in quolibet instā-
tis mēsuratiōe alterationē est totāl aliā qualitas a qual-
itate que p̄us fuit: ⁊ in nullis duob⁹ instātib⁹ est eadē qua-
litas numero. ¶ Secūda opinio ponit: q̄ quāto qualitas
est magis admixta suo dīo: tāto est remissior: ⁊ quāto mi-
nus tanto est intensior: ita q̄ cuiuslibet forme intensio au-
tendit penes maiorē aut minorē admixtionē cū suo con-
trario. ¶ Tertia opinio ponit q̄ sicut q̄ntitas auget p ad-
ditionē partis quātitatiue ad p̄e quātitatiuaz viraq; re-
manēt: ita q̄ qualitas augetur vel intendit p additionē
partis gradualis ad partē gradualē in eodē subto p̄im-
viraq; remanēt. Et sicut vna q̄ntitas est alia maior: q̄ h
plures partes q̄ntitatiuas nō cōicantes alicui certe date
equales: ita vna q̄litas dicit alia data intensior: q̄ hz pl-
res partes gradualēs in eodē subiecto p̄mo nō cōicantes
alicui certe date equales. p̄mo igit p̄tractabo p̄mā o-
pinionē. Secūdo secūda. Tercio tertiā.

Quantū ad ^{1^m} p^{ri}mo ponit p^{ri}mo al-
q^{ue} d^{icitur} n^{on}es. C^{on} p^{ri}ma: q^{uod} in oī
motu ad formā aliquid n^{on} nouo p^{ro}ducit seu acq-
rit. hec p^{ro}lo velat 7° sic. quocūq^{ue} motu ad for-
mā dato: p^{ri}mo in fine ei^{us} ē aliquid q^{uod} nō p^{ri}mo fuit vel
ī sequit^{ur}. p^{ro}lo. si scōz scōz q^{uod} mobile p^{oss}it ēz ean-
t^{em} quā habuit in p^{ri}ncipio mor^{is} q^{uod} est icōueniēz.
obile nō fuisset motū: q^{uod} est 3° casus. 7° n^{on}ia patz.
p^{ri}mo p^{oss}it ēz in mā cessat motus. 2° q^{uod} frustra fu-
it ad talē formā: ex quo p^{ri}mo fuisset illa forma ī
Secūdo. q^{uod}libz q^{uod} mouet p^{ri}mo alit^{er} 7 aliter
p^{ri}mo 7 p^{ost}eri^{or}. igit^{ur} q^{uod}libet q^{uod} mouet fm aliquā
inūe aliter 7 aliter se bz fm istā formā. sed si ma-
te eadez forma a p^{ri}ncipio motus vsq^{ue} in finē mo-
t^{us} habz aliter 7 aliter: fm illā. igit^{ur} nō moueretur.
v^{er}o dicit^{ur} q^{uod} 13° maneat eadē forma: nō tū idem mo-

dñs se habedi illius forme a pncipio mot⁹. Vñq in finem.
 ita q forma vñq mō se habes in pncipio motus. dicit⁹ re-
 missa. 2 alio mō se habes in fine dicit⁹ intēsa. Et ad forma
 arg⁹ dicit⁹ q mobile p̄tinue aliter 2 aliter se hz p̄ aliā 2 ali-
 us modū se habedi illius forme. ¶ Cōtra. In tali motu cō-
 tinue solū acquiri alter 2 alter modus se habedi illi⁹ for-
 me. igit⁹ motus est ad tale modū se habendi tanq ad p se
 terminū. 2 nō ad forma: qd est absurdū. Itēz vel talis mo-
 dñs se habedi ē qualitas aut nō. si sic: cū p̄tinue erit alter
 2 alter modus. igit⁹ cōtinue erit alia 2 alia q̄litas. si nō. igit⁹
 tur vel illud erit suba vel quātitas vel vbi: 2 sic mutatio
 ad ipsuz erit generatio: vel corruptio: vel augmentatio: vel
 motus localis: qd est falsuz. Similit⁹ gradus forme est illud
 per qd forma est intēsa: qz nulla forma est intēsa per aliqd
 distinctū ab ipsa. igit⁹ 2c. maior p̄z. 2 minor p̄bat. qz inten-
 sio forme idē est qd forma intēsa. nā si forma esset intēsa
 p itēssionē aliā ab ipsa for⁹: tūc illa itēssio cū sit intēsa: ē
 itēsa vel seipsa: vel p itēssionē distinctā ab ea. si primū
 pari rōne p̄ma for⁹ intēsa est intēsa seipsa. si dicit⁹ scōm
 arguā similiter de tertia 2 quarta itēssionē in infinitū
 pcedēdū in itēssionē⁹ sibiynulcē subordīnari: qd est in-
 cōueniēs. Et idem argumentū potest fieri de gradū p̄ssio-
 q̄litaris itēse vel remisse. Et per sile argumētū pōt mo-
 bari q q̄litas nō est distinctū accitū a re quāta. ¶ Se-
 forte diceret aliqd q talis itēssio nō est itēsa nec rem-
 sa. ¶ Cōtra. tūc nulla forma ēē alia intēssio: qd nullū
 2cedit. pbat p̄na. qz si nulla itēssio est itēsa vel remissa.
 nō dedit⁹ itēssio ēē alia qd itēssio intēsa q̄lita vel illa 2

existens totalr corruptif: & alia de nouo pducif totalr ab
illa difficta. Scdaz pte b^a 3^a nls pbat doctoz p dicit^r tenet
istā opionē sic. in trēsiōe forⁱ subz sit vel dēnotat trēsi^o q̄
pius ceteris parib⁹. vel igit a forⁱ pēritē: aut ab alia q̄ de
nouo iducif: aut ab ambab⁹ sil. nō p^o. q̄ forⁱ pēritē nō est
itrēsiōz q̄ pius fuit. nec pōt dicit tertiū: q̄ ptes forⁱ nō mā
nēt sūt alteratiōe ad ipaz: vt dicit se pbatte i p^o pte sit tra
ctat^r. igit relinqt ppo^m. pma pte 3^a nls pbat sic. nō malo
rez vnitate regit morⁱ alteratiōis q̄ morⁱ locale: s; nū
quā in motu locali manet mobile sub eodē vbi. igit i mo
tu alteratiōis nunq̄ manet alterabile sub eadē forⁱ: & p
pns forⁱ pēritē totalr corruptif q̄ forⁱ trēndit. a^o ē nota
ex sil. 2^a b^a pbat sic. sit ita q̄ aliq̄ mobile scilicet moueri
localr s; se totū: tē v^o in aliq̄ istāri post B hēbit idē vbi v^o
nō. si nō. stat ppo^m. si sic. vel igit i toto v^o i pte. si i toto. igit
totū pti^r gescit. si in pte. igit illa p gescit. & p pns B nō sci
pit moueri s; se totū: qd ē ppositū. & istud arg^m videt pte
summare q̄ vbi sit vnū accūs in mobili qd mouet.

Tertia conclusio est q^d nulla for^a itēdit aut remittit^r: s^z sub^z p^a forma^z fit itēsi^o vel remissi^o. ista p^alo seq^r ex 2°: q^d post q^d nō maⁱnet eadē for^a aū 2° post. igit^r nō itēdit^r p^a p^ans. nec sequē^r itēdit^r: q^d ipa nō p^ans fuit. 7 q^d nō p^a fuit nō ē itēsi^o q^d p^a fuit. igit^r: s^z q^d sub^z d^r aliq^ui magis tale: 7 aliq^ui minus tale s^z forma^z. i^o sub^z est ill^u q^d itēdit^r aut remittit^r p^a forma^z. ¶ Ex h^{is} d^{is} b^{is} sequū^r correlaria. ¶ Primū: q^d nō p^a p^a for^a ēst magis itēsa: q^d sit magis affixa: aut p^amanētor i^o sub^zto. p^a ex 2° nē p^a. p^a ē et ob albedine n^ul^us q^d facili^o corru^p. p^a ē q^d albedo eq^u: 7 i^o ipa ē itēsi^o. ¶ 2° se^o q^d nō sit itēsi^o for^a: p^a additionē p^ans ad p^ate: ex q^d p^arib^{us}. resulter totū itēsi^o sius. ¶ 3° seq^r q^d cā p^a quā yna forma^z d^r itēnsioz aut 7 c^o missioz alia ei^us d^e spēi ē maior v^l mior latitudo iter illā 7 nō gradu^u ill^u: for^a: v^l si illa for^a: nō ē sūma ē maior v^l mior latitudo iter illā for^a: 7 gradu^u itēsi^o ill^u: for^a. ita q^d si tē ē d^e for^a: ei^us d^e spēi i^o itēsi^o: 7 d^e spēb^{us} v^l niuersi i^o p^ate^o cēntia b^{is}: q^d sit yna spēs v^l niuersi ē alia cēnat^r p^ate^o: 7 i^o ē possibi^l.

le q aliqua sit eentialiter pfectior q prius fuit: q tunc exi-
ret pfectiones. **Primo** speli: ita vna forma pot esse alia eius/
des speli intentio: nullo mo intellor q prius fuit pot esse.
Similr sicut vna spes vniuersi dicit alia eentialr pfecti-
or: q plus distat a no gradu pfectionis: aut q minus distat
a suma pfectione: ita vna forma dicit alia eiusde speli inten-
tionis: quia plus distat a no gradu intellonis: vel q min⁹ di-
stat a sumo gradu illius qualitatis vel forme.

Contra ista opinionem

Primo argua per ar-
gumeta que ipse for-
mat ptra se: et ponat solutiones eius. **2°** ponat aliqua argumē-
ta contra predicta opinionem. **Primo** arguo q scdaz clusi-
ones sic. si in motu ad formam irresistibile est pmanere alia for-
ma. **2°** sequit q idē numero esset pducēs et pductū respe-
ctu eiusde: sed hoc est impossibile: q tunc ides esset nalliter
pūs et psterius. **igit** **2°** et **3°** pna. q pducēs respectu eius/
dem est nalliter pūs pducto. Sed pncipalis pna pbatur.
posito q caliditas a. agat in frigiditate b. et ecōtra. frigiditas b. re-
agat in caliditate a. et sit nūc mediū istas illi⁹ acti-
onis. Et arguit sic. caliditas a. nūc pmo est pducta: et nihil
egit in a. nisi frigiditas b. vt pono. **igit** caliditas a. nūc pri-
mo est pducta a frigiditate b. sicut frigiditas b. nūc pmo ē
pducta: et nihil egit in b. nisi caliditas a. **igit** frigiditas b.
est pducta nūc pmo a caliditate a. et ecōtra. caliditas a. a
frigiditate b. ergo patet quod fuit pbandum.

Pro solutione

Primo argumēti ponit bur. istas
cōclusionē. q nō necessario in
pmo instāti in quo res pmanens hz esse p tunc habet ge-
neratō: aut pducens illā: s; necessario ante habuerit. imo
possibile est q res pmanēs pducta hunc pmo est: et tamē
illud qd p se egit ad pductionē illius nūc pmo non est.
Itam cōclusionē pbat pdictis doctor. qstione secun-
da sui colibet qnqz rōnibus: et ego addā sextā. **Primo**
ipse arguit sic. quicūq; aliqd nō repugnat alicui pro nullo
instāti sibi repugnat. s; for⁹ aliqd nō repugnat eē sine agēte
seu pducēte. **igit** p nullo instāti sibi repugnat: et p nūc nec
p instāti sui eē. aīo pbat p: qz ē dīctio dicere. s; nō repu-
gnat: et hoc pro aliquo instāti repugnat. **2°** qz repugnātia
ex parte rei est ex parte nature rei. **igit** nulla facta varia-
tione ex parte nāe rei nō fiet variatio repugnātie. **S; ea-**
dem est nā forme pmanētis in pmo instāti sui esse et cōti-
nue post. **igit** si post nō repugnat esse sine agēte: nec ante:
sed notū est q post nō repugnat. **igit** **2°**. **Secundo** pba-
tur eadē clusio sic. per differētiā que ponit inter formas
successiuā et pmanētes. s; q forma successiuā nō est tota
simul fm oēs partes eius. sed pmanēs est tota simul. ideo quando facta
est nō regit agēs: sed in pmo instāti sui esse ipsa est facta
cōplete siue pducta. **igit** **2°**. **Tertio** sic. in pmo instāti
forme pmanētis mā nō est in potētia ad ipsaz. **igit** p tunc
nō requirit agēs ipsaz formā. pna tenet. qz nō est agens si
ne potētia māe ad recipiendā actionē agētis: et aīo p3. qz
in illo instāti mā est actu informata illa forma. **igit** p tunc
nō est in potētia ad illaz. si enī tunc esset in potētia ad il-
lam: tūc posset illā de nouo recipere: et sic forma que est pdu-
cta posset de nouo pducta: qd est ipole. **Quarto** sic. non
magis gñatio subita requirit agēs siue generās in pmo i-
stanti sui esse q corruptio subita corrupens. sed corruptio
subita nō requirit corrupens in pmo sui eē. **igit** **2°**. maior
p3. et minor pbat. qz elemēta in gñatiōe mixti se corrup-
punt. et tū in pmo instāti siue corruptiōis ipsa nō sūt. **Qui**
to ponat q calidū agat in frigidū donec ipsū corrupat: et
frigidū reagat in calidū: tūc in pmo instanti nō esse frigidū
erit aliqua frigiditas pmo pducta a frigidō in calidū: et ta-
men p tunc id frigidū nō erit. **igit** sequit clusio. aīo p

batur. qz tunc terminabit actio frigidi. **igit** tunc pmo erit
inductus terminus illius actionis: sed iste nō est nisi frigi-
ditas. **igit** **2°**. **Sexto**. nō minoris potentie est forma p-
manēs in pmo instāti sui esse q cōtinue post. sed post pri-
mū instās nūc indiget agente. **igit** nec in pmo instāti.
pna p3. et aīo est possibile in casu posito q cōtinue post ali-
quod rēpus imediatū pmo instāti sui esse ipsa disponatur
ad corruptionē p aliqd agēs dīu. **igit** et aīo est pole.

Postea predictus

doctor mouet contra se
aliquas istatias. **Primo**
mo: qz cōiter doctores pbie faciētes difficultatē de gñati-
one mixti ex elemētis dicit q in p instāti gñationis for-
me mixti ipsa nō pducit qd elemētis: qz tūc pmo elemen-
ta sunt corrupta. ideo dicit q forma mixti pducit tunc a
virtute celesti. **Secundo**. qlibet effect⁹ particularis in
actu requirit causas particularē in actu: s; quelibet gene-
ratio subita: vel iductio rei pmanētis est effectus particu-
laris in actu. **igit** **2°**. **Tertio**. qlibet actus scdus quicūq;
est regit agēs in actu: sed cuiuslibet forme pmanētis p-
ductio est actus scdus. **igit** **2°**. p3. pna cū maior: qz act⁹.
scdus est opatio pueniēs ab actu pmo: sed necessario oīs
opatio regit operās. **igit** **2°**. **Quarto**. aliqua forma p-
manēs p pmo sui esse regit agēs p illo instāti. **igit** et qli-
bet. pna p3. qz nō ē maior rō de vna q de alia: et aīo p3 de
lumine qd qdīu ē regit pntiā corpis lucidi.

Ad hec argumenta

ipse respōdet. Et pmo
ad pnu de generatio-
ne mixti dicit q in pmo instanti gñatiōis forme mixti ipa
nō requirit agēs ipsaz. qz p tūc ipsa est. et auctoritas illoz
doctor negat. **Ad secundū** dicit q effect⁹ particularis
pōt duplr cōsiderari. s; in fieri et in facto esse: et tūc pcedit
duas cōclusiones. **Prima**. qlibet effect⁹ particularis in fieri
regit agēs pducēs ipsū. **Secunda**. nō qlibet effect⁹
particularis in scō eē regit agēs. **Et ad sensū p^o cōclusionis**
verificat auctoritas dicta. **Ad tertiu**. oīs actus **2°**. sol-
uit pmittēdo q nullius rei generatio vel pductio differt
a re que pducit aut generat: qd patet: qz nīl sic esset tunc
forma que generat generaret mediāte gñatiōe alia ab il-
la forma. et cū illa generatio nō semper fuerit: sequit q est
producta et generata. et si sic. aut igitur mediāte alia gene-
ratione. vel seipsa. si pnu: s; similiter argua de tertia et q-
ta. et sic in infinitū erit pcessus in generationibus sibyn-
uicē subordinatis: qd est impossibile. si se sola. pari rōne pri-
ma forma generata generabat se sola. **Simile argumē-**
tū potest fieri de corruptiōe. Et tunc ad argumētū dicit
q gñatio pōt duplr cōsiderari: sicut et res que generat. s;
in fieri: et in facto esse: et tūc posset dicere q gñatio in fieri
est actus scdus: et vt sic regit agēs in actu: qd est agēs
ipsaz. sed gñatio in facto eē nō est actus scdus: sed potius ē
actus pnu: qz vt sic nō est nisi forma pducta: s; iste do-
ctor nō sic explicet solutionē. apparet tū q ipse habeat sic
pnter respōdere. **Ad qrtū**. aliqua forma pmanēs **2°**.
negatur pna. et cū dicit q nō est maior ratio de vna q de
alia negat. et causa est: qz nō oēs forme pmanētes sunt p-
milio nāe. nā alique sunt for⁹ pmanētes q a suis agētibus
depēdēt in fieri: et pseruari: sicut ē lumē spēs coloris. et sic
de multis alijs. et de talib⁹ formis nō est verū illud qd di-
cebat: qz qlibet talis qdīu est regit pntiā eius qd eā p-
duxit. alie vō sunt forme q a suis agētibus depēdēt solū in
fieri vel pducit. et de talibus hz veritatē. **His pmissis**
rūdet ad arg^o pncipale cū dī q idē eēt pducēs et pductū
seu gñatū. negat pna. et cū vltius arguitur. in medio in-
stanti illius alteratiōis caliditas a. est pmo pducta **2°**. di-
cit q caliditas a. que est in medio instanti illius tps nō p-
ducit frigiditatem b. nec ecōtra: qz vtrāqz pmo est pducta
sed caliditas a. pducebat a frigiditate que ante illud in-

Ras fuit. et frigiditas sua caliditate ante illud istas fuit. **Licet ista responsio** se bene appareat: tamen salua reuerentia tanti doctoris: ipsa non videtur mihi vera. Et primo arguiam contra conclusionem super qua fundat sua responsio. 2° soluiam argumenta quibus ipse nititur probare predictas conclusiones. 3° arguam contra sua responsione.

Quantum ad primum

Primo duo. Primo quod omnis forma naturalis est alicuius difficultatis ad produci ab agente naturali. 2° quod nulla forma ab agente naturali et agente naturaliter potest in infinitum faciliter produci. quacumque enim data aliqua est illa facilius producibilis. Secundo prout quod cuiuslibet forme que corrumpitur vel corrumpitur in infinitum remittitur aut remittebatur vel corrumpitur in infinitum usque ad non gradum potentie actiue. 3° quod talis deperdet usque ad non gradum potentie actiue: tunc sit ita sicut iste doctor ponit quod nunc primo sit generata forma mixta ab elementis. et arguit sic. alijus certe difficultatis immediate ante istam quod est primo fuit istam formam producere demonstrata forma mixta nunc generata: sed quatenus difficultatis immediate ante istam quod est primo ista elementa non poterat superare. igitur immediate ante istam quod est primo istam non poterat istam formam producere. maior supponitur. minor probatur. quod quacumque difficultate data immediate ante istam quod est primo. minor fuit potentia actiua et 2° postquam remittebatur ad non gradum et tenet consequentia: quod nihil sufficit aliquid producere nisi superet resistantiam ad ipsum producendum. Et forte diceret quod non est difficultas producendi aliquam formam naturalem nisi ex parte resistantie resistantis: sed inducantur dispositiones istas formam necessitates. Et ideo: quod remissa fuit talis resistantia ad non gradum: quod ille dispositiones fuerunt inducite illa resistantia seu difficultas fuit deperdit usque ad non gradum. Et sic dico quod immediate ante istam quod est primo in infinitum facile fuit istam formam producere. Contra istam responsione arguo: quod ista data sequitur quod ignis possit quatenus liber formam mixta quatenus perfecti per actiones proprias producere. consequens impossibile. et consequentia probatur. quod datur aliqua forma quam ignis non sufficit producere per propriam actionem: et sit ista forma hominis gratia argumenti. Contra. non est difficultas in producendo formas hominis: nisi ex parte resistantie resistantis: ne forma hominis inducatur: ut ponit responsio. sed quacumque resistantia data in materia ex qua debet fieri homo: ignis potest illam ad non gradum corrumpere. igitur potest omnem difficultatem que est ad producendum formas hominis superare. et per consequens formas hominis producere. responsio igitur capit falsum fundamentum: scilicet quod non sit difficultas nisi ex parte resistantie. et imo ibi est duplex difficultas: scilicet corrumpendi et remouendi resistantiam: et producendi istam formam. Et simile argumentum potest fieri de caliditate et frigiditate in argumento principali. Et per hoc patet improbatio solutionis quam dedit ad primas instantias quam modo.

Quantum ad secundum

Quia contra se. Vado ad argui: quibus nititur probare conclusionem predictam. Ad primum cuius arguitur quando aliquid non repugnat. et concedo consequens et consequentiam: scilicet quod forme permanentes non repugnat in primo instanti sui esse non habere agens illas: sed repugnat naturali repugnancia agens tunc primo non esse et ipsum agere vel egisse formam permanentem: tunc primo existentem: et causa est supra assignata in argumento adducto contra illam positionem: quia requiritur agens sub aliquo certo gradu actiuitatis esse vel immediate ante hoc instanti quod est primo fuisse. modo repugnat naturaliter aliquid sub certo gradu actiuitatis immediate ante hoc instanti quod est primo fuisse: et illud idem in instanti: quod est primo non

esse. necessario enim ad hoc quod talis gradus actiuitatis deperdat labi tempus. Ad secundum de differentia forme permanentis et successiue dico quod forma permanens non differt a successiua in hoc quod non requirit agens cuius ipsa facta vel potest esse. imo multe sunt forme permanentes: quibus necessario assistit agens quod durat: cuiusmodi sunt lumen et species coloris: et vltima omnis forme que a suis agentibus dependet in fieri et conservari. Sed differunt forme permanentes et successiue: quod nullius forme successiue partes sunt omnes simul: sed permanentes sic. Ad tertium in primo instanti. dico quod primo instanti non requirit agens quod producat illam de non esse ad esse distinguendo producere contra productum esse: sed agens tunc agere: vel immediate ante illud instanti egisse illam formam: et nunc esse in producto esse: et hoc non posset agens nisi nunc sit: ut patet in solutione primi argumenti. Ad quartum. non magis generatio subita et ceditur maior. et minor negatur. 1° quod corruptio subita non requirit corruptionem. Et cum arguit de corruptione elementorum in generatione mixta. dico quod sicut in generatione mixta oportet concurrere aliud agens ab elementis: ita in corruptione elementorum oportet aliud corrumpens ab elementis concurrere: quod idem est producens formam mixta: et corrumpens formas persistentes in materia elementorum: et tale agens erit virtus celestis. Ad quintum ponitur quod calidum agat et admetto. et cum arguit quod in primo instanti non est frigiditas erit aliquid frigiditas et negatur. Et cum arguit. tunc primo terminabit actio frigidi. igitur tunc primo erit idem terminus illius actio. negatur. et causa est: quod si remitteret frigidum ita continue inducet minorem frigiditatem sed ipsum frigidum remitteret usque ad non gradum. igitur continue inducet frigiditatem minorem et minorem: seu remissionem usque ad non gradum. et per consequens primum non esse frigidum erit primum non esse frigiditatis idem ab eo. Ex quo sequitur quod possibile est aliquod agens per totam istam horam produxisse frigiditatem: aut aliam qualitatem usque ad hoc instanti: quod est primo: et tunc in hoc instanti: quod est primo nulla est frigiditas inducta: aut qualitas ab isto agente. patet in casu in quo tunc potest corrumpi tur de qualitate per agens primum sicut illud idem. illud igitur argumentum. nunc primo terminat actio calidi vel frigidi. igitur nunc primo est inductus terminus illius actionis: non valet de forma: sed bene sequitur deductio impedimento agentis contrarium. Vel aliter et facilius statuere fundamento positionis dico quod naturaliter est impossibile quod calidum corrumperet frigidum usque ad non gradum frigiditatis: et tunc frigidum reagat calidum usque ad primum non esse sui inclusue vel exclusiue. et causa est: quod ad hoc quod frigidum sufficiat reagere in calidum: oportet virtus actiua frigidi continue superet resistantiam calidi: quod non contingit in isto casu: quod virtus actiua frigidi deperdit ad non gradum. et resistantia calidi non ideo aliquid virtus actiua frigidi non superabit resistantiam calidi: et primo tunc non ager frigidum in calidum. Ad sextum. non minoris potentie est forma permanens et ceditur alio. et negatur. et causa est: quod ex parte alicuius forme permanentis non repugnat impossibile tunc est agens facere aut fecisse quod forma permanens nunc primo sit: tunc nunc primo ipsum agens non sit: ut est declaratum.

Nunc quantum ad

3° arguo 3° responsione sua in se. et prout aliqua. Primo quod necessario cuiusque effectui producto aut producendo corripit aliquid agens: quod immediate ipsum produxit: vel producit. patet. quod dato opposito in infinitum est processus in causis actiuis subynucleis subordinatis: et patet. quod capio a effectu. erga exempli. et b. agens. tunc vltima et b. est mediu: aut non. si non: tunc a. et b. sunt immediate: quod fuit suppositum. si sit. id est c. et arguo de c. sic de b. et sic in infinitum. Secundo suppono quod nulla duo instantia sunt immediate illis suppositis in casu argumenti principali. scilicet quod caliditas a. egit in frigiditate b. et contra usque ad instanti quod est primo. arguit sic. caliditas a. nunc primo est producta. igitur aliquid

est vel fuit agens ipsas pducēs immediate per pma suppo-
sitionē. vel igit id agēs est aut fuit frigiditas que nūc est
vel que ante hoc fuit. si pma pari rōne frigiditas q nunc
est pducta a caliditate que nunc est: et sic idē est pducēs
et pductū respēctū eiusdē. si dicat scdm. vel igit ista frigi-
ditas immediate ante istas qd est pēno fuit. vel p tps me-
diū ante hoc fuit. si dicat q illa immediate ante hoc fuit.
Cōtra. hec frigiditas b. immediate ante hoc fuit: et nulla
frigiditas in b. duravit nisi per istans. igit aliqd instans i-
mediate ante hoc fuit. et p pns illud instans et hoc median-
tur. et demōstrat per li hoc cōtinue instans: qd est pēno. si
dicatur q per tempus mediū ante hoc instans qd est pēno
fuit ista frigiditas sit id instans in quo ante hoc fuit. c. tūc
inter c. et pēno instans infinita instācia fuerūt: sed in quoli-
bet instāci alteratiōis ipi b. fuit alia et alia frigiditas totalr
in b. vt ponit positio. igit post istas et infinite frigiditates
fuerūt. et per pns frigiditas que fuit in c. nō immediate pdu-
xit caliditatē que nūc est: qd est ptra positū. Ista que dixi
cōtra istuz venerabiles doctores volo dixisse cū supposita-
tione meli⁹ dicētū: et grā exercitadi mētes studētū: qd si
nō sint demōstrati: dabit tū alijs modū subtili⁹ inestigadi.

Secundo principaliter

clussione sic. si tūc semp qn frigidū remitteret calidū
frigiduz p se pduceret caliditates. pns ē impossibile. qz tūc
frigiduz per se calefaceret: qz qdlibet p se pducēs calidi-
tatē calefacit. et pbat pns pncipalis sic. agat a. frigiduz in
b. caliduz: et cōtra per totā istā horā: sit nūc mediū in-
stans istius hore. tūc sic. caliditas b. nūc de nouo est idu-
cta ab aliquo p se inducētē ipsaz: et nihil egit in b. nisi a. vt
suppono. igit tūc pns p. et maior pbat. qz a. p se vnica acti-
one egit in b. et per tales actionē nō pduxit nisi caliditatē
que nunc est in b. igit tūc. vel sic. frigidū per se remittit ca-
liditates: sed quelibet rem. sio caliditatis est inductio no-
ne caliditatis: vt ponit positio. igit tūc. C Ad hoc ipse re-
spōdet distinguēdo qd aliquid p se pducere aliqū effe-
ctuz duplr possum⁹ intelligere. vel qd per se pducit illuz
tanqz finē vltimū et vltimo intētū: vel tanqz medium
requisitū ad talē finē. verbi grā. graue mouet se ad locū
qui est sursum si descendat de spera ignis ad sperā aeris: s; nō
intendit istū locū tanqz finē vltimū: qz talis est medi-
um mundi. C Ex iuxta hoc ipse pcederet duas cōlones.
Prima est qd possibile est caliditates per se inducere fri-
giditates nō tanqz finē vltimo intētū: sed tanqz mediū
in tales fines: sicut exemplificatū est de granū. et similiter
iuxta positionē suā caliduz agens in frigiduz cōtinue p-
ducit aliā et aliā frigiditates: sed non tanqz finem vltimo
intētū. C Secūda cōlūso. impossibile est caliditatē per
se pducere frigiditates: vel cōtra tanqz finē vltimo in-
tētū. paret. qz nullū cōtrariū intendit finalr suū dū
pducere: sed potius simile. C Ex quibus sequit qd possi-
bile est vnuz cōtrariū esse causas alterius: s; nō tanqz vlti-
mo intētū. et tūc euz arguit in argumento pncipali qd
frigiduz per se calefaceret: et cōtra. negat pns. et causa est
qz nō quelibet inductio caliditatis est calefactio: qz indu-
ctio remissiois caliditatis qd prius fuit ceteris parib⁹ nō
est calefactio. sed ad hoc qd aliqua inductio caliditatis
sit calefactio requirit qd terminus a quo illius inductio-
nis caliditatis sit frigiditas vel caliditas remissiois qd cali-
ditas que inducit. C Ex quo vltius sequit qd nō quelibet
alteratio per quā acquirūt caliditas cuiuslibet alterati-
oni qua acquirūt caliditas est idē specie. C Cōtra: qz di-
stinctio motū specifica attendit penes distinctionē ter-
minoz ad quos istoz motū. et cōtra identitas specifi-
ca motū attendit penes identitates specificā termino-
rum: ad quos. sed oīz alterationū quibus acquirūt calidi-

tas idē est terminus ad quēz fm specie. igit tūc. C Itē
quia motus est de genere terminū ad quēz: vt ponit pns
et pmetator. s; pbycop. C Ad pma cū dicat. distinctio mo-
tūz specifica attenditur penes distinctionē terminoz
ad quos: et cōtra scilicet identitas motū attendit tūc.
dicat qd non soluz penes identitates vel distinctionē ter-
minoz ad quos: attenditur identitas vel distinctio mo-
tūz: sed etiaz penes distinctionē vel identitates tam
termini a quo qz termini ad quē. alter enīz motus ascen-
sus et descensus essent eiusdēz speciei: qz aer. existēs supra
suam sperā descendit ad illā: et existēs infra mouet sur-
sum ad eadēz. Similiter si aliquid per diminutionē fiat
bipedale: et aliqd p augmentū fiat. similiter bipedale istū
motus sunt ad eundēz terminū in specie: nō tamen sunt
eiusdēz speciei: qz vnus est augmentatio: alter diminutio.
C Sed aliter et melius iudicio meo dico qd motū speci-
ficatio attendit penes distinctionē et identitates ter-
minoz ad quos: quos vltimate itendūt mobilia que mo-
uentur illis motibus. et ideo quādo remittit caliduz: qz ta-
lis terminus vltimatus istius alterationis est frigiditas:
et nō caliditas. talis alteratio debet dici in frigidario: et nō
calefactio. et per hoc pater solutio ad pma et scōz. Et tenēs
istā rātionēz habet dīter respōdendo cōcedere qd aliqz
motus ascensus alicui motui descensus est idē in specie. et
qd aliquod augmentū alicui diminutioni: nec hoc videt

Tertio principaliter

q effect⁹ p se pductus a cā totali illius effect⁹ ē multo p-
fectior illa causa. et sequens est falsus. qz nihil agit vltra p-
fectionēz proprias. et sequens ē pbatur: qz frigiditas agēs
in caliditates cōtinue per se tanqz totale agēs pducit no-
uaz caliditatē. sed oīs caliditas qualibet frigiditate est p-
fectior. igit tūc. C Item: sit caliditas sūma et sumā frigi-
ditas remissa: et scilicet nūc agere frigiditas in caliditate.
tūc per aliquod tēpus cōtinue post hoc: et in quolibet in-
stanti illius erit noua caliditas pducta a frigiditate. sed
per idēz tempus erit caliditas multo intensior qz illa fri-
giditas. igit per aliqd tempus cōtinue post hoc ager il-
la frigiditas vltra gradū ppruz. Sed argumentū id ipē
adducit de remisse calido agente in intense caliduz: et in
idem redit. C Ad hoc argumentū ipse respōdet sic qd s;
omnes opinionē remisse caliduz agens i tēse calidum
pducit caliditates perfectiores qz sit sua caliditas ppruz:
et hoc per caliditates suā remissas: s; cōtinue caliditas quā
producit sit remissior caliditate pexistēte itense calido.
C Sed in hoc vt mibi videtur multuz errauit: qz opinio
tenens qd intensio fiat per additionēz gradus ad gradum
vtrōqz remanente non poneret qd remisse caliduz agens
in intense calidum pduceret aliqūz graduz caliditatis
remissiois qz sit caliditas itense calidi: sed soluz remit-
teret ipsum auferendo aliqūz graduz caliditatis ab eo.
si enim intensio fiat per additionēz partis ad partem tūc.
etiam remissio fiet opposito modo: scilicet auferēdo par-
tem a parte. sed cōtra poneret ista opinio qd remisse calidū
nō agit in intense caliduz per caliditates remissas: s; per
frigiditates quā habet in se: quia si de natura forme re-
misse esset corrumpere aut remittere formam intensam:
tūc lumen remissum superueniens luminī intensō cor-
rumpere aut remitteret ipsum. cuius oppositum ostēdo-
tur infra. et etiaz ista clari⁹ dicuntur in determinatione
tertie opinionis. C Et tūc soluendo argumentū ipse in-
nuīt istaz distinctionē qd aliqūz causas pducere effectum
perfectiorē seipsa possumus dupliciter imaginari. vel ex
termino a quo perfectiori qz est iste effectus: qui produci-
tur. vt ex termino a quo imperfectiori illo. exempli gratia.
frigiditatē p se pducere caliditates possumus dupliciter

Imaginari: vel ex caliditate intensiori q̄ sit illa caliditas
quaz pducit illa frigiditas. vel ex caliditate remissiori q̄
Alia caliditas que pducit. ¶ Et iuxta hoc ponit duas con-
clusiones. Prima. impossibile est aliquā causaz totales p
se pducere effectū pfectiores seipsa ex termino a quo im-
perfectiori illo effectū. p3 inductive: q2 frigiditas ex frigi-
ditate aut ex caliditate remissa nō pōt pducere calidita-
tes intensaz. ¶ Secūda conclusio. possibile est aliquā causaz to-
tales per se pducere effectū pfectiores seipsa ex termino
a quo perfectiori illo effectū. p3 inductive: q2 frigiditas ex frigi-
ditate remittens calidūz continue pducit caliditates. sic
enim pducere nō arguit magnaz perfectiones in agente:
ex quo de perfectiori pducit imperfectius: et continue plus
et plus impficit. et per hoc patet solutio ad argumētum: q2
concedit cōsequēs et sequentiā. ¶ S3 cōtra hoc ipse met
arguit dupliciter. pmo. quelibet causa totalis cōtinet effe-
ctūz suū formalr vel virtualiter: sed nihil alio minus pfe-
ctūz cōtinet id formaliter vel virtualiter. igitur nihil alio
minus perfectūz est causa totalis illius. ¶ Secūdo. ois
causa alicuius effectus est vniuoca vel equiuoca. et si est
vniuoca: tūc est eque pfecta cūz effectū. si equiuoca tūc
est pfectior. igit. et. ¶ Ad hec respōdet. pmo ad p̄mū. q̄li-
bet causa totalis et. dicit q̄ aliquid cōtineret aliquid virtuali-
ter est dupliciter. vel fm gradū perfectionis: qualiter ho-
mo cōtinet asinū. vel fm virtutē actiūaz: aut productiūā
quō semen aialle. pliciter cōtinet animal. Et adhuc conti-
nere aliquid fm virtutēz actiūā est dupliciter. vel absolu-
te: vel respectiue. aliquid cōtineret aliud fm virtutē acti-
uā absolute est illud posse ipsūz pducere ex quocūq3 ipm
est pducibile: sed aliquid cōtineret aliud s3 virtutē actiūā
respectiue est posse illud pducere: s3 nō ex quocūq3 ipsūz
est pducibile. exēplū p̄mū: intēse calidūz potest pducere
caliditatē ex quocūq3 ipsa est pducibilis. Ideo cōtinet ipaz
fm virtutēz actiūā absolute. exēplūz secūdi. iuxta ipsum
frigidūz potest pducere caliditatē ex calido: sed nō ex fri-
gido ex quo ipsa est pducibilis. Ideo cōtinet ipsam s3 vir-
tutē actiūā respectiue. et fm hoc dicit pmo q̄ nō ois causa
totalis et. cōtinet effectū formalr vel virtualr fm gradū
pfectionis. patet: q2 fm ipsūz caliditas sūma tanq̄ tota-
lis causa pducit formā substantiālē ignis quā non cōtinet
formaliter: nec virtualiter fm gradū pfectionis. Similr
frigiditas agens in calidū remittit ipsam caliditatē: et re-
mittendo pducit caliditates: et tamē frigiditas nō conti-
net caliditatē formaliter nec virtualiter fm gradūz pfe-
ctionis. dicit secūdo q̄ ois causa totalis alicuius effectus
cōtinet ipsūz virtualr in virtutē actiūā vel actiuitatis. et
tūc ad argumētū negat minor. ¶ Ad secūdū cūz dicit
q̄libet cā et. cedif. et cū. dicit. si est cā equuoca est pfectior
suo effectū. negat. et certe p̄mū r̄dēdo valde subtiliter lo-

Quarto principaliter

Quarto principaliter ^{Quintus est.} cōtra idem arguit
sic. qz sequit̃ q̃ quilibet qualitas per se sensibilis ē et cor-
ruptibilis sine motu pcedēte sua corruptionē. ⁊ pbat cō-
sequētia. incipiat a. calidū agere in b. frigidū. ⁊ cōtra. ⁊ tē-
patet q̃ caliditas a. imēdiatē post hoc erit corrupta. ⁊ si-
militer frigiditas b. ⁊ tamē nullus motus pcessit in a. vel
in b. qz nunc pmo incipit alteratio in vtroq; illoꝝ. S; ex
psequēte sequēt̃ plura incōueniētia. p̃mū: q̃ oīs talis
qualitas esset acquisibilis sine motu pcedēte eius acqui-
sitionē: qđ est ipossibile: qz tunc ad q̃litates p se sensibiles
de tertia specie qualitatīs nō esset per se motus: qđ est cō-
tra p̃m. 7.º p̃hy. cor. ⁊ 2.ª p̃a. p. 3.ª qz omne qđ est subito corru-
pibile sine motu pcedēte eius corruptionē est subito p-
ducibile sine motu pcedēte ei⁹ pductionē. 2.º ex p̃ntē illo
segt̃ q̃ alicui⁹ rei pmanētis. ⁊ cuiusl; ei⁹ p̃l dat vltimū
esse. ⁊ 3.ª p̃a. ex quo talis qualitas subito corrūpit sine mo-

tu pcedente eius corruptione, falsitas. *Actus patz. 8. ph.*
Tertio. nō corrūpī caliditas nisi per inductionē frigiditatis: sicut nec forma habēs aliu corrūpī: nisi p inductionē sui contrarij: sed nulla frigiditas subito inducī sine motu pcedere eius inductionē. aliter enī ad ipsas nō eēt p se mor?: igit nec etiā corrūpī caliditas subito sine motu pcedere eius corruptionē. **Ad** hec ipse respondēt: cū arguit. sequit qd quilibet q̄litas p se sensibilis. pcedit p̄s et p̄s. dicit tñ qd necesse est qd oīs qualitas corrūpat: vel per motus pcedentes vel sequētē q̄litates illā. Et ita est i pposito: qz talis forma corrūpī p motus sequētes. mor? enī qui est ab aliqua forma dicit illi forme: vt dicit p̄mator. 5. ph. cor. 2. mēto. 6z. Vt utñ ista auctoritas videtur meo nō est multus ad p̄stius. et cū arguit qd talis q̄litas esset subito pducibilis. negat p̄s. et cū arguit qd sic qz oē qd est subito corruptibile sine motu pcedere est sine motu pducibile. negat. imo oppo^m ē valde rōnabile: qz cū gñatio et corruptio sint mutatiōes oppositae bñt fieri mō opposito. id talis for^a corrūpī subito p motū sequētē et nō pcedētē: gñat p motū pcedētē et nō sequētē. **Ad** secundū i cōueniētiā cū arguit qd alicui⁹ rei pmanētis rē. Respondet. nō est possibile dari vltimū rei pmanētis substantiāle: sic qd in aliquo instāti talis res sit: et imēdi te post illud instans nec sit talis res: nec aliqua eius pars. s; in rebus accidentālibus pmanētib⁹ dicit qd dari vltimū instans possumus dupliciter imaginari: vel fm species: vel fm indiuiduū. exemplū p̄m: si for. nūc in se haberet caliditātē: et imēdiatē post p̄ illa eēt corrupta: et nō alia de nouo pducta. exemplū secūdi: si imēdiatē post p̄ illa esset corrupta: et imēdiatē alia eiusde; species pducta de nouo. Et fm hoc dicit duo. p̄mū: qd nō est possibile dari vltimū esse alicui⁹ accidentis pmanētis fm spēs. p̄s. ad intellectus datū: qz iuxta positionē suā nō corrumpitur aliquis gradus albedinis aut caliditatis nisi alter itroducatur eiusdem species cōtingit dari vltimū instans suū ē fm indiuiduū: et per hoc soluit secūdi i cōueniētiā. **Ad** tertiū cū arguit. nō corrūpī caliditas rē. negat p̄sequētia: qz lz quilibet frigiditas que inducī post corruptionē caliditatis inducāt p motū pcedentē eā: tamē motus pcedēs eoz est sequēs caliditatis que corrūpī per inductionē illius frigiditatis: ita qd idē est vel erit mor? quo corrūpī caliditas: et inducitur frigiditas: aut saltē in eade; mēsurā erunt isti motus. verū est tñ qd iste doctor hic dicit multa verba. sed in sūma ista videt esse solutio. **Ad** cōtra istā solutionē ipse arguit dupliciter q̄tūz ad hoc qd ponit formā corrūpi p motū sequētes. p̄mo sic. nihil corrūpitur quādo ip̄s nō est: sed cōtinue quādo mor? sequē est: tunc forma que corrūpī per illūz motū nō est: qz iam est corrupta. igit tunc ipsa nō corrūpī. et per p̄sequēs non corrūpī per motus sequētes. **Item**. nō potest aliquid corrūpi per illud quod est p̄se post ip̄s: qz corruptio presupponit corrumpē: igitur nō corrūpī forma per motus sequētes illā. **Ad** hec respondet. p̄mo ad p̄mūz nihil corrūpī rē. dicit qd corrūpi idē est qd desinere ēē. sequitur enī hoc corrūpī. igitur hoc desinit esse: et eodē. tra. capiendū hoc corrūpī generaliter p mutari de esse ad nō esse. similiter generari idē est qd incipere esse. et idē sicut dupl^r pōt contingere aliquid desinere esse. vel i. qz nunc est: et nūq̄ post hoc erit: vel qz nunc nō est et imēdiatē ante hoc fuit: demonstrando per li hoc instans qd est p̄sens. ita dupliciter potest aliquid corrūpi: vel quia nunc est et nūq̄ post hoc erit: vel qz nūc nō ē et imēdiatē ante hoc fuit. et cōsimiliter per omnia dicatur de generari et incipere esse. Et ex hoc sequit qd possibile est idē simul generari et corrūpi sicut est possibile idē simul incipere

esse et desinere esse: exponendo illi desinit per positionem presentis et remotionem futuri: et incipit per positionem presentis et remotionem preteriti. et tunc ad argumentum. nihil corrumpitur et. concedo. exponendo corrumpitur per positionem de presenti et remotionem de futuro: sed exponendo corrumpitur per remotionem de presenti et positionem de preterito non repugnat corrumpi aliquid quod non est. Dico tamen quod talis forma corrumpitur in ultimo instanti in quo ipsa est: et hoc per motum sequentes. non quia motus sequens agit ad corruptionem illius forme: sed quia agens tales motus facit per talem motum quod hec forma nunc est: et non immediate post hoc erit. et hoc est ipsa corrumpi: quia nisi nunc fieret vel inciperet fieri talis motus hec forma non corrumpitur nunc: nec desineret esse. Ad secundum cum dicitur. non potest aliquid corrumpi et. Respondet quod aliquid corrumpi per aliquid est dupliciter. vel effectiue: vel formaliter. exemplum primi. frigiditas per caliditatem calidi agentis in ipsam corrumpitur effectiue. exemplum secundum. caliditas corrumpitur formaliter per motum qui est remissio caliditatis: aut per frigiditatem. Inductus in subiecto in quo est caliditas. et dicitur per ipsum corrumpi formaliter: quia motus ille quo acquiritur frigiditas: et dicitur caliditas est ad frigiditatem tanquam ad terminum ad quem. terminus autem ad quem est motus potest dici formalis motus: quia motus capit denominationem a termino ad quem et iuxta hoc ipse ponit duas conclusiones. Prima. impossibile est aliquid corrumpi effectiue per illud quod est vel erit precise post ipsum. pater. quia quilibet corruptio presupponit corruptum effectiue. Secunda conclusio. possibile est aliquid corrumpi formaliter per motum sequentes: sed non effectiue. et cum arguitur quod non: quia quilibet corruptio presupponit corruptum. conceditur effectiue. Sed contra primum conclusionem arguo sic. sit ita quod caliditas a. non sufficit ad agere in frigiditatem b. sed intendatur quoad sufficiat: et appropinquetur ipsi b. sufficere. vel tunc dabitur primum instans in quo a. sufficit agere in b. vel ultimus in quo non. non primum: quia non datur primum instans in quo actiuitas sit potentia actiua a. excedat resistentiam b. sed quandoque potentia actiua a. excedat resistentiam b. precise tunc sufficit et a. agere in b. igitur non dabitur primum in quo a. sufficit agere in b. si dicitur secundum. sit nunc illud instans. et arguitur. frigiditas b. nunc corrumpitur: quia nunc incipit a. agere in b. et per consequens frigiditas b. totaliter desinit esse: et corrumpitur per positiones de presenti et remotiones de futuro iuxta istam positionem. vel igitur corrumpitur effectiue a caliditate que nunc est: et hoc non: quia talis nunc non sufficit agere: ut ponit casus. vel a caliditate que post b. erit. et sic habetur oppositum prime conclusionis. si quod aliquid corrumpitur effectiue ab aliquo: quod non est nec fuit: sed solus post hoc erit. Similiter ex ista responsione sequitur quod aliquid corrumpitur ab aliquo: quod nec est: nec fuit: nec unquam erit. quod arguitur sic. in casu posito frigiditas b. non corrumpitur a caliditate que est: nec que fuit: nec que erit. probatur primo: quia non a caliditate que est: aut que fuit: ut patet in alio argumento. nec a caliditate que erit: quia caliditas a. que corrumpet frigiditatem b. vel erit immediate post hoc. vel tempus erit antequam ipsa erit. si dicitur primum cum quilibet caliditas a. in tali casu in quo ponitur a. intenditur. dicitur precise per instanti: sequitur quod aliquod instans immediate post hoc erit: quod est impossibile. si dicitur secundum. contra: quia frigiditas b. immediate post hoc erit corrupta: et per tempus erit antequam caliditas a. erit. igitur per tempus prius erit frigiditas corrupta ab aliquo quam aliquod corrumpens ipsam erit: quod est impossibile. primo: quia pari ratione illa frigiditas corrumpitur a caliditate que erit hinc ad mille annos. et quia secundum ipsum corrumpitur et corruptum presupponit corruptum effectiue.

Quinto principaliter

sic arguitur. agat a ignis in b. aquam et contra. reagat b. aqua. igne ipsius remittendo: et vel aliquod tempus totum manebit eadem caliditas in a. igne: vel non. si sic sequitur oppositum illius opinionis. si non. igitur a. ignis non calefaciet b. aquam: quod est contra positum. et probatur contra sic. quia non est possibile quod aliquid calefaciat aliquid per aliquod tempus durat per instanti: sed quilibet caliditas a. ignis durabit per instanti. igitur non est possibile a. igne calefacere per aliquam caliditatem suam. contra per cum minori. et maior. probatur: quia impossibile est quod aliquis motus effectiue fiat ab illo: quod durat per instanti. Dicitur autem gumeto ridet: concedo contra et contra ultimum. si quod a. ignis non calefaciet b. aquam per aliquam caliditatem in illo casu: sed per infinitas caliditates calefaciet a. ignis b. aquam. et ponit exemplum plus sic. sol per motum suum calefacit aere gescentes: non per aliquem radii: quia nullus talis durat. nisi per instanti. aliter enim si motus solis transiret de subo in subum: sed per infinitos radios sol calefacit aerem gescens: ut per instanti. et per instanti per omnia dicitur de a. et b. in casu posito. Contra istam responsionem arguo sic. si per infinitas caliditates a. calefaciet b. igitur si infinitas tenetur catheco vel sincatheco. si primum: igitur a. calefaciet b. per aliquas caliditates quod sunt vel erunt infinite caliditates: quod est impossibile. si dicitur secundum. igitur per duas caliditates a. calefaciet b. et per tres: et sic in infinitum. contra falsum: quia per nullas duas caliditates a. calefaciet b. quod omnes due caliditates a. sunt vel erunt solus per duo instanti: ut ponit: sed non est possibile quod aliqua que sunt vel erunt solus per duo instanti calefaciat per tempus: quia aliter in tempore medio iter ista duo instanti fieret calefactio ab illis caliditatibus: et tunc non essent tunc ille caliditates: nec aliqua ipsarum. et contra arguitur de tribus et quatuor: et sic in infinitum. Ad exemplum de radio dico quod nullus radius manet per instanti secundum se: et quodlibet subiectum: quodlibet acquiritur successive et similiter successive deperdit. Et cum arguitur quod tunc migraret de subo in subum. negatur contra. quia non imaginor quod radii existant in a. puncto. gratia exempli. moueat ad motum solis: cum sol recedit ab a. puncto infans: quando solis: sed in eodem puncto per tempus stabit ipse: vel aliquid eius antequam totaliter erit corruptum. et sicut sol obicitur continuo et successive alteri et alteri puncto medii gescens. ita continue et successive producat alium et alium gradum.

Sexto principaliter

sic arguitur. sequitur quod una gutta aque sufficeret corrumpere totam caliditatem sperie ignis. contra est absurdum. et contra probatur sic. appropinquet una gutta aque spei ignis: tunc ignis agit in aquam: igitur aqua agit in igne ipsius remittendo: quia sunt coicantia in materia: sed cuiuslibet caliditatis ignis remissio est eius totalis corruptio per se. igitur tota caliditas ignis corrumpitur. Ex quo sequitur ultra quod a. sufficit corrumpere quilibet caliditatem mundi: quia potest corrumpere totam caliditatem ignis et nulla est maior: igitur et. Ad hoc ridet: quod si totum potest remittere catheco et sincatheco: ut est notum ex logica. si primo modo: conceditur quod quilibet frigiditas quicunque parua potest corrumpere totam caliditatem ignis. sed non secundo modo potest corrumpere: quia est sensus quod una gutta sufficeret corrumpere quilibet partes caliditatis ignis. et hic potest tamen difficultas de reactione. utrum quilibet frigiditas quicunque parua sufficeret reagere in caliditatem quicunque magnam: sed per hunc tractum illam.

Septimo principaliter

sic arguitur. si non maneret eadem forma et. quilibet esset idiuissibilis intensiue: et nulla habet partes graduales. contra falsum. et contra per de se. sed falsitas contra probatur. quia tunc ad nullam formam esset per se motus: quod probatur: quia alteratio est motus continuus. igitur non est nisi ad illud: quod est continue et successive acquisibile: sed nulla forma est huiusmodi. igitur et. Ad hoc ipse respondet: concedo contra et contra sequentia. si quod quilibet est idiuissibilis intensiue. et cum arguitur

q ad nullā formā esset p se motus negat. 7 cuz arguit. al-
teratio est motus. 7 pmo. igit nō ē nisi ad id qd est pmo. 7
successive acqibile. negat. 7 pmo. ad hoc enī qd ad aliqd sit
per se motus hoc nō regit. sed regit pmo qd talis forma
habeat p rariū resistēs. 7 requirit qd spēs in qua est illa
forma habeat latitudinē graduū. fm quā posset eē motus
p rariū. 7 ita est. Sed p rariū qd p hā in. 7 p hā cor. ponit
qd ad virtutē 7 ad vitiū nō est p se motus. qz cōsistunt in idī
uissibili. sed p te ois forma p sst in idīuissibili. igit ad nul-
lam formā est p se motus. Respōdet qd p hā nō ponit
qd ad virtutē. 7 ad vitiū nō est p se motus. qz p sst in idī
uissibili itenitue. sed qz in nulla spē virtutis seu vitiū est la-
tudo graduū f3 quā posset eē motus. sicut est in alijs for-
mis. S3 qz p eadez virtutē f3 spēm aliqz or magis 7
min⁹ virtuosus. igit f3 spēs virtutis sūt gradus itēsi vlt remis-
si. f3 iter quocūqz gradus eiusdez spēs. quoz vn⁹ est itē-
sior 7 alter remissior est latitudo media. igit in spē virtutis
est latitudo. 7 valeat hoc argumētū quātū valere pōt.

Octavo principaliter arguit sic. illa qruz
qdlibet manet solū
p istā nō p rariū. 7 ad iulcē. 7 facit latitudinē ad iulcē.
at rariū p rariū ē. qz si mēsuratū ē. 7 mēsurā ade-
qta est p rariū. f3 oēs gradus for. sūt b3. igit rariū 7 p rariū nllus
motus alteratiōis ē. vel pōt eē p rariū. 7 p rariū pbat. qz mor-
alteratiōis pponit ex illis for. vel gradib⁹ dīcōtūis. 7
qz si p rariū mor. nō est p rariū nec mor. est p rariū. qz ad
vinitatē seu p rariū mor. regit vinitas mobilis 7 spa-
ciū. 7 p rariū cor. hoc idēz p rariū. p rariū. 7 p rariū. 7 p rariū. 7 p rariū.
cif. qz si mor. est vn⁹. necesse est qd nā in qua est motus sit vnū
numero. 7 postea or in eodez p rariū. qd necesse est qd in vno mo-
tu f3 numerū id in quo est motus sit vnū numero. Ad
hoc rīdet qd duplex est mor. qdā de gñe passiōis. qdā de
gñe termini ad quē. 7 tūc ad arg. 7 cedit qd mor. qui est
de gñe termini ad quē nō est p rariū. f3 subito acgrif. 7 b3
pbat arg. sed mor. de gñe passiōis est b3 p rariū. S3
ista respōsio videt ficta 7 b3e fundamētū falsū. f3 qd mo-
tus g est de gñe passiōis sit realr distinctus a motu qui est
de gñe termini ad quē. p rariū qz si eadez est mēsurā motus g
est de gñe passiōis. 7 motus g est de gñe termini ad quē.
igit si vn⁹ illoz nō est subitus nec alter. aliter enī eadem
esset mēsurā adeqta mutatiōis subire 7 successiue. 7 sit
a. motus de gñe passiōis. 7 b. mor. de gñe termini ad quē.
tūc arguit sic. a. 7 b. sunt mor. realr distincti. igit nō repu-
gnat a. esse b. nō exīte. 7 cōtra. ponat. igit b. esse nō exīte
re a. 7 sequit qd per tempus durabit mutatio subita. quod
includit contradictionem. 7 cōsequētia patet.

Nono principaliter arguit sic. in tras
mutatiōe eozuz
caliditatez iductā infinite caliditatez. 7 p rariū in infinita indī
uidua speciei caliditatis p rariū. 7 p rariū. 7 pbat. 7 p rariū.
qz si in quolibet instanti rariū mēsuratū motus est alia
7 alia caliditas. 7 qdlibet istās infinite instantia p rariū.
igit rariū. S3 rariū respōdet p rariū. 7 p rariū sicut est cō-
cedendū. 7 hoc etiā b3 cedere opinio tenēs qd in itenitōe
for. gradus p rariū. 7 qd de nouo acgrif simul manēt.

Decimo principaliter arguit sic. in tras
mutatiōe eozuz
habentiū simboleitatez. 7 g. ignis in aerē manet eadē qli-
tas numero in gñato 7 corrupto. vt ponit p hā. 7 de gene-
ratione. 7 tū caliditas aeris est remissior caliditate ignis.
igit eadē qliatas numero est p intensior. postea remissior.
Ad hoc ipse rīdet qd p rariū. 7 p rariū in loco p rariū nō vo-
lūt qd de facto aliq. qliatas maneat in eistis hūtib⁹ simbo-
liz. f3 volūt qd ex pte diuersitatis elemētōz nō repugnat
ipsa habere i se successiue eandē qualitātē numero possi-
conueniunt in vna qualitate cōmuni.

Undecimo principaliter arguit sic. sic
est in augmē-
to. ita 7 in alteratiōe. f3 in augmento nō o3 totā q rariū
p rariū cor. igit nec in alteratiōe. S3 dicit qd si
mīle est de augmento 7 de alteratiōe f3 aliqd. 7 fm aliqd
est dīstīte. p rariū est. qz sicut nō ē pōt plures q rariū
de3 spēs p motū alteratiōis acqstas eē in eodez subiecto
adeqte. ita ipōt est plures q rariū p motū augmēti
acqstas eē in eodez subiecto adeqte. f3 dīstīte est q rariū
tūz sit p additionēz q rariū ad q rariū p rariū remanē-
te 7 nō alterato. 7 cā est. qz q rariū addita nō recipit in
eodez adeqte in quo p rariū. f3 nō o3 p rariū cor. tūus
oppositū est de q rariū. S3 p rariū qd augēt q rariū
bet p rariū. igit q rariū p rariū 7 sequēs sunt in eodem
subiecto adeqte. S3 dicit qd si caplat augēt p rariū p rariū
stinguit f3 rarefieri. nō q rariū p rariū augēt. qz nō q rariū
p rariū. f3 solū q rariū p rariū formalis. vt p rariū de gñatōe. f3
acclat augēt. p rariū. S3 dicit qd p rariū ē q rariū qd
augēt vel rarefieri q rariū p rariū vel rarefieri. 7 tūc o3
dicere vel q rarefieri nō est mor. ad q rariū f3 ad q rariū
tez q est raritas. vel q rariū in se. p rariū de nouo p rariū
cif. f3 solū partes que p rariū erat magis p rariū f3 magis
dīstītes. 7 tūc nō oportet concedere plures q rariū
recipi in eodem subiecto adequate.

Duodecimo arguit principaliter sic. qz se
qd aliū esset vltus in
me q ante hoc fuit. p rariū falsū. 7 pbat. 7 p rariū. 7 p rariū. 7 p rariū.
vltus mea fuerit remissa p rariū vltus qd hoc istās. tūc si
itenitōe vel in remissōe forme est cōtī alia 7 alia for. f3
q rariū est alia vltus vltus in me q p rariū fuerit. sed vltus vltus
7 vltus idē fuit. igit rariū. Ad hoc rīdet qd vltus vltus f3
veritatē nō est itenitōe nec remissibilis. f3 organū vltus
tis vltus b3 est itenitōe 7 remissibilis f3 suas q rariū
bus mediātib⁹ alia exerceat actū suū videndū. 7 f3 hoc alia
aliqū meli⁹. aliqū p rariū iudicat de obo vltus f3 q dīspo-
sitiōes. aut q rariū organi sui p rariū. 7 alia scilicet pone-
re. 7 hoc voluit p hā p de alia. dicit qd si alia scilicet pone-
ref in iuuenē. ita pfecte videret sicut in iuuenē. dā p hoc
itelligere qd alia in se nō debilitat. nec fortificatur. sed qd
operatur aliquando melius. 7 aliquando p rariū. 7 hoc fm
aliā 7 aliā dispositiōem ipsius organi.

Tertiodecimo arguit principaliter sic. p rariū
tur q aer b3. 7 do-
mus illuminet facta itenitōe lumē. 7 supueniat lumen facti
remissū. 7 causet lumen in eodez aere. tūc vel in tali pro-
ductiōe lumen remissū cor. lumē intensū p rariū. vel
nō. f3 stat sit cū illo qd de nouo p rariū. f3 dicit qd habet op-
positū opionis. f3 plures gradus eiusde forme in specie
manēt sit in eodez subiecto p rariū. f3 cor. p rariū. f3 p rariū.
Cōtra. qz ex isto se p rariū p rariū itenitōe illuminet me-
diū 7 supueniat lucidū remissū. qd nō itenitōe. sed remissū
us illuminat mediū. p rariū falsū 7 p rariū. 7 pbat. p rariū
us illuminat intensissimū qd sufficit p rariū. vel minimū.
qd nō sufficit p rariū lucidū intensū. vt sex. 7 lumen re-
missū lucidū sit. vt duo. 7 supueniat elde3 medio lucidū re-
missū post itenitōe remanēte itenitōe. tūc arguit sic. si p rariū
stās lumē cor. in aduētū posterioris cor. lumē
vt sex itenitōe. 7 p rariū lumen p rariū. igit rariū. Ex quo seq. qd
remissū nō plus sufficit p rariū. vt sex itenitōe ad gradū itenitōe
pōt est fieri trāsitiū a gradu. vt sex itenitōe ad gradū itenitōe
f3. vt duo. 7 nō p rariū medius. qd est ipōt. qz nullus
agentis nālls p rariū est cuz saltu de extremo ad extre-
sine medio. 7 p rariū ex pte seq. qd lumē cādele q rariū
cūqz parte sufficit cor. lumē solis in medio p rariū
etum. f3 qz si per pōt ponere candela iuxta corpus so-
lis statim ipsa cor. totū lumē subiectiue existēs in
a

De itensione et remis. for.

20

subdupla ad b. itensue. sed c. latitudo est fm se tota itensio d. igitur c. latitudo est min⁹ q³ subdupla itensue ad b. p³ p³ hoc q³ q³ cu³q³ aliq³ tertius coparat ad duo in equalia. illud ad maius b³ p³ portione minore ad min⁹ maiore. et p³ma pars aitia pbat sic. d. latitudo in casu posito e p³cise intensa vt tria. et b. latitudo est p³cise intensa vt sex. et sex ad tria est p³portio dupla. igitur et assuptus declarat. q³ d. latitudo in extremo itensioi terminat ad gradu³ vt. 4. et in remissioi ad gradu³ vt duo. q³ vt posuit est in casu. d. est p³ma medietas medietatis remissiois a. latitudinis. cu³ igitur d. latitudo sit vniformiter difformis. leg³ q³ ipsa cor respodet suo gradu medio q³ est vt tria. q³ medi⁹ iter q³ tuor et duo est tria. sed b. latitudo est vniformiter difformis incipies a gradu vt octo. et terminata ad gradu³ vt q³ tuor. igitur per idē b. corrdet gradu³ vt sex q³ est medius iter octo et q³ tuor. scda pars aitia pncipalis pbat. s. q³ c. latitudo fm se tota est itensio d. q³ cuiusq³ puncto subit c. cor respodet gradu itensioi q³ alicui puncto subit d. ex quo c. e pars medietatis itensiois. et d. remissiois. s. nulli puncto cui corrdet gradu itensioi corrdet gradu remisioi. vt p³nt illa opinio. q³ al³ plures gradu³ q³ itatis eius de³ sp³ci essent in eodē subit pmo. q³ est illa opinio. igitur et. Si dicat q³ b. latitudo est idiuissibilis habet p³positus. Sitr illud arguit. si pcedit q³ a. latitudo est p³posita ex b. tanq³ ex medietate. et a. latitudo in infinitu est diuissibilis itensue. vt p³. igitur aliq³ in infinitu diuissibile itensue est p³positus ex idiuissibili itensue tanq³ ex medietate. q³ est ipole. Itē. sequit q³ b. latitudo subito et nō succēssue esset acq³ssibilis vel de p³dibilis. q³ est falsus. et p³ia t³ de se. Et forte diceret aliq³ q³ istud argumētū ita vadit p³tra alias opiniones de itensioe et remisioe q³ itatis. sicut ista. q³ fm oēm opinionē pcedit q³ medietas itensioi a. latitudinis s³ se tota excedit medius gradu³ tot⁹ a. Et dicendū q³ nō est ita. imo fm opinionē ponentē q³ in itensioe forme gradu³ pcedēs manet cū sequēte habes pcedere q³ q³ tuocunq³ remisio gradu signato immediate remisioi a. latitudinis immediate intensioi a. est signare gradu³ remissioi in quacūq³ p³portioe volueris. q³ cuiusq³ subito corrdet aliq³ gradu³ eidē corrdet q³libet remisioi illo vsq³ ad nō gradu³. Et ex hoc p³ solo ad illud cōmune argumētū quo solet argui q³ cuiuslibet latitudinis vniformiter difformis medietas intensioi est idiuissibilis itensue. p³ et ex hoc solutio ad illud argumētū quo solet argui q³ q³libet agēs pducēs latitudinē vniformiter difformē pducē tantā latitudinē in p³ez remotā q³tu in p³inquā. Et cundo pncipalr arguo p³dictā p³one. q³ ex illa sequitur q³ q³libet motus alteratiois est infinite velocitatis. p³ia falsus. vt p³. et p³ia p³bo sic. quelibet q³litas est in infinitu motu dice resistentie. et q³libet alteras est alicuius certe vtutis actine. s. cuiuslibz vtutis actine ad infinite modicā resistētiā est infinita p³portio. igitur q³libet alteras alterat ab infinita p³portioe. et p³ia infinite velociter. q³ cuiuslibz motus facti cu³ resistētia velocitas insequit p³portione agētis ad resistētiā. p³ia nota. et p³ia pars aitia pbat. s. q³ q³libz q³litas est infinite modice resistētie. q³ q³libet q³litas si sufficeret p³ aliq³ certū t³ps alicui agentis signato resistere esset alicuius certe resistētie. et si p³ t³ps p³cise in duplo min⁹ eēt in duplo minoris resistētie. igitur si p³ nullus tēpus posset resistere. aut p³ infinite modicuz p³cise nulli aut infinite modice esset resistentie. s. q³libet talis q³litas p³ nullus tēpus sufficit resistere. q³ q³libet subito de p³dif. vel saltem nata ē de p³dif. igitur et. Et forte huic dicif q³ l³ passus p³ nullus gradu³ q³litas quē b³ vel habebit sufficiat resistere p³ tēpus. in per oēs gradu³ quos b³ vel habebit sufficit resistere p³ t³ps. Et hoc arguit sic. q³ ex oibus illis graduibus nō fiet aliq³ latitudo resistētie. igitur nō sufficit p³ oēs

illos resistere per t³ps. p³ia p³. et assuptus pbat. q³ oēs illi gradu³ sunt idiuissibiles resistentie. igitur duo ipsoz nullas faciunt latitudinē resistentie. nec tres. sic in infinitu. igitur infiniti tales nullā faciunt latitudinē resistentie. s. nō plures q³ infiniti gradu³ sunt vel erūt oēs illi gradu³. igitur nullam resistētiā faciēt oēs illi. Et p³istā replicationē potest argui s³ cōm correlariū pncipale ist⁹ opionis posuit in pncipio q³onis q³ cā itensiois forme est maior vel minor latitudo graduū iter illā formā. et nō graduū illius forme. Cōtra. si opio sit vera nulla est latitudo graduū inter aliquā formā. et nō graduū illius forme. igitur illō correlariū falsus. et repugnās illi opioni. p³ia p³. et aia pbat. cuiuslibet forme oēs gradu³ sunt idiuissibiles itensue. s. nunq³ ex idiuissibilib⁹ itensue cōponit aliq³ latitudo vel distātia gradualis. igitur nō ex gradu³ talib⁹ forme resultat aliq³ latitudo. et p³ia nulla ē talis latitudo graduū. Sed forte aliq³ pcederet q³ aliq³ distātia siue latitudo graduū cōponit ex idiuissibilib⁹ itensue. Cōtra hoc arguo sic. sicut si velis p³bare q³ nullū q³tuiz cōponit ex idiuissibilibus q³ritatiue. et oia argumenta que pbat illud. aut ista pbat oppositū huic⁹ r³isiois. Et forte ad hoc diceret aliq³ q³ fm argumētū nō arguit istā p³itionē q³ oia alteratio eēt infinite velocitatis. q³ ordo nālis causat successione in alteratioe. vñ est ordo nālis iter gradu³ pducendos et corrupendos. q³ gradu³ qui nātr p³supponit aliuz gradu³ ante se itroduci nō pōt p³ aliquā potentia nālez simul cū illo p³duci vel g³uari. Sitr etiā in gradu³ corrupendis est nālis ordo. q³ nātr gradu³ qui est posterio⁹ in p³ductioe vel g³uatioe est p³or s³ ordinē nālez in corruptione. et ideo p³ nullā nālez potētiā p³it gradu³ p³or et posterio⁹ simul corrupi. Et istā respōsionē arguo sic. quia si nihil plus facit ad finitāte velocitatis motus alteratiois nisi talis ordo. igitur cū quātocunq³ gradu³ velocitatis pōt saluari talis ordo nālis tāte velocitatis est q³libet mot⁹ alteratiois. s. cu³ infinito gradu³ velocitatis pōt saluari talis ordo. q³ cū aliquāto gradu³ et duplo ad illū. et triplo ad illū pōt saluari successio in motu alteratiois. et p³ p³ia ordo nālis iter gradu³ q³ nātr debent esse p³ores vel posteriores i g³uatioe vel corruptione. et sic i infinitu. q³ nullus est gradu³ cū quo nō poterit saluari successio talis et talis ordo. igitur b³ finite velocitatis est q³libet mot⁹ alteratiois q³ fuit p³bat. Et forte diceret aliq³ q³ nō cū quātocunq³ gradu³ velocitatis pōt saluari ordo nālis. q³ ordo nālis est nō solus fm p³us et posterio⁹ i g³uatioe graduū. s. et s³ debita mēsurā t³ps mēsurāti g³uatioe et corruptione graduū s³ p³us et posterio⁹. ita q³ nō solū ad b³ p³ seruet ordo nālis requir³ q³ a. gradu³. v. g. corrupat ante b. vt p³ducatur. sed aliq³ est certa mēsurā t³ps que requirit ad hoc q³ saluet ordo nālis. s. vt p³ id t³ps p³ducatur vel corrupatur a. gradu³ ante b. q³ nō saluari pōt. cū quātocunq³ gradu³ velocitatis. sic enī auget velocitas. ita mino⁹at t³ps mēsurās illā velocitātē ceteris parib⁹. Sed istā rōnez arguo. q³ ex illa sequitur q³ agēs potēs et agēs debile app³roximata resistētiye e³q³lib⁹ ceteris parib⁹ p³cise. eque velociter sufficiūt corrūpere suas resistētiās. et eque velociter p³ducere suos effectus. p³ia falsus. vt notus est. et pbat p³ia sic. sit a. maxim⁹ gradu³ velocitatis cū quo nō pōt saluari ordo nālis. vel minimus cū quo sic. et arguo sic. vsq³ ad istū graduū velocitatis potest agēs debile velocitare suum motum et non vltra. et similiter agēs potens. igitur non maior gradu³ sufficit alterare agēs potens q³ agēs debile idē passum et.

Explicit p³ma pars.

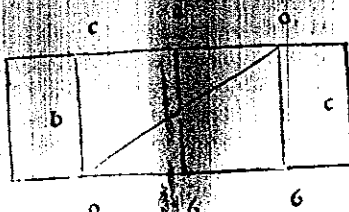
Secunda pars in qua perscrutatur secunda opinio q³ in tensio et remisio fiat per maiorem vel minorem admixtionem cum contrario et.

d z

sed per subitam mutationem. Et respondetur ad affirmatio-
nem: cum arguitur, capiat prius non esse caliditatem in a. tunc
in a. est aliqua frigiditas. conceditur. et cum arguitur. igitur per ali-
quod tempus immediate ante in a. fuit aliqua frigiditas. negatur
propterea. quia ista frigiditas que nunc est in a. est prima frigiditas indu-
cta in a. ut est dictum. Contra istam responsionem arguitur quod
ad hoc quod ponitur primo quod motus precedens quo corrumpitur
caliditas in a. disponit a. ad recipiendum primam frigiditatem. et ideo
prima frigiditas subito inducit completum illo motu. contra. non
minus disponit a. prima frigiditas inducta ad recipiendum ali-
am frigiditatem sequentem quam motus precedens ipsius disponat
ad recipiendum primam frigiditatem. sed motus precedens indu-
ctionem prime frigiditatis taliter disponit ipsius a. quod illo mo-
tu completo subito inducit primam frigiditatem. igitur prima frigiditas
taliter disponit sublimi quod ipsa inducta subito inducit aliam fri-
giditatem sequentem. et per prius frigiditas sequens primam frigiditatem
inductam subito inducit post primam. Et respondetur arguere de fri-
giditate sequente secundam frigiditatem respectu alterius sequen-
tis ipsam. et sic de alijs. et per consequens tota latitudo fridita-
tis subito inducit. et non successive: quod est falsum. propterea pater.
et ante per quod per quolibet frigiditatem plus disponit subiectum
ad recipiendum frigiditatem quam per caliditatem aliquam ceteris
paribus. sed continue ante inductionem prime frigiditatis erat
subiectum sub caliditate. et non sub frigiditate. et in ista indu-
ctione prime frigiditatis erat sub frigiditate. et non sub caliditate
et erant cetera paria. ut suppono. igitur magis erat dispositum
subiectum in ista inductione prime frigiditatis. et continue
post quam ante. quod fuit per contrarium. Item secundo contra eadem
sic. sequitur quod nunquam posset esse alteratio continua de forma
contraria ad formam contrariam: quod est falsum. et propterea patet: quia ad
continuitatem alterationis requiritur continua et successiva ac-
quisitio qualitas que acquiritur per motum alterationis. sed in
omni alteratione de forma contraria in formam contrariam ac-
quisitio aliquid subito. et non successive. ut ponitur responsio. igitur etc.
Item sequitur quod prime frigiditatis inducte in sublimi finem se
et quolibet eius partes posset dari ultimum esse: quod ipse ne-
gat. et propterea patet sic. sit in a. inducta prima frigiditas. et appropi-
metur sibi b. caliditas: quod nunc non sufficit agere in a. et inte-
datur b. quousque sufficiat agere in a. tunc ultimum non esse
actionis b. in a. erit totius caliditatis ultimum esse: quod proba-
tur. quia b. cuilibet gradui frigiditatis a. erit equaliter appropi-
matum in casu. et inter illos gradus nullus erit ordo natura-
lis: quia eque cito fuerunt inducti. igitur eque cito corrumperentur.
Sed forte dices. quod tempus erit antequam aliquis gradus fri-
giditatis erit corruptus postquam b. erit appropinquatum a. Contra.
per totum illud tempus erit b. sufficienter appropinquatum
a. sine impedimento aliquo. et b. est agens naturale. ut suppono. et
sufficienter dominabitur supra resistendum a. igitur per totum illud
tempus fiet actio b. in a. Sed forte diceret aliquis ad istud
argumentum respondendo. quod prima frigiditas que subito inducitur
subito corrumperetur ab agente primo. Contra. ista ratio repu-
gnat prime rationi: quod probatur sic. capiat ultimum instantem esse
frigiditatis prime inducte. ut dedit ista ratio. et arguo sic. in
hoc subito in quo est hec prima frigiditas inducta nullus est gradus
caliditatis: sed continue post erit aliquis gradus caliditatis. igitur nul-
lus erit gradus caliditatis primo inductus post corruptionem
frigiditatis prime: quod est contra illam primam responsionem. Et se-
cundo posset responderi ad argumentum principale. probans se-
cundam conclusionem. quod ipsius fundatur super imaginatione fal-
sa. scilicet quod sit possibile aliquid calidius. vel aliquid tale per qualitates
primas alterari uniformiter quam ad partes subiecti. quia nec ab
intrinseco. nec ab extrinseco agere posset aliquod tale quo
ad partes suas uniformiter alterari. primo enim non est posse
ab intrinseco agente. quia ut dicit aduersarius. non est posse
qualitates aliquas: quarum una est actiua in alias. et ipsius cor-
ruptiua esse in eodem subiecto primo et adequate. Sed vi-

ces quod possibile est aliquid alterari ab intrinseco quam ad par-
tes suas uniformiter. quia possibile est suas partes se inuicem
uniformiter alterare. Contra. quia si una pars alterat aliam
pars alterans est extrinseca parti quam alterat. cum igitur agens na-
turale extrinsecus velocius agat in parte propinquiores quam
remotiores passim. sequitur quod illa pars non alterabit alias uni-
formiter. sed necessario difformiter quo ad partes subiecti.
et per idem probatur quod non est possibile ab agente extrinseco
aliquid alterari uniformiter quo ad partes subiecti: quia
semper agens naturale extrinsecus velocius alterat par-
tem passim propinquas quam remotas. Et tunc ad formam argu-
menti cum ponitur quod a. sit uniformiter calidus finem se totum
admittit. et cum queritur verum a. habeat aliquem gradum fri-
giditatis. dico quod non. et cum ponitur ulterius quod a. alteretur uni-
formiter tam quo ad tempus quam quo ad partes subiecti.
dico quod hoc non est possibile. non enim potest a. uniformiter
alterari ab intrinseco: quia a. habet caliditatem intrinsecam. et nul-
lam habet frigiditatem intrinsecam. et notum est quod nulla caliditas
est alterius caliditatis corruptiua. nec etiam potest alterari
uniformiter ab extrinseco propter causas dictas. Et si
dicatur quod argumentum equaliter probat si a. quo ad partes
subiecti difformiter alteretur: sicut si alteretur uniformiter
arguendo sicut prius. vel dabitur prius in quo a. habebit ali-
quem gradum frigiditatis. vel ultimum in quo non habebit etc.
non prius sicut prius fuit probatum. si dicitur quod dabitur ult-
mus in quo non habebit aliquem gradum frigiditatis. sit nunc
istud instans. et arguitur ut prius. nunc in a. est aliqua calidi-
tas. igitur per aliquod tempus immediate post hoc erit in a.
aliqua caliditas. et per totum idem tempus in a. erit frigiditas.
quia nunc ultimo nulla est frigiditas in a. igitur etc. Dic ob-
iceret aduersarius quod si a. alteraretur difformiter de calitate i
frigiditatem nulla est prima pars a. in qua erit corrupta cali-
ditas ad non gradum: quia nulla pars a. erit velocissime alte-
rata. quia quolibet parte a. aliqua velocius alterabitur. ideo
nunquam primo in aliqua parte a. corrumperetur totaliter frigiditas.
et propter conceditur quod dabitur ultimum instans in quo nulla erit
inducta frigiditas in a. vel in aliqua parte a. et cum arguitur
ponendo quod nunc sit ultimus instans etc. nunc in a. est aliqua
caliditas. igitur per aliquod tempus etc. conceditur prius et propterea. scilicet in a. sit
erit caliditas et frigiditas: sed non in a. adequate. vel in aliqua parte a.
adequate simul. erit caliditas et frigiditas. nec hoc probatur
argumentum. et causa est: quia consequenter respondendo diceret ad-
uersarius quod non inducit frigiditas in aliqua parte: nisi cum
corrupta est caliditas ad non gradum in eodem parte. Et ideo
sicut nulla erit prima pars in qua corrumperetur caliditas ad
non gradum: ita nulla erit prima pars in qua induceretur frigiditas.
et per consequens stat quod dabitur ultimum instans in quo non etc.
et tunc non simul in eodem adequate erit caliditas et frigiditas.
sicut in exemplo potest declarari. postquam igitur ignis incipiat altera-
re lignum ab extrinseco: tunc sicut in ligno nulla erit prima
pars sume disposita ad recipiendum formam subalem ignis: quia
aliter ignis eque velociter ageret in partes illius partis distan-
tem: sicut in propinquam. ita nulla erit pars ligni in qua pri-
mo induceretur forma substantialis ignis: et corrumperetur forma
substantialis ligni. ideo dabitur ultimus instans in quo in
nulla parte ligni erit inducta forma ignis: et tunc per hoc non
simul adequate erit forma substantialis ignis: et forte sub-
stantialis ligni in eodem. Contra istam responsionem argui-
tur. et presertim contra illud supra quod ipsa fundatur. scilicet quod non
est possibile aliquid uniformiter calefieri vel frigidificari
quo ad partes subiecti. et promitto aliqua. Secundo promitto
quod ceteris paribus ubique lumen est eque intensius ibi
natus est. producere equales caliditates. supposito quod sublimi
sit illius caliditatis susceptivus. Istis promissis arguitur
sic. possibile est aliquid medium susceptivum caliditatis esse

uniformiter illuminatus fin se totum. igitur possibile est aliquod tale uniformiter calefieri. et consequenter per hoc: quod si est aliquod tale medium equaliter illuminatum in qualibet parte sui est lumen eque intensius: sed ubique est lumen eque intensius ibi ipius est natus: pducere equaliter caliditates ceteris partibus in subiecto sufficiens. per se habet suppositionem. igitur et. an. pbat sic. et pbat. qd. sit unum medium aqueum uniformiter dyafanum: et uniformiter frigidum. et pono qd. b. et c. sint duo lucida equalia oino: et applacent ipsi a. b. vni extremo. et alteri extremo. sit tamen a. minima distantia ultra quam t. a. c. qd. b. non sufficit agere: tunc cum b. et c. pduxerint suas latitudines luminis uniformiter difformes in a. erit uniformiter illuminatum. igitur et. et sequentia patet. et antecedens pbat. ponendo qd. latitudo luminis quam b. sufficit pducere in a. sit similitudo illi quam sufficit c. pducere: et incipiat a gradu: ut sex in extremo intensiori: et terminet ad non gradum in extremo remissiori. tunc ubi b. pducet lumen ut tria in puncto medio. et t. a. c. pducet lumen ut tria in eodem puncto: et sic illi puncto correatur lumen ut sex. et ubi b. pducet lumen ut duo. c. pducet lumen ut quatuor: et ultra punctum medium a. versus c. per quantam latitudinem b. pducet lumen remissius lumine pducto ab ipso in puncto medio ipsius a. per tantam latitudinem c. pducet lumen intensius in eodem puncto. et similiter dicatur de lumine pducto a c. ultra punctum medium a. versus b. qd. per quantam latitudinem est remissius lumine pducto a c. in puncto medio a. per tantam latitudinem pducitur lumen a. b. et ita in eodem puncto. et ideo totum aggregatum ex illis duobus luminibus in quolibet parte a. est equaliter intensius: et pbat totum a. e uniformiter illuminatum. et hoc potest patere in figura.

Sed forte dices quod nunquam ex duobus luminibus pductis a diversis luminosis in eodem medio adequate resultat unum lumen: imo ista luminaria manent distincta non componenda ali-

quam unam formam. patet primo: quod si obijciat aliquod obstaculum opacum illud causabit duas umbras: quod non esset si illud esset unum lumen. Similiter etiam experimeto videmus si obijciatur duo luminosa sibi invicem: sicut fuit positum in casu argumenti: quod in puncto medio distat per quam illa duo luminosa pducunt sua lumina: non eque bene potest fieri visio. sicut in aliquo puncto propinquo alicui illorum luminosorum: quod non esset si ex illis duobus luminibus fieret unum lumen: quia tunc ita intense esset illuminatum punctum medium distat signate: sicut aliquod punctum propinquum alicui luminosorum: et ideo argumentum non probat quod in casu isto ita intense lumen pducatur in una parte a. sicut in alia. Sed hec responsio non evadit argumentum: quod quis ex illis duobus luminibus non fiat unum lumen. tamen totum aggregatum ex ipso tantum calore sufficit pducere ceteris partibus: sicut si esset unum lumen: ut patet intuitu. Utrum autem ex illis duobus luminibus fiat unum aut non. non curamus hunc disputare: quod firmiter credo quod sic. Sedo principaliter arguitur ad conclusionem secundam sic. Nisi est caliditas remissa esset aliqua frigiditas in eodem subiecto adequate remittere intense caliditatem agens in remissione caliditatem ageret in illud ab infinita portione: quod est impossibile: quia tunc quilibet talis alteratio esset infinite velocitatis: cum in omni motu alterationis pervenire ab aliqua vel ab aliquibus de qualitatibus primis vel in aliqua ipsarum velocitas insequat proportionem potentie alterationis ad resistentiam. probat consequentia. quod quilibet in-

tense calidum est alicuius certe virtutis active. sed nullum remitte calidum resistit intense calido aliquo gradu resistentie. igitur et. consequentia patet. quia si remitte calidum resistet aliquo certo gradu resistentie inferioris quam sit potentia actionis intense calidi. tunc intense calidum ageret ab aliqua portione finita in resistentia remitte calidi. et si in duplo minor gradu resistentie remitte calidum resisteret intense calido ageret intense calidum in illud in duplo velocius: et sic in infinitum. igitur si nullo gradu resistentie resisteret remitte calidum intense calido ab infinita portione ageret intense calidum in remitte calidum. et antecedens principale per prima prepatet. quod quodlibet intense calidum est alicuius certe active virtutis. et secunda pars arguit. nihil resistit actioni caliditatis intense: nisi qualitas contraria caliditati intense. igitur et. consequentia patet. quia si maior probat. quod non sit resistentia in motu alterationis: nisi ratione contrarietatis agentis ad passum. minor patet: quia in remitte calido nulla est frigiditas: ut ponunt aduersarij: sed sola frigiditas contraria caliditati. igitur et. Sed forte diceret aliquis. primo quod inter gradus caliditatis iducendos ab intense calido in remitte calidum est ordo naturalis. ita quod non possunt omnes naturaliter simul iduci. sed necessario unus ante alium inducet per certum tempus: et tunc per istum ordinem naturalem limitat motus alterationis ad certum gradum velocitatis. nec est necesse quod omnis motus alterationis inter qualitates primas sequatur proportionem unius qualitatis contrarie ad alteram. Sedo. quia inter gradus caliditatis intensos et gradus caliditatis remissos est aliquid contrarietatis: quia gradus caliditatis remissus est medium inter caliditatem intensam et frigiditatem. medium autem ad quodlibet extremum ipsius est aliqua contrarietas: ut patet in 5. phisicorum. et in 2. de anima. Contra primum sufficiens est argumentum in prima parte huius tractatus. Contra secundum arguitur sic. si caliditatis remitte ad caliditatem intensam esset aliqua contrarietas: tunc quilibet gradus remissus caliditatis cuiuslibet gradui intenso caliditatis esset incompatible: et sic nullus gradus intensus esset divisibilis intense. cuius oppositum est ostensum supra. in prima parte. et consequentia patet. quia. de ratione contrarietatis est quod ipsa sint incompatible. Sed diceret aliquis. dico quod iter caliditatem intensam et caliditatem remissam est contrarietas sufficiens ad motum seu actionem unius in aliam: sed non sit contrarietas que est incompatible caliditatis intense cum caliditate remissa. Sed pro ista responsione arguitur. quod ex ista sequitur quod ubique est caliditas intensa et caliditas remissa in eodem subiecto adequato ibi caliditas intensa agit in caliditatem remissam: vel econtra. consequens est falsum. quia in igne summe calido est caliditas intensa et caliditas remissa: quia ibi sunt partes graduales caliditatis summe ex quibus resultat caliditas summa. et tamen notum est quod caliditas intensa ignis summe calidi non agit in partes suas graduales. et prima pars. quia ut ponit responsio caliditatis intense ad caliditatem remissam est contrarietas sufficiens ad actionem. Tertio arguitur principaliter ad eadem conclusionem. dato opposito sequitur quod nunquam remitte calidum remittit: vel sufficit remittere intense caliditatem: quod est contra experimetur. et prima probat. quia caliditas remissa ad caliditatem intensam nulla est contrarietas. et per consequens remissa caliditas non sufficit corrumpere intensam caliditatem. Secundo. quia remitte calidum agens in intense calidum vel aliquid quod pducit in ipsum. vel nihil. si pducit in ipsum aliquid illud non est nisi caliditas. igitur per aduentum alterius caliditatis caliditas preexistens corrumpitur: quod non est rationabile: quia tunc non esset maior contrarietas caliditatis ad frigiditatem quam caliditatis intense ad remissam. Si igitur remitte calidum agens in intense calidum nihil in ipsum pducit: sed solum caliditates

Intensitas corrumpit. **C**ontra. quod nunquam agit agens principale in passivum: nisi applicet passio suum instrumentum quo mediante agit. sed si remissione calidum inibi producit in intensio calidum non applicat instrumentum sue actionis ipsi calido. igitur et. Et per idem argumentum. potes iterum arguere ad conclusionem: quia si frigidum agit in calidum necessario frigidum applicat calido suum instrumentum: quo mediante corrumpat caliditatem. sed tale instrumentum non est nisi frigiditas. igitur necessario si bi applicat frigiditatem: et per consequens in ipsum inducit calidum. **C**ontra. forte dices. quod si frigidus applicet instrumentum: hoc tamen non semper est quia in calido producat frigiditatem: sed sufficit quod frigiditas frigiditatem inducat ipsi calido: et tunc agit corrumpendo caliditatem eius. **C**ontra. ex ista responsione sequitur quod non est possibile aliquod frigidum agere in aliquam partem totam sine theogorice matice aliam finem totam caliditatem consequens. falsum. et consequens probatur. et sic a. frigidum approximatum b. calido sufficienter. et agit a. in b. et per tempus ante hoc instans egerit in b. non dicitur tamen si aliqua pars b. frigefacta: sed quilibet adhuc sit calida. tunc arguitur sic. vel a. agit in aliqua parte b. s. se totam vel non. si non: habetur conclusio. et etiam arguitur contra illam. si conceditur: quia si a. alterat b. vel aliquam partem b. tunc b. vel aliqua pars b. est adequatus subiectum alterationis provenientis ab a. cuicumque enim motui correspondet adequatum subiectum illius. **C**ontra. si dicitur quod a. agit in aliqua parte b. s. se totam. Contra. sit hec pars c. tunc hec pars est divisibilis. dividatur in d. et e. partes. et sit d. pars c. et pinquior agenti. et sit e. pars remotior ab agente. tunc arguitur sic. a. frigidum agit in e. partem. igitur instrumentum actionis a. applicatur e. parti: et sibi immediatim per responsionem datur. sed illud instrumentum non est nisi frigiditas. igitur e. parti immediatim frigiditas. sed non est possibile quod e. immediatur frigiditas. nisi sit inducta frigiditas per totum d. quia d. mediat inter e. et a. igitur per totum d. inducta est aliqua frigiditas. sed adhuc d. pars est s. se tota calida: ut posuitur est in casu. igitur simul d. pars est s. se tota calida: et s. se tota habens frigiditatem. **C**ontra. aliter ad conclusionem illam arguitur quidam doctor. nisi esset possibile caliditatem et frigiditatem coexistendi in eodem subiecto adequato: sequitur quod in nullo tempore finito posset aliquod frigidum fieri calidum vel e contra quod est falsum. et consequens probatur sic. sit a. s. se totum calidum s. se totum. et b. vni forme difformiter frigidum in extremo intensiori terminatur ad gradum summum frigiditatis: et i. extremo remissiori ad gradum medium totius latitudinis frigiditatis: et appropinquat a. extremo remissiori b. et incipiat a. agere in b. a. proportionem duplicem: et continue post agat a. proportionem duplicem quousque assimilaverit sibi b. tunc arguitur sic. si non est possibile caliditatem et frigiditatem coexistendi. igitur a. prius corrumpet in omni parte b. in qua agit tota frigiditatem quam in ipsum producat aliquam caliditatem. et per consequens quibuscumque partibus b. datis vel mediatis vel immediatis prius corrumpet totam frigiditatem in vna quam agit in reliquam. et per consequens ad nulla duo puncta b. simul agit a. signetur igitur primus punctum b. et sit c. et arguitur sic. prius remittet a. totalem frigiditatem in c. puncto quam agit in aliquod aliud punctum. sit igitur illud tempus per quod remittet illam frigiditatem vna hora. tunc bo-

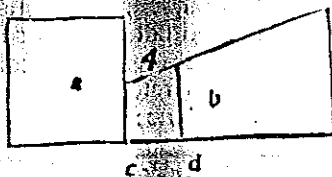
ra erit antequam erit corrupta totaliter illa frigiditas in c. puncto: et precise eque velociter agit a. in omnia alia puncta sicut in c. quia continue ab eadem proportionem agit: et non communicabit tempus per quod adequate agit in illud punctum tempore s. se totum quod agit in aliud punctum: ex quo nunquam simul agit ad duo puncta. b. igitur cum infinita sint puncta in b. quorum cuilibet correspondet maior frigiditas quam c. puncto: infinita tempora equalia tempore in quo adequate a. corrumpet frigiditatem c. non communicantia erunt antequam a. corrumpet totam frigiditatem b. et per consequens in nullo tempore finito potest b. frigidum fieri calidum: quod fuit probandum. **C**ontra. forte diceret aliquis. quod argumentum fundatur super falsa imaginatione: scilicet quod prius corrumpet a. totam frigiditatem correspondentem c. puncto quam agit in alia puncta: quod non est possibile: quia simul a. agit: et incipit agere ad plura puncta magis distantia quam c. punctum quando agit ad c. punctum. **C**ontra. impossibile est a. agere ad aliquod quin applicet instrumentum quo mediante agit in illud: igitur si a. simul agit ad punctum c. et ad punctum distans quam c. tam puncto magis distanti quam puncto c. applicabit instrumentum sue actionis. signetur igitur punctum magis distans quam c. et sit d. tunc si a. applicat instrumentum suum de puncto per totum medium inter a. et d. producat a. qualitatem que est instrumentum sue actionis que non est nisi frigiditas. igitur simul ad puncta media inter a. agens. et d. punctum correspondet caliditas et frigiditas. et alia argumenta adducit predictus doctor que non videntur multum valere. ideo pertransio.

Tertia conclusio principalis

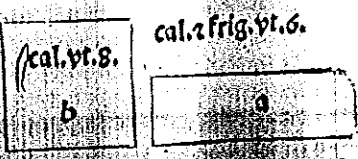
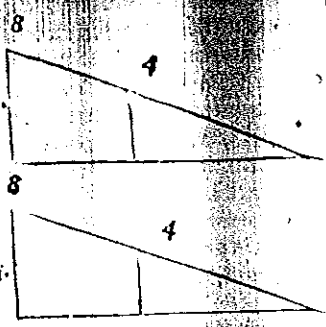
est necesse omnes qualitates similes s. se totam habentes contrarium eidem qualitati contrariari. patet de caliditate summa et caliditate remissa que licet sint eiusdem speciei. caliditas tamen summa cuilibet frigiditati est incompossibilis: et contraria: et caliditas remissa non. **C**ontra. ex quo infero quod non attenditur contrarietas inter formas sibi invicem contrarias s. se totam rationem formalem ipsarum. patet. quia si attendere per rationem formalem ipsarum iam omnes eiusdem rationis vel speciei eiusdem forme contrariarentur vel non contrariarentur: cuius oppositum est supra ostensum.

Quarta conclusio. non est possibile gradus summos qualitatum contrariarum: aut qualitatum eiusdem speciei cum contrariis qualitatibus esse simul in eodem subiecto adequato. patet. quia summus gradus caliditatis cuilibet summo gradui frigiditatis est incompossibilis. et sic de aliis et.

Quinta conclusio. non est possibile aliquem gradum caliditatis intensiorem gradui medio totius latitudinis caliditatis cum aliquo gradu frigiditatis intensiori gradu medio totius latitudinis frigiditatis simul esse in eodem subiecto adequate. **C**ontra. ad probandum istam conclusionem premitto duo. **C**ontra. primo. quod precise quantum expellitur de vno contrariorum in aliquo subiecto tantum inducitur de alio in eodem subiecto: quod patet. quia ab eadem proportionem remittitur vnum contrariorum: et intenditur aliud. igitur eque velociter precise intenditur vnum: sicut aliud remittitur. et per consequens quantum latitudines deperdit vnum contrariorum per remissionem tantum acquirit aliud per intensionem. **C**ontra. secundo premitto. quod gradus summus caliditatis vel cuiuscunque alterius qualitatis non comparatur secum aliquem gradum frigiditatis adequate: nec contra. et similiter dicitur de quibus qualitatibus: et de suis contrariis.

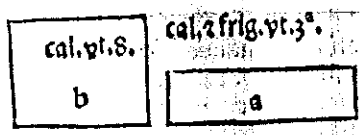
Hic pmissio signetur tota latitudo caliditatis et simili
ter frigiditatis: sicut octo et vtriusque istarum latitudinum
gradus medius: ut quatuor: tunc si gradus caliditatis in
tensior gradu me-
dio totius latitudinis
caliditatis: et gradus
frigiditatis intensior
gradu medio sue la-
titudinis possunt si-
mul in eodem subie-
cto esse ponatur q
gradus caliditatis
sit sicut sex: et simili-
ter frigiditatis: et sine
in eodem adequate: et
sit a. subiectum in
quo sunt isti gradus: et ponatur tunc q b. summe calidus
approximetur a. et debeat inducere in a. gradum sum-
mum caliditatis in
hora: tunc arguitur
sic: inducto gradu su-
mo caliditatis in a.
erunt in a. precise duo
gradus caliditatis
de nouo inducti: qz
a. habebat calidita-
tem vt sex: que a caliditate summa solum ponitur: osta-
re per duos gradus: igitur in a. erunt corrupti: tunc solus
duo gradus frigiditatis: quia tantum corrupti de frigidita-
te precise quantus inducti de caliditate: sed duo in a. erat
frigiditas sicut sex: igitur in fine bullus alteratus erit in a.
frigiditas sicut quatuor: et per consequens eius caliditate su-
cut octo que est summa caliditas erit frigiditas sicut qua-
tuor in eodem subiecto primo: quod est impossibile. Sed
forte diceret aliquis q non precise ita velociter b. corrumpit
frigiditatem in a. sicut ipsius inducit caliditatem: imo velo-
cius remittit frigiditatem in a. et maior eius latitudo ope-
ditur in a. q sit latitudo que inducit: et ideo non valet pna.
Contra istam responsionem arguitur sic: qz ex ipsa sequit q
possibile est in aliquo subiecto remitti frigiditatem absq
hoc q in ipso inducat caliditatem: quod est impossibile. et pse-
queria pbat: qz si b. velocius corrumpit frigiditatem in a.
q inducat caliditatem in a. igitur facilius est b. remittere vel
corrumpere frigiditatem in a. q inducere caliditatem. pono
igitur q b. sit ita modice potenter: aut vtriusque actiue q nunc
non sufficiat agere in a. vel corrumpendo frigiditatem: vel indu-
cendo caliditatem: et augeatur eius potestas: tunc quousq
sufficiat vtriusq illorum facere: sic corrumpere frigiditatem in a.
et inducere caliditatem: tunc arguitur sic: facilius est b. cor-
rumpere frigiditatem q inducere caliditatem: et b. per cor-
ruptionem fortificationem eius sufficiat vtriusq illorum facere: et
cetera sunt paria: vt suppono: igitur plus sufficiat b. corru-
pere frigiditatem q inducere caliditatem: et ipsum conti-
nue ager: pmiultimum sibi conatum: igitur plus corrumpet
frigiditatem q inducet caliditatem in a. Item. si
facilius est et igitur in aliqua proportionem est facilius: po-
natur igitur q sit in duplo facilius corrumpere frigidita-
tem q inducere caliditatem: et capiatur tunc maxima po-
tentia que non sufficit intendere caliditatem in a. et sit c. et
arguitur tunc sic: intendere caliditatem in a. est minima
difficultas q c. non sufficit superare. ex quo c. est maxi-
mus non sufficiens intendere caliditatem in a. igitur omne diffi-
cultate minores q sit intentio caliditatis in a. c. sufficit supe-
rare ceteris paribus: sed facilius est corrumpere frigiditatem
in a. q inducere caliditatem in eodem: et cetera sunt paria: vt
pono. igitur c. sufficit remittere frigiditatem in a. et non intende-

re caliditate in a. approximet igitur c. sufficenter ipsa. et sequi-
tur conclusio. Sed forte diceret aliquis q in nulla ppor-
tione facilius est remittere frigiditatem in a. q inducere caliditatem
in eodem. Contra. in nulla pportione facilius est remittere
frigiditatem in a. q in ipso inducere caliditatem: sed in certa pportione ma-
ior est latitudo frigiditatis in a. q latitudo caliditatis que in-
ducit in a. igitur inducta tota caliditate qua sufficit b. induce-
re in a. ad huc cum illa remanet frigiditas. Sed iterum forte
diceret aliquis dcedendo actionem superius illam: qz potest est in
aliquo subiecto remitti frigiditatem absq hoc q in illo in-
ducatur caliditas. imo possibile est in aliquo subiecto simul
remitti frigiditatem et caliditatem. sicut arguit quidam ponendo
q sit vnus mixtus calidus aere puro: et q calitas aeris pu-
ri sit caliditas pura sine pmissione contrarij: et q aer purus
debeat ex illo mixto gignere aerem purum. tunc p q si illud
mixtum est calidius aere puro: et ipsius conuerteret in aerem purum.
q in ipso remitteret caliditatem. et sicut cum non sit aliqua frigiditas
in aere: et in illo mixto sic remitteret frigiditatem. Contra istam
responsionem pro nunc arguo: qz inferius aliquid tangam
de ista materia. sed ad minus responsio superius reprobata non
potest euadere ab hac conclusione: q possibile est summe ca-
lidus agere in remissa calidum remittendo frigiditatem
in ipso: et tamen pro tunc nullam inducet caliditatem: qd
nunq fuit ab aliquo concessum et.

Sexta conclusio.

impossibile est aliquem gra-
dum frigiditatis totale gra-
du medio remissiore totius latitudinis frigiditatis esse in
eodem subiecto adequate cum aliquo gradu caliditatis to-
tali et remissiori medio gradu totius latitudinis: et dixi no-
tanter totale ad denotandum q possibile est aliquem gradum
frigiditatis non totale: sed partialis et remissioris medio gradu
sue latitudinis esse in eodem subiecto: qz ex quo quilibet gradus cali-
ditatis: siue intensus siue remissius formaliter continet in se oem
gradum remissioris se vsq ad non gradum tanq parte sua gra-
dualis: vt plus fuit suppositum. non est dubium q si gradus me-
dius totius latitudinis caliditatis: et gradus medius totius latitudi-
nis frigiditatis pnt esse simul in eodem adequate: q oes ptes gra-
duales istorum graduum pnt esse sit in eodem subiecto adequate: et tunc
gradus frigiditatis et gradus caliditatis: quousq est remissior
medio gradu sue latitudinis pnt esse sit: sed non sunt totales gra-
dus: qz sunt ptes graduum mediorum. ista deo sic intellecta p-
bat pmittere: sic est pbatum superius. q ois calitas remissa bna
mixta heat secum aliquem gradum caliditatis et mixtum: et ponatur
tunc q tota latitudo caliditatis et sicut frigiditatis sit sicut
octo: et gradus medius vt quatuor: tunc si deo non est va ponatur
q gradus frigiditatis totalis sit tria coextenda gradui tota-
li caliditatis sicut tria: et sit subiectum in quo sunt isti gradus

a. et approximet a. b.
summe calidum: qd i bo-
ra debeat inducere in
a. gradum summum calidi-
tatis. et corrumpere
frigiditatem in a. ad
non gradum erunt corrupti in a. precise tres gradus frigidita-
tis: sed precise tot gradus caliditatis inducunt quot fri-
giditatis corrumpunt. igitur solus tres gradus calidita-
tis inducuntur in a. et per consequens remissa frigiditate in
a. ad non gradum erit caliditas a. solus sex graduum: et per
consequens remissa ex casu: quia ponitur q tota latitudo ca-
liditatis sit octo graduum: et vltra sequitur q stabit calidi-
tas remissa sine pmissione gradus frigiditatis: qd repugnat
dictis: et cōsimiliter per omnia dicatur de alijs qua-
libet habentibus contrarijs.

Septima conclusio

Impossibile est aliquos gradus caliditatis ⁊ frigiditatis totales sequaliter distantes a gradibus medijs suarum latitudinum esse in eodem adiecto. probatur sic. quia vel illi erunt intensiores medijs gradibus: vel remissiores illis. vel unus intensior ⁊ alter remissior. non potest per quantam rationem: nec secundum per sextam: nec tertium: quia signetur latitudo caliditatis octo graduum: ⁊ sit frigiditas: ⁊ ponatur quod sex gradus frigiditatis sint simili cum sex caliditate: ⁊ sic subima cuiusque proxime b. summe caliditatis quod hora assimilabitur sibi a. ⁊ arguitur sic: cum a. erit factum summe caliditatis erunt in a. de nouo induci solus duo gradus caliditatis: quia summa gradus caliditatis est octo. si a. prius habebat caliditatem sex graduum. igitur ab a. erunt expulsi soli duo gradus frigiditatis: si prius in a. erant tres gradus frigiditatis. igitur adhuc in a. erit unus gradus frigiditatis: ⁊ sic cum caliditate octo graduum quod est summa stabit frigiditas unus gradus: quod est impossibile. Si tamen ponatur quod cum caliditate quatuor graduum sit frigiditas: ut duo in a. ⁊ quod proxime b. summe caliditatis ipsi a. ut prius. tunc corrupta frigiditate in a. ad non gradum erunt induci in a. soli duo gradus caliditatis: quia soli duo frigiditatis erunt corrupti. si prius in a. fuit calitas quatuor graduum precise. igitur in fine corrupta frigiditate in a. erit caliditas ipsi precise septe graduum. ⁊ sic stabit calitas remissa sine promixtione: quod est dictum.

cal. vt. 6. ⁊ fr. vt. 3.

cal. vt. 8.

b

cal. vt. 8.

cal. vt. 5. frig. vt. 2.

b

a

Octava conclusio

gradus medius caliditatis ⁊ gradus medius frigiditatis sunt oppositi in eodem adiecto. probatur sic. a. summe caliditatis ⁊ alterius versus frigiditatis quatuor erit summe frigiditatis: tunc corrupta medietate latitudinis caliditatis la. erit inducta medietas latitudinis frigiditatis: quia tamen expellitur de vno. sicut de alio. igitur ⁊ e contra. igitur conclusio vera. ⁊ si dicatur de omnibus alijs qualitatibus contrarijs sicut dictum est de istis. scilicet caliditate ⁊ frigiditate.

Nonna conclusio

quilibet gradus caliditatis citra sumum intensior gradu medio latitudinis caliditatis est oppositus alicui gradui frigiditatis qui excedit intensius a gradu medio latitudinis frigiditatis quam iste gradus caliditatis excedit medium gradum sue latitudinis. ista conclusio sequitur ex immediate precedente: quia si gradus medius caliditatis ⁊ frigiditatis sunt oppositi: quod si fiat motus de summe calido in gradum medium caliditatis ⁊ frigiditatis: quod tunc remittitur caliditas versus medium gradum latitudinis caliditatis tantum precise intenditur frigiditas versus medium. ⁊ per hoc continue caliditas ⁊ frigiditas que erunt simul equaliter distabunt a gradibus medijs suarum latitudinum. hoc idem patet in exemplo. sit tota latitudo caliditatis ⁊ sit frigiditatis octo graduum. ⁊ sit a. summe caliditatis: ⁊ alteretur a. b. summe frido quousque a. erit summe frigiditatis. tunc quoniam in a. erit corruptus unus gradus caliditatis erit inductus unus frigiditatis: ⁊ sic cum septe gradibus caliditatis stabit unus frigiditatis. ⁊ notum est quod gradus distant septe gradus caliditatis a medio gradu latitudinis sic signato quod est sicut quatuor gradus unus gradus frigiditatis a medio sue latitudinis: quod est etiam si quatuor tantum enim septe excedit quatuor gradus unus excedit a quatuor. ⁊ sit per deinde alteratione in a. corruptus sedus gradus caliditatis: ⁊ inducet unus frigiditatis

⁊ sic stabit frigiditas duorum graduum cum caliditate sex graduum: ⁊ precise tantum distat sex a quatuor quam duo a quatuor. ⁊ sic similiter est de alijs ordinibus. Ex quibus est conclusum quod ad hoc quod aliquis gradus caliditatis totalis alicui gradui frigiditatis totali sit oppositus regitur vel quod uterque illorum sit gradus medius sue latitudinis. vel quod unus illorum sit intensior medio ⁊ alter remissior: quod quantum ille est intensior medio gradum sue latitudinis excedit medium gradum tamen iste qui est remissior medio excedat a medio sue latitudinis. Oppositum huius sufficit ad hoc ut aliquis gradus frigiditatis vel caliditatis sint inoppositi: vel sicut. vel quod uterque sit intensior medio sue latitudinis. vel uterque remissior: vel quod unus sit intensior ⁊ alter remissior: sed in eis distat a gradibus medijs suarum latitudinum. Argumenta contra conclusionem.

Sed contra iam dicta

arguitur multipliciter. per hoc contra primam conclusionem que ponit quod non est possibile qualitates duas sit esse remissiores. possibile est in eodem subito adiecto esse qualitates graduum distantes: quarum una est alterius corruptiva: ⁊ e contra. igitur conclusio falsa. contra primam ⁊ secundam probatur. de aqua calida que ab intrinseco reducit se ad frigiditatem naturalem: ⁊ sic in ipsa sunt qualitates: quod una est corruptiva alterius. scilicet caliditas ⁊ frigiditas que corrumpitur. Et huius dicitur quod aqua calefacta non reducit se ad frigiditatem naturalem ab intrinseco: sed ab extrinseco. scilicet a frigiditate medij circumstantis. Contra. quia aqua calefacta reducit se ad frigiditatem multo intensiorem quam sit frigiditas medij circumstantis: sicut appet eximento de aqua. gignata in terminis ex vapore aqueo ascendente ⁊ occurrente parietibus terminum que puenit ad frigiditatem valde sensibilem: ⁊ tamen aer ibi extensus: ⁊ totum circumstantis est sensibilis valde calidus: quod non potest gerere. si medium solum reduceret aquam ad suam frigiditatem naturalem. Et forte dicitur quod si medium non habeat in se frigiditatem valde intensam. tamen ipsum potest producere in aqua valde intensam frigiditatem: hoc ex dispositione aque recipientis. unde nullus est contentus ex dispositione passi aque producere in ipsius gradus alicuius qualitatis intensiore quam habeat in se. Contra istam responsionem arguitur sic. quia ex illa sequitur quod possibile est a simili in forma ⁊ in gradu finem extremam finem que sunt similia puenire actiones finem qualitates primas: quod est impossibile per de generatione. ⁊ probatur contra. sit aqua nunc calidior aere circumstante: ⁊ agat aer circumstantis in ipsam inducendo frigiditatem quousque ipsa erit frigida in sua dispositione naturali. tunc arguitur sic. nunc aqua est calidior aere circumstante: ⁊ fiet frigidior. igitur aliquid quando ipsa erit precise ita calida sicut est isto aere gescere a quacumque alteratione: ⁊ hoc finem extremum suum appropinquatum aeri: ⁊ tamen per tunc aer agat in ipsam frigefaciendo ipsam. igitur remissio. Et forte dicitur quod excedendo finem fore satis potest per dispositionem passi. Contra. quia tunc non ois actio quousque iter qualitates primas pueniret ratione dilectatis agentis ad passum: ⁊ e contra. cuius oppositum ois asserunt. contra primam. quia nulla est dilectas finem qualitates primas iter illa que sunt oino similia finem illas. Sed forte diceret aliquis quod si aer sit similis aque finem qualitates ambas in illo casu. scilicet caliditas aeris est similis caliditati aque ⁊ frigiditas frigiditatis: tamen frigiditas que est in aere est sicut caliditas aque. ⁊ ideo aer per frigiditatem suam potest agere in aqua corruptivo caliditate aque. Contra. si frigiditas aeris distat caliditati aque ⁊ frigiditas aque est oino similis frigiditati aeris. igitur frigiditas aque distat caliditati aque: ⁊ tamen sunt in eodem adiecto. scilicet in aqua. igitur qualitates contrarie sunt similis in eodem subito adequate: quod est oppositum prime conclusionis. contra primam ex his que dicta sunt de formis contrarijs: si bene consideret. ⁊ ultima consequentia patet de se. Item. habitibus presentibus in materia cessat actio: sed cum agens assimilat sibi passum per se agens egit in materiam passum oem habitum ⁊ dispositionem quam studebat agere. igitur tunc cessat actio agentis in passum. ⁊ per consequens cum ipsa aqua erit perfecte finem qualitates primas assimilata aeri cessat

facile actio aeris in aqua plura alia argumenta possent fieri vel adduci contra eandem responsione que gratia breuitatis traseo. **C**Secundo principaliter contra eadem conclusionem arguitur sic. quod ex ista sequitur quod nullum mixtum uniformem habet qualitates suas esse ab intrinseco alterabile. Quia falsum est contra contrarium. **E**t per hoc. ubi ponitur differentia inter mixta et simplicia dicitur quod omnia mixta habent in se principium sue alterationis: sed non simplicia. Quia probatur quod de mixto uniformi calidum: quod si a. tunc si a. est ab intrinseco alterabile. opus quod caliditas a. agit in frigiditate secum coextensa: vel e contra. vel quod caliditas unius partis a. agit in frigiditate alterius partis: vel e contra. primum non est possibile ex quo nulla est differentia inter frigiditatem a. et caliditatem secum coextensam. nec secundum est possibile: quod omnes illi gradus caliditatis et frigiditatis sunt siles omni intensio. igitur si caliditas a. non agit in frigiditate secum coextensam. nec caliditas unius partis a. agit in frigiditate alterius partis: vel e contra. **C**Contra correlarium per conclusionem arguitur. scilicet quod ad intentionem unius contrarium. **C**Contra. possibile est caliditatem et frigiditatem simul intendere: et similiter simul remittere. igitur correlarium falsum. Quia et alio arguitur dupliciter. primum mittendo aliqua. primum est quod caliditas aeris puri non est summa: sed est remissa: quod aliter ita intense caliditatem faceret aerem sicut ignis: et ita sensibilis: quod est contra experimentum: nisi forte diceretur quod caliditas aeris puri impedit in sua actione propter humiditatem secum coniunctam: non apparet verisimile. primum iuxta istam positionem quod in quolibet mixto est caliditas frigiditatem coextensa. **C**Alia promissa ponatur quod a. sit unum mixtum: cuius caliditas sit intensior caliditate naturali aeris puri. et approximetur a. mixtum b. aeris puri supra quem dominatur: ita quod ipsius sibi sufficiat assimilare in hora. tunc arguitur sic. a. mixtum per casum assimilabitur sibi aerem b. igitur a. in b. aere inducet caliditatem et frigiditatem. et per hoc patent ex casu. vel igitur producet a. in b. caliditatem et frigiditatem simul. et habet intentum. vel per hoc dicitur caliditatem et post frigiditatem: vel e contra. et hoc non. quod ex quo caliditas et frigiditas inducta in b. sunt oppositae: et non repugnantes quo ad esse simul in eodem subiecto non debent inuicem sibi repugnare quo ad iduci. Sicut. si primo induceretur caliditas in b. et post frigiditas: vel e contra habetur contra correlarium: quod non necessario ad intentionem frigiditatis sequitur remissio caliditatis: vel e contra. Et per satis simile argumentum viceversa potest probari quod possibile est caliditatem et frigiditatem in eodem subiecto adeoque simul remittere. ponendo quod aliquis aer purus dominetur super a. mixtum sic quod sufficiat sibi ipsius assimilare: et approximetur aer purus a. mixto. quo posito. ex quo nulla est frigiditas in aere puro. et in a. est aliqua frigiditas: cum a. corruerit in purum aerem. igitur in a. corruerit vel remittetur frigiditas. Sicut in aere puro est caliditas remissior quam in a. et a. assimilabitur aeri puro. igitur a. remittetur caliditas: sic in a. remittetur caliditas et frigiditas per actionem aeris puri. **C**Sed forte diceretur aliquis quod non est possibile quod a. mixtus assimilet sibi b. aere purum nec e contra. **C**Contra. sit unus mixtus remissius calidus quam a. cuius in caliditate ad frigiditatem sit eadem proportio que est caliditatis a. ad eius frigiditatem: sit eadem proportio que est caliditatis a. ad eius frigiditatem: et vocetur illud mixtum c. et debeat a. assimilare sibi c. quo posito per actionem a. in c. intenditur caliditas: et similiter frigiditas: quia ista frigiditas c. est frigiditate ipsius a. remissior: sicut caliditas caliditate: ut patet ex casu. Et si ponatur quod e contra c. assimilet sibi a. sequitur quod in a. simul remittetur caliditas et frigiditas: ut patet intuitu. **C**Secundo probatur assumptum principale. scilicet quod possibile est caliditatem et frigiditatem simul intendere in eodem subiecto adeoque: quod agit a. calidum in b. frigidum: et e contra. b. reagat in a. et hoc per distantiam pedalem. tunc arguitur sic. a. agit in b. calidus secundum totum medium iter a. et

b. et totum medium iter a. et b. est susceptum caliditatis producibilis ab a. ut suppono. igitur per totum medium iter a. et b. producet a. caliditatem: et per idem tempus agit b. in a. frigiditatem: et illud idem medium est susceptum frigiditatis producibilis ab b. secundum se totum: ut etiam suppono. igitur per totum illud medium iter a. et b. producet b. frigiditatem. et per consequens per idem subiectum adequate intendit caliditas et frigiditas. **C**Itaque signetur pars a. repassa a b. et sit c. tunc in c. sufficit b. producere frigiditatem: et non minus sufficit a. in c. producere caliditatem. igitur etc. **C**Sed forte diceretur aliquis ad primum quod non per eandem partem medium perveniet actio b. ad a. et actio a. ad b. sed per alias et alias partes medium multiplicantes istas actiones. **C**Contra. quod pono quod a. et b. sint uniformia secundum se tota: et sit medium iter illa secundum se totum uniforme: quo posito appropinquamentum a. et b. ut prius. et sequitur quod non plus per unam partem medium iter illa fiat actio quam per aliam. scilicet b. in a. et e contra.

Contra secundam quod sit impossibile etc. tunc est possibile qualitates eiusdem speciei etc. arguitur sic. non possibile est aliquem gradum caliditatis esse in eodem subiecto adequate cum aliquo gradu frigiditatis. et sicut de aliis qualitatibus. **C**Quia vel eiusdem speciei cum aliis. igitur etc. Quia per 3. et alia probatur. quod in quibuslibet subiectis distinctis ponatur caliditas et frigiditas ipsae sufficienter approximatis. caliditas agit in frigiditatem ipsam corrumpendo: et e contra. igitur a fortiori caliditas et frigiditas si ponatur in eodem subiecto agit caliditas corrumpendo frigiditatem: et e contra. antecedit per 3. et consequenter per 3. per hoc quod quanto agens est melius passio appropinquatur: tanto fortius agit in ipsius ceteris paribus. sed melius est approximata caliditas frigiditati quam est simul in eodem subiecto cum illa: quod quia sunt in distinctis subiectis. igitur etc. **C**Secundo eadem conclusionem arguitur argumento Gregorii de Arimino. si caliditas et frigiditas sunt compossibiles. vel sunt oppositae in quantislibet gradibus aut non. sed in aliquantibus sic: et aliquantibus non. non primum: quod caliditas summa et frigiditas summa essent compossibiles. si dicitur secundum. sit igitur quod caliditas a. sit compossibilis frigiditati b. et arguitur sic: vel caliditas a. compatitur secum frigiditate b. per se: et non maiorem nec minorem: aut maiorem et non minorem: aut minorem et non maiorem: aut tam maiorem quam minorem. si dicitur primum. scilicet quod caliditas a. compatitur secum b. frigiditatem et non maiorem: nec minorem. **C**Contra. quod tunc ad intentionem caliditatis a. non remitteretur frigiditas b. sicut. si caliditas a. non compatitur secum minorem frigiditatem b. intendatur caliditas a. et arguitur sic. Intensa caliditate a. frigiditas b. non est remissior quam prius. nec eque intensa per se. igitur ipsa est intensior quam prius. et per hoc ad intentionem caliditatis a. intendetur frigiditas b. Quia per 3. et alia probatur. per frigiditatem b. non est remissior quam prius: quia a. non compatitur secum remissior frigiditatem b. nec per se eque intensior. probatur. quod sicut a. ex his rationibus intensio per se prius erat non compatiebatur secum remissior frigiditatem b. ita a. ex his maioris intensio quam prius non compatitur secum ita remissior frigiditatem: sicut prius fuit b. quia ita se habet a. cum est intensior quam prius fuit ad aliquam frigiditatem intensior b. certa data: sicut prius se habebat ad frigiditatem b. Et per istum argumentum arguitur illa premissa quod a. remittatur: ut patet intuitu: nec potest dici secundum divisionem. scilicet quod a. compatitur secum maius et non minus: quia tunc ad intentionem a. non remitteretur b. sicut a. compatitur secum maius b. et non minus. igitur intensior caliditas a. remissior gradu summo caliditatis non compatitur secum b. nec remissius b. et per consequens ad intensiorem a. intendetur b. quod est inconueniens. consequenter per 3. quia ita se habet intensior caliditas quam est a. ad b. sicut a. ad aliquod remissius certum datum: nec potest dici tertium. scilicet quod a. potest compari minus et non maius. quia secunda pars huius copulativae est improbata. Similiter:

De tensione et remissione.

24

fit minor frigiditas b. quaz secus parituta. c. et capio caliditatem intensiorem a. que ita se habeat ad b. sicut a. ad e. et sequitur quod sicut a. secus copatit c. ita caliditas intensior a. copatit secus b. et per hoc ad intensiorem a. non foret necesse remitti b. cuius oppositum ponit illa opinio. nec potest dici quod ruz. s. quod tunc maior frigiditate b. est remissior secus copatit a. per quod ruz. p. est superius improbatum. et si ponit secus copatit maior frigiditate b. vel igitur tunc maior vel non. non potest quod caliditas a. stare cum frigiditate summa. nec 2^m. quod ponat quod cum sit tota frigiditas que potest esse cum a. et appropinquet frigiditatem a. et quod cum illud frigiditatem inducit frigiditatem intensiorem b. aut remittit a. quod non. non est omnino quod non: quod tunc ista frigiditas que prius fuit cum a. non fuisset tota frigiditas quia secus potest copati a. nec prius potest dici: quod si a. non copatit secus maior frigiditate b. multo minus caliditas remissior cum sit minoris potentie potest secus copati frigiditate intensiorem. **Tercio** idem sic. sequitur quod durities et mollicies possent se copati in eodem subiecto adeoque: quod est impossibile: quod quilibet in quo est durities est durus: et quilibet in quo adeque est mollicies est molle. et sic idem est durus et molle: quod includit contradictionem: quod molle est quod cedit tactui. durus autem quod non cedit tactui: ut ponit philosophus. 4. metaph. et per hoc. si idem esset durus et molle idem cederet et non cederet tactui. et per hoc. per hoc. quod sic se habet durities ad mollicies: sic caliditas ad frigiditatem: sed per aliquam caliditatem alicui frigiditati est copossibilis. igitur aliqua durities alicui molliciei est in eodem subiecto adequato copossibilis. **Sed** diceret aliquis quod non quilibet in quo est durities est durus: nec quilibet in quo est mollicies adequate est molle: sicut non quilibet in quo est caliditas est calidus: sed ad hoc quod aliquid sit calidum requiritur vel quod ipsius habeat in se caliditatem summam: vel quod caliditas in isto sit remissa excedat frigiditatem. ita sit ad hoc quod aliquid sit durus requiritur vel quod habeat duritatem summam: vel quod eius durities licet sit remissa excedat molliciem secus coextensam: et contra. requiritur ad hoc quod aliquid sit molle. **Contra.** quilibet in quo adeque est durities b. ubi est aliter quod mediate illud non cedit tactui. sed quilibet tale est durus. igitur et per hoc. per hoc. quod durities est aliter non cedens tactui. et minor per hoc descriptionem duri. **Sed** arguitur de molle. quod quilibet in quo est mollicies adeque habet in se qualitatem per quam cedit tactui. sed quod cedit tactui est molle. igitur et. **Quarto** principaliter contra eandem conclusionem arguitur sic. quod ex illa sequitur quod est pole idem esse calidum et frigidum. et sic per hoc affirmatiue verificari de eodem: quod est ipse. per hoc. quod omnis forma exiis in aliquo subiecto denotat illud subiectum secundum illam formam: sed caliditas et frigiditas per conclusionem sunt simul in eodem subiecto adeque. igitur simul denotat idem subiectum: et per hoc pole est idem subiectum esse calidum et frigidum. **Sed** forte diceret aliquis quod non omnis forma exiis in aliquo subiecto denotat illud secundum illam formam: sed solum forma intensa sufficit denotare subiectum tale. **Contra.** impossibile est in aliquo subiecto esse aliquam formam quod ibi sit suus effectus formalis: sed cuiuslibet forme formalis aliquid subiectum effectus formalis est subiectum esse tale: vel denotare tale secundum illam formam. igitur si in eodem simul esset caliditas et frigiditas idem simul esset calidum et frigidum. **Quinto.** si caliditas est copossibilis frigiditati: et non quilibet frigiditati est copossibilis caliditas. igitur contingit accipere maximum gradum frigiditatis cui est copossibilis caliditas vel minimum cui non est copossibilis vel minimum cui est copossibilis: vel maximum cui non est copossibilis caliditas. **Si** deest prius contra. sit ille gradus a. tunc vel a. est summus vel remissus. non est medius: quod est summus. et non est copossibilis caliditas gradui summo frigiditatis: si est gradus remissus: tunc ille per aliquam latitudinem distat a summo gradu frigiditatis. capiat tunc medius gradus latitudinis inter a. et summum gradum frigiditatis. et sit b. tunc b. est intensior gra-

duis a. et a. est maximum gradus frigiditatis cui est copossibilis caliditas. igitur ipsi b. non est copossibilis caliditas. et tunc b. est frigiditas remissa que non est summa: ut positum est in casu. igitur alicui frigiditati remisse non est copossibilis caliditas. quod est contra supradicta. **Item** capio caliditatem copossibilem a. et sit illa c. tunc vel c. caliditas est diuisibilis vel indiuisibilis: non est omnino quod indiuisibilis: quia nulla est talis: sicut ostensum est supra in prima parte huius tractatus. **Si** est diuisibilis. igitur ipsa non potest nisi successiue: et in tempore remitti vel corrumpi. appropinquet igitur frigiditati a. summa frigiditas que incipiat intendere a. frigiditatem et remittere c. caliditatem coextensam ipsi a. et sit tunc instantis in quo incipit frigiditas summa intendere a. et remittere c. et arguitur sic. vel caliditas c. post hoc instantis erit vel non erit post hoc instantis. non est dicendum quod non erit post. quod tunc c. subito et non successiue perdetur. si dicatur quod ipsa post hoc instantis erit. vel aliqua eius pars et continue post hoc erit frigiditas intensior secus coextensa que nunc est. igitur maior frigiditas que est a. est copossibilis caliditati. et per hoc a. non est maxima vel intensissima frigiditas cuius qua potest stare. **Si** deest secundum medium diuisio principalis. s. quod est dare minimam frigiditatem cui non stat caliditas. **Contra.** quod sit a. talis: et arguitur sic. a. est minima frigiditas cui non stat caliditas. igitur cum a. nec cuius intensiori a. sed cuius quilibet remissiori stat caliditas: quod est falsum: quod aliquid est frigiditas remissior a. cuius qua nulla stat caliditas: quod cuius nulla parte gradualis a. stat caliditas: quod cuius a. non stat caliditas: et tunc per gradualis a. et remissior a. **Item** deest maxima frigiditas cuius qua non potest stare caliditas. igitur non deest minima cuius qua non est. assumptum per hoc sic. quod summa frigiditas est maxima frigiditas cuius qua non potest stare caliditas: quod inter omnes frigiditates cum quibus non potest stare caliditas ipsa est summa: quod nulla frigiditas est maior illa. igitur et. per hoc. per hoc. sic: quia oppositum prius et assumpsit conclusionem. repugnat enim. deest maxima frigiditas cuius qua non potest caliditas stare: et minima cuius qua non potest stare caliditas. nec etiam est omnino quod deest minima frigiditas cuius qua potest stare caliditas: quod deest ipsa et remittat ipsa ad non gradum per aliquid agens prius: tunc per totum tempus remissionis illius frigiditatis ipsa erit remissior quam prius: et continue stabit cuius ipsa caliditas. igitur ipsa non fuit minima cuius qua potest stare caliditas. **Si** deest quod sit. s. quod deest maxima frigiditas cuius qua non potest stare caliditas. **Contra.** sit illa d. tunc si d. est maxima frigiditas cuius qua non potest stare caliditas. igitur cum d. non potest stare caliditas nec cum remissiori d. sed cum quilibet frigiditate intensiori potest stare caliditas: quod est ipse: quod si non potest stare caliditas cum frigiditate remissa. multo minus potest stare cum intensa. et per hoc per expositionem huius complexi maximum cuius quo non. **Item** deest minima frigiditas cuius qua non potest stare caliditas. igitur et. sequentia per. et assumptum per hoc: quod summa frigiditas est minima frigiditas cuius qua non potest stare caliditas: quod non potest stare caliditas cum frigiditate summa: nec cuius intensiori: sed cum qualibet remissiori potest stare caliditas. igitur et. **Sexto** principaliter contra eandem conclusionem arguitur sic. si caliditas et frigiditas possent esse simul eadem ratione. albedo et nigredo possent esse simul adequate in eodem. sequentia per. quia ita contrariae albedo nigredini: sicut caliditas frigiditati falsitas veritas per hoc: quod ex illo sequitur quod pole esset summa rubedine et viriditatez adequate esse in eodem subiecto: quod est impossibile. et sequentia per hoc. quilibet gradus albedinis a quolibet gradu nigredinis formaliter plus distat quam gradus summus rubedinis a summo viriditatis. igitur quilibet gradus albedinis cuiuslibet gradus nigredinis contraria tur magis quam summus gradus rubedinis gradui summo viriditatis. sed aliquis gradus albedinis alicui gradui nigredinis est copossibilis et non prius. igitur gradus summus rubedinis est summo gradui viriditatis copossibilis: igitur prius

Jacobus de forlino

[illegible]

tatis dicitur: et incopositas sibi. Igitur illi duo gradus caliditatis qui de nouo inducuntur in a. sunt incoposibiles illis duobus gradibus frigiditatis qui corrumpuntur in a. qui remanent in a. sunt omnino equales vel equaliter intensi: sicut illi qui corrumpuntur: et sunt similes secundum speciem. Igitur si cur illi duo gradus caliditatis de nouo inducuntur in a. sunt incopositi illis duobus corruptis. sunt etiam incopositi illis duobus remanentibus in a. et per omnes gradus frigiditatis in a. Et per idem argumentum probatur quod inducitur in a. gradu caliditatis in a. tota frigiditas corrumpitur in a. quod ad inductionem unius gradus caliditatis in a. aliquis gradus frigiditatis corrumpitur. et quilibet aliorum remanentium est illi similis intensius et secundum speciem. Igitur quilibet illorum dicitur corrumpi. Et istud argumentum fundatur super istum principium: quod si aliquae forme sunt eiusdem speciei et intensiois: quicquid est unius illarum dicitur esse cuiuslibet istarum dicitur. et incopositi. ¶ Decimo principio arguitur sic. ex illa conclusionem sequitur quod omne quod mouetur ad caliditatem vel frigiditatem mouetur omnibus alterationibus: quod est falsum. et contra probatur. quod omne quod mouetur ad caliditatem acquirit aliquem gradum caliditatis: et quilibet tale deperdit aliquem gradum frigiditatis: sed omnis deperditio frigiditatis est alius motus ab acquisitione caliditatis. Igitur etc. ¶ Sed huiusmodi negatio minorum. scilicet quod omnis deperditio frigiditatis est alius motus ab acquisitione caliditatis: imo idem est motus quo acquiritur caliditas et deperditur frigiditas. ¶ Contra. non includit deperditionem caliditatem acquiri alicui subiecto absque hoc quod eadem deperdat frigiditatem: sed implicat deperditionem acquiri caliditatem alicui subiecto sine hoc quod eadem acquirat caliditatem. Igitur non est idem acquisitionis caliditatis et frigiditatis deperditio. contra probatur quod illa non sunt idem quod unum sine alio illo signato fore ipsam deperditionem: et reliquum fore sine eodem non implicat deperditionem. et assumptum patet. primo: quod sicut non includit deperditionem intendi lumen in subiecto aliquo sine contrarij deperditione. ita videtur quod non implicet deperditionem caliditatem intendi sine deperditione contrarij. et quod nullam deperditionem includit deum auferre totalem frigiditatem huius mixti: ut sortis tota eius caliditate remanente: et in nullo variata: et continuo post in sortem aliquem gradum caliditatis de nouo induceret: et sic sine aliqua deperditione acquireret caliditatem sortis absque hoc quod deperdat aliquid frigiditatis. ¶ Item, ostensum illi motus distincti: quod sunt per se ad terminos speciei distinctos: sed omnis motus quo acquiritur caliditas: et omnis motus quo deperdit frigiditas sunt huiusmodi. Igitur etc. contra probatur cum maioribus et minoribus probatur. quod quilibet motus quo acquiritur caliditas est ad caliditatem tanquam ad per se terminum. et quilibet motus quo deperdit frigiditatem est ad frigiditatem remissionem tanquam prius tanquam ad per se terminum. sed omnis caliditas est a qualibet frigiditate specie distincta: et contra. Igitur etc. ¶ Item dicitur. quod quilibet alteratio qua acquiritur caliditas est realiter caliditas que acquiritur successive alterabili: ut tenet communis opinio philosophorum. et quilibet alteratio qua deperdit frigiditas est frigiditas que successive deperdit alterabili. Igitur etc. ¶ Item forte aliter ad argumentum dicitur concedendo contra et consequentiam. scilicet quod quilibet mobile quod mouetur ad caliditatem et frigiditatem simul mouetur alterationibus contrariis: per quarum unam acquiritur caliditas et per alias deperditur frigiditas. ¶ Contra. ex isto sequitur quod omne quod mouetur: mouetur motibus contrariis: quod est impossibile. et consequentia probatur: quia omne quod mouetur ad caliditatem et frigiditatem mouetur motibus: quorum termini ad quos sunt contrarij. Igitur etc. ¶ Neque etiam patet. et assumptum probatur: quod quodlibet quod mouetur ad caliditatem mouetur motu quo acquiritur caliditas. et ille est ad caliditatem tanquam ad per se terminum: et mouetur motu quo deperdit frigiditas qui est ad frigiditatem remissionem tanquam prius tanquam ad per se terminum. sed omnis caliditas est contraria frigiditati: et contra. Igitur etc.

De itensione 7 remis. for.

25

CSecundo. qz ex ista rñssione sequitur qd omne qd mouet ad caliditatem sit calefactus 7 frigiditatem ad caliditatem calefactus 7 illud qd mouet ad frigiditatem per pñs frigitur. igitur qdlibet tale sit calefactus 7 frigiditatem. Undecimo pñci palr arguit sic. sequitur qd si aliquid frigiditas in aliquo subito remitteretur ad non gradum qd illi subito accideret. calitas infinita itensiu: qd est impossibile. 7 pñs pbat. qz ex quo calitas 7 frigiditas sunt sit in eodē 7 ad itensione vñs sequitur remissio alterius. 7 es. 7 qñtum remittit vñs pñs tantū itenditur aliud. ponat igitur q in a. subito sit frigiditas sub gradu medio totius latitudinis frigiditatis 7 remittat in hora ista friditas ad non gradū 7 arguit sic. hec friditas in a. remittitur ad non gradū. igitur ipsa remittetur ad. subduplū 7 sub quadruplū. 7 sic in infinitū. 7 qñtum remittit friditas in a. tā tū itenditur calitas in a. igitur calitas itendetur in a. ad duplū 7 ad quadruplū. 7 sic in infinitū. 7 per consequens facta tali remissione erit calitas in a. infinita itensiu.

Contra tertiam

conclusiones arguit sic. omnis gradus calitatis cuilibet gradui calitatis est idē in spē. igitur eiusdē rōnis 7 nature. 7 p consequens quicqd est vñt ex sua natura pñs vel icompositibile est cuilibet alteri pñs vel icompositibile: qd est pñs.

Contra quintam

conclusiones arguitur sic. qd non est possibile aliqñ gradum calitatis itensiozem medio 7c. ex ista sequitur qd non est possibile aliqñ remisse calidū agere in intense calidum ipsum remittendo consequens falsū. 7 contra expñmentū 7 consequētia pbat sic. qz dicitur a. remisse calm cuius caliditas sit vt quicqd 7 friditas vt tria. 7 sic intense calm 7 calitas sit vt septē 7 friditas vt vñm. 7 tota latitudo calitatis octo gradū. 7 appropinquatur a. 7 b. qz a. laz scipiat agere in b. remittendo caliditatem eius. hoc est possibile. tunc arguitur sic. si a. debeat remoueri calitatem 7 b. hoc non potest esse nisi mediante friditate a. cuius momento friditas intrinseca b. hoc non est possibile. igitur 7c. pñs p. 7 pñs pars antecedentis p. 7 secunda pbat. qz totum aggregatum ex frigiditate a. 7 b. est friditas quattuor gradū. 7 totum aggregatum ex caliditate a. 7 b. que resistit est caliditas duodecim gradū. ceteris paribus. sed duodecim gradus calitatis sunt maioris potentie tam actiue qz resistiue qz quattuor friditatis ceteris paribus. igitur potentius erit totum aggregatū ex caliditate a. 7 b. ad itendum calitates in a. 7 in b. 7 ad corrumpeñdū friditatem vñs b. qz erit totum aggregatum ex frigiditate a. 7 b. ad remittendū calitates 7 itendendū friditatem in a. **C**Es forte diceret aliquis qd argumentū imaginatur falsū. s. qd a. frigiditas diuisim a calitate eiusdē p se agat in calitate b. qd non ē verū: imo totū aggregatū ex friditate a. 7 ei⁹ calitate agit in calitate b. **C**Contra istam rñssione arguit sic. maior est cōuenientia 7 minor est pñs inter totū aggregatū ex calitate 7 friditate a. 7 calitate b. ex vna parte qz inter illud idem aggregatū 7 friditatem b. 7 plus dominatur totū illud aggregatū supra friditatem b. qz supra calitatem eiusdē. 7 cetera sunt paria. vt pono. igitur plus corrumperet illud aggregatū de frigiditate b. qz de caliditate eiusdē. consequentia p. 7 minor arguitur maior sic. qz totum illud aggregatū compositū est ex quaque gradibus calitatis 7 tribus frigiditatis. 7 illi quaque caliditatis cōueniunt cum caliditate b. 7 contrariantur friditati eiusdē. 7 tres frigiditatis precise cōueniunt cum friditate eiusdē. 7 sic contrariantur eius caliditati: sed quique gradus calitatis sunt maior 7 actiusor pars illius aggregati qz tres frigiditatis. igitur 7c. **C**Item si totum aggregatū ex caliditate 7 friditate a. agit in b. aliqd in ipz pducendo. igitur pductū ab illo toto aggregato est aggregatū ex calitate 7 friditate: sed in aggregato ex calitate et

friditate agere dominatur calitas 7 sunt cetera paria. vt pono. igitur in pducto ab illo dominatur calitas. 7 per pñs pñs pducitur de caliditate in b. qz de friditate. Ex quo sequitur qd caliditas in b. itendit 7 non remittitur: qd est contra positum. **C**Secundo pñcipaliter cōtra eandē pñs arguitur: qz si foret vera sequitur qd quodlibet itense calm qñtumcūqz foret parue potētie sufficere agere in quodlibet remisse calidum qñtumcūqz foret magne potētie. quod est falsū. cōsequentia pbat sic. qz qñtumcūqz aliquid sit remisse calm ipm habet caliditatem intensiozem medio gradu totius latitudinis caliditatis. 7 per consequens per pñs frigiditatem remissiozem medio gradu latitudinis. 7 similr quodlibet itense calidum habet caliditatem intensiozem medio gradu totius latitudinis caliditatis 7 frigiditates multo remissiozem. igitur qñtumcūqz talibus datis aggregatum ex vñusqz caliditate est itensiu ceteris parib⁹ qz aggregatum ex vñusqz frigiditate. 7 per consequens quā docūqz approximatur remisse calidū intense calido: aut econtra caliditas intensa calidi 7 remissa calidi simul remittunt frigiditatem remisse calidi 7 itendunt caliditatem eiusdē: quia ad remissionez frigiditatis sequitur caliditatis intensio. Et per idem argumentum pbat. qd remisse calidum approximatum intense calido intendet ei⁹ caliditatem quia caliditas remissa calidi 7 intensa calidi simul excedunt frigiditatem intense calidi. 7 cum hoc totius aggregati ex illis duabus caliditatibus ad illas frigiditatem est sufficiens contrarietas. quia illa frigiditas est impossibilis toti illi aggregato. igitur ipsa approximatio aggregati ex illis duabus caliditatibus corrumperet frigiditatem intense calidi. 7 per consequens intendet caliditatem in eadem. quod fuit ppositum. **C**Alia argumenta possent fieri contra alias conclusiones que gratia breuitatis transco. 7 qz ex dictis 7 dicendis facit possunt solui: ideo ad argumenta adducta cōtra pñs rñdetur.

Ad primum

cum arguitur. possibile est in eodē adequate esse qualitates 7c. negatur cōsequētia. qz potest esse qd aliqua qualitas sit alterius corruptiua: que tamen non est illi contraria sicut lumen est corruptiuum frigiditatis: 7 tamen non contrariatur frigiditati: quia potest simul esse in eodem cum frigiditate paria in aqua. **C**Et si queratur quid regitur ad hoc vt alique qualitates sint sibi inuicem contrarie. dicitur qd reguntur omnes ille conditiones que superius in principio huius secunde partis sunt assignate. s. qd sint eiusdē generis 7 qd gradualiter distent 7 qd vna illarū sit per se 7 immedie alterius corruptiua: 7 notū est qd aliqua istarū cōditionū potest in aliquibus qualitatibus deficere. quārum vna est alterius corruptiua. verbi gratia. licet lumen sit frigiditatis corruptiuum: quia tamen hoc non est per se 7 immedie: sed mediante caliditate: cuius illud est productiuum: lumen non debet dici contrariū frigiditati. **C**Es licet ista solutio vadat ad formam argumenti: tamen adhuc remanet difficultas tacta in pbatōe assumpti. s. quomodo aqua calefacta reducit se ab intrinseco ad suam frigiditatem naturalem: quia si hoc est mediante frigiditate intrinseca ipsius aque sic calefacte cum illa frigiditas contrarietur caliditati quāz corrumperet: 7 sit in qualibet parte quantitativa ipsius aque ipsa caliditas: contraria essent simul: quod est contra conclusiones. **C**Ideo ad hoc dicendum est pmo sicut dicit quidam solennis doctor qd aqua calefacta reducit ad frigiditatem naturalem a sua forma substantiali. **C**Et si qñratur quod est istrumētū ipsius for⁹ qd mediāte agit reducēdo se. **C**Rñdet qd nullo istrumēto mediante seipsam reducit ad frigiditatem naturalem: sed seipsa corrumperet qualitatem disconuenientem sibi. s. friditatem rēoto ipediriū ex rñseco. quia ipsa est ad hoc natu-

Jacobus de forlino

raliter inclinata nec est iconueniens aliquā formā substantialem agere in subm ppiuz subm reducendo in illo q̄litate illi forme conueniēte et corumpendo discōnueniēte sine aliquo instrumēto istius forme: et impossibile sit aliquā formā substantialem agere in subm nō ppiuz: s; extrinsecum sine aliquo instrumēto. ¶ Vel aliter: vt dicit qdaz dicendū est q; semp forma substantialis exis in sua nāli dispositione: sicut qualitatibus sibi cōueniētibz agit mediāte aliquo instrumēto: s; exis in dispōne violenta vt aqua calefacta pōt agere etiā nullo instrumēto mediāte. ¶ Aliiter pmo rīderunt ponētes qualitates virtuales q; aqua calefacta reducūt ad friditatem nālem ab intrinseco: s; a sua forma substantiali mediante friditate virtuali: itaq; instrumēto. ¶ Et si querat qd est illa friditas virtualis. ¶ Dicendū est q; est qdam qualitas insensibilis: quā aqua sibi determinat vltra alias aliasitates: que nāliter est ita pductiua friditatis sicut lumen pductiua caliditatis: sicut calitas naturalis piperis est nāliter productiua caliditatis. Et sicut ego dico de forma substantiali aque q; ipsa sibi determinat friditates virtuales: ita est dicendum de forma ignis q; sibi determinat qualitatem: s; caliditatem virtuales: et sic de alijs etis. Et differunt iste q̄litates virtuales etorū a qualitatibus virtualibus mixtorū vt medicina ruz: et sic de alijs. q; q̄litates virtuales mixtorū vt calitas virtualis piperis est caliditas pductiua caliditatis in subiecto extrinseco: vt in corpus humanum: sed qualitates virtuales elementorū pducunt et sunt pductiue qualitatus actualiuz in subiecto ppiuz vt frigiditatis virtualis aque in ipsam aquaz: et sic de alijs. Et si arguit q; ad minus ista friditas virtualis aque contrariatur caliditati induce in aqua: q; corumpit ipsam secum coextensam: et per consequens contraria sunt simul. Dicitur q; sola actualis friditas contrariatur actuali caliditati: licet enim friditas virtualis corumpat caliditatem actualez: hoc tamen nō est per se et immediate sed mediante friditate actuali: cuius ipsa est nāliter pductiua: ad cuius pductionem sequitur corruptio caliditatis. ¶ Sed aliter potest pbabiliter dici q; nec aqua calefacta nec mixtum est ab intrinseco alterabile nisi ratione difformitatis suarū partium in qualitatibus suis. vnde si omnes partes quantitatie hominis vel cuiusvis animalis essent vniformiter calide nec homo: nec aliquod animal alteraretur ab intrinseco: et causa est quia non esset ibi contrarietas que requiritur ad actionē debentem puenire a qualitatibus primis: q; ibi non esset nisi caliditas et frigiditas que sunt composibiles et non contrarie. Secunda causa est: q; qua ratione caliditas vnus partis posset agere in caliditatem secum coexistentem in eodem: eadem caliditas posset agere in frigiditatem alterius partis sibi immediate quod est irrationabile: quia cum ille partes posset sint esse similes in gradu et in forma fin qualitates primas. Itaq; similia in gradu et in forma agerent iter se: quod est iconueniens. alteratio igitur pueniens in mixtis ab intrinseco nō est nisi ratioe difformitatis partium ipsorum in qualitatibus alterationis: vt quia in mixtis vna pars est magis calida: alia minus: vna magis frigida: et alia minus: ideo pars calidior alterat partē minus calaz: et eā: et ita in pposito posset dici q; cū aq; calefit ab igne ipsa nō vniformiter: s; difformiter calefit fm partes suas: ideo remoto prohibente pars minus calida agit in partē magis calāam mediante sua friditate corumpendo calitatem illam: et contra etiaz pars calidior agit in partē minus calidā per friditatem suā: que licet sit multo remissior friditate partis minus calide: tamen cū liuamento agentis principalis forme: s; substantialis aque potest illaz caliditates corumpere: ista tamen friditas partis magis calide non contrariatur calitati eiusdem secum coextense vt potest qd

considerare ex dictis in cōclusionibus supius positis et cōceditur q; nullius partis aque friditas agit in calitates secum coextensam nec eōtra: q; nullius talis friditas contrariatur calitati secū coextense. ¶ Ex quo sequitur q; si daretur aliquod mixtum vniforme fm omnes suas qualitates alterationis: et quo ad omnes partes suas q̄litationes illud nō alteraretur ab intrinseco nisi pns fieret difforme. Ex quo vltius sequitur q; si daretur vna aqua fm oēs suas partes vniformiter calā ipsa non reduceretur ab intrinseco ad friditatem naturalem adhuc remoto impedimento nisi ipsa fieret difformis in partibus suis et cōsidera super ista solutione: quia videbitur satis tolerabilis. ¶ Ad secundū argumentū principale cuius arguitur q; nullum mixtum vniforme esset ab intrinseco alterabile dicit q; de virtute sermonis: hoc non sequitur: q; quodlibet mixtum vniforme potest fieri difforme: et quodlibet tale potest alterari ab intrinseco: ideo quodlibet mixtum: siue vniforme siue difforme est ab intrinseco alterabile. cōceditur tamen q; non potest alterari ab intrinseco aliquid mixtum vniforme. Et cū arguitur q; ista ē differentia quā ponit cōmetator scō phyicorū. iter mixta et simplicia. dicitur ad auctoritatem q; nō voluit q; omne mixtum est alterabile ab intrinseco qualitercūq; dispositus: s; q; aliqd mixtum et q; omnia mixta sunt ab intrinseco alterabilia in suis dispositionibus exītia: nullus autem simplex in sua nāli dispositione existens est ab intrinseco alterabile. ¶ Aliter dicitur et melius: concedo vniuersaliter differentiam positā inter mixta et simplicia: et dico cōsequenter q; non reperitur aliud quod mixtum vniforme vel homogeniū in suis qualitatibus: q; ex quo omne tale est compositum ex elementis opz q; in quolibz mixto sint partes difformes diuersis elementis pportionabiles a quibus partibus semper est apta puenire alteratio vnus in alteraz: et sic omne mixtum habet in se pncipiū actiū suae alterationis et pnter conceditur sicut statim concessum fuit q; si daretur aliquod mixtum vniforme illud nō esset alterabile ab intrinseco quousq; illud maneret vniforme: verū tamē est q; vt ponunt qdā pbabiliter potest teneri oppositū cōclusionis pme superius posite dicendo: q; plures qualitates cōtrarie vt caliditas et frigiditas: quarū vna agit in reliquā: et econtra in eodē subito adeq̄te esse pōt: et cū dicebatur q; contrarietas formarū et earū impossibilitas ideo est: et pns aliquas formas esse cōtrarias est ipsas esse impossibiles: hoc negat: s; aliquas forma ēē etias est ipsas sū adeq̄te in eodē nō posse existere qn vna istarū agit in aliā cū alijs conditionibus supius positis que regunt ad p̄ietatē iter formarū. Et si allegat pbs 2° de generatione: et in plurib; alijs locis qui dic q; nō est possibile etia esse simul: dicūt vel q; pbs locutus fuit ad itellm statim datum: aut q; loquebat de terminis duobus quo ad eorū vificationē de eodē: q; non sunt termini duobus de eodē sū affirmatiue verificabiles. Et ista vī satis pbabilis ratio ē tam ista sunt aliq; argumenta adducta supius: et p̄fertiz argumentū adductū q̄ntaz h̄nez pncipalē. ¶ Tūc vado ad argumentū q; correlariū pme p̄nis cū arguit: possibile est calitates et friditatem in eodē adeq̄te sū itendi. Quicpōt dari multiplex respōsio. P̄mo admittēdo oēs sup̄pōnes et totū casus et dī negādo p̄nas: s; n. sit pōte calitatem et friditatem sū itendi nō pp hoc pōte est etia sū itendi: q; vt dīc rīssio calitas et friditas q; sū itendunt vel pnt itēdi nō sunt etia vel impossibiles. sū grā exēpli. si pōte daret aliqd corp^o calitatis et friditatis susceptiū et app̄oximet sibi aliqd h̄ns eq̄liter d calitate et friditate qd deberet agere in illud: tūc in illis sū pduceret calitatem et friditatem: q; ex q; nec q̄litates illi agēti nec aliq; eis sūtes h̄nt repugnātiā q; ad sū eē in eodē adeq̄te nō vidēt h̄re repugnātiā q; ad iductōz eaz: et ita p̄ns cōce-

De itensione et remissione.

fina et 31 Reach

26

deret ista ratio. Si enim purus calidus et remissus est simplex et remissus sub medio gradu appropriato et ad simplicem debet in illis aeribus producere frigiditatem summam ipsa pura in illis induceret medietatem totius latitudinis friditatis quod est calitas remitteret. quod videtur esse ratio. Ex quo calitas sub medio gradu compatitur secum friditates sub medio gradu videtur quod eadem debeat compati quilibet circa medium. et si compatitur secum ista quo ad se in se formare idem sub inaequitate non videtur quod ipsa debeat remittere per inductiones illius friditatis. quod per inductiones illius non inducit aliam quilibet illi calitati incommensurabilem. Si ergo ponatur quod aer purus cui calitas est remissa et pura. ut purus debeat transmutari in aquam summam per actionem friditatis aqua in calitate aeris. tunc vel ita cito sic aqua inducit friditatem in illis aeribus remittit calitatem aeris vel non. si non habet perpositum. si sic. igitur cum inducta erit medietas latitudinis friditatis erit corrupta medietas totius latitudinis calitatis. et per hoc tota calitas illius aeris erit corrupta. et tunc adhuc manebit aer. quod non dicitur generata est aqua ex illo ex quo non est adhuc inducta friditas debita forme aquae. et per hoc possibile est aerem esse sine calitate. quod non est rationabile. Et hoc est ratio doctoris solennissimi magistri hentisberi. quod quibus sit subtilissima et tunc ipsas adduci possunt plura argumenta superius adducta in probationibus conclusionis superius positarum. et illud etiam quod ipse ultio concessit. quod si aqua frida debeat aerem purum sibi assimilare purus inducet in aere medietatem totius latitudinis friditatis. quod aliquis gradus calitatis corrumpitur. potest argui. quod tunc in tali alteratione. si non gradu ad medium gradum totius latitudinis friditatis non resisteret aer per calitatem suam. quod per istam alterationem non inducit aliam quilibet calitatem aeris incommensurabilem. sed solum medietate calitate. potest aer resistere inductioni friditatis. igitur alteratio aeris a non gradu friditatis versus ad medium gradum totius latitudinis est velocissima quod possit esse. quod non est potest nisi forte dicatur quod iter gradus friditatis inducendus ab aqua in aerem est naturalis ordo poris et posterioris quod ad generationes eorum non necio deducta resistetia calitatis aeris erit illa alteratio velocissima. Contra quam solent satis sufficienter est argutum supra in prima parte huius tractatus. Aliiter potest responderi ad argumentum principale negando antea. scilicet quod possibile est calitatem et friditatem in eodem adequate sit inter se. negando et supponere secundam. scilicet quod calitas aeris puri est remissa. imo posset dici quod ipsa est summa. et tunc casus sequens est impossibilis. scilicet quod detur mixtura calidius aere puro. Sed contra hoc est replicatio adducta in eodem argumento. quod sit aqua unum mixtum inter se calidum et b. mixtura remissa calidum. cuius caliditatis ad friditatem sit similis proportio. sicut caliditas aqua ad suam friditatem et agat a. et b. ipsum sibi assimilando. quo posito sequitur quod in b. simul itendit calitas et friditas. quod ita frigiditas a. excedit friditatem b. sicut calitas calitatem. igitur ita itendit a. friditatem per totum b. sicut calitates et arguitur. ut purus simul itendit calitates et friditatem. quod autem ita friditas a. excedit friditatem b. inquam sit caliditas a. sex graduum. et calitas b. quatuor graduum. tunc ex quo caliditas b. ad suam friditatem est eadem proportio que est caliditas a. ad suam friditatem sequitur quod friditas b. est duorum graduum et friditas a. est trium graduum. quod eadem est proportio sex ad tria que est quatuor ad duo. Et consimiliter arguitur de quocumque proportione alia in qua ponitur sic se habere calitatem a. et b. friditatem inquam. Sed huic replicationi dicitur quod casus est impossibilis et non admittendus. scilicet quod b. sit remissius calidum quam a. et tamen per caliditatem b. ad friditatem suam sit equalis proportio sicut geometria. tunc in ista proportione que est caliditas a. ad suam friditatem. ostensum enim fuit supra quod quanto calitas circa summam caliditatem in aliquo est intensior tanto frigiditas est remissior in illo. et contra. et ideo si caliditas a. est intensior caliditate b. frigiditas b. est intensior friditate a. etiam ostenditur.

sum fuit supra. quod si aliquis gradus totalis caliditatis intensior medio totius latitudinis caliditatis dicitur esse alicui gradui friditatis totali incommensurabilis. quod ille gradus friditatis sit remissior medio totius latitudinis friditatis et oportet quod quilibet gradus caliditatis recedit a medio sue latitudinis per itensionem. tantum ille gradus friditatis recedat a medio sue latitudinis per remissionem. et si sic quantum caliditas a. excedit medium gradum latitudinis calitatis tantum precise eius frigiditas excedat a medio et similiter quantum caliditas b. excedit medium sue latitudinis tantum precise eius frigiditas excedat a medio. sed caliditas a. plus excedit medium sue latitudinis quam caliditas b. igitur frigiditas a. plus exceditur a medio quam frigiditas b. et per hoc frigiditas b. est intensior friditate a. cuius oppositum sequitur ex casu. Aliiter possumus dicere ad argumentum principale quod caliditas aeris est remissa. quod non est pura sine mixtura de aqua. sic nec aliqua totalis caliditas remissa. et quod aer in sua naturalitate determinat sibi caliditatem remissam. cum aliquo gradu friditatis. et quod ad hoc ut aliquid dicatur simplex elementum non oportet omnes eius qualitates esse simplices. sed sufficit quod una de qualitatibus primis determinet puram et summam. et sic aer sibi determinat humiditatem et non caliditatem. et in hoc differunt simplicia a mixtis. quod nullum mixtum determinat sibi aliquam de qualitatibus primis in summo. sed quodlibet simplex determinat sibi aliquam de primis in summo. et tunc consequenter teneas rationem immediate positam ad illam replicationem. Et tunc ad secundam probationem principalis assumpti. cuius arguitur quod si a. calidum agat in b. frigidum. et contra b. reagat in a. simul per totum medium iter a. et b. itendatur caliditas et frigiditas. huic potest dici. primo quod non est possibile aliquod passum reagere in agens principale per aliquas qualitates de primis qualitatibus. in contrarietate secundum quam ipsum patitur ab agente principali. et hoc propter argumenta adducta et multa alia que possent adduci in ista materia. ideo si a. agat in b. per caliditatem suam corrumpendo friditatem b. non reagat in a. per friditatem suam remittendo caliditatem a. licet non repugnet huic responsioni b. agere in a. per aliquam aliam qualitatem. puta siccitatem vel humiditatem. Sed contra istam rationem arguitur multipliciter. primo quod ex illa sequitur quod non potest aliquod mixtum generari ex elementis. quod est contra philosophum primo de generatione. et contra probationem. quia ad hoc ut generetur mixtum ex elementis oportet quod qualitates elementorum concurrentium ad mixturem remittant refrangere. quod non est possibile stare responsione. quia caliditas gratia exempli. ignis concurrentis ad mixturem agens in friditatem terre et aque ipsas remittens non patitur a frigiditate terre vel aque. ideo ipsa non remittitur et remanet summa. Secundo contra eandem responsionem arguitur multis experimentis. primo. si pyricus carbo ignitur vel ferrus in aqua frida carbo vel ferrus extinguitur vel frigescit. et post talem extinctionem remanet aqua sensibilis calida ad tactum. imo propter fortem actionem carbonis vel ferri aliqua pars aquae convertitur in vaporem et exhalat ut docet experientia. aqua igitur extinguit ferrum ipsum aut carbonem per friditatem. et calefit a caliditate ipsius. Secundo si glacies teneatur in manu videmus cito ipsam liquescere quod non est nisi per actionem caliditatis manus in ipsas. si tamen manus sensibilis frigescit a glacie. Tertio. si quis teneat pomum in manu pomum sensibilis calefit. et tamen in manu sentitur friditas a pomum. Quarto. quod accepta mola. vasa et alia in aqua et alia quod est posse si fortiter percutiant adiuvent utrumque illorum frangitur. et non est nisi per actionem duritiei unius eorum alteri. Et si puta gutta aquae cadat super magnam carbonem ignitur. et si aqua calida exstinguitur et tunc tota illa aqua in vaporem convertitur. et b. a caliditate

Reach

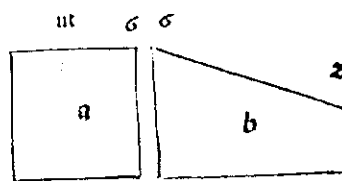
Jacobus de forlino

eate carbonis ignis. **I**gitur. **E**t si vni corp^o p^{er} se descendat
 sup aliud minoris densitatis videmus vtriusq^e densari ab
 altero. hoc nō est nisi p^{er} actiōes densitatis. vni^{us} in alte
 riu^m. et est igitur. **S**eptimo. rōne arguit sic. si nō reageret
 passus in agēs rē. sequitur q^{uod} oēs agens in certā resistētia eēt
 resistētie infinitē: q^{uod} est impossibile. et p^{ro}batur. q^{uod} si agēs
 calid^{us} in b. passus f^{uit} in q^{uod} agat a. et arguit sic b. passum est
 alicuius certe actiuitatis et quilibz pars a. est maioris resis
 stētie q^{uam} sit actiuitas b. et alia pars a. est in duplo maioris
 resistētie aliq^{uam} in q^{uod} duplo. et sic in infinitū. igitur in infinitum
 maioris resistētie est a. q^{uam} b. actiuitatis. et p^{ro}batur. et est infini
 te resistētie. et sic iste notē sunt. et p^{ri}ma pars actiuitatis. f. alie
 actiuitatis rē. p^{er} se. et p^{ro}batur. q^{uod} q^{uilibz} pars a. est maioris
 resistētie rē. q^{uod} in nullā p^{ar}te a. sufficit b. agere. **E**t si p^{er}
 alia p^{ar}te a. p^{er} se sufficeret b. agere esset. alie resistē
 tie et si p^{er} se p^{er} p^{ar}te in duplo minorē ista sufficeret b. agere
 esset. a. in duplo maioris resistētie et sic in infinitū. igitur si in
 nullā p^{ar}te a. sufficeret b. agere a. esset infinitē resistētie. et
 ita in nullā p^{ar}te a. sufficit b. agere vt p^{ro}batur. et igitur rē. **E**t
 p^{er} se arguētur p^{ro}batur. p^{ar}te si b. in nullā p^{ar}te a. sufficit
 agere q^{uod} nullū actiuitatis est b. q^{uod} si b. sufficeret agere p^{er}
 se in medietatē a. esset b. alie actiuitatis et si sufficeret
 agere in p^{ar}te in duplo minoris resistētie q^{uam} est medietas
 a. esset in duplo minoris actiuitatis. et sic in infinitū et in infini
 tū modice resistētie ē aliq^{uod} p^{ar}te a. igitur si b. in nullā p^{ar}te a.
 sufficeret agere nullū potētie actiue eēt b. **A**d hoc rōne
 tur. p^{ar}te p^{er} cū arguit. q^{uod} tūc nō possit mixtū rē. negat p^{ro}batur.
 et cū arguit q^{uod} ad cuiuslibz mixti gnationes ex eis rē. huius
 d^{ic}ti q^{uod} b. nō obstat oēs q^{uilibz} rates eltoz cōcurrentiū ad gnā
 tiōes mixti remittunt et cā ē: q^{uod} ad cuiuslibz mixti gnationes
 nō solū cōcurrūt etia effectiue. et etia influentia celestis q^{uod}
 q^{uilibz} rates elti vel eltoz ostantiū remittit reducendo illas
 ad tempamētū regitū p^{er} gnatione mixti. et sic cessat argu
 mētū. **A**d p^{ro}batur rōne q^{uod} ad cuiuslibz mixti gnationes
 cōcurrūt aliq^{uod} p^{ar}tes eltoz: q^{uod} nō remittunt in suis q^{uilibz} rates
 tūc p^{ro}batur: nec cōcurrunt in gnatione mixti. et p^{ro}batur remit
 tunt alia excellētia in q^{uilibz} rates et reducūt ad tempamētū
 medij: quo scō vtrius celestis in matery illorū eltoz p^{ro}ducit
 formā mixti. et sic negat assēsumptū p^{ro}batur. et q^{uod} ne
 cessario in gnatione mixti omnes q^{uilibz} rates eltoz cōcurren
 tiū remittunt. **A**d exp^{er}imētū q^{uod} v^{er} q^{uod} sit possibilis re
 actio rē. **A**d p^{ro}batur de carbone vel ferro ignis p^{ro}fecto in aquā
 dico q^{uod} nec ferrū nec carbo agit in aquā. et rōne ista ipm
 p^{er} calitates suas: q^{uod} si aq^{uod} post appet sensibily calē b. est q^{uod} in
 poris ipsi carbonis vel ferri p^{ro}nebant q^{uod} exalatiōes
 calē q^{uod} q^{uod} leues sunt ascēdūt in aquā appetētes locū sursum
 et nō sufficientes b^{ut} diuidere aquā p^{er} certū tps miscuntur
 cū aq^{uod}: et p^{ro}batur q^{uod} obta tactui appet calē: licet tūc in v^{er}itate sit
 frida. **A**d p^{ro}batur rōne q^{uod} calor in mixtis nō p^{er}seruat nisi
 in hūido et p^{ro}inue agit in hūidū ipz subtiliādo et inflāmādo
 et p^{ro}inue faciēdo illud q^{uod} inflāmātū est et subtiliātū exalare
 p^{er} q^{uod} calor in mixtis idiget p^{ro}inue euentatiōe ad sui p^{er}ser
 uatiōes. si nō exalaret q^{uod} inflāmātū est et subtiliātū illud
 retineret et mās q^{uod} remāsisset disposita ad inflāmatiōes statiz
 p^{ro}sumerz p^{er} se alia eēt sufficiēter disposita ad inflāmatiōes:
 et sic cessaret calor cū nō p^{er}seruet nisi p^{ro}inue et successiua
 subtiliatiōes hūidi: sic p^{er} de igne posito sub scutella bene
 obstructo q^{uod} statiz extinguit. **S**icut de suffocatiōe aialis vbi
 p^{ro}batur anhelit^{us} q^{uod} ē euēctio cordis et pulmōis. **E**t tūc ad
 exp^{er}imētū. dico q^{uod} carbo ignis possit in aq^{uod} p^{er} calitatē suā
 agit in aquā. et aq^{uod} corrūpt calitates carbonis non p^{er} fridi
 tates suas: q^{uod} carbo possit in aq^{uod} calē: ita b^{ut} extinguit sic p^{er}
 stus in aq^{uod} frida et extinguit: q^{uod} aq^{uod} p^{er} suā densitatē et gran
 tates obstruit poros carbonis et p^{ro}batur exalatiōes flāme
 carbonis p^{er} q^{uod} ista retinet in poris et hūidū subtiliātū et
 dispositū ad inflāmatiōes statiz p^{ro}sumit p^{er} se alia p^{er} hūidi

sufficiēter disponat ad inflāmatiōes: et ita cessat calor et ext^{er}
 guis. **A**d aliud exp^{er}imētū de glacie posita in manu rōne
 q^{uod} doctor q^{uod} a glacie posita in manu q^{uod} liquefit a calitate
 man^{us} nō frige fit man^{us}: et q^{uod} in poris man^{us} et arterijs p^{ro}
 nec spūs q^{uod} est suba valde subtilis et de facili alterabilis. id
 in app^{ro}ximatiōe glacie ad manū statit ille spūs recipit fri
 giditatē. et q^{uod} ad p^{ar}tes insensibiles et q^{uod} p^{er} totā manū exp^{er}
 tur spūs sic et poris: id v^{er} q^{uod} ibi sit friditas in manu et iⁿ vita
 te nō sit ita. **E**t p^{ro}batur q^{uod} si igitur man^{us} sentit friditatez
 postq^{uod} in illa nō iducit subtiliue friditas: **E**t dōm est q^{uod} ad
 b^{ut} vt sensus p^{er}cipiat suū obm sufficit spēs obri satis itēiam
 p^{er} rep^{er}itatiōe obri multiplicari v^{er} q^{uod} ad organū sensus: et nō
 est necē q^{uod} in organū sensus obz p^{ro}ducatur q^{uod} ltrātē sibi silez.
 vt b^{ut} videri et de aia. et ita man^{us} in q^{uod} ponit glacies sentit
 friditatē: nō q^{uod} iⁿ ipsa p^{ro}ducatur friditas: et q^{uod} spēs friditatis
 rep^{er}itatis recipit iⁿ organo sensus man^{us}. **E**t p^{ro}batur rōne dif
 ficilis ē ad sustētiāduz. q^{uod} ex quo man^{us} sufficit corrūpere p^{er}
 ei^{us} calitates friditatez glacie et ipsaz liq^{uod} facere v^{er} a fortio
 ri q^{uod} possit corrūpere oēm friditatez quā sufficit glacies p^{ro}
 ducere in spm man^{us} cū meli^{us} applicet man^{us} spū q^{uod} glacie
 et facili^{us} alterabil sit spūs q^{uod} glacies. et p^{ro}batur q^{uod} p^{ro}ducit fridi
 tates p^{ro}duceret glacies in spūs istā corrūperet calitas ma
 nus anq^{uod} ista esset p^{ro}ducta. q^{uod} ex quo nō iducit aliq^{uod} fridi
 tas a glacie in spm nisi in tpe et in quolz statit illi^{us} tps est
 maioris potētie calitas man^{us} ad corrūpēdū friditatē idu
 ctā a glacie in spm q^{uod} sit friditas glacie ad cōseruādū vel
 p^{ro}ducendū illā sequitur q^{uod} p^{ro}inue plus corrūper calitas ma
 nus de friditate iducta in spm q^{uod} de illa p^{ro}ducatur glacies:
 et sic nūq^{uod} erit aliq^{uod} friditas p^{ro}ducta a glacie in spm. **E**t
 huius possit dici q^{uod} calitas spūs man^{us} ē itēior calitate ma
 nus id calitas man^{us} nō sufficit agere in calitatez spūs ipz
 itendēdo et friditatē remittēdo cū nō possit remisse calz
 itendere itēse calz q^{uod} q^{uod} rōne possit remisse calz p^{ro}ducere
 vni gradū calitatis et corrūpere vni friditatis eadē rōne
 duos et tres. et sic calitas remissa possit p^{ro}ducere calitates
 sumā: q^{uod} est absurdū. **E**t p^{ro}batur q^{uod} ad min^{us} argumentū
 adductū p^{ro}batur q^{uod} spūs nō p^{ro} remittit a glacie ad calitates
 remissioz q^{uod} sit calitas man^{us}: cuius op^{er} b^{ut} concedere ista
 rōne: cū p^{ro} friditatez iductā in spm manus tota man^{us} ap
 pareat sensibily fridior q^{uod} p^{ro} an alterationē spūs a glacie.
Et p^{ro}batur q^{uod} an alterationē spūs a glacie man^{us} appa
 ruit calor q^{uod} post appareat nō solū p^{er} calitates p^{ro}pria ma
 nus: et etia p^{er} calitates spūs iclusi in porositatib^{us}: id sensu
 bily remissa calitate spūs a friditate iducta a glacie totuz
 aggregatū ex manu et spū in ea icluso p^{ro}ta tactui sensibi
 lity remissi^{us} calz q^{uod} p^{ro} p^{ro}. **A**d cōsueui rōne q^{uod} si māui
 app^{ro}xime glacies ipsa alterat manū sensibily iⁿ friditādo
 si fuerit sufficiētis q^{uod} titatis: et aia post p^{ro}ceptōes friditatis
 glaciei transmittit ad manus multū de spū siue de calore
 nāli sic etia p^{ro}tingit in app^{ro}ximatiōe cuiusq^{uod} obri excel
 lentis ad sensuz vel ad organū sensus: et tādē cū fuerit tā
 tū trāsmisus de spū et calore ad manū q^{uod} manus excedat
 friditatē glaciei. et p^{ro} illā calitatē remittit friditas glaciei
 et liq^{uod} scit glacies: et p^{ro} tunc nō reager glacies in manu sic nec
 man^{us} agit in glacie p^{ro} app^{ro}ximatiōe ist^{us} ad manū. **E**t
 p^{ro}batur rōne ad 3^{am} exp^{er}imētū. f. de pomo retento in manu.
Ad 4^{am} de vasis vitreis p^{ro}batur. q^{uod} taliū vasorū vni nō fran
 git aliud p^{ro} actionē p^{ro}ueniēte a q^{uilibz} rates p^{ro}mis nec p^{ro} actio
 nē p^{ro}ueniēte a duritie vni^{us} in duritiē alteri^{us}: q^{uod} vutitēs
 vni^{us} nō agit in duritiē alteri^{us}. id exp^{er}imētū nō est ad
 p^{ro}positū. **A**d 5^{am} de parua gutta cadente sup magnū rē.
 Dico q^{uod} carbo p^{er} calitatē alterat guttā aque et guttā aq^{uod} q^{uod}
 granis est et dense sube obstruit poros carbonis p^{ro} quos sit
 exalatio hūidi subtiliati: et ita p^{ro}batur ei^{us} euēctationez et ita i
 illa p^{ro} extinguit carbo: vt dictū fuit supra. **E**t al^{ter} p^{ro}
 dici q^{uod} nulla p^{er} carbonis extinguit p^{ro} guttā aq^{uod} calē rē. et est

imaginādū in carbone subtile ēē nigredine. Et intensam
et lucē quā carbo ē in būdo subtiliato. Et intensam
to in porris ei: et tūc cū paria gutta aq. cadit sup. carbonē
ipm obstruēdo pellit exalatiōis istā mātā. Ibi ignitas ad
p. fundū: et tūc p. superficialis carbonis sup. quā cadebat gut
ta nō apper lucida. s. solū apper p. ei nigredines: q. ibi nō
sunt exalatiōes lucide q. p. erat. Et isto etiā p. q. q. nō
appet niger et extictus et tūc si q. tūc agat eū sensibilibiter ledit.
Ad aliud de corpe denso occurrēte min. denso p. solo
illud qd. denū fuit ad illud de vasis vitreis. Et dices
quō tūc est possibile q. min. densoz occurrēs magis denso
cōdenset illud. Dicit q. min. densoz nō cōdensat magis
densoz p. solā actionē minus densoz: s. cōdensat magis den
sum: q. vna pars ipsi agat ad cōdensandū aliā s. vide
mus de corpe mobili posito sup. duro q. pars supior cōsu
mit et cōdensat p. et inferiorē: et ita est imaginādū de duro et
p. tibus eius s. nō appareat: et sic cōdensatio densoz non
fit a minus denso totalit. s. p. alit. q. cū hoc cōcurrit aliq.
p. magis denso. Et ad argumētū. q. arguit rōne. legē
q. agēs p. principale ēē infinite resistētie ne. p. et cū arguit
ponēdo q. a. sit agēs et b. passus ē alit. certe actiuitatis et
q. libet pars a. est maioris resistētie q. totū b. et. Dicit
d. negādo: imo in infinitis minoris resistētie est aliq. pars a.
q. totū b. et cū arguit sic q. in nullā p. a. sufficit b. agere.
ig. et. itez ne. p. et cā ē. q. nō solū p. a. resistit ne b. agat
in aliquā p. a. s. et ita totū a. s. argumētū bene cōclude
ret si alicui p. a. remoueat iuuamētū ipsius. et cuiuslibz
alteri. et tūc nō est dubiū q. in aliquā p. a. sufficeret b.
agere. Et ad aliud argumētū cū arguit cōfirmādo idē.
q. si in aliquā p. a. p. a. sufficeret b. agere. et. esset alit.
resistētie. et si in duplo in minorē p. a. p. a. sufficeret b.
agere esset a. in duplo maioris resistētie. Dicit d. negādo
illā scōdaz p. ditionālē si in p. a. in duplo minorē p. a. et.
causa est. q. p. a. est aliq. agēs iā sufficere agere in aliquā
p. a. alicuius passi qd. p. augmētū illius passi minus q. ad
duplū desinet sufficere agere in aliquā p. a. illius. exempli
gratia. ponat q. potētia a. calit. actiua signet p. q. tūoz et re
sistētia b. fridi signet vt tria tūc a. debite approximato
sufficit agere in aliquā p. a. b. auge. ig. tūc resistētia b.
successiua quoniam sit vt q. tūoz. tūc in ipso istā i quo erit
resistētia b. vt q. tūoz desinet a. sufficere agere in b. et tam
b. nō erit auctū ad duplū. s. it. a. augmētū b. poterit a. agere
in aliquā p. a. b. et post p. augmētū b. poterit a. agere
in minorē p. a. b. alit. in duplo alit. in triplo. et sic in
infinitū et tūc b. nō fuit maioris resistētie in duplo nec in tri
plo. et sic in infinitū. Et ex hoc p. solo ad argumētū. cū arg
q. b. nullius esset actiuitatis: q. si p. a. in aliquā p. a. b.
sufficeret agere ēē alit. actiuitatis et. S. et ita nō va
let p. a. q. a. et q. libet ei. pars resistit ne b. agat in aliquā
p. a. et iō nisi b. excedat totā resistētia a. nō pōt b. agere
in aliquā p. a. s. argumētū esset bonū si adderet q.
nulla p. a. haberet iuuamētū. et tūc b. sufficeret agere de
ducto iuuamētū in aliquā p. a. Et ad huc diceret ali
quis. ista positio est ad minus p. p. de gatione ponē
te q. omne agēs p. p. p. p. in mātā passo in agēdo
parit. Et huc d. q. p. agēs p. p. p. p. nō voluit
intelligere p. a. de positio repassiōe q. est noue q. litaris p.
ductio ab agēte in passus: s. voluit intelligere de repassiōe
p. uatiua q. idē est qd. resistētia passi. Et dico q. si q. velle
saluare istā opionē ad intellectū datus difficile esset ipsam
remouere p. aliquā euidentia seu euidentē rōne. Uex
tamē q. ista rōne nō fegit cōez viā multoz solēniuz vi
rorū volo sustinēdo oppositū p. dicte opionis p. r. r. r. r.
ad argumētū supius factū cū arguebat q. a. calit. agat
in b. s. p. pedale distātia. et e. b. reagat in a. p. torū mediū
ster a. et b. sit itendē calitas et friditas. Et vt clarius ap

pareat solo argumētū tenēdo oppositū p. dicte opionis. et q.
p. a. est agēs p. principale repati a passo p. m. illā q. litaris p.
quā agit in passus adduco argumētū q. cōiter sunt p. boc. et
p. mo et scōdo arguo illud duob. argumētis adductis sup.
ad p. bationē assumpti p. principalis argumētū p. correlatum
p. me p. nō. s. q. tūc fieret actio a p. p. o. e. q. litaris vt mi
noris iē q. litaris cui. oppo. asserūt oēs p. h. et p. b. a. q. a. q.
passus reagat in agēs p. principale: vt d. c. positio: s. agēs p. n. c.
p. a. ad passus est p. p. o. t. i. o. m. a. i. o. r. i. s. i. e. q. litaris vel ad min.
e. q. litaris. ig. passus ad agēs est p. p. o. t. i. o. m. i. o. r. i. s. i. e. q. litaris
vel e. q. l. i. t. a. s. Et forte dices concedēdo p. a. et p. a. s. nec b.
est icōueniēs in motu alteratiōis s. in motu locali b. sit i.
pole. Et cōtra. si passus ad agēs est p. p. o. t. i. o. m. i. o. r. i. s. i. e. q. litaris
vel e. q. litaris. ig. tantū vel plus sufficit ipedire agēs
passus ne agat in illud sic passus sufficit agere et sunt cetera
paria: vt pono ig. plus vel tūc ipedit agēs passus in actio
ne sua: sic passus agit illa actioe qd. est p. d. i. c. t. i. o. t. u. c. n. e. e. t.
possibile aliqd. agere aliq. actioe a qua ipedit. Et forte
te aliter dicit ad argumētū negādo p. a. et p. a. s. et cū arg
q. passus reagat in agēs et tūc passus ad agēs est p. p. o. t. i. o. m. i. o. r. i. s. i. e. q. litaris.
Dicit d. q. s. actiuitatis passus sit p. p. o. t. i. o. m. i. o. r. i. s. i. e. q. litaris
ad actiuitatē agēs e. q. litaris vel minoris iē q. litaris. actiui
tatis tūc passus ad resistētia agēs est p. p. o. t. i. o. m. a. i. o. r. i. s. i. e. q. litaris.
U. in oibus sic se alteratib. p. m. q. litaris p. m. a. s. d. s.
p. s. i. d. e. r. i. potētia agēs q. d. i. c. i. t. actiuitas et potētia resistē
di q. d. i. c. i. t. resistētia. et q. tūc in agēte p. n. c. i. p. a. l. i. t. i. s. in passo ma
ior est potētia agēs q. resistētia: et ita nō est icōueniens q.
actiuitas passus excedat resistētia agēs: s. actiuitas agēs
excedat tā actiuitatē q. resistētia passus. et tūc alteratio pro
ueniēs a passo in agēs p. ueniret a p. p. o. t. i. o. m. a. i. o. r. i. s. i. e. q. litaris
tatis: q. a. p. p. o. t. i. o. m. a. i. o. r. i. s. i. e. q. litaris ad resistētia passus.
p. n. e. s. eni. p. p. o. t. i. o. m. a. i. o. r. i. s. i. e. q. litaris ad resistētia attendit
alteratio vel eius velocitas et nō p. n. e. s. p. p. o. t. i. o. m. a. i. o. r. i. s. i. e. q. litaris
tatis ad actiuitatē. Et s. ista rōne sic arguit. q. tūc
agēs p. principale sufficit agere in passus tantū sufficit resistē
re ne passus reagat in illud. ig. rōne. nō t. s. p. a. p. a. et a. s. p. a. p. a. p.
ba. sic. d. e. f. eni. a. calit. vt q. tūoz in v. t. u. t. e. actiua. et b. fridi
vt tria. et sint sufficēter approximata. et b. et arg. sic. tūc p.
c. i. s. e. sufficit agere in b. q. tūc sufficit de calitate inducere in
ipm: et q. tūc sufficit p. d. u. c. e. de calitate in b. et tūc de fridi
tate ipsius sufficit corrūpere: s. q. tūc sufficit de friditate b.
corrūpere tūc sufficit resistere ipsi b. ig. a. p. m. o. ad v. t. i. m. u.
q. tūc sufficit a. agere in b. tūc sufficit resistere b. p. a. p. a. et
p. p. a. a. n. t. i. s. p. a. Et scōdo p. b. a. q. tūc a. sufficit corrūpere de
friditate b. tūc sufficit auferre de actiuitate a. s. q. tūc a. suf
ficit auferre de actiuitate b. tūc sufficit resistere b. q. resistē
tia est talis actiuitatis aut ei. p. a. s. ablatis. ig. et. Et 4. p. n.
cipalr. sic arg. legut q. agēs p. principale aliq. iduceret i pas
sus gradū itēstōrē q. ipmmet b. r. e. t. in extremo approximato
passo. p. a. ē i. p. o. l. e. q. q. rōne posset v. n. u. gradū itēstōrē pro
ducere posset quēlibz p. a. s. ad sūmū p. d. u. c. e. et sic calitas
remissa et quēlibz alia q. litaris ēē sufficēs ad p. d. u. c. e. dū q. litaris
tē sūmā. et p. a. p. n. c. i. l.
pal. arg. sit a. v. n. i. f. o. r.
calit. aliq. certo gradu
calitat. et b. v. n. i. f. o. r. o. i. s.
forme i extremo suo
itēstōrē terminatus ex
clusiue ad gradū illū
sub q. a. ē v. n. i. f. o. r. et do

minef a. sufficēter sup. b. et sufficēter approxie. extremo
itēstōrē b. et sit nūc istā i q. a. scipiat agere i b. et b. reagere i
a. et arg. sic. imediate post istā qd. ē p. a. iducet a. i extēro
b. sibi approximato gradū sub q. est v. n. i. f. o. r. s. imediate post
idem instans non habebit a. gradum ita intensum in ex
tremo suo approximato ipsi b. sicut iā b. s. ig. et. p. a. p. a. et
c. 3

Jacobus de forlino

ais, pbat, qz immediate post istans qd est pns inducer a in
extremu b. sibi approximatu gradu itensioe qz bz in isto
extremo. qz alr no itederet ipz nec iciperet itendere sz in
illo extremo bz b. quilibet gradu citra illu sub quo a. est
yniforme. igit qz pns qz no pot aliqd agere iducere in
tensioem gradum qz sit aliquis citra istum vel istum. z sic
de alijs quin indheat istuz vel illum. z sic de alijs. z minor
principalis argumenti probatur sic. quia si b. incipit reage
re a. igit b. icipit remittere a. itatez ipsius a. in extremo a.
sibi approximato. z pns sequitur qz a. immediate post istans
qd est pns no habebit gradu calitatis itensioem in illo extre
mo sicut iam bz. ¶ Quia arguit sic pncipale. qz sequitur
qz passum reageret in agens. z tñ ad nulluz punctuz agen
tis itrisecū deueniret reactio passi. qd e impossibile. qz nullū
esset tunc subm adequm qstatis reacte a passo in agens.
z pns pbat. qz datur per aduersariū qz ad aliqd punctū
intrinsecum deueniat reactio passi z sit gratis exempli il
le punctus d. z punctus medius inter d. z extremū agētis
ppinquus passo sit c. z arguit tunc sic. cuz ad punctum c.
deueniret reactio erit pars no repassa pncipalis agētis po
tentior ad corrumpeūdū qstatis iam iductaz z de nouo
inducendam a passo qz erit passum ad pducendum alias
vel ad cōseruandū iam iductā. igitur vltra istud punctus
no deueniet reactio aliter ps media iter d. z c. sit alterare
tur motibus d. z alteratiōib. ¶ Et p sic argumētū pbat
tur qz nullius itensioem erit aliq qstatis pducta a passo in
agēs. qz sit gratia exēpli qz aliq talis sit itensioem vt duo.
¶ Contra arguit qz no. qz pns ista qstatis erit itēla vt duo.
erit ipsa qstatis in duplo minus itensa sed pntē erit pncipa
le agēs fortius ad corrumpeūdū ipsaz qz erit passus ad ipsaz
itēdendū vel cōseruadū. igit qz. ¶ Itē in isto pncipali ar
guitur sic. si tota para repassa iter d. punctū z extremū p
pinquius b. foret p se separata in medio iter a. z b. no posset
b. ppter ipedimētū a. agere p totā istā pntē nec qñ ipsa
foret cōiuncta toti a. pns p. qz aliter pntē illius par
tis cū a. ipediret actionē a. in illā pntē. z qñ p. qz tūc foret
a. equalr approximatu illi pntē sicut b. qñ hoc esset potē
tius ad agendū in ipsaz qz b. igit qz. ¶ Sexto pncipalr ar
guit sic. qz sequitur qz nunq sume calm sufficeret sibi assila
re frim vel remisse calm. pns falsum. vt p. z pns. pbat. qz
datur qz a. sume calm sufficiat in hora sibi assilare b. frim z
arguit qz no. qz an finē hore erit a. remissus fm extremū
sui approximatu b. igit fm idē extremū no sufficit a. pdu
cere calitatē summā in b. nec p pns sibi assilare b. pns p.
z an pbat. qz ante finē hore b. reaget in a. p friditatē. igit
tur b. remittet friditatē illius. ¶ Sz forte diceret aliquis
cōcedēdo anis z negādo pns. qz lz an finē hore signate i
casu argumēti erit calitasa. remissa fm extremū approxi
matu b. tñ b. an finē eisdē desinet reagere in a. z tunc pars
no repassa ipsius aget in pntē repassaz eiusdēz iducendo in
ipsaz calitatē quousqz ipsa fuerit summa. z tunc a. aget in b.
pducēdo in ipm calitatē summā z ipm sibi assimilando.
¶ Sz istam rissionem arguit sic. signet istans in quo i
cipit pars no repassa assimilare sibi prem repassaz. z argū
qz tunc no icipiet qz tunc erit pars non repassa debilior qz
pns fuit z p repassa potētiōz. igit si tūc vel immediate post
sufficit illa pars no repassa agere in prem repassam ipsaz
sibi assimilādo erit pns sufficerebat ipsam sibi assimilare. z
per pns no tūc icipiet pars no repassa agere in pntē repas
sam. pns p. z an pbat. qz cōiuncte ante illud passus reage
bat in agens ipm remittēdo z prem repassam cōiuncte itē
dendo. ¶ Septimo pncipalr arguit sic. sequitur qz esset ali
qua alteratio ppetue duratiōis. pns falsus. z pns 8. p. p.
vbi ostēdit qz solus motus localis circularis est ppetuus. z
pns pbat sic. sit a. pns sume calm equalē b. summe frido
z approximēti iunctē sic qz a. agat in b. z e. tūc vel aliquā

do terminabit actio a. in b. z e. vel nō. si datur qz no seqt
conclusio. ¶ Sed arguitur contra illam si concedatur qz
ex illa sequitur qz illa actio eēt infinite tarditatis qd est ipole
z pns pbat. qz si talis actio nūq terminabit. igit nunq a.
iducet totā suā latitudinē in b. nec e. sz qñqz tarditas si
nita fuerit qz data a. ageret b. z e. esset accipe aliqd tēp in
quo a. iduceret in b. totā suā latitudinē. z e. igit tarditas
qz a. ageret in b. z e. no eēt finita sz infinita. iō si pp hoc dici
tur qz talis actio terminabit. ¶ Contra. si talis actio termina
bit. igit a. aliqñ desinet agere in b. z e. signet istans in quo
desinet z. z sit c. z arguit. qz tūc no desinet illa actio. qz tē
in c. erit eadē pportio a. ad b. qz fuit pns. z e. deductio ipe
dimētis. igit z. pns p. z an p. qz a. z b. in pntē fuerit cā
lia z qnto a. egit in b. tāto b. egit in a. igit qñ a. debilitabi
tur ab ipso b. tñ b. ab ipso a. debilitabit vsqz ad c. istas. z p
ns in c. istas eēt a. z b. cālia. igit. z sit an c. sufficiebat a.
agere in b. z e. ita post sufficet. ¶ Sz aliter rīdet qz ca
sus positus in pntē est ipolis qz a. z b. sint equalia z tñ qz a.
agat in b. z e. ¶ Sz 5. qz minus a. ceteris pibus sufficit
agere in b. z sit m. b. sufficit agere in a. igit a. sufficit age
re in b. z e. pns p. qz in qd sufficit agere min⁹ sufficit age
re maius ceteris pibus. z an p. qz in casu pntē eēt qz a. agit
in minus iuxta istā positionē z fiet reactio. ¶ Sed forte
alr d. ad argū pncipale cū argū qz aliq esset alteratio ppe
tue duratiōis. ¶ Dī qz no seqt. qz no ē possibile qz ppe
tue a. ponat iuxta b. vel e. cū tā a. qz b. sit corruptibile. et
p pns corrumperet. z hec rissio inuit qz ex pte mor⁹ altera
tionis no repugnat illā alterationē eē ppetue duratiōis. sz
repugnat ex pte alteratiōis qz no pot ppetuo durare z ad
istū itellm fuit pns 8. p. p. cū voluit solū motū circularē
eē ppetuū qz solū mobile motū circulari est ppetuus. sz eē
sit alia cā i motu locali recto. iō si p possibile p tēp eternū
a. z b. approximarent actio qz verteret iter a. z b. esset eter
na. ¶ Sz istā rissionē argū. qz si ipsa eēt vera seqt qz fo
ret possibile qz a. iduxisset totā suā latitudinē calitatis in
b. z e. b. suā latitudinē friditatis in a. z qz a. itēz alteraret
b. remittēdo calitatem iductā in b. iducendo friditatem z
e. b. remittēdo friditatem iductā in a. z iducendo calita
tem. pns p. sz arguit qz pns est impossibile qz sit nūc istans
in quo iduxit a. summā calitatē in b. z b. ēt sumaz fridita
tē in a. z arguit qz a. no immediate post istans qd est pns re
mittet calitatē in b. nec b. friditatē in a. qz a. immediate an
te istas qd ē pns itēdebat calitatē in b. cū nūc sit ipa sumā
sz immediate post istas qd ē pns se habebit cōsist. a. ad
b. sic immediate ante istas qd ē pns se hūit. igit no immediate
post istas qd est pns remittet calitatē b. pns p. z pma p
anō de se z scda sic pbat. qz immediate an istas qd ē pns a
fuit frim et i nulla pportioe min⁹ frim qz nūc ē. z sit a. ime
diate post istas pns erit remiss⁹ calm qz iā ē z in nulla p
portioe remiss⁹. qz b. p calitatē suā immediate post aget i fri
giditatē a. z nullā latitudinē friditatis totā immediate post
b. corrumperet. z cetera erūt paria cōtinue. vt suppono. igit a.
no immediate post istas pns remittet calitatē iductaz i b. z
p idē pbat qz b. no immediate post istas pns remittet fri
ditatē iductā i a. ¶ Itē argū qz si p possibile eternatr appo
ximenf a. z b. talis actio terminaret anqz b. iduceret totaz
suā latitudinē in a. vel e. qñ tūc qz in pntē fuerit cālia. qz i
aliq istā anqz b. iduceret totā suā latitudinē in a. vel e.
foret a. z b. sita oio sz extrema approximata. igit tūc ter
minaret talis actio. pns p. qz no sit actio ab oio sitib⁹ fm
extrema approximata. pbat anis. qz aliqñ anqz a. inducat
totā suā latitudinē i b. iduxisset ipm a. i extremū b. sibi p
pinqu⁹ medietatē toti latitudinis calitatis. z e. b. indu
xisset medietatē totius latitudinis friditatis. igit tunc in
vtrōqz istorū extremoz foret medietas latitudinis calita
tis z medietas toti latitudinis friditatis. z p sequens ista

extrema sibi istas qualitates fore oio similia.

Ad argumenta

rūder. et pmo ad pmo cu ar-
guū q si reactio sit posio ad
intellectu superio datū segt q eē i eodē sil posio itēdi cali-
ditatē et frigiditatē adeqte. et p pna correlatiū pme pto-
nis posite est falsū. Dicū q illa pma pna nō valet. q si
polis est reactio et. pole est calitatē et frigiditatē sil itēdi
adeqte. Et ad argumētū cū argū ponēdo q a. calim agat i
b. frigidū distā ab eo p distātiā pedale. et ē. b. reagat in
a. et sit mediū susceptiūm actiōis. a. et b. admittit casus. et
cū ar. sic. a. agt in b. distāte calitatē et mediū iter. a. et b. ē
susceptiūm caliditatis. igit ē in totū mediū pducet a. ca-
liditātē. pcedit pna. et pna. et per idē pcedit q b. reagēdo
in a. per totū mediū pducet frigiditatē. et cū infer. igit p
totū sil itēdēt caliditas et frigiditas. negat pna. et cā est.
q sicut b. illud mediū pducet frigiditatē ita a. corrūpet
istā q cito erit pducta. et ita ista frigiditas hēbit eē mere
successiūm et nō pmanēs. nec est icōueniēs iuxta istā rāsiō
nez aliquas qualitates esse eūsdē rōnis specificē. quā pna
est pmanēs et alia mere successiua sicut sūt frigiditas exi-
stens subiectiue in b. et frigiditas pducta per totū mediū
iter. a. et b. Et si argū. q idē ē frigiditatē et q cū q alia
qualitatē pducit et ipam itēdēt. igit si sil per idē mediū pdu-
cet calitas et fritas. sil ē itēdēt calitas et fritas. Quic
dicū q nō est idē frigiditatē vel alia q sil qualitatē pducit
et ipam itēdēt. q ipaz pducit est ipaz eē vel immediate post
fore post q ipa nō fuit. sed ipaz itēdēt est ipam fieri iten-
sioez q ipa pna fuerit. et ad hoc requir q ipa sit perma-
nens sibi suas ptes graduales. et iō sicut pcedentes motū
esse accēs distictū a mobili et ab eo qd acgrit per motum
pcedēt motū pducit et negarent ipz itēdēt casu in quo
mobile vniformiter moueret. et b nō nisi. q nō pmanēt
sil ptes motus. ita sil per oia est oim de qualitate pduc-
ta ab ipso b. in istud medium. Sed si argū q pari
rōne calitas pducta ab a. in id mediū est mere successi-
ua. Dicū q nō. q a. est potēt ad pducendū et cōseruā-
dum illā caliditatē in illo medio q b. ad corrūpendū eā-
dem. Sed ē hoc multipliciter argū pmo. q tūc nō ad
oēs pductionez fritatis segtur calitatis corruptio qd est
piaz dicta. et pna pbat. q in medio iter. a. et b. nō remitti-
tur caliditas pducta ab a. vt statim dictū est. et tūc in isto
medio pducit frigiditas a. b. Sedo. q idēz tūc sil ge-
nerabit et corrūpet. q ista fritas pducta ab ipso b. sil p-
ducet et calitate pducta ab a. corrūperet. Tercio. q
tūc idēz mediū sil calefieret et frigefieret sē se totū. q p
se totū sil acgreret calitatē et friditatem. Ad hec rūde-
tur. et pmo ad pmo cū argū q tūc nō ad oim inductionem
frigiditatis segtur fritatis corruptio pcedit pna et pna.
verū ad cuiuslibz frigiditatis pmanētis inductionez se-
quit calitatis corruptio. nec est p superio dicta. Ad 2^m
cū argū q idē simul gñabit et. huic rūdet. distinguendo
de gñari. potest. n. aliquid dici generari. vel q nūc est et nō
pna fuit. vel q nūc nō est et immediate post hoc erit. Et sil
cōtingit dici duplr aliquid corrūpi. vel q tūc nō est et imedia-
te ante fuit. vel q nūc est et nūq post hoc erit. Et iuxta b
dico pmo q pole est idē gñari pmo mō et corrūpi scdo mō
q pot aliquid esse qd pna nō fuit nec post hoc erit. Scdo
dico q nō est pole idē sil gñari et corrūpi capiēdo pmo
mō generari. et corrūpi pmo mō. q sic idē sil eēt et nō eēt
vt pz. Sed p diceret aliq gñatio et corruptio sunt mut-
tationes oppositē. igit tō nō vidēt eīdē sil posse inesse. et
per pna nec idēz sil generari et corrūpi aliquo mō. Sed
rūdet q nō qualitercūq capiēdo gñationez et corruptio-
nem gñatio et corruptio opponunt. vñ capiēdo gñari vt
idē est qd rē esse et nō pna fuisse. et corrūpi vt est rē nō eē et
immediate an fuisse sic bñ opponunt. sed capiēdo gñari vt

est rem esse et nō an fuisse et corrūpi vt est rē eē et nō post
fore sic nō opponunt et pnt eīdēz sil esse. Ad tertiū ar-
gumētū cū argū idē sil calefieret et frigefieret negat pna.
s; in casu posito illud mediū solū calefit. et cū argū q idēz
sil acgreret calitatē et fritatem. igit et. negat pna. ad hoc. n.
q aliquid frige fiat deducta rarefactiōe et densatiōe et ptiū
subtratiōe regrit q ipm acgrat fritatem sibi se totū iten-
sioez q pna habuit vel sibi ei pte maiorē q ē sua medie
tas iuxta cōez modū loquēdi. vel q eīdēz acgrat intensior
fritas q calitas q lter nō ptingit in pposito. et cōsidera sup
istā rāsiōe data. q videbit satis posse defendi. Ad pte
rūderi ad argumētū pncipale q si mediū iter a. calim et b.
frigidū sit eqtr receptiūm actiōis a. b. q b. nō reager i ipz
a. sed solū ager vsq ad aliquē punctū itrinsecus b^m medij
cui pūcto cū occurrit actio ipsi^m a. nō ager b. vltra istū pū-
ctū. q alr p idēz mediū itēdēt calitas et fritas. et ideo
dī q casus in pncipio posit^m nō est admittendus. Ex q
segur q ad hoc q iter aliq sit actio et reactio opz illa sibi
extrema esse imediata. Sed 3. q tūc p idē argumētū
q tūc q a. excederet b. si distaret ab eo q tūc q modica
fuerit distātia nō ageret in illud. q temp ad aliquē pūctū
itrinsecum illi^m distāte deueniret actio b. et tūc vel vltra
istū punctū ager a. versus b. vel nō. si nō. segt q a. nō ager
in b. si deē q sic segt q per totā distātiā iter illū punctū
et b. sil itēdēt calitas et fritas vt pna arguebatur de b.
Sed huic dī q versus pncipiū actiōis vsq ad aliquē
pūctū itrinsecū illi^m distāte deueniet actio b. et cū illi pū-
cto vel actiōi occurrit actio calitatis a. nō vlti^m deue-
niet actio b. sed cōtinue fortificabit et itēdēt calitas ad
istū punctū quousq corrūpet totā fritatē b. actā in illum
punctū. et ita successiue ad oia pūcta quousq tota frit 16 p
ducta a. b. in illo medio erit corrupta et calitas p totū illō
mediū pducta. et tūc incipiet a. agere in b. et ideo negat ab-
solute q semp ad aliquē punctū illi^m distāte itrinsecum
deueniet actio b. Uel alr pnt rūderi ad pncipale q p
totū mediū iter a. et b. deueniet actio a. et sil actio b. et q
qualitas quā pducet a. p illud mediū non erit formalr cal-
ditas sed a p totū illud mediū pducet spēm calitatis. et b.
spēm fritatis. et q licet spēs calitatis nō sit formalr calidi-
tas. ipsa tūc est pductiua calitatis. et sil spēs fritatis ē pdu-
ctiua fritatis et ille spēs nō hnt in medio aliquā prietatez
vel repugnātiā quo ad eē sil in eodē adequate cū sint qst
tates spūales sicut nec spēs sūme albedio et sūme nigredi-
nis hnt in eoz repugnātiā. pnt. n. esse sil in eodē subo ade-
quate. s. in medio et in eadē pte organi. et ita est imaginan-
dum de spēs calitatis et fritatis. et tūc est oim q spēs ca-
liditatis decisa ab a. calido multiplicat vsq ad b. et b. p-
ducit aliquā calitates. et sil spēs fritatis multiplicat a. b.
vsq ad a. et in a. pducit aliquā fritates. et tūc mediū iter il-
la nō sil calefit et frigit. s; solū spūaliter spēs caliditatis
et fritatis recipit. Sed 3. hoc argū. q si spēs calidita-
tis est nāliter pductiua calitatis in subo susceptiūo et spe-
cies fritatis est silr pductiua fritatis et mediū iter a. et b. ē
silr receptiūm frigiditatis et calitatis vt posuit casus segt
q si sil in illo medio recipit spēs caliditatis a. et spēs frigi-
ditatis b. in eodē sil pducet caliditas et frigiditas. Sed
huic dī q ista pna nō valet. q spēs caliditatis a. est potē-
tior in medio q spēs fritatis b. iō in illo medio resistit et b
pedit spēm frigiditatis ne illa pducatur frigiditatē. Sed
3 hoc argū. q nō est resistentia inter aliq qualitates nisi
rōne prietatis. sed iter istas spēs nulla est prietas vt pos-
tuz est. igit nec resistentia. Sed huic dī negādo illō anō
s; q nō est resistentia nisi rōne prietatis. et hoc loquēdo de
prietate pprie dicta. imo aliqua sibi resistit oato q iter
illa non sit prietas sicut oppacitas resistit lumini ne pory
pacū multiplicet. silr densitas. et tūc iter illa nō videt aliq

contrarietas. Sicut lumen multiplicatum per aquam spedit ei
 congelationem vel ad minus resistit frigiditati congelationis aquae.
 et tunc inter lumen et frigiditatem quod nulla est contrarietas. Uerum
 procedendum est quod non est resistit inter aliquas qualitates
 per se positae in seipsa. sed illae qualitates sunt sic ut in
 ter qualitates primas. id est operari licet resistat sibi ut
 non multiplicet per operari. hoc non est possibile. et sic
 patet in paccis. quod in operari non est dispositio ad illu-
 minationem. sicut opacitas vel impenetrabilitas. et propter hoc non
 iter lumen et opacitatem esse contrarias. sicut lumen resistit
 frigiditati hoc non est immediate. sed mediante caliditate quam
 ducit. et sic non est quod lumen sit contrarium frigiditati ut alias ocu-
 lit. Ad secundum principale argumentum. signetur pars repassa a. b. que
 sit. c. admittat. et cum arguitur ita est sufficiens a. ad producendum
 caliditatem in c. sicut b. ad producendum frigiditatem in c. igitur et
 negando a. in p. illa pte. f. ita sufficiens est et. et ca. est. quod licet
 a. sit absolute potentius b. tunc in principio actionis sunt c. p.
 oio sitis ipsi a. ideo p. tunc non appetebat agere a. in c. nec p.
 tunc applicabat ipsi c. in finem sue actionis. sed b. et extremum
 suum appropinquatum c. prius habebat contrarietatem ad c. et appetebat
 agere in c. id tunc applicabat ad c. in finem sue actionis quo
 applicato facilius fuit b. agere in c. pte. q. a. agere in ipso id
 e. Et si quidam quod est illud in finem. Dicitur quod illud est species fri-
 giditatis quod naturaliter est frigiditatis productiva. De qua est iam
 dictum in solutione argumenti procedentis. Ad tertium principa-
 le cum arguitur quod si reactio sit potius: tunc potest esse actionem fie-
 ri a. pportione minoris inaequalitatis. negatur prima. cum probatur. quod
 passus ad agens principale est pportio minoris inaequalitatis.
 et tunc passum agit in agens principale. Dicitur negando secundam. quod
 non fit actio a passu in agens principale a pportione totius passus
 ad totum agens principale. sed a pportione totius passus ad pte.
 agentis supra quam ipsum passum habet pportione maioris inae-
 qualitatis. put illa est pars totius. Sed ista responsio arguitur
 multipliciter. primo. quod si pportio minoris inaequalitatis inae-
 qualitatis super aliquam partem agentis principalis put illa
 est pars illius totius agentis habet pportione maioris inae-
 qualitatis ad totum agens principale et igitur et agens a pportio-
 ne maioris inaequalitatis in pte. totius put est pars totius agit
 a pportione maioris inaequalitatis in totum agens principale.
 a. probatur. quod omne quod sufficit agere in totum habet ad totum prin-
 cipale agens pportione maioris inaequalitatis: sed omne suffi-
 ciens agere in parte agentis sufficit agere in totum. quod dicitur
 actio est quod aliquid agit in parte quod non agit in totum. igitur omne
 sufficiens agere in parte principalis agentis put illa pars in
 existit illi habet ad ipsum totum pportione maioris inaequalitatis.
 Item quanta velocitate aliquid sufficit agere in pte. to-
 tius agentis principalis tantam velocitatem sufficit agere in illo
 totum. et ideo: sed ubi est equalis velocitas ibi est equalis pportio
 agentis ad passum. igitur a quanta pportio sufficit aliquid age-
 re in parte principalis agentis: a tanta sufficit agere in totum
 agens principale. Item ex illa ratione sequitur quod quicquid
 aliquid fuerit debile ipsum sufficit reagere in aliquam partem
 principalis agentis quicquid illud agens principale sit potius
 ad resistendum. quod quicquid agens sit debile ipsi ad aliquam
 partem principalis agentis est pportio maioris inaequalitatis.
 Ad hoc respondetur. primo ad primum cum arguitur de quod habet pportio-
 nem et. nego illud a. et cum arguitur quod omne sufficiens agere in
 totum principale habet pportione maioris inaequalitatis ad illud.
 negatur. quod plus requiritur ad hoc quod aliquid habeat pportionem
 maioris inaequalitatis ad agens principale quam quod sufficiat age-
 re in illud. Ad hoc enim quod aliquid sufficiat agere in totum
 sufficit quod supra aliquam partem dominetur put illa existit illi
 vel est pars illius. Sed ad hoc quod aliquid habeat pportionem
 maioris inaequalitatis ad agens principale requiritur quod illud sit
 maioris potentie actus quam totum illud agens principale. Ad
 secundum cum arguitur a quanta velocitate aliquid sufficit agere et.

procedit prima et secunda. scilicet quod a quanta pportione alteratur per totum
 principalis agentis a tanta alteratur totum agens principale ut no-
 tum est. sed non alteratur a tanta pportione agentis ad ipsum to-
 tum agens principale. quod forte agentis ad illud est pportio
 equalitatis vel minoris inaequalitatis: ideo totum alteratur a tan-
 ta pportione a quanta alteratur pars. quod ab eodem si non a tanta
 pportione ad illud totum alteratur ipsum totum. Ad tertium
 cum arguitur quod quicquid aliquid fuerit debile et. negatur prima. et
 cum arguitur. quod talis passus semper ad aliquam partem totius agentis
 principalis foret pportio maioris inaequalitatis negatur prima.
 Ubi ad hoc ut passum sufficiat reagere in agens principale
 non sufficit quod ad aliquam partem agentis principalis habeat ppor-
 tionem et. sed requiritur ultra hoc quod ad aliquam partem illa
 pars illius vel sit cum inuicem quod facit totum ad conservan-
 dum illam partem habeat pportione maioris inaequalitatis cuius
 oppositum potest contingere propter debilitatem passus. exempli gratia.
 signetur inuicem totius agentis ad aliquam eius partem per
 duo. tunc notum est quod reperiri potest passus ita debile quod non ex-
 cedit illud inuicem. et tunc tale passum in nulla parte illius
 agentis sufficit agere. Aliter potest responderi ad tertium prin-
 cipale permittendo quod in entibus naturalibus est consideranda poten-
 tia agendi et potentia resistendi et quod omne agens est potentius ad
 agendum quam sit illudmet ad resistendum. id potest esse quod alicuius
 agentis actiuitas excedit resistetiam passus. et tunc actiuitas
 passus excedat resistetiam agentis. et tunc tale passum sufficit
 reagere in agens. et hoc a pportione maioris inaequalitatis. scilicet po-
 tentie actus passus ad resistetiam agentis. quod penes hanc habet
 attendi velocitas actus ita quod quanta est pportio actiuitatis
 agentis ad resistetiam passus tanta est velocitas et non quanta
 est pportio actiuitatis ad actiuitatem vel resistetiam ad re-
 sistendum. Sed ista responsio est replicatio superius ad-
 ducta: quod quantum agens principale sufficit agere tantum sufficit
 resistere. et ideo. quod arguitur. quod deum a. calidum in virtute actus
 ut quatuor. et b. frigidum ut tria et sufficenter appropinquatur
 a. et b. tunc arguo sic quod a. sufficit agere caliditate in b. tan-
 tum sufficit frigiditate b. corrumpere. sed quod a. sufficit de
 frigiditate b. corrumpere tantum sufficit resistere b. igitur quod
 a. sufficit agere in b. tantum sufficit resistere b. prima pars. et prima
 pars antea pars. et secunda probatur. quod quod sufficit a. frigiditate b.
 corrumpere: tantum sufficit auferre de actiuitate b. sed quod au-
 fert seu sufficit auferre de actiuitate b. tantum resistere suffi-
 cit ipsi b. igitur et. Sed huic respondetur negando illud a. in p. illa
 pte. quod quod a. sufficit corrumpere de frigiditate et. quod non quod
 sufficit corrumpere de frigiditate sufficit conservare caliditatem
 suam et prohibere ne b. agat in a. Et ad argumentum quod arguitur
 quod a. sufficit corrumpere de frigiditate tantum sufficit auferre
 de actiuitate b. conceditur: et negatur quod quod sufficit auferre
 tantum sufficit resistere: et ca. est. quod resistere vel resistetia non
 est idem: quod ablatio actiuitatis: sed resistere est totaliter aut par-
 tialiter actionem agentis prohibere ne ipsa recipiat in passu. et
 tunc notum est quod non quod a. sufficit auferre tantum sufficit conser-
 uare se in dispositione sua ne b. agat in illud: propter quod non tantum
 sufficit resistere quod sufficit agere. Si enim posset tantum re-
 sistere quod agere ei resistetia ad actiuitatem esset tanta p-
 portio sicut actiuitatis ad actiuitatem. Et sicut in aliis agentibus
 et passibus naturalibus: cuius oppositum experimenter contingit in
 multis et. Ad quartum principale cum arguitur quod passum induce-
 ret in agens gradum et. negatur prima. quod si de primo. et ad
 casum ubi in illo casu non fiet reactio b. in a. quod immediate
 post instanti inceptio actus est extremum b. propter quod a.
 assimilatus ipsi a. sed nunquam fiet reactio passus in agens ubi
 passus extremum propter quod agens per nullam latitudinem
 distat ab agente vel extremo agentis sibi appropinquato. et
 ca. est assignata. quod immediate post instanti inceptio actus
 est passum finem illud extremum assimilatus agentis: sed ut fiat
 reactio passus in agens oportet per tempus durare contrarietatem inter

De intensioe et remissioe for.

79

extrema passi et agentis sibi invicem approximata. ¶ Ad
gruū principale cum arguitur quod passum regetur in agens et ad
nullum punctum intrinsecus agentis et negatur contra. et cum ponitur
tur quod sit punctus ille d. et punctus medius inter d. et extre-
mum agentis propinquius passio sit c. admittitur. et cum arguitur quod non
deveniet reactio ad d. punctum cuius ad c. punctum devenierit
reactio erit: tunc totum residuum non passum fortius ad corrum-
pendum et negatur. Immo passum per tempus post erit potentius ad
conservandum qualitates ductas et producat alias de novo
quod erit pars residua non repassa ad corrumpendum vel impedien-
dum. et causa fuit supra assignata. quia illa pars in principio que
nunc est repassa fuit olo similis agentis. Ideo pro tunc non appe-
tebat agens principale agere in illa nec ipsi applicabat sue
actionis instans. sed quia passum in principio fuit dissimile et
prius illi parti. ideo tunc appetebat illa sibi assimilare et ipsi
applicabat instans sue actionis. et illo applicato per tempus ma-
iores potentia habet passum ad agendum in illam partem et con-
servandum qualitates ductas in instans quod habet agens princi-
pale ad impedendum vel corrumpendum. ¶ Et per idem per se solo ad
secundam confirmationem in eodem principali. quod ad nullam intensio-
nem deveniet reactio vel quod nulli intensio est aliquid qui-
tas producta a passio in agens. ¶ Ad aliam confirmationem cum
arguitur quod si pars repassa foret per se separata a toto et posita in me-
dio et dicitur quod si illa pars foret olo similis agentis et poneretur in
medio per totam illam partem equo faciliter vel facilius sufficeret
passum agere quod prius quam ipsa fuit potius totis ceteris paribus.
quia minus luminem habet illa pars a residuo totius quam prius.
¶ Sed hoc arguitur sic. si illa pars foret remissa sub gradu
medio: et poneretur in puncto medio distantie: tunc agens princi-
pale et passum non sufficeret per totam illam partem agere. quia bene
ita esset applicatum agens principale ad illam partem: sic ad passum
et equaliter appeteret ipsa sibi assimilari. nec quam ipsa foret
summa: sic esset totum agens principale: contra. quia difficilius est
assimilare summam quam remissum. ¶ Sed hinc dicitur negando
contra illam. si pars illa foret remissa et dicitur per se. quia difficilius
est assimilare sibi summam quam verum est ceteris paribus. sed
in casu ar. non sunt cetera paria. quia si illa pars foret remis-
sa et posita in medio actio agentis impediret actionem passi.
quia ipsa esset potentior: et equo bene applicatum esset agens princi-
pale illi parti sic passum: et foret ibi equo trietas. ideo tamen passum
quod agens principale in illa parte ageret: sed cum actio agentis princi-
palis occurrat actioni passi. quia ipsa esset potentior impedi-
ret eam. sed si illa pars foret summa et similis agentis principali quod tunc
cunctus agens principale equo bene applicaretur illi sic passum. quia
tamen illius agentis ad illam partem nulla foret dissimilitudo vel
trietas non appeteret agens principale agere nec per tunc age-
ret in illa parte. ¶ Ad sextum principale cum arguitur quod nunc sum-
me calidum sufficeret et negatur contra. et cum ponitur quod sit summe
calidum a. quod debeat agere in b. frigidum et admittitur. et cum ar-
guitur a. non assimilabit sibi b. in hora dicitur quod sic. et cum per se. quod non. quia
ante finem erit a. remissum secundum extremum et dicitur quod non in hora suffi-
ceret: negatur contra. Et causa est. quia licet ante finem hore remittatur
extremum a. cum ante finem desinet esse reactio b. in a. et tunc pars
a. non repassa reducet ad gradum summam caliditatis parte ipsius
a. repassas. et sic postea a. assimilabit sibi b. et tunc ad repli-
cationem factam ad hanc rationem cum arguitur quod nunc scilicet pars a.
non repassa assimilare sibi parte repassas. quia quocumque instanti
dato in quo incipiet ante illud erit pars non repassa fortior et per
repassa debilior. quod si in illo instanti quocumque demonstrato po-
terit pars non repassa incipere et dicitur per se potuit. ¶ Hinc dicitur
negando contra. et causa est. quia pars non repassa sit tunc vel erit
debilior quam prius fuit. et pars repassa potentior: tamen passum
principale in quod continue agit agens principale: et a quo conserva-
bitur et intendet pars repassa in maiori proportionione debilitatur
quam fortificatur pars repassa vel debilitabitur pars non repassa
propter actionem agentis principalis erit fortior quam sit reactio

passi. ¶ Sed hoc diceret aliquis in ar. principale ponatur quod pas-
sum reaget in agens potius visum ad finem actionis agentis princi-
palis in ipsum passum. et fiat ar. ut prius quod nunc illud agens
assimilabit sibi passum. Sed hinc dicitur quod hoc est impossibile si
agens principale debet agere in passum quousque assimilabit
sibi ipsum. et causa est multiplex. primo. quia quod dicitur passum debet reage-
re in agens debet esse passum ad aliquam partem agentis simul cum
luminem agentis ad illam partem proportionem maiorem inequlita-
tis: quod non est possibile si passum assimilabitur agenti. quia tunc etiam
actiuitas ad non gradum remittetur: quod non contingit de luminem
to alteri ad illam partem. Secunda causa est iuxta alias premissas. quia si
passum debet reagere debet actiuitatis passum ad rem agentis princi-
palis sit proportio maiorem inequlitatis: quod non contingit visum
ad finem actionis. quia agens principale olo assimilabit sibi
passum. quia actiuitas passum remittetur ad non gradum actiuita-
tis. et tamen resistetia agentis principalis forte non sensibilibus re-
mittitur. Tertia causa est. quia si foret possibile et dicitur in casu esse pos-
sibile aliquid nunc primo esse calidum in summo secundum se totum cuius
immediate ante instans quod est prius fuit aliqua pars frigida. et hoc
deducta subtractione vel additione prius ad illud quod est impos-
sibile. quia si immediate ante instans quod est prius fuit aliquid pars
vel illius quocumque demonstrato frigidum immediate ante instans
quod est prius habuit aliquid pars habuit in se tota latitudinem frigiditatis a
certo gradu intensiori gradu medio visum ad non gradum. et tamen
instans quod est prius nulla pars habuit aliquem gradum frigiditatis
se. et sic non prius fuisset perdita medietas totius latitudinis
a certo gradu intensiori gradu medio visum ad non gradum quod
tota latitudo: et quod illud foret possibile isto posito. scilicet duraret
reactio et dicitur arguitur sic. quia agens a. calidum summum in b. frigidum
summum quousque b. sibi assimilaverit. et dicitur b. reagat in a. quousque
aliquid pars a. erit frigiditatis a b. et sit in aliquid instans in quo
aliqua pars a. est frigida. et arguitur sic. si b. potius reagat in a. quousque
a. reagat in b. et ipsum sibi assimilabit. quod b. potius intendet in a.
frigiditatis ab eo producta et ipsum b. id productum tota latitudi-
nem frigiditatis visum ad certum gradum frigiditatis intensio-
rem medio gradu totius latitudinis frigiditatis: ex quo laus est aliquid
pars a. frigida. quod potius visum ad finem actionis in a. vel in aliquid
eius parte erit tota latitudo frigiditatis a non gradu visum ad certum
gradum intensiori medio gradu totius latitudinis frigiditatis:
et tamen a. in fine actionis erit summe calidum secundum se totum. quia secundum
extremum approximatum b. producat in b. gradum summum cali-
ditatis. et per prius: tunc erit ita quod a. est secundum se totum calidum summe
et tamen immediate ante instans quod est prius fuit aliqua pars a. frigida.
et hoc deducta subtractione seu additione prius a. ut prius
fuit dictum. ¶ Verum illa ratio est satis imaginabilis et fuit
aliquos posita in casu posito quod a. summe calidum incipiat age-
re in b. summe frigidum per parte ante partem. et vni agat per totam
horam incipientes ab instanti quod est prius: sic quod in prima parte
proportionali hore assimiletur a. sibi prima partem proportionalem
b. nullo modo alterata secunda parte proportionalem b. et in secunda assimi-
let sibi secundam non alterata tertia. et sic deinceps per partes
proportionales temporis et notum est quod ille casus nullus scilicet re-
pugnans quo posito per se in fine instanti hore erit ita quod b. est
summe calidum secundum se totum. et tamen immediate ante instans quod est prius
fuit aliquid pars b. summe frigida. quia tunc erit ita quod quocumque
instanti dato ante illud instans in illo infinite partes proportiona-
les fuerunt in b. quare nulla tunc fuit alterata: ut per se ex casu
sed quod illas partes proportionabiles in principio fuit summe fri-
gida. quod et dicitur. ¶ Ad septimum principale cum arguitur quod foret altera-
tio perpetue durationis. negatur contra. et cum arguitur ponendo quod a. et
b. equalia et dicitur admitto. et dico quod actio a. in b. terminabitur. et
dicitur quod induxit in extremum b. sibi approximatum medietates
remissioris latitudinis totius caliditatis. scilicet a medio gradu
visum ad non gradum. et dicitur b. induxit in a. medietates remissio-
ris latitudinis totius frigiditatis. scilicet a medio gradu visum ad non
gradum: tunc a. n. et b. extrema sibi approximata erunt olo

Restat soluere <sup>ar^m formata 3 alias conclones
p^{ri}us positas. ¶ Ad p^{ri}mū 3 2^m</sup>
conclonē p^{ri}ncipalē cū arg^o. nō est pole esse aliq^{ue} gradū cali
ditatis cū aliquo gradu frigiditatis 2c. negat a^{ns}. 7 cū arg^o q^{uod}
in q^{ui}b^{us}cūq^{ue} subis distinctis ponat calitas 7 friditas ipso
sufficiēter approximatis calitas posita in frigiditate ipsam
corripendo. 7 c^o 3. q^{uod} a fortiori ipso positis in eodē subo ne
gat a^{ns}: imo aliq^{ue} est frigiditas q^{uod} alicui calitati exteriori
sufficiēter approximata nō ageret in ipaz nec patit^{ur} ab ipa:
sicut si in aliquo subo vt in a. sit calitas remissa sub gradu
medio 7 friditas sub eodē gradu coextensa illi calitati.
7 b. esset oio 2sitr dispositū sic a. q^{ui}tūcūq^{ue} b. approxime^t
ipsi a. calitas a. nō ageret in frigiditatez b. nec c^o 3. hoc autē
nō cōtingeret si iter calitatē a. 7 friditē b. eēt 3ietas. s^{ic} ut
si in a. sit caliditas vt sex. 7 fridas vt quatuor. 7 s^{ic} ut in b. q^{ui}tū
cūq^{ue} a. approxime^t b. calitas a. nō ager^{et} in friditatez b. 7 tū
si iter illa effer 3ietas illa calitas deberet agere in illā fri
giditate cū sufficiēter sup^{er} paz dominet^{ur}. ¶ Ad 2^m p^{ri}ncipa
le q^{uod} ē Breg. de Arim. cū arg^o vel calitas 7 fridas possent
2pati in q^{ui}tiscūq^{ue} gradib^{us} aut in aliquātie illa in aliq^{ui}stis
nō: o^{mn}is est q^{uod} in aliquātie nō: vñ sub gradib^{us} itensissimis
calitas 7 fridas nō sunt cōpotes: sed bñ q^{ui}libz gradibus calitas
tatis citra sūmū pōt secū cōpati frigiditate. 7 c^o 3. 7 cū vlt
rius arg^o q^{uod} nō. q^{uod} ponat q^{uod} calitas a. cōpatiat^{ur} secū frigi
ditatē b. admittit: 7 cū arg^o vel calitas a. cōpatit^{ur} secū p^{ri}ci
pe b. 7c. dico q^{uod} a. calitas sub gradu remissiori cōpatit^{ur} secū
friditatez itensiozē q^{uod} est fridas b. s^{ed} sub itensiori gradu non
2patit^{ur} secū frigiditatē itensiozē q^{uod} est frigiditas b. s^{ed} sub
itensiori gradu 2patit^{ur} secū friditate remissiozē frigiditate
b. 7 ex illo p^{er} r^{ati}ō ad illud p^{ro}ximissimū ar^m. si bñ 2sideras.
¶ Et si arg^o 3 b. capiat^{ur} tota fridas quā secū 2patit^{ur} a. 7 sit
c. 7 arg^o sic. q^{uod} c. est fridas sūma vel remissa. si d^{icitur} q^{uod} sū
ma seq^{uitur} q^{uod} cū sūma frigiditate extēdit calitas: q^{uod} est im
pole. si d^{icitur} q^{uod} c. est friditas remissa. ponat tūc q^{uod} fridas. c.
itendat^{ur} tūc vel per t^{em}p^{us} itensiozis frigiditatis. c. manebit
caliditas a. vel aliq^{ui}s ei^{us} gradus v^{el} nō. si d^{icitur} q^{uod} nō. sequit^{ur} q^{uod}
per t^{em}p^{us} stabit itensio frigiditatis sine remissioe calitatis.
si d^{icitur} q^{uod} sic. seq^{uitur} q^{uod} c. frigiditas nō fuit tota fridas quā secū
2patit^{ur} a. ¶ Sed huic d^{icitur} q^{uod} illud positiū est ipole. s. q^{uod} aliq^{ui}
est tota frigiditas quā secū pōt a. cōpati. q^{uod} in rei veritate
nō est maxia. q^{uod} o^{mn}em citra sūmā pōt secū a. 2pati: 7 nulla ē
tota vel maxia fridas citra sūmā. 7 hoc dixi iuxta cōem
modū loquēdi cū dicimus q^{uod} a. 2patit^{ur} secū o^{mn}em fridatem
quā secū 2patit^{ur} aliqua p^{ar}te gradualis a. q^{uod} admodū etiaz
iuxta cōez modū loquēdi dicim^{us}: q^{uod} q^{ui}libz aliq^{ui} itendit^{ur} a
nō gradu vel remittit^{ur} ad nō gradū: s^{ed} in rei veritate B sit
ipole. In p^{ro}posito igit^{ur} pōt pari mīma frigiditas quā secū
nō 2patit^{ur} a. 7 illa est frigiditas sūma. q^{uod} secū nō 2patit^{ur} a.
nec itensiozē: s^{ed} q^{ui}libz citra illā secū 2patit^{ur} a. ad itell^{ig} s^{ed} ime
diatē positiū. ¶ Ad 3^m cū arg^o q^{uod} duricies 7 mollicies pos
sent secū 2pati 2c. 2c^o 3. 7 cū ar^g q^{uod} nō. q^{uod} tūc idē esset durū 7
molle. negat p^{ri}ma. 7 ad p^{ro}batozē. q^{uod} q^{ui}libz in quo adēq^{ue}te est
duricies est durū. negat hoc. Ad hoc. n. q^{uod} aliq^{ui}d sit durū re
grific q^{uod} vel in se adēq^{ue}te hēat duricies sūmā vel duriciem
distantē molliciei: 7 tūc ad replicatozē q^{ui} ar^g q^{uod} o^{mn}ē hñs i se
duricies est durū. q^{uod} o^{mn}ē tale bz q^{ui}libz itendit^{ur} a mediātē resistit

tactui vl nō cedit tactui. rōē tale est durū. g̃ rē. negat aīa
pilla pre q̃ oē tale sit durū rē. lz oē hīs in se adeq̃tē q̃l-
tatē q̃ mediāte refistit tactui si ipsa sit sūma vl oīans suo
ōrio sit durū. ¶ Ad q̃rtū p̃ncipale cū argi: q̃ tūc eēt po-
idē eē calim r̃ fridū. negat aīa. r̃ cu3 ar. q̃ oīs for^a exiis in
aliq̃ subo denoiat illud subm. r̃ p̃ aīa. si calitas r̃ friditas
sunt in eodē sit adeq̃te denoiat subm sit calim r̃ frigidus.
¶ Unic r̃idet negādo illā p̃ aīa. q̃ lz calitas vl fritas exiis
in subo denoiat illud. nō tū denoiat illud calz vel frz. lz si
sit fritas remissior calitate denoiat remisse calim. r̃ si eē.
denoiat remisse fridū vel est cā illi^o denoiatiōis. ¶ Sed
z. q̃ tūc eēt eadē denoiatio a calitate remissa r̃ fritate re-
missa: qd nō ē rōnabile. q̃ tūc idē eēt effectus formalis cali-
ditatis r̃ friditatis rēisse. tenet aīa. q̃ friditas remissa de-
nominat remisse calim. r̃ sic calitas remissa: ¶ Sed huic
dī q̃ hoc est poē q̃ eadez sit denoiatio rē. lz vni^o per se r̃
alteri^o p̃ acciā. r̃ dī q̃ effect^o formalis q̃lītatis nō est subz
denoiari tale fm q̃lītate. lz est subm iformari illa q̃lītate.
r̃ iō nō oīs for^a denoiat subm in quo ipsa ē tale fm illam
formā: lz sufficī q̃ subm denoiat iformatiū illa for^a. r̃ ex
p̃z solo ad replicationē. s. q̃ est ipole eē formā sine ei^o effect
cui formali. q̃ lz ē ṽz p̃ effectū formale denoiat subz
iformari tali for^a. r̃ sic solui^o ar^m. ¶ Ad q̃ntū p̃ncipale z
eadez p̃conē. cū ar q̃ si calitas ē p̃pōis fritati et nō cuius
bet. g̃ ē dare maximā rē. huic r̃r q̃ h̃ termin^o mīmū cu3
quo nō. p̃sueuit dupl̃r expōi. p̃ sic. bec est mīma fritas cū
q̃ nō pōt stare calitas. q̃ cū illa nō pōt stare calitas n̄z cū
itensiozi. lz q̃ lz remissiozi illa aliq̃ est itensioz. s. q̃ pōt sta-
re calitas. r̃ iuxta hoc p̃ce^o z^m mēbz dīōis. s. q̃ aliq̃ est
mīma fritas cū q̃ nō pōt stare calitas. q̃ sūma fritas est
h̄. cū sūma. n. fritate nō pōt stare calitas nec cū itensiozi
illa. lz q̃libet remissiozi aliq̃ est itensioz: cū q̃ pōt stare cali-
ditas. r̃ tūc p̃z r̃īssio ad p̃mā replicatiōez z h̄ cū argueba-
tur q̃ aliq̃ ē remissioz cū q̃ nō pōt stare frigiditas. q̃ lz cū
illa remissiozi nō pōt stare fritas: pōt tū stare cū itensiozi
illa vel sibi eqli. r̃ ad replicationē sedz cū arguebatur q̃
nulla ē mīma cū q̃ nō pōt stare rē. q̃ aliq̃ est maxia fritas
cu3 q̃ nō pōt stare calitas. q̃ sūma fritas ē maxia fritas r̃
cū ipsa nō pōt stare calitas. g̃ ipsa ē maxia fritas cū q̃ nō
pōt stare calitas. huic dī q̃ exponēdo ly maximū cū q̃ nō
sit q̃ iter bec istātia cū qb^o nō h̄ est maximū. p̃cedēdū ē
q̃ aliq̃ ē fritas cū q̃ nō pōt stare calitas. r̃ ne^o aīa. g̃ nulla ē
mīma. q̃ fm illos expōnes nō repugnat q̃ eadē fritas sit
maxia cū q̃ nō. r̃ mīma cū q̃ n̄. vt notū ē. Alr p̃sueui expo-
nere h̄ mīmū cū q̃ nō. q̃ iter oīa istātia cū qb^o nō h̄ ē mī-
nimū. r̃ sic exponēdo ly mīmū nulla ē mīma fritas cu3 q̃
nō pōt stare calitas. ¶ Implicat. n. q̃ aliq̃ sit pua vl remissa
fritas cū q̃ nō pōt stare calitas q̃ iter oēs fritates cu3 qb^o
nō rē. ē mīma r̃ ex illo p̃z r̃īssio. q̃ fm diuersas expōnes il-
loz terminoz maximū r̃ mīmū ne^o pōt p̃cedi q̃ oaf ma-
xima fritas cū q̃ nō pōt stare calitas r̃ sūm mīma cū q̃ non.
¶ Ad 6^m p̃ncipale cū ar. si calitas r̃ fritas a pari rōe albe-
do r̃ nigredo pōt dici negādo aīa. q̃ albedo r̃ nigre^o nō
sūt dīa iter se actiū r̃ passiua: sic sūt calitas r̃ fritas. cali-
tas. n. p̃ducit i subo p̃expulsiōez fritatis. r̃ eē. qd n̄ p̃tigit
neōio de albedie r̃ nigredie: q̃tūcūq̃. n. iux ponat albe-
nigredini nūq̃ agit i ipsz n̄z patit ab ipa: r̃ sū p̃t g̃nari al-
bedo i subo aliq̃ absq̃ h̄ q̃ i illo corrupat nigredo vl calit^o
color: sic in mixto cū p̃ g̃nāt ex clis. iō nō segt q̃ si calitas
ē p̃pōis fritati q̃ g̃ albedo ē cōpōis nigredini. r̃ si ar z p̃.
q̃ tūc n̄ magis dīaret albedo nigredini q̃ vīditas nigre-
dini: qd ē falsū. q̃ prius dīaret extremū extremo rē. r̃ aīa
pbat. q̃ nō pōt dici magis dīa nisi q̃ vl sibi ē magis icō-
pōis vel q̃ si nō pōt dīoīare idē subz. lz vtrūq̃ illozum
ita p̃petit viriditati re^o nigredis: sic albū. g̃ rē. Itē colores
medy g̃nāt ex mixtiōe coloz extremoz: vt ponit pho p̃

De intensiōe ⁊ remis. for.

30

de sensu ⁊ sensato. q̄ pōt est extremos colores adinuicem
miseri. Itē viriditas ē mediū iter albedinē ⁊ nigredinē.
vel gē mediū p̄ticipatiōe extremorū vel p̄ abnegatiōes. si
p̄mū sc̄q̄ref q̄ si t̄ eodē ē albedo ⁊ nigredo. si ōr z^m. si q̄ p̄
abnegatiōe. B̄ nō est nisi q̄ viriditas ē color q̄ nō ē albe
do nec nigredo nec aliq̄ ipsoz p̄ticipat: ⁊ pari rōne nigre
do est media inter albedinē ⁊ viriditātē. q̄ nigredo ē co
lor qui nō est albedo nec viriditas nec aliquo ipsoz parti
cipat: ita nō min⁹ possunt dici medij colores extremi q̄
medij. ¶ Ad hoc r̄idēf. ⁊ p̄ ad p̄mū cū arḡ. q̄ tūc nō p̄s
ōriat. dico q̄ s̄m veritatē nō plus ōriant albedo ⁊ nigre
do q̄ viriditas ⁊ nigredo: sed si aliq̄ auctores dicūt q̄ p̄s
ōriantur hoc nō dicunt nisi per attributionē ad suas cās
. si q̄ cause ex q̄bus resultat albedo magis ōriant cās ex
q̄bus resultat nigredo. ⁊ c̄s. q̄ cās ex q̄lib⁹ resultat me
dij color vt viriditas. vñ imaginādū est q̄ colores tam
extremi q̄ medij sunt forme ex se inuicē ex toto oriūtes
specificē resultatē ex distinctiōe p̄positiōib⁹ qualitatu
p̄māz p̄ntes ad alias ⁊ alias cōplexiōes mixtoz. ⁊ p̄po
rtiō q̄litatū p̄māz q̄ est cā albedinis vel ex qua resultat al
bedo distat s̄m latitudinē a p̄portiōe qualitatu ex q̄ re
sultat nigredo ⁊ p̄portiōes q̄litatuz ex q̄bus resultat alij
colores vt rubedo ⁊ viriditas ⁊ c̄s. sunt medie s̄m latitudi
nē inter illas p̄portiōes ex q̄bus resultat albedo ⁊ nigre
do: ⁊ per attributionē ad istas cās dicimus albedinē ⁊ ni
gredinē magis distare q̄ albedo ⁊ viriditas q̄ nō ē verū
nisi de cās vt p̄portiōib⁹ ex q̄bus resultat. ⁊ s̄m dicim⁹
albedinē ⁊ nigredinē esse magis ōria q̄ nō est verū. nisi
q̄ cā albedinis ⁊ nigredinis formāl⁹ plus distat ⁊ sunt ma
gis ōrie. ¶ Ad sc̄bz cū arḡ. q̄ colores medij generant ex
extremis. negat aīo. q̄ si colores medij ḡnant ex extre
mis ⁊ c̄s. iā nō essent ipi colores medij simpliciō q̄litate. s̄
esset q̄dā aggregatū ⁊ mixtū ex albedinē ⁊ nigredinē. iō si
volum⁹ ponere ipas simplices q̄litates ⁊ a se inuicē se mo
tas nō ḡnant. ⁊ ad auctē p̄bi quādo d̄r q̄ p̄bus dicit colo
res ⁊ c̄s. dico q̄ voluit dicere q̄ cōcurrentib⁹ causis colorū
extremorū ⁊ adinuicē mixtis ḡnant colores medij. q̄ re
ducunt ad tēperamētum mediū. q̄ est cā coloris medij.
Aliter pōt dici q̄ dicē duplici aliq̄ color medij. q̄daz s̄m
apparentiā: q̄dā s̄m ex̄tiaz. Ista distinctiō extrahit ex
textu p̄bi in loco p̄allegato. Color medius s̄m apparentiā
est ille q̄ mouet vñ s̄m modū coloris medij: nō sit color
medius: quēadmodū p̄tingit in colorib⁹ pictorū q̄ q̄i vo
lunt facere colorē mediū subtiliter puluerizant aliq̄ cor
pus albi ⁊ aliq̄ nigrū ⁊ p̄m̄scent s̄m ad p̄es insensibiles
ita q̄ albi nō sufficiat per se cāre intēsiōe albi ⁊ nigrum
nigri: ⁊ tūc ex illis corporib⁹ sic mixtis resultat color me
dius apparenter: s̄m in rei veritate nō sit ibi nisi color albi ⁊
color niger ⁊ de talib⁹ coloribus medys itē p̄s in libro
de sensu ⁊ sensato. ¶ Sc̄z color medij s̄m ex̄tiaz est color
ex toto spe⁹ oriū ab albo ⁊ nigro: resultat tñ ex cā media
inter cās albi ⁊ nigri: ⁊ de istis colorib⁹ medys nō loquit⁹
sult arist. nisi ad itentionē datā in alia solone. ¶ Ad 3^m cū
arḡ viriditas est color medij ⁊ c̄s. dico q̄ nō est medij alr.
nisi q̄ cā ex qua resultat viriditas ē media inter cās albi
⁊ cām nigri coloris: s̄m in rei veritate forma q̄ est viriditas
nō est media iter albedinē ⁊ nigredinē ⁊ istis solonib⁹ fir
miter assentit nisi fortes euidētie educant ad p̄ez oppo
sitā. ¶ Alr pōt dici ad ar^m xedēdo. si q̄ albedo ⁊ nigredo
sūt p̄pōles. ⁊ cū arḡ. q̄ tūc sūma rubedo ⁊ c̄s. essent simul
cōpōles ⁊ c̄s. negat aīo. ad p̄bationē. q̄ plus distat albedo
⁊ nigredo cōpōles q̄ sūma rubedo ⁊ sūma viriditas. q̄ c̄s.
negat aīo. ⁊ cā h⁹ ē nota ex his q̄ d̄cā sunt in p̄nib⁹ supra.
quid requirit ad hoc q̄ aliq̄ forme s̄m se sunt ōrie. ¶ Ad
septimū p̄ncipale cū arḡ. si calitas ⁊ frigiditas eēt p̄pō
sibiles: tūc termin⁹ ad quē calefactiōis ⁊ termin⁹ ad quē

frigeactiōis eēt p̄pōles: cōcedat aīo. ⁊ aīo. ⁊ cū arḡ q̄
oēs mot⁹ sunt p̄pōles. quoz termini ad quos sūt p̄pōles.
negat. vñ idē locus vt spera aeris pōt esse termin⁹ ascen
sus ⁊ descensus. ⁊ tñ mot⁹ ascēsus ⁊ descēsus nō sūt p̄possi
biles. ¶ Et ad p̄bationē cū ar^m q̄ nō est ōrietas iter mot⁹
nisi ex p̄te ōrietatis terminorū ad quos. q̄ vbi nō ē ōrietas
terminorū ad quos ipsoz ibi nō est ōrietas motuuz. Dulc
pōt r̄ideri q̄ ōrietas in motib⁹ nō est ex ōrietate termino
rum: imo dico q̄ si nulla eēt ōrietas terminorū adhuc eēt
ōrietas motuuz. vbi ḡfa. imaginato vacuo a cōcauo orbis
lune vsq̄ ad medium mūdi ⁊ p̄positis ibi duobus mixtis.
quoz vnū esset leue a p̄dominio: ⁊ reliquū graue a p̄dnio.
Ista mixta mouēt motib⁹ s̄m q̄ tūc cū ibi nō eēt termi
nus ad quē vnus mot⁹ ōrius termin⁹ ad quē alteri⁹: cum
ibi nullus eēt termin⁹ a quo vt ad quē. s̄m bñ v̄p̄ ē q̄ con
trarietas motuuz arḡ ex ōrietate terminorū ita q̄ illos
mot⁹ arguim⁹ esse ōrios: q̄ sunt a terminis s̄m ad termi
nos ōrios cū alijs registis ad ōrietatē motuuz. ⁊ hoc oīz in
telligi de terminis vltimis in spē illoz motuuz. ⁊ idē cale
factio ⁊ frigeactio pōt dici mot⁹ s̄m q̄ termin⁹ ad quē
vltimat⁹ calefactiōis est sūma calitas: ⁊ frigeactiōis sū
ma fritas. ⁊ termin⁹ a quo calefactionis vltimat⁹ ē sūma
fritas ⁊ frigeactiōis sūma caliditas. q̄ termini sūt s̄m ⁊
vlt⁹ ōrietas motuuz sumenda est a ōrietate terminorū ad
quos ⁊ a q̄bus. ⁊ hoc loquendo de terminis vltimis in spē
illius mot⁹ supponēdo q̄ fiat per s̄m media de extremo
ad extremū. ¶ Ad p̄firmationē cū ar^m. q̄ si in eodē eēt ca
litas ⁊ frigiditas eqliis illud appoximatū susceptio ca
liditatis ⁊ frigiditatis s̄m in illō. p̄duceret calitatē ⁊ frigi
ditatē. ⁊ sic idē calefaceret ⁊ frigeaceret. ¶ Dulc d̄r ne
gādo illā aīo: si in eodē eēt caliditas ⁊ frigiditas ⁊ c̄s. idē
p̄duceret caliditatē ⁊ frigiditatem. ⁊ cā est p̄sita. q̄ dato
q̄ s̄m h̄ret illas q̄litates ⁊ subim esset susceptiū: in forte
in subo illo eēt maior resistētia re^m vñ illaz quā re^m alte
rius: p̄pter q̄ ageret p̄ vnā illaz ⁊ nō p̄ alias. ⁊ q̄ vel illō
eqliiter habens de caliditate ⁊ frigiditate appoximatur
passo eqliiter disposito: sic ipm est: ⁊ tūc ipz nō agit in illō.
q̄ s̄m nō agit in aliud s̄m re^m. vel in passo cui appoximat⁹
dominat caliditas. ⁊ tūc nō pōt ipm itendere in calidita
te. q̄ alias ageret vltra gradū p̄p̄iū: vt in ipso passo distat
frigiditas: ⁊ tūc s̄m nō poterit ipm itendere in frigiditate
p̄pter idē. ⁊ tūc cū arḡ q̄ esset aliq̄ calitas vel frigiditas
q̄ nullius esset actiuitatis. negat aīo. q̄ lz illud h̄s eqli
ter de caliditate ⁊ frigiditate nō possit agere in passuz cō
similiter dispositū: posset tñ agere in aliud in quo esset ca
litas vel frigiditas remissior. ⁊ cōs̄m per oīa d̄r ad sc̄bz.
¶ Ad octauū cū arḡ q̄ qlibet terminus a quo aliq̄ mo
tus ⁊ c̄s. Dūc pōt multipliciter r̄ideri. p̄mo q̄ si illud aīo
intē de terminis a quo ⁊ a q̄bus vltimis in spē illi⁹ mo
tus aīo est v̄p̄ nec illud est repugnās. q̄ bene xē^m q̄ ter
min⁹ a quo ⁊ termin⁹ ad quē vltimatus in spē calefactio
nis ⁊ frigeactiōis sunt incōpōles. quia illa sunt caliditas
sūma ⁊ frigiditas sūma: s̄m si non itē de terminis vltimis
illud est falsum. ¶ Alr cōsuevit r̄ideri negando aīo de
virtute sermonis. q̄ quātitas p̄rva in motu augmentat⁹
terminus a quo respectu quātitatis maioris acgrende. et
tamē ille nō sunt incōpōles. q̄ simul sunt in eodē. ⁊ tūc
nō p̄batur illud aīo. quia alias idem simul esset in termi
nū a quo ⁊ in termino ad quē. hūc r̄idēf q̄ si per simul cē
in termino a quo ⁊ in termino ad quē intē idē simul in se
habere terminū a quo ⁊ terminū ad quē hoc est p̄sē. Ex
quo. n. est possibile idem simul h̄re caliditate ⁊ frigiditate
remissaz id est p̄sē. q̄ semp cū caliditate intensa stat col
ditas remissa q̄ sit termin⁹ a quo respectu illi⁹: sed si p̄ idē
esse simul in termino a quo ⁊ in termino ad quē intelliga
tur idem simul acgretere terminū a quo ⁊ terminū ad quē

illud est impossibile: vel per idē cōsimul in termino a quo
 et termino ad quē intē idē simul denotari tale in termi
 no a quo et in termino ad quē hoc est impossibile: et ad istud
 intē^m pce^m q^m terminus a quo et terminus ad quē sunt incō
 possibiles nec hoc repugnat. **¶** Ad notū cū arg^r q^m si
 in a. sit caliditas vt q^m tior et s^r frigiditas. et ei appoxime
 tur b. calidum vt sex. et agat b. in q. quousq^a fuerit calin
 vt sex. admittat casus. et cum q^mritur vt ruz inducta calidi
 tate vsq^a ad gradū vt sex erit tota ruz corrupta friditas et.
 of q^m nō: sed erit p^recise duo grad^u frigiditatis corrupti.
 et cū arg^r q^m nō p^recise illi duo erunt corrupti. q^m non sunt
 corrupti nisi per inductionē qualitatis sibi icōpossibilia. et
 per p^ria caliditas inducta erit icōp^ros et p^ria illis duobus
 gradib^{us} q^m sunt corrupti: sed illi duo remanētes sūt eiusdē
 spēi cū illis duob^{us} corruptis et oīo sibi equales intē sūe. q^m
 quicqd est p^rium vt incōp^ros illis duob^{us} corruptis et est
 p^rium et incōp^ros illis duob^{us} remanētib^{us}. et per p^ria. qua
 rōne illi et p^rimi corrupunt ad inductionē ist^{ius} caliditatis.
 isti oīo et remanētes dicuntur corrupti. Huic of q^m aliquē
 gradū caliditatis et incōp^ros alicui gradui frigiditatis
 vel et. et p^rot cōtingere. vt per se. vel per accidēs. p^rse p^ria
 riaz caliditas alicui frigiditati q^m nō de rōne alterius sibi
 p^riaz vt caliditas sūma frigiditati sūme. et ecōtra. p^raccis
 vero p^riaz caliditas frigiditati q^m nō de rōne sū. s^r de rōne
 alterius p^riaz. verbi grā. sit tota latitudo calitatis. 8. gra
 duū. et s^r frigiditatis: tunc grad^u vt q^m uor caliditatis et
 gradus vt q^m uor frigiditatis sūt cōp^ros. vt declaratum
 fuit supra. et gradus vt sex calitatis et gradus vt q^m uor fri
 giditatis sunt oīo per se icōp^ros. iō si intendat calitas vt
 ponit coextensa frigiditati. vt q^m uor vsq^a ad gradū vt sex
 corrupent duo gradus frigiditatis. et sic illi duo grad^u fri
 giditatis sūt icōp^ros illis sex calitatis nō q^mdem p^rse. q^m
 si sine alijs duob^{us} essent in illo subo staret s^r cū sex calita
 tis: vt ostensum est supra. s^r per accēs sūt sibi icōp^ros p^r
 quanto. sūt ptes illoz q^m uor gradū. et iuxta hoc dico. et.
 p^rmo q^m quicūq^a sunt et forme eiusdē spēi. et eiusdē intē sū
 nis: quicqd est vni illaz per se p^ria vel incōp^ros est alteri
 per se p^ria et incōp^ros. p^r p^rea q^m superius dicta sunt de cō
 trarietate formaz. et dico q^m si sunt aliq^a due forme eius
 dē spēi et eiusdē intē sūis nō oīo q^m si aliqd. sit vni illaz
 per accēs p^ria vel icōp^ros q^m illud sit p^rium vel incōp^ros
 alteri eaz. p^r q^m si in a. sūme frigidū inducat medietas to
 tius latitudinis caliditatis vna medietas ist^{ius} latitudinis fri
 giditatis corrupit et nō alia. q^m caliditas q^m inducit p^riaz fri
 giditati q^m corrupit: nō per se: sed p^r accēs: p^r quanto. sūla
 frigiditas est p^r frigiditatis sūme. et iō nō p^riaz frigidita
 ti remanēti. **¶** Et sic oīo est in p^rposito cū arg^r. illi duo
 gradus friditatis corrupunt per caliditatem sibi icōp^ros. s^r
 ipsi sunt oīo illes duob^{us} remanētib^{us}. negat p^ria. q^m l^r illa
 caliditas p^riaz sibi vel sit incōp^ros: nō t^r per se. s^r p^r acci
 dens. et si arg^r. ita illi duo grad^u remanētes sunt p^r illorū
 q^m uor gradū: sicut illi corrupti fuerūt. igit^r qua rōne illi
 corrupunt et isti remanētes p^r corrupti. negat p^ria. et
 cū est. q^m iter illos q^m uor gradus est nālis ordo in eoz cor
 ruptio: sicut fuit in eoz p^rductione. q^m ille qui fuit p^rus in
 eoz p^rductione oīo esse posteri^{us} in eoz corruptione et duo
 vltimi in g^ratione debēt esse duo p^rimi in corruptione. ideo
 q^m in subo a. inducebant illi duo gradus calitatis de nouo
 corrupēbant duo frigiditatis q^m fuerunt duo vltimi. p^rdu
 cti in a. et ita illa caliditas q^m inducebat erat icōp^ros illis p^r
 accēs. s^r fuerunt duo vltimi. p^rducti. q^m erunt pars quoz
 gradū: q^m nō fuit de illis duob^{us} gradib^{us} vltimo remanē
 tib^{us} in a. **¶** Ad decimū p^rincipale cū arg^r. q^m sequitur q^m oē
 q^m mouet ad caliditatem vel ad frigiditatem sūmā mouetur
 duabus alterationibus. pce^m p^ria. et p^ria. q^m in rei veritate
 alteratio qua acq^ritur caliditas nō est nisi caliditas q^m suc

cessiue acq^ritur alterabili. Alteratio vero qua deperdit^r
 frigiditas nō est nisi fritas q^m successiue deperdit^r alterabi
 li. Ideo si idē alterabile simul acq^rret calitatem et deperdet
 frigiditatem idē simul moueret illis duab^{us} alterationibus.
 Et tunc ad p^ria replicationē euz arg^r. q^m nō. q^m tunc oē q^m
 mouetur ad caliditatem simul mouet morib^{us} p^ria. q^m mo
 uetur moribus. quoz vni^{us} termin^{us} ad quē esset calitas et
 alteri^{us} termin^{us} ad quē esset fritas. huic of p^rmo sicut alias
 dicebat q^m p^rietas motuū nō arguit^r. ex p^rietate quozūcū
 q^m terminoz ad quos vela quibus. sed ex p^rietate termi
 norum vltimoz vel maxime distantiu in illa spē mot^{us} q^m
 nō est in p^rposito. q^m termin^{us} vltimat^{us} acq^rsitiōis calidita
 tis est sūma caliditas. et termin^{us} vltimatus deperditiois
 frigiditatis est nō gradus frigiditatis. Sed notū est q^m in
 tra sūmū gradū caliditatis et nō gradū frigiditatis nul
 la est p^rietas. Ideo ad formā ar^{tem}. negat p^ria illa. termini
 ad quos istorū motuū sunt p^rary. s^r et. S^r op^r arguere
 de terminis vltimatis vel maxime distantib^{us}. **¶** Aliter
 p^rot dici q^m ad hoc q^m aliq^a motus sint p^ria nō sufficit q^m sint
 ex terminis p^ria in terminos p^rios. sed op^r q^m hoc sit mō
 opposito: quo vnus possit alium vel idē impedire. verbi
 gratia. imagine^m vna sphaera cuius medietas occupet totū
 spaciū inter centrū mundi et cōcauum orbis lune. cuius
 centrum sit punct^{us} medius semidiametri mūdi. Et ima
 ginetur ipam circulariter moueri circa centrū p^ria sic
 q^m in hora describant totaz circūferentiaz a cōcauo orbis
 lune vsq^a ad medium mūdi. Deinde imaginemur vnum
 ignē simplicē q^m etiaz in hora describat motu simpliciter
 recto semidiametrum a centro mūdi vsq^a ad cōcauum
 orbis lune quo posito. p^r q^m motus illius ignis nō contra
 riatur motui illius sphaere. quia motui circulari nullus mo
 tus est cōtrarius: et tamē illi et motus sunt ex terminis cō
 trarijs in terminos cōtrarios. q^m illoz vnus est a cōca
 uo orbis lune ad centrū mundi. alter est ecōtra. et nō est
 hoc nisi quia facti sunt opposito modo: vt dictū est. Lon
 gitudinē dicatur in p^rposito. quia l^r deperditio frigiditatis
 et acquisitio caliditatis sunt ad terminos oppositos. nō t^r
 modo opposito. deperditio enī frigiditatis nō opponitur
 acquisitioni caliditatis. sed acq^rsitio frigiditatis opponit^r
 ei. **¶** Et ideo ad hoc vt aliq^a mot^{us} ad aliquas formas sint
 p^ria op^r q^m si per vnū illoz acq^ritur aliqua forma
 per motū sibi oppositū acq^ratur forma opposita: et non
 sufficit q^m omne perdat^r forma opposita. **¶** S^r p^ria hāc
 rāssionez arg^r. q^m ex illa sequit^r q^m vni motui in specie plu
 res motus in specie cōtrariant^r. q^m falsum est. et cōtra p^ria
 p^rmo celi. et p^r sequentia. p^ratur. q^m per rāssionez dataz acq^r
 sitio caliditatis cōtrariat^r acquisitioni frigiditatis. et simi
 liter acq^rsitiōi frigiditatis cōtrariatur deperditio frigiditatis.
 sed deperditio friditatis: vt supra specificē d^r ab acq^r
 sitione caliditatis. ergo et. Sed huic dicit^r negando cōse
 quentiaz. et hoc loquendo de cōtrarietate p^ria dicta de
 qua intellexit p^rus. p^rmo celi. solus. n. motus qui est acq^r
 sitio caliditatis. p^ria cōtrarie opponit^r acq^rsitioni frigiditatis
 et nō deperditio frigiditatis. q^m talis est termin^{us} ad
 quē mere p^ruatiuus. s. ad nō gradū frigiditatis. et per hoc
 idē p^r solutio ad scōaz replicationē. **¶** Ad vndecimū
 p^rincipale et vltimū hanc p^rne cū arg^r. sequitur q^m si in aliq^a
 subo frigiditas remitteretur ad non gradū q^m illo subo
 regreter caliditas infinita. negat p^ria. et cum arg^r q^m in a.
 subo sit caliditas et frigiditas sub gradu medio. et q^m illa
 frigiditas in hora remittatur vsq^a ad non gradū admit
 tatur. Et cum vltius arguit^r q^m illa frigiditas remitte^r
 ad subduplū subquadruplū. et sic in infinitū. negat p^ria.
¶ Et ad p^rbationem quādo arg^r. q^m quātū remitteretur
 frigiditas t^r itendetur calitas: negat p^ria. l^r enī tantaz
 .i. per tantam latitudinē itendat^r calitas p^r q^m remitte^r

frigiditas: quod sicut friditas dependet medietate totius sue latitudinis friditatis: ita calitas accipit medietatem totius latitudinis caliditatis. non tamen in tanta proportionem geometrica fiet illa caliditas intensior in quanta proportionem remittet illa friditas remissior. Ideo potest solui istud argumentum distinguendo: quod autem tantum vel vendit equalitatem proportionis geometrica: et tunc est sensus quod in quanta proportionem geometrica fiet frigiditas remissior: ita fiet calitas intensior: et sic negatur quod in quanta remittet friditas: tamen intendet calitas vel ly tantum quantum vendit equalitatem proportionis arithmetice: et sic est sensus quod in tanta proportionem arithmetica. id est per quantum excessum vel per quantum latitudinem fiet illa friditas remissior: ita fiet illa calitas intensior: et sic conceditur quod in quantum remittet friditas: tamen intendet calitas. Et ad istum sensum negatur prima: ergo cum friditas remittet ad duplum quadruplum: sic in finitum quod calitas augmentabitur ad duplum quadruplum: et sic in finitum.

Ad argumentum quo arguitur contra primum et tertium cum arguitur ois gradus caliditatis cuiuslibet gradui friditatis. respondetur et negatur prima: quod quod est vni gradui caliditatis. respondetur et negatur prima: quod quod est vni gradui caliditatis. respondetur et negatur prima: quod quod est vni gradui caliditatis.

Ad argumenta quibus arguitur contra primum et tertium principale. Ad primum cum arguitur sequitur quod nunquam remissio caliditatis sufficeret remittere intensio caliditatis. respondetur et negatur prima. et cum ponitur quod a. sit remissio caliditatis cuius calitas sit. v. graduum et friditas trium graduum. et b. sit intensio caliditatis cuius calitas sit septem graduum: et friditas vni gradui et tota latitudo caliditatis. sit friditatis sit. vt octo graduum et quod a. debeat remittere caliditatem. b. Admittatur. et cum probatur quod a. non remittet. b. quod hoc non foret nisi quod friditas a. sit cum friditate intrinseca. b. negatur primo remittet. b. vel est caliditate solam per friditatem suam: quod friditas. b. non habet caliditatem eius. id est non appetit ipsam corrumpere nec agere in eam. Et tunc ulterius cum arguitur quod totum aggregatum ex calitate. a. et ex calitate. b. est potentius ad corrumendum friditatem. a. quam ad corrumendum caliditatem. b. quod est quododdecim graduum. respondetur et negatur prima et causa est: quod calitas a. non est potens ad corrumendum friditatem. a. se cum coextensa postquam sibi non habet: quod coaptum se in eodem subiecto adequate. id est illud totum aggregatum non resistit frigiditati. a. sed solum caliditas. b. resistit friditati. a. Tunc si arguitur contra hoc: quia caliditas. b. est potentior ad corrumendum friditatem quam e contra: quod est intensior. est. n. septem graduum. vt positum fuit in casu: et friditas. a. precise trium. Item quod calitas intrinseca ipsius. a. habet maiorem proportionem ad friditatem intrinsecam ipsius. b. quam friditas. a. ad calitatem. b. ceteris paribus. ergo fortius remittet calitas intrinseca. a. friditatem. b. quam friditas. a. calitatem. b. sed quantum remittet friditas. b. tamen intendit eius calitas: quod plus intendit calitas. b. a. calitatem. a. quam ipsa remittet a friditate. a. et sic non remittet. b. sed potius intendit quod est primum. prima nota. et prima per antea per. quod calitas. a. est quod graduum: et friditas. b. est precise vnius gradus. et friditas. a. est precise trium graduum: et caliditas. b. est septem graduum. et quod cetera sint paria patet. quia caliditas. a. est ita habet friditati. b. sicut friditas. a. calitati eiusdem: et equalis est coextensa calitas. a. ipsi. a. sicut friditas eiusdem. Et sicut per de calitate et frigiditate. a. b. Ad hec rursus et per primum cum dicitur: calitas. b. est potentior ad corrumendum. respondetur et negatur prima. et cum arguitur quod sic: quod ipsa est intensior negatur prima. id est. calitas. b. sit magis intensa. tamen friditas. a. in illo casu est magis poni extensa in subiecto maiori si debeat eam remittere: vt agens principale vel in subiecto sic est potius quod ipsa sit potentior ad

agendum. notum est. n. quod calitas summa potest esse in subiecto ita raro et ita modice quantitatis quod vna calitas vel friditas valde remissa erit maioris potentie quam ista calitas summa. Ad 2^m cum arguitur maiorem proportionem habet calitas. a. et cetera sunt paria: quod fortius dimittet. respondetur et negatur prima pro illa parte quod cetera sunt paria: et cum arguitur quod ita coextensa est calitas a. sicut eius friditas: et sicut calitas. b. et friditas. b. ita habet calitas. a. friditatem. b. sicut friditas. a. calitatem. b. cetera sunt paria. negatur prima. et causa est: quod cum calitas. b. sit multo intensior quam calitas. a. adhuc per extremum sibi approximatum vt suppono ipsa non potest intendere calitatem. a. quia alias calitas remissa. a. ageret ultra gradum primum: et produceret calitatem summam. et ideo. b. non est natum cum istis circumstantiis pati ab. a. secundum calitatem. nec. a. est natum agere in ipsum. Et si arguitur 3° quod ex illo sequitur ista conclusio quod aliqui habent sufficienter approximata et vnius ad alterum est proportio maioris inequalitatis: et si vnum illorum non agit in reliquum nec patitur a reliquo huius dicitur concedendo primum nisi vnum sit in subiecto quod non est natum pati a reliquo secundum illas qualitates. Ad secundum cum arguitur sequitur quod quodlibet intense calidum quantumcumque foret parue potentie. respondetur et negatur prima illa. causa satis assignata est supra: quod libet aggregatum ex calitate intense calidi et remissa sit absolute potentius quam friditas remissa calidi: quod tamen caliditas remissa calidi non contrariatur eius frigiditati: tunc non agit nec appetet agere in eam. et tunc possibile est quod friditas remissa friditi sit in tanta proportionem extensior calitate extensior: quod ipsa erit maioris potentie quam illa caliditas intensa: et tunc. a. caliditas intensa non agit in illam friditatem. Et per hoc dicta. per solo ad tertium cum arguebatur quod calitas remissa calidi approximata intensiori calido. quod tamen non foret summum sufficeret intendere calitatem istius intense calidi: quod aggregatum ex calidi intense calidi et remissa calidi est potentius. ergo. respondetur et per solo per solones aliquos argumentorum quod fundatur super eodem principio. Et illa que hic posui sunt probabiliter dicta cum suppositione aliorum doctorum. si quod positum est hic sit cui renunciatur ex nunc et semper renuncio.

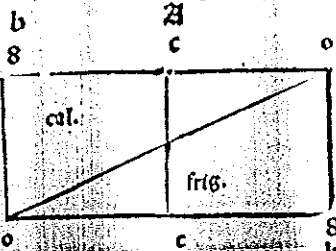
Utrum supposito qualitates habere esse simul in eo subiecto adequato cuiuslibet qualitate intensio vel remissio attendatur penes maiorem vel minorem admixtionem cum habere.

Quantum ad 2^m sit prima conclusio. Cuiuslibet fortius intensio est alia maior vel minor. Ista conclusio per propter ea que dicta sunt: quod nulla est forma indissolubilis intensa. et si sic cum quolibet sit intensa: quolibet est intensa dissolubilis. et per primum aliquid alia est illa intensior.

Secunda conclusio intensio forme non attenditur penes maiorem vel minorem admixtionem cum suo habere. Probatur sic: quod si alicuius forme intensio. respondetur et negatur prima. et 3° nota. quod eadem est esse mensura cuiuslibet forme intensio mensura. Sed falsitas prima per. quod multe sunt forme non habentes qualitatem contrariam vt lux luminis. et sic de pluribus alijs. Item si. respondetur et queretur quod proportionabiliter quanto aliquid forma est minus admixta cum suo habere tanto foret intensior. prima nota ex posito. et falsitas prima arguitur. quod ex illo sequuntur plures conclusiones impossibiles. primo quod aliquid forma intensa per vni formam intensio nem in tempore finito fiat infinite intensa. et 2° quod aliqui gradus caliditatis remissus est intensior summo gradu caliditatis. 3° quod aliquid est forma finite intensiois que immediate post istam quod est prima erit infinite intensiois: et tunc post hoc istam ipsa dependet aliquam latitudinem: et nulla latitudo ibi de nouo generabitur. Prima conclusio arguitur ponatur quod a. habeat caliditatem sub medio gradu coextensam friditati sub medio gradu: et incipiat b. summe caliditatem alterare. a. et per totam horam futuram alteret ipsum vni formiter: sic quod in fine hore sit calitas summa et tunc hore permaneat. a. et ois calitas sibi acquisita. isto posito sequitur

clusio. Nam caliditas a per totam horā dīnue intēdē
vniiformiter quousq; ipa fuerit summa: vt pz ex casu 2 in
fine hore ipa erit infinita: qd arguit: quia in fine hore erit
plus q; in duplo itēfior q; ipa iam est. 2 plus q; in quadru
plo. 2 sic i infinitū. Igit 2c. 2a p3. 2a nō arguit: qz aliqñ añ fi
nem hore ipa erit i duplo min⁹ admixta cū suo 3rio aliqñ
in qdruplo: 2 sic i infinitū: igr aliqñ ante finez ipa erit in du
plo itēfior: 2 aliqñ in qdruplo: 2 sic in infinitū: 3 in fine hore
ipa erit itēfior q; aliqñ añ finez hore. igr 2c. 2a p3. 2a nō
p. qz i sic hore erit a. rēssa friditas ad nō graduū. igr aliqñ
añ finē hore ipa est i duplo remissior q; nunc est: 2 aliqñ in
qdruplo: 2 sic in infinitū. 7 per 2a ista calitas aliqñ erit in
duplo minus admixta cū friditate: 2 aliqñ in qdruplo. 2
sic in infinitū. ¶ Se

cūda 2clo arguit sic. 2 ponat qz a. sit vñū
caliduz vniiformiter
difforme in extremo
Itensiois terminatuz
ad graduū caliditatis
summū 2 i extremo
remissior ad nō gra
dum: 2 cū illa calita
te coextēda friditas vniiformiter difformis. vt cōcederet
pō illa: sic qz vbi terminat calitas ad summū terminet fridi
tas ad nō graduū: 2 vocet graduū summū ad quē terminat
illa latitudo. b. 2 graduū mediū totius latitudinis. 2 tunc
vel. b. ad. c. est pportio finita. vel. nō: si sic: sit igr qz b. ad. c.
sit dupla pportio. 2 arguit sic. aliqz est graduū citra. b. in la
titudine signata: cuius ad. c. est pportio plus q; dupla: 2 qñ
bet talis est remissior. b. igr aliqz graduū remissior. b. est i
tensior. 2a p3: qz quicūq; duo cōparant ad tertiū p m pro
portionē inaequales illud qd ad tertiū habz maiorē ppor
tionē est maius. assumptū pbat sic. qz vñus b. est rēpire ali
quem graduū qui est in duplo minus admixt⁹ cū suo 3rio. 2
aliqñ qui in triplo 2c. 2 sic in infinitū: qd ad illud extremū
terminat friditas ad nō graduū. igr 2c. 2a p3. 2a nō arguit
pbari qz aliqz est graduū remissior: ita itēfior: sic summū vñ
fuit est. b. qz aliqz est graduū ita remissus i duplo minus
admixt⁹ cū suo 3rio qz est. c. vt notū est. signet igr ille: 2 sit
d. 2 arguit sic. d. est in duplo minus admixt⁹ suo 3rio qz est
c. 2 penes hoc attēdit itēfio: igr. d. est in duplo itēfior. c. 2
2a per opionē: 2 tūc vñus b. est pñe duplus ad. c. 2 d. est
sitr duplus ad. c. igr eadē est pportio. b. ad. c. 2 d. ad. c. 2 p
2a. b. 2 d. graduū sunt eōles itēfior: qz quousq; duo
ad tertiū est eadē pportio ista sunt eōlia. 2 tñ. b. est summū
2 d. remissus vt ponit. ¶ Tercia 2clōne ponat qz a. sit
vna calitas summa exēssa p aliqz subz: 2 b. sit vna forma re
missa pñe subdupla ad a. 2 icipiat. a. p aliqz agēs 3riu in
istatū qd est pñe remissior: sic qz illud agēs icipiat i subz illō
cui exēdit a. iducere friditātē a nō graduū. dēdūcēto qdūq;
inamēto vel ipedimēto extrinsecō. isto posito arguit sic. a.
in istanti qd est pñe est pñe in duplo itēfior. b. 2 imēdiate
post istā qd est pñe erit i finitē itēfior. b. in nullo. variato
b. igr. a. imēdiate post hoc erit i finitē intēfionis. 2c. 2a. 2
a. p pma pte pz ex casu. 2 2a pñtis arguit. qz. b. ē aliq
liter admixtū cū suo 3rio cū sit forma remissa: 2 a. imēdia
te post b. erit in infinitū min⁹ admixtū cū suo 3rio qz sit. b.
igr. a. imēdiate post hoc erit in infinitū itēfior qz. b. 2a p3.
2 a. pbat sic. nullā latitudinē friditatis imēdiate post b.
acqret. a. 2 si aliqz latitudinē friditatis a. imēdiate post
b. acqret. a. cēt aliqz admixtū cū suo 3rio: 2 aliqz itēfior
2 si in duplo maiorē a. cēt in duplo min⁹ admixtū: 2 i duplo
magis itēfior: 2 sic in infinitū. igr si imēdiate post b. in ifini
tū maiorē illa certa data acqreret foret i infinitū modice ad
mixtum cum 3rio: 2 sic in finitē intēfior. 2 qz ipsi a. nō acq

ret aliqua latitudo patet ex casu.

Tercia cōclusio

ncipal est. 3z non geometricē
qto aliq forma ē min⁹ admix
ta cū suo 3rio tāto ipa ē itēfior: tñ arismetice qto aliq for
ma est minus admixta cū suo 3rio tāto ipa est itēfior. pma
ps 2a p3 ex pcedēti. 2 pbat. qz qto in subro est min⁹ de
vno 3rio: tanto est plus de reliq. qstā. n. latitudinē deper
dit vñū ipoz tātā acqrit aliud. vt pz supra.

Quarta 2clo

ncipal est. itēfio forme nō est pe
nes appropinqtionē ad graduū sū
mū attēdēda: 2 remissio penes remotōē a sumo. pma ps
pz. qz dato opposito. segt qz graduū summū calitatis in ifi
nitū exēdit mediū graduū toti⁹ latitudinis caliditatis: qd est
ipole: qz tūc in ifinitū distaret mediū graduū calitatis a
sumo graduū: 2 sit 3 graduū remissus: 2 sic nō penes appro
pinqtionē ad summū est itēfio qñtatis mēsurāda. 3z pñcipal
2a. pbat sic. qz plus exēdit graduū summū graduū mediū
toti⁹ latitudinis q; aliqz citra summū 2 vñtra mediū: 3z in ifini
tū aliqz graduū iter graduū summū 2 mediū exēdit ipm me
diū sic exponēdo ly ifinitū aliqñ: 2 i duplo plus 2 in qdru
plo 2c. igr summū graduū in ifinitū exēdit mediū. 2a p3. cū
maiori 2 minor pbat sic. qz in ifinitū plus appropinqt aliqz
tal graduū ad summū q; ipm mediū: 2 penes appropinqtōē
ad summū est itēfio mēsurāda. igr 2c. 2a p3. qz tota latitudo
iter mediū 2 summū est i ifinitū diuisibilis: igr aliqz ē graduū
distā a sumo pñe p mē illi⁹ distātie: 2 aliqz pñe p qrtā
2 aliqz pñe p mille simā: 2 sic in ifinitū. ¶ Itē dato opp
aliqz graduū foret citra summū itēfior sumo qd ē ipole. 2 p
bat 2a. signet pportio graduū sumi ad graduū mediū q
pportio dupla. 2 argt sic. aliqz est graduū citra summū pñ
in duplo itēfior medio: igr aliqz est graduū citra summū itē
fior sumo. 2a p3. 2a nō pbat. qz aliqz est graduū citra sū
mū plus q; i duplo ppingus sumo q; sit mediū. igr aliqz
est graduū citra summū plus q; in duplo itēfior medio. Et p
sile argt argt qz graduū mediū iter summū 2 mediū ē ita itē
fior sic summū: qz sumi ad mediū est dupla pportio 2 mediū
ad mediū: ē ēt dupla pñe igr mediū iter summū 2 mediū est
eqt sumo. 2a p3. p illō pñ qñcūq; duo 2c. pma ps a sit
pz. 2 2a pbat: mediū iter summū 2 mediū est i duplo ppingor
sumo q; mediū: igr ē in duplo itēfior. 2a p3 ex pñe: 2 a. nō
pz: qz ille distat a sumo pñe p medietatē illi⁹ distātie q est
iter summū 2 mediū. ¶ Itē ex opp: segt qz aliqz grad⁹ vt a. est
nūc in duplo itēfior pñe qz b. 2 tñ a. graduū imēdiate post
istā qd est pñe erit i ifinitū itēfior qz b. 2 tñ pñe post b. re
mittere a. qd est ipole. 2 a. pbat. qz sit a. graduū summū 2 sit
b. pñe subduplus ad. a. 2 icipiat a. remittit sic qz imēdiate
post b. erit a. rēfior qz ita est 2 i nulla pportōe remissior. 2 segt
2. qz a. in istatū pñe ē pñe duplus ad. b. itēfior 2 imēdiate
pñe erit pñe qz duplū pñe triplū itēfior: 2 sic i ifinitū ad. b.
qz. b. aliqñ distat a sumo graduū: 2 a. imēdiate post b. plus
q; in duplo min⁹ plus q; i qdruplo min⁹ distabit: 2 sic in ifi
nitū. igr 2c. ¶ Scda ps 2a. pbat. qz remissio qñtatis nō
attēdit penes remissionē a sumo graduū. qz dato opp. segt
qz graduū mediū toti⁹ latitudinis foret subduplus ad mediū
iter summū 2 mediū: qd est falsū. 2 pz 2a. qz in duplo pñe
stat mediū graduū toti⁹ latitudinis a graduū sumo qz mediū
iter illū 2 summū. ¶ Itē segt qz graduū mediū toti⁹ latitu
dinis in ifinitū foret remissior sumo: qd est ipole. pbat 2a.
qz graduū mediū est in ifinitū aliqz graduū citra summū re
missior: exponēdo ly ifinitū vt pñe: 3z ipm est in maiori ppor
tione remissior sumo q; aliqz citra summū. igr 2c. 2a p3. 2a nō
pbat. qz aliqz graduū citra summū graduū mediū in duplo
plus distat a sumo 2 aliqz in qdruplo: 2 sic in ifinitū. igr 2c.
¶ Itē segt qz nullus grad⁹ itēfior latitudinis foret i duplo
remissior medio: qz nullus talis i duplo plus distat a sumo
q; mediū. igr 2c. plura argumēta adduci pñt pro illa con

iores distantiā a nōgradu tāto ipa est intensior. et p. nō oīo forma includēs maximā distantiā a nōgradu in spē alie? forma est sūma in illa spē. s. a. nō eē falsū: q. calitas vnifor/ miter diffōrmis tōmīata ad sūmū includit maximā distan/ tiā a nōgradu. et tū ipa nō est sūma. igr. rē. et q. includat ma/ ximā distantiā a nōgradu: a. p. q. tal' calitas maiorē distan/ tiā gradualr includit q. aliq. gradus vniformiter remissus s. b. nō pōt eē nisi includat torā distantiā a nōgradu. igr. rē. ¶ Itē sūma calitas includit maiorē distantiā a nōgradu q. aliq. gradus diffōrmiter remissus: et in nulla pportōe ma/ iorē: s. calitas vniformiter diffōrmis terminata ad sūmū includit maiorē distantiā a nōgradu q. aliq. gradus reissus. igr. nō minorē latitudinē includit pdicta latitudo q. sūma calitas. nō p. et pma p. a. itis ē p. et minor a. q. calitas vniformiter diffōrmis rē. maiorē distantiā gradualē inclu/ dit q. gradus mediū. s. l. et maiorē q. medietas medietatē itēfioris. et sic in istis. ¶ Itē q. gradus vniformis reissus p. certā latitudinē distat a sūmō: s. p. nullā latitudinem di/ stat calitas signata a calitate sūma. igr. illa calitas signata maiorē distantiā gradualē includit q. aliq. gradus vnifor/ miter remissus. ¶ S. forte dī negādo illā dīa. calitas si gnata vniformiter diffōrmis maiorē distantiā includit rē. igr. includit maximā: et pcedit q. maiorē distantiā includit sū/ mus gradus q. illa calitas diffōrmis: s. in nulla pportione maiorē. includit. n. calitas sūma totā distantiā quā includit il/ la calitas vniformiter diffōrmis. et vltra hoc includit gradū sūmū quē nō includit illa. ¶ S. p. istā rīssionē a. q. tūc ali/ qua latitudo foret alia maior: et in nulla pportōe maior ea dem: q. si pcedit a. sic. q. ex illa seq. q. aliq. mot' vnifor/ mis est altero motu eiusdē spē vniformi velocior. et i nulla pportōe velocior. capiat. n. gradus mot' vniformis q. i ho/ ra acquirī. a. caliditas vniformis sūmma a nōgradu: et sit ille gradus. c. et capiat gradus velocitatis vniformis quo i hora acquirētur. b. caliditas vniformiter diffōrmis terminata ad sūmum. et sit ille gradus motus. d. et argui tur sic. sicut se habet. a. ad. b. ita se h. b. velocitas. c. ad. d. sed a. distantiā est maior. b. et i nulla pportōe maior. igr. c. ē mot' maior v. velocior. d. et i nulla pportōe velocior. t. s. et a. nō p. q. cuiusq. mot' alteratōis velocitas attēdit p. n. lati tudinē siue distantiā gradualē iductā in tāto vel tanto tpe: vt cōter oēs pcedit. ¶ S. huic diceret aduersari' pcedē do p. n. et p. n. n. v. maiorē includere repugnātā q. ali/ q. mot' vniformis sit altero motu vniformi eiusdē spē velocior: et i nulla pportōe velocior q. q. aliq. distantiā q. lita tiua sit alia eiusdē spē maior: et in nulla pportione maior. ¶ S. p. istā rīssionē a. p. n. q. ex illa seq. q. n. iter q. s. v. q. pportōes maioris iēq. litar' diuersas spē ē certa ppor/ tio: nō pcedit eē ipole. et p. n. p. q. sic se h. p. oia pportio nes maioris iēq. litar' ad iūce: sic velocitates puenietes ab ipse: vt t. oīs p. p. h. o. ¶ Itē si aliq. gradus vnifor/ mis mot' foret alio maior rē. tūc iter tales grad' nlla foret latitudo media: et sic tales gradus forent itēfue immediati. S. a. illd eē ipole. q. capiat a. gradus itēfue immediat' b. ita q. a. grad' sit itēfior. b. s. in nulla pportōe itēfior: tūc pa ri rōne pōt sumi alter gradus: puta. c. cōsist se h. nō ad. b. sic b. ad. a. et s. l. q. r. grad'. s. d. s. l. se h. nō ad. c. sic. c. ad. b. et sic vltra. ex q. litar' a. s. d. dictio ex rōe data: q. iter a. et d. mediat grad' b. et c. igr. grad' a. nō immediat itēfue gradui. d. S. a. q. sic. q. p. nulla latitudinē distat a. ab ipo. d. nec p. aliquez excessu ipm pcedit. igr. sibi immediat itēfue. nō p. et a. nō a. q. si excedat p. aliq. latitudines v. excessu tal' latitudo foret diuisibil' i excessus miores iter. a. et d. et iter a. et d. nō mediat nisi. c. et b. ex q. b. resultat distantiā ista iter. a. et d. igr. aliq. excessu a. excedit b. et s. l. b. ipz. c. et p. nō in aliq. ppor/ tione: q. d. est p. rīssionē. ¶ Itē p. eadē a. sic. ponat. n. q. a. et b. e. q. l. distat a sūmo gradu calitatis et eq. lib' velocitatis

oio alterent: alteret tāta a. v. sūmū tā q. ad ptes subit q. quo ad ptes tpio vnifor' q. usq. ipm fuerit sūmū sic q. i aliq. istati p. est q. l. p. a. sūma: et alteret ipm. b. vnifor' q. ad ptes tpio diffōrmiter. tū q. ad ptes subit sic q. acgrat latitudinē calitatis vnifor' diffōrmē terminatā ad sūmū. et capiat p. mū istas in q. hēbit. b. hāc latitudinem: q. d. sit. c. et sit istas p. n. et a. sic. vel i. c. istati h. z. a. calitatē sūmā v. l. nō. si sic. et p. cise tā/ taz latitudinē acq. s. i. n. d. b. q. p. cise tāto gradu velocita tis ē alteratū a. sic b. vt p. ex casu. igr. eq. l. est distantiā acq. sita. b. et a. igr. nō maiorē distantiā includit sūma calitas a. q. calitas vnifor' diffōrmis. b. q. d. erat p. b. adū. Si dēf. q. in. c. istati nō h. z. a. calitatē sūmā: capiat tūc istas p. mū i q. hēbit illā. et sit illd. d. et a. sic. p. illo istati. s. c. h. z. tantā distantiā gra dualē a. sic. b. q. ab eodē gradu p. eq. l. tpe vsq. ad b. istans fuerit p. tūc alterata. s. in. d. distati in certa pportōe maio/ rez distantiā siue latitudinē hēbit a. q. ipz nūc h. z. igr. tūc in certa pportōe maiorē distantiā hēbit a. q. nūc h. z. b. s. tūc hēbit a. calitatē sūmā: et nūc h. z. b. vnifor' diffōrmē termina/ tū ad sūmū. igr. in certa pportōe maiorē latitudinē includit calitas sūma q. calitas vnifor' diffōrmis terminata ad sūmū q. d. clare repugnat rīssioi. et q. i certa pportōe hēbit a. maio rē latitudinē q. nūc ipz h. z. in. d. distati p. q. iter istas p. n. s. iter. c. et d. cadit tpe mediū p. q. d. totū alterabit a. vnifor' tā/ to gradu: sic iā alteratū est ipm: igr. vltra latitudinē in pnti istati habitā aliquam certā latitudinē acq. ret vnifor' p. to/ tus. et p. nō in. d. in certa pportōe maiorē latitudinē siue distantiā q. litar' hēbit a. q. ipm nūc h. z. ¶ Huic arg' pos/ set aliq. dicere cauillādo. p. n. q. n. est signare p. mū istas in q. hēbit. b. illā latitudinē vnifor' rē. s. est signare vltimū in q. nō hēbit illā. ¶ S. q. idē istas q. d. erit i quo. b. nō hēbit illā latitudinē calitatis talr terminatā. est ē vltimū in quo a. nō hēbit gradū itēfissimū: et sic cōcedit q. immediate post illd istas hēbit a. tāta distantiā: sic. b. et maiorē b. et i nulla p/ portōe maiorē recte sic accepto istati in q. p. actioez agēis extrinseci icipit aliq. passum acqrere gradū mediū totū la/ tudinis calitatis p. illo istati est ita q. illd passū n. h. z. gradū mediū et immediate post illd istas hēbit gradū medium: s. l. r. post illd istas hēbit gradū itēfiorē medio: s. in nlla ppor/ tione itēfiorē. ¶ S. hēc rīssio nō valet. p. q. ipole est vari vltimū n. eē latitudis vnifor' diffōrmis terminate ad gra/ dū sūmū: q. si sit id pole: sit nūc illd grā exēpl. et a. sic. nūc nō h. z. b. totā latitudinē rē. igr. iter gradū sūmū et totā lati tudines: q. nūc est in b. mediat aliq. distantiā seu latitudo c. nullus gradus ē in b. nō p. itelligēti. capiat igr. illa latitu do q. sit. d. c. et se' q. tpe erit a. nūc ista distantiā sit acq. sita a. b. s. n. p. h. b. hēbit. b. totā latitudinē terminatā ad sūmū. igr. tpe erit a. nūc hēbit illā. et p. nō immediate post istas q. d. ē p. n. hēbit illā latitudinē. et sic istas p. n. n. erit vltimū nō eē la tudinis in. b. ¶ Vltra et breui' forme arg'. q. capiat ma xim' grad' ex nō i extremo itēfiori. b. v. l. mū n. ex nō i illo. alterz. n. o. z. dare: et p. q. iter talē gradū et gradū sūmū ē cer ta latitudo c. nlls gradus ē i. b. et tūc forme arg' vt p'. Ex isto tanq. ex fundamento i probat' z. p. positū in rōne pdicta. s. q. illd idē est vltimū istas i q. n. est a. sūmū: q. a. et b. p. isto istati includit p. cise eq. les distantias seu latitudines. et b. n. ter/ minat ad sūmū. igr. nec a. ¶ Itē data rōne seq. q. tā alte/ ratōis a. q. b. d. vltimū eē: q. ponat euz casu q. q. n. erit a. sūme calin ipz q. fecerit: et nō alterabit vltēri'. et s. l. b. q. cito hēbit latitudinē terminatā ad sūmū q. fecerit sub illa latitudi ne: et sit nūc vltimū nō eē sūme calitatis p. totū a. et s. l. r. lati tudinis calitatis terminatē ad sūmū i. b. et p. q. nūc ē ita q. vtrūq. illoz alterat: q. neutz q. fecit s. b. for' acq. sita: s. z. cui/ libz illoz immediate post b. idē istas aliq. de nouo acq. ref. et tū immediate post b. neutz istoz alterabit: q. tam a. q. b. immediate post b. hēbit totā latitudinē sibi p. motū acq. rē dā vt seq. ex casu. igr. nūc vltio q. d. z. illoz alterabit. iō vo

si equa bina de p d m i r q p e q l e o p a l e d e p d u n t e q l e o :
 z ad p u n t i o n e p a n c i p a l e n t i o p o n a t q p a z b i n t o n e l a t i
 m e l i o r c a l i d i t a t u m n e c o e x t e n s e p e r o u o f i n t r a p e d a
 l i n a d e q u e t a m e z b p o z c a l i t a t a p e r m o t u m u n i f o r m e s
 a n t e b o n d o p p o r t i o n e q i n p r i m a m e d i e t a t e h o r e d e p d a t
 e o m m e d i e t a t e q u i t a t i o n e e x t e n s i o n e m e d i e t a t e h o r e d e p d a t
 e o m m e d i e t a t e z i n s e c u n d a m e d i e t a t e h o r e d e p d a t z
 o m m e d i e t a t e z b c a l i t a t a t a l i r d e p d a t i n o s a b i o q p e r
 m o t u m u n i f o r m e i n p r i m a m e d i e t a t e c a l i t a t p u c t o d e p d a t t o
 r a c a l d i t a t a s u m m o a d m e d i u m u n i f o r m i t e r z i n s e c u n d a m e d i e
 t a t e h o r e d e p d a t p e r m o t u m u n i f o r m e f o r a c a l i t a t a m e
 d i o a d n o n g r a d u c a l i t a t p u c t o e x h o r c a s u s t a t i n s e q u a r g u
 m e n t u m p a n c i p a l e p r i m o n q a z b p e r m o t u m u n i f o r m e o i n
 z a n t i p e d e p d o n e a d s i g r a d u u t i n u i t c a l i t a t z q i l l m o
 t u s e r u t i n e q u a l i o v e l o c i t a t i s a r g u i t q m o t u q u o d e p d e
 a n t e c o m m u n e e s t i n d u p l o v e l o c i t o r q m o t u q u o d e p d e
 b i g i t z e a n t a r g u i t q z i n p r i m a m e d i e t a t e h o r e p e r m o t u s
 q u o d e p d e t a d e p d e t t o t a l a t i t u d o a s u m m o a d n o n g r a
 d u u t i n s e c u n d a m e d i e t a t e p e r m o t u s q u o d e p d e t b p e i s e d e p d e t
 t o r a l a t i t u d o a s u m m o a d m e d i u m i n z m e d i e t a t e p e r
 m o t u q u o d e p d e t a d e p d e t t o r a l a t i t u d o i n s e c u n d a m e d i e t a t e
 i n p r i m a m e d i e t a t e i n d u p l o m a i o r e s t d i s t a n t i a a s u m m o a d n o n g r a
 d u u t i n s e c u n d a m e d i e t a t e v e l a m e d i o a d n o n g r a d u i g i t
 o t i n u e i n d u p l o m a i o r v i s t a n t i a d e p d e t p e r m o t u a q p e r
 m o t u b i s p r o p o r t i o t a l l u m o r u i i n i t e e s t s i c u t p p o r t i o l a t i
 t u d i n u d u p l o d e p d a t a z i g i t d u p l o v e l o c i t o r z e q l e o c i a
 r i o p a n c i p a l a l i g o g r a d u s r a r i t a t i s e s t a l i o i t e s t o r i s n u l l u s
 g r a d u s r a r i t a t i s e s t a l i o d i s t a n t i o r a n o g r a d u i g i t n o p e n e o d i
 s t a n t i a a n o g r a d u e c u n t i s f o r m e i t e s t o r a t t e d e d a a n t p z
 z p r i m a p s z p b a t z s i c a l z g r a d u s r a r i t a t i s p i n f i n i t u d i s t a t
 a n o g r a d u i g i t a t i s i g i t n u l l u s p l u s a l i o d i s t a t a n t p z e r
 a l i o p b a t q i s p e l l e f i n i t e t u c p o s s e t a l i q d r a r u m r e m i s s i o
 f e m i s s i o n a d n o g r a d u r a r i t a t i s a r g u i t q n o p o n a t e n t i a
 e r a t o r u n i f o r m i t e r d i s t a n t i o n e i n e x t r e m o s u o i t e s t o r t e r
 a n i m e t a d e r i n g r a d u r a r i t a t i s z i n e x t r e m o r e m i s s i o n a d
 n o g r a d u r a r i t a t i s f i s t e p o l e z a r g u i t q i l l d n o e r a z q u i
 l u d e s t i n f i n i t e d e n s u m i g i t n o e s t r a z a n t p z z a n t a r g u i
 t u r q z a n e x t e n s i o n e f i n i t e i n f i n i t e b z d e m a i g r a e s t i f i
 n i t e d e n s u s z a n t e x h o c q q u a n t o a l i q u i d s u b e q l e e x t e n
 s i o n e b z p l u s d e m a i t a t o p l u m e s t d e n s u s z a n t p b a t d i
 a n d a d a n t p r o p p o r t a b i l e o i t a q p r i m a m e d i e t a t e i t e s t o r
 a i t p p o p p o r t a b i l e p p o m e d i e t a t i o r e s i d e n t i c z s i c
 d e h i c e p e r i n s i c q z p o p p o r t a b i l e f e q u e o p r i m a h z m e
 m a s i c p r i m a s i f i n i t e s u n t p r o p p o r t a b i l e o i n a n o c o i c a
 z e s e q u e o p r i m a s i f i n i t e s u n t m a e i n a n o c o i c a t e o q z
 q l z e s t a t a n t i c m a p u n t p r o p p o r t a b i l i s a z p o m a t o r a l
 m a a e x i l l a a g g r e g a t a e s t i f i n i t a v t r a q p a n s a t i o n e z a m a
 i o r a r g u i t i f o q l z p o p p o r t a b i l i s a s e q u e p r i m a z c q i s e c u
 p o p p o r t a b i l i s a e s t i n d u p l o m i n r a r a q p r i m a l i t e r s u b e q
 l e e x t e n s i o n e b z i n d u p l o p l u s d e m a i v t p o n i t c o m e n t a t o r p
 e l i s i p a e s t p e i s e s u b d u p l a d p r i m a e x t e n s i o n e i g i t e l u d i c i
 s e p e i s e t u d e m a s i c p r i m a v e l a r g u i t s i c s i z p o p p o r t a b i
 l i s a f o r e t t a n t i c e s t p r i m a z i n d u p l o d e n s i o r v e l m i n r a r a
 q i s e s t p r i m a i n c l u d e r p e i s e i n d u p l o p i d e m a q p r i m a s i
 e p i n a n t i n d u p l o m i n i n c l u d e r d e m a q i n c l u d e r e t e o q
 e s t i n d u p l o m i n o r e r e t e p i b i g i t n u n t p e i s e t u d e n s i o n e
 s e d e m a s i c p z c o s i l l p o i a p o t a r g u i d e z r e s p e c t u s b e r
 b a r e s p e c t u s t e r t i e r s i c v l r a d i c i n q l z p r o p p o r t a b i l i
 a i n c l u d i t d e m a s i c i n p r i m a q l d b e r v i d e t p r i m a d p
 e n t u m e u g r a u i t s e q u a d g r a d u s s u m m u s z e c e d i t a n t z
 p r i m a s i c e n d e t e r p b a n t a r g u m e n t a i l l u d p b a r i a q l d b e d s
 q u i g g r a d u r e m i s s i o n o r e p u g n a t e s s e g r a d u i t e s t o r e s z r e
 p u g n a t g r a d u s s u m m o e s s e g r a d u i t e s t o r e i g i t n u l l u s g r a
 d u s s u m m u s e s t r e m i s s i o n a n t p z z m a i o r z m i o r a r g u i t
 q z i n o r e p u g n a t z e p o n a t i g i t q p a g r a d u s u m m o a l i g o g r a
 d u s i t i t e s t o r z a r g u i t s i c a g r a d u s u m m o a l i g o g r a d u s e i t e

no. igit. a gradus est finitus: 2. ipso aliquo est ite. no. qd. ex p
 se claudit opposita. qna. p. z. a. no. p. de. se. q. Sed. ad. p. b. or
 negado illa. qnam. q. e. q. gradu. remissio. z. e. per. a. l. e. n. a. r. g. u.
 mentu. p. o. s. e. t. o. c. i. d. i. t. a. l. b. e. d. i. n. e. n. o. e. s. s. e. a. c. c. i. d. i. t. o. d. i. s. t. i. n. c. t. i. a. l. i. b.
 i. c. t. o. r. q. b. e. s. t. a. l. b. i. a. r. g. u. e. d. o. i. t. a. q. b. i. b. e. t. e. n. o. d. i. s. t. i. n. c. t. i. a. l. i. b. a. l. b. e.
 d. i. n. e. n. o. r. e. p. u. g. n. a. t. e. s. i. n. e. a. l. b. e. d. i. e. s. z. r. e. p. u. g. n. a. t. a. l. b. i. e. s. i. n. e.
 a. l. b. e. d. i. e. s. z. e. s. t. i. p. o. l. e. q. a. l. b. i. s. i. n. e. a. l. b. e. d. i. n. e. i. g. i. t. a. l. b. i. n. o.
 d. i. s. t. i. n. c. t. i. a. l. i. b. a. l. b. e. d. i. e. s. n. a. r. e. p. u. g. n. a. t. a. l. b. i. e. s. i. n. e. a. l. b. e. d. i. n. e.
 m. i. l. l. i. a. l. b. i. n. o. r. e. p. u. g. n. a. t. e. s. i. n. e. a. l. b. e. d. i. n. e. s. i. n. e. a. l. b. e. d. i. n. e. q. u. i. n. o. n. s. i.
 p. o. l. e. e. s. t. a. l. b. i. s. i. n. e. a. l. b. e. d. i. e. q. d. i. n. a. l. b. i. p. o. t. e. s. i. n. e. a. l. b. e. d. i. n. e.
 n. e. i. l. l. i. s. z. r. e. p. u. g. n. a. t. g. r. a. d. u. s. u. m. m. o. c. a. l. i. t. a. t. i. o. e. s. s. e. g. r. a. d. u. a. n. t. e.
 f. l. o. r. e. n. o. i. n. g. r. a. d. u. s. u. m. m. o. a. l. i. q. u. e. r. e. p. u. g. n. a. t. e. s. i. n. e. i. t. e. s. t. o. r. e. m.
 s. o. n. d. i. t. p. e. l. u. d. e. d. u. z. o. s. p. u. o. s. i. c. a. r. g. u. e. r. e. q. l. z. g. r. a. d. u. s. r. e. m. i. s. s. i. o.
 n. o. r. e. p. u. g. n. a. t. e. s. i. n. e. i. t. e. s. t. o. r. e. s. z. g. r. a. d. u. s. u. m. m. o. r. e. p. u. g. n. a. t. e. s. i. n. e. i. t. e. s. t. o. r.
 r. e. i. g. i. t. z. e. z. t. u. c. n. e. g. a. t. m. o. t. u. m. i. l. l. o. m. g. r. a. d. u. s. u. m. m. o. r. e. p. u. g. n. a. t.
 e. s. t. i. t. e. s. t. o. r. e. z. i. d. o. r. p. o. n. a. t. i. g. i. t. q. p. a. l. i. q. u. o. a. l. i. q. u. o. s. i. t. i. t. e. s. t. o. r. e.
 b. e. s. t. i. p. o. l. e. n. e. c. b. s. e. q. u. e. x. p. e. c. e. s. s. i. o. p. a. s. t. g. r. a. d. u. s. q. u. e. s. t. u. m. o. r.
 t. e. a. l. i. g. o. i. t. e. s. t. o. r. i. l. l. e. g. r. a. d. u. s. n. o. f. o. r. e. t. a. n. t. i. p. h. i. s. u. m. m. o. q. u. i. n. e.
 s. u. m. o. i. d. q. u. i. n. a. a. l. i. g. o. g. r. a. d. u. s. c. a. l. i. t. a. t. i. o. d. i. c. a. t. s. u. m. o. a. l. l. e. n. i. n. o.
 d. i. s. t. i. n. c. t. i. a. l. i. b. a. l. b. e. d. i. n. e. p. o. s. s. i. t. e. s. i. n. e. i. t. e. s. t. o. r. s. z. o. r. s. u. m. m. o. q. u. i. n. e.
 e. s. t. o. n. i. l. l. u. s. e. s. t. i. t. e. s. t. o. r. i. l. l. o. s. i. p. o. a. l. i. q. u. e. i. t. e. s. t. o. r. e. e. s. s. e. n. o. r. e. p. u.
 g. n. a. t. s. i. l. l. i. e. t. p. a. r. a. l. i. g. o. g. r. a. d. u. s. u. m. o. c. o. l. i. t. a. t. i. o. d. i. c. a. t. e. r. m. i. s. s. i. o.
 n. o. q. d. e. i. n. i. l. l. a. s. p. e. c. i. a. b. s. o. l. u. t. e. q. u. i. s. d. a. t. o. q. u. i. n. l. l. o. g. r. a. d. u. s. c. a. l.
 i. t. a. t. i. o. s. i. p. o. i. t. e. s. t. o. r. a. l. i. g. o. i. n. g. r. a. d. u. s. d. i. s. t. e. n. s. i. o. n. e. e. s. t. o. r. e. n.
 f. l. o. r. p. u. t. a. g. r. a. d. u. s. m. o. t. u. v. e. l. u. m. i. s. v. e. l. a. l. i. q. d. e. a. l. i. q. d. e. i. n. s. i. d. e.
 r. a. s. i. n. s. o. l. d. n. e. i. l. l. a. r. a. r. g. u. m. e. n. t. a. t. i. s. c. a. d. e. r. e. t. i. s. a. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. s. z.
 d. u. p. l. i. c. a. l. i. q. d. o. r. s. u. m. m. o. v. n. o. m. o. s. i. m. p. l. i. c. i. a. l. i. o. m. o. i. g. i. t. e. s. i. m. p. l.
 s. u. m. m. o. e. s. t. i. l. l. u. d. q. n. i. b. i. l. e. s. t. v. l. p. o. t. e. s. i. n. e. i. t. e. s. t. o. r. z. s. i. c. s. o. l. u. s. g. r. a. d.
 i. t. e. s. t. o. r. i. s. f. i. n. i. t. e. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. i. n. g. n. e. a. n. t. o. r. s. u. m. o. q. u. e. s. t. i. t. e. s. t. o. r. i. s.
 i. n. s. p. e. d. e. t. e. r. i. a. t. a. l. i. c. f. o. r. z. i. c. q. i. n. i. l. l. a. s. p. e. n. o. p. o. t. n. a. l. i. a. l. i. g. o.
 g. r. a. d. u. s. e. s. t. i. t. e. s. t. o. r. z. s. i. c. c. a. l. i. t. a. s. i. g. n. a. t. u. m. f. o. r. s. u. m. o. q. u. i. n. a. l. i. g.
 a. l. i. a. f. o. r. m. a. a. l. t. e. r. i. q. u. i. n. o. s. i. t. i. t. e. s. t. o. r. v. l. p. o. s. s. i. t. e. s. t. o. r. e. q. u. e. s. t. i. p. a. z. s. i. c.
 i. n. s. o. l. o. n. e. a. r. g. u. m. e. n. t. i. p. a. n. c. i. p. a. l. o. r. q. g. r. a. d. u. s. u. m. m. o. p. r. i. m. o. r. e. p. u.
 g. n. a. t. a. l. i. n. f. o. r. e. i. t. e. s. t. o. r. e. s. z. s. u. m. m. o. g. r. a. d. u. s. z. i. n. o. d. e. f. a. c. t. o. e. s. t. a. l. i.
 q. d. i. t. e. s. t. o. r. e. q. l. d. z. p. r. i. n. c. i. p. a. l. e. e. u. a. r. s. e. q. u. a. l. z. e. s. t. o. r. d. i. s. t. i. n.
 g. u. e. d. o. i. l. l. u. d. q. u. i. n. a. l. i. g. o. g. r. a. d. u. s. e. s. t. i. t. e. s. t. o. r. s. i. c. e. r. e. m. i. s. s. i. o. n. o. v. n. o.
 m. a. s. c. i. n. s. i. n. a. p. o. t. e. e. s. t. q. u. i. n. a. l. i. g. o. g. r. a. d. u. s. i. t. a. t. o. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. l. a. t. i. t. u. d. i. e. e. s. t.
 i. t. e. s. t. o. r. s. i. c. p. e. m. e. t. e. r. e. m. i. s. s. i. o. n. e. z. p. z. i. l. l. u. d. e. c. e. d. i. t. a. l. i. g. o. g. r. a. d. u. s. e.
 i. t. a. i. t. e. s. t. o. r. s. i. c. e. r. e. m. i. s. s. i. o. n. e. q. u. i. n. a. l. i. g. o. p. i. a. d. p. e. i. s. e. p. a. d. q. l. z. g. r. a. d. u. s. e.
 i. t. e. s. t. o. r. e. s. t. e. r. e. m. i. s. s. i. o. n. e. s. i. p. o. n. i. p. p. i. n. q. u. i. n. o. z. e. c. e. d. e. n. s. i. o. n. a. n. o. n.
 g. r. a. d. u. s. i. t. e. s. t. o. r. a. z. r. e. m. i. s. s. i. o. n. o. s. i. n. t. d. i. s. p. o. n. e. s. a. d. d. i. t. o. g. r. a. d. u. s.
 i. t. e. s. t. o. r. v. e. l. r. e. m. i. s. s. i. o. n. e. s. i. c. s. u. p. r. a. p. z. z. i. l. l. u. s. e. n. s. u. s. p. o. t. e. s. t. e. s. t. q. u. i. n. a. l. i. g. o.
 p. p. o. r. t. i. o. n. e. s. e. h. a. b. e. a. d. e. u. n. d. e. m. s. i. n. e. s. t. e. r. e. m. i. s. s. i. o. n. e. z. i. n. e. m.
 q. u. a. n. t. a. p. p. o. r. t. i. o. n. e. f. o. r. e. t. a. l. i. g. o. g. r. a. d. u. s. a. l. i. o. i. n. e. n. s. i. o. n. e. i. n. t. a. n.
 t. a. f. o. r. e. t. i. l. l. o. r. e. m. i. s. s. i. o. n. e. z. a. d. i. l. l. u. s. e. n. s. u. s. n. e. g. a. t. c. o. s. e. q. u. e. n. t.
 z. c. o. s. e. q. u. e. n. t. i. a. z. c. o. r. r. a. i. l. l. u. d. c. o. s. e. q. u. e. n. t. a. p. r. e. d. i. t. a. r. g. u. m. e. n. t. a. s. u.
 p. e. r. i. u. s. a. d. d. u. c. t. o. q. u. i. n. l. l. u. s. e. s. t. i. t. a. n. t. e. n. s. i. o. n. e. s. i. c. u. t. r. e. m. i. s. s. i. o. n. e.
 e. x. h. o. c. a. d. f. o. r. m. a. a. r. g. u. m. e. n. t. i. n. e. g. a. t. a. n. t. a. b. e. l. l. i. g. e. n. d. o. p. m. v. l. i.
 n. u. m. i. n. t. e. l. l. e. c. t. u. d. a. n. t. s. i. c. u. t. v. i. d. e. t. i. n. t. e. l. l. i. g. o. d. e. v. l. i. t. e. r. o. m. o.
 z. a. d. a. r. g. u. m. e. n. t. u. v. l. t. e. r. i. u. s. o. n. a. r. g. u. i. t. e. u. n. i. l. i. s. f. o. r. m. a. g. l. o. s. g. r. a.
 d. u. s. p. a. s. e. t. u. n. d. i. s. t. a. t. a. n. o. n. g. r. a. d. u. s. i. c. u. t. i. p. s. e. m. e. t. e. s. t. p. p. i. n. q. u. i. n. o.
 n. o. n. g. r. a. d. u. s. i. g. i. t. z. e. n. e. g. a. t. c. o. s. e. q. u. e. n. t. i. a. s. e. d. e. x. i. l. l. o. a. n. c. e. d. e. r. e.
 s. o. l. u. s. e. q. u. a. t. u. r. q. u. i. b. e. t. g. r. a. d. u. s. t. a. n. t. a. l. a. t. i. t. u. d. i. n. e. s. u. e. d. i. s. t. a. n. t. a.
 q. u. a. n. t. a. i. p. s. e. e. s. t. r. e. m. i. s. s. i. o. n. e. i. p. s. e. e. s. t. i. n. t. e. n. s. u. s. q. d. c. o. n. c. e. d. i. t. n. e. c.
 e. x. h. o. c. e. q. u. i. t. i. l. l. u. d. q. u. i. n. s. i. c. u. t. n. o. n. s. e. q. u. a. t. u. r. p. e. r. i. d. e. z. p. a. s. e. c. o. n.
 p. u. o. m. o. t. u. s. c. i. r. c. u. l. a. r. i. t. e. r. m. o. u. e. t. c. i. r. c. u. l. a. r. i. t. e. r. z. c. i. r. c. u. m. c. e. n. t. r. a.
 i. g. i. t. i. t. a. v. e. l. o. c. i. t. e. r. m. o. u. e. t. b. o. c. c. o. r. p. c. i. r. c. u. l. i. z. i. t. a. i. t. e. n. s. i. o. n. e. s. i. c. u. t.
 c. i. r. c. u. m. v. e. l. o. c. i. t. e. r. a. n. t. o. e. n. i. m. e. s. t. v. e. r. i. t. a. t. z. v. n. i. c. o. m. o. t. u. p. e. i. s. e.
 c. o. r. p. u. s. m. o. t. u. s. c. i. r. c. u. l. a. r. i. t. e. r. m. o. u. e. t. c. i. r. c. u. m. z. c. i. r. c. u. m. c. e. n. t. r. a. m.
 i. l. l. u. d. q. u. i. n. s. i. c. u. t. f. a. l. s. u. m. p. r. i. m. o. q. z. c. i. r. c. u. m. c. o. c. e. n. t. r. a. z. m. o. t. u. c. i. r. c. u.
 l. a. r. i. s. p. u. n. t. u. a. s. f. o. r. m. a. l. e. o. r. o. n. e. s. n. o. s. u. n. t. c. o. p. a. b. i. l. e. s. i. c. o. s. e. d. o. q. z. i.
 c. a. s. u. p. o. t. a. l. i. q. u. o. d. c. o. r. p. u. s. c. i. r. c. u. l. a. r. i. t. e. r. m. o. u. e. t. a. l. i. o. v. e. l. o. c. i. t. u. s.
 c. i. r. c. u. l. i. m. o. u. e. t. i. q. u. i. n. c. i. r. c. u. m. c. a. r. d. i. u. s. c. o. c. e. n. t. r. a. z. s. i. c. i. l. l. u. d. i. d. e.
 n. o. n. e. q. u. e. v. e. l. o. c. i. t. e. r. c. i. r. c. u. s. s. i. c. u. t. i. p. e. r. i. e. t. m. o. u. e. t. c. i. r. c. u. m. c. e. n.
 p. e. r. i. d. e. b. o. c. a. r. g. u. m. e. n. t. u. n. o. v. a. l. e. a. l. l. e. g. r. a. d. u. s. z. i. n. t. a. n. t. i. o. n. e.

Similiter remissio realiter idē sunt. igit̃ ille gradus eodē
 dem̃strato est ita intensus sicut ipsemet est remissus. sicut
 nō seq̃. ille motus circularis ⁊ sua circuitio realr̃ sūt idē.
 ⁊ sūtr̃ illoꝝ velocitas circuitiōis ⁊ illius mot⁹ circularis.
 Igit̃ ille mot⁹ ē ita veloc⁹ circuitio sic illemet ē circularis.
 Sūtr̃ nō seq̃. p̃portio maioris ineq̃litas. a. ad. b. ⁊ p̃por-
 tio minoris ineq̃litas. b. ad. a. realr̃ idē sūtr̃ igit̃ tāta ē p̃-
 portio. a. ad. b. q̃ta est p̃portio. b. ad. a. q̃ta ē v. p. vt p. ⁊
 ⁊ cōs s̃z eo q̃ p̃portio maioris ineq̃litas ⁊ minoris in-
 eq̃litas fin suas rōnes formales nō sunt iucē p̃pabiles
 vt dem̃stratōe satis p̃bat magister p̃portioni. ¶ Nec solo
 data huic ar̃o a p̃lib⁹ magis p̃suevit poni sub alia forma
 distiguēdo d̃ remissioē: eo q̃ remissio q̃libz capiat p̃positie
 q̃libz p̃uatine. p̃ositie cōsiderare remissio ⁊ itēssio s̃z iucē cō-
 p̃abiles: q̃ vt sic remissio n̄ ē nisi forma vel grad⁹ tāta vel
 tāta distātia distās a nō gradu. ⁊ sūtr̃ itēssio. ⁊ sic claz ē q̃
 itēssio ⁊ remissio sunt iucē p̃pabiles. S̃z p̃uatine capien-
 do remissionē remissio nō solū significat distātiā a nō gra-
 du: s̃z cū hoc p̃notat p̃uatēz alteri⁹ distātie. ⁊ sic notū est
 q̃ rō p̃ quā aliqd̃ d̃r formalr̃ remissum nō est rō p̃ quā d̃r
 formalr̃ itensuz: imo sic fin suas rōnes formales itēssio et
 remissio nō sunt iucē p̃pabiles. s̃z p̃ oia pōt dici de ma-
 gnitudine ⁊ p̃uaritate tarditate ⁊ velocitate. ⁊ sic de alijs
 quoz p̃ vñū p̃sūt itēssio aliud p̃uatine cōsiderat. ¶ S̃z d̃ istā
 r̃sionē ar̃ sic. quozcūq̃ motuū adinuicē fin certā p̃por-
 tionē p̃pabiliū termini sunt p̃pabiles: s̃z motus itēssiois ⁊
 remissiois sunt mot⁹ fin certā p̃portioēz p̃pabiles. igit̃ ⁊
 eoz termini. p̃ia p. ⁊ cūz maior. ⁊ minor sūtr̃ p. p̃t. n. vna
 forma ita velociter itēdi sic alia remittit. ⁊ c. sūtr̃ etiā ve-
 locius ⁊ tardi⁹: q̃ q̃taciūq̃ latitudo accipit̃ alicui forme p̃-
 intensionē: tāta pōt alteri⁹ p̃cedi p̃ remissionē in eāli tpe.
 sūtr̃ maior ⁊ minor in quacūq̃ p̃portioē volueris. id tales
 mot⁹ sunt iucē p̃pabiles. S̃z huic d̃r q̃ nō repugnat aliq̃
 esse fin aliq̃s rōnes p̃pabiles q̃ tñ fin aliq̃s rōnes nō d̃r
 iucē p̃pabilia sicut mot⁹ circularis solis ⁊ m̃or⁹ circuitio-
 nis lune sunt iucē fin aliq̃s rōnes p̃pabiles: inq̃tū q̃libz
 illoꝝ est mot⁹ ⁊ factus p̃ lineā curuā: s̃z cōsiderādo motuz
 solis vt circularis est ⁊ lune vt circuitio centri sic nō sunt
 iucē p̃pabiles. sic et̃ superficies ⁊ corp⁹ sunt fin aliq̃s rōnes
 p̃pabilia. rōne q̃ est lōgītudo ⁊ latitudo: q̃ illa p̃cipiat:
 cōsiderādo tñ corp⁹ fin suā rōnē formale. ⁊ sūtr̃ sup̃ficiē sic
 nō sunt iucēz p̃pabilia: q̃ sic corp⁹ p̃funditate p̃cipiat ⁊
 superficies nō. p̃portōabilr̃ suo mō d̃m est de motu inten-
 siois ⁊ remissiois. fin. n. aliq̃s rōnes sunt iucē p̃pabiles:
 puta rōne q̃ q̃libz illoꝝ bz fieri p̃ certā latitudinē: puta ca-
 liditatis vel alteri⁹ forme: eo q̃ tales latitudies sunt p̃pa-
 biles. rōne tñ q̃ vnus ipsoꝝ significat p̃uatōes alicui⁹ for-
 me: alter nō: iter illos nō cadit p̃partio p̃prie dicta. eodē
 mō d̃r de itensioē ⁊ remissioē put̃ sunt termini taliū mo-
 tuū. vt supra d̃cū est. ¶ Et ex hoc ad argumētū r̃ndetur.
 quozcūq̃ motuū ⁊ ⁊ cedit̃ totū argumētū. ⁊ d̃r q̃ tali-
 ter itensio ⁊ remissio sunt p̃pabilia q̃ iter mot⁹ itēssiois ⁊
 remissiois: nō tñ motus itensiois ⁊ remissiois. ⁊ sūtr̃ inten-
 sio ⁊ remissio sunt cōparabiles fin oēs rōnes. ⁊ d̃cū est.
 ¶ Ad 3^m p̃ncipale cū arguit̃. si ⁊ c. tūc q̃to aliq̃ forma in-
 cluderet̃ maiorē distātiā a nō gradu ⁊ c. cedit̃ p̃ia ⁊ p̃ia
 s̃. q̃ q̃to aliq̃ forma maiorēz distātiā includit̃ a nō gradu
 tāto ē itēssioz. Sūtr̃ cedit̃ q̃ ois forma includēs maximā
 distātiā a nō gradu in illa sp̃ē est sūma. hoc m̃ expresse se
 quit̃ ex 3^{ne} ⁊ ad improbatōēz cū arguit̃ q̃ non: q̃ calidi-
 tas vniformiter diffōrmiter terminata ad sūmū cludit̃
 maximā distātiā ⁊ c. Huc d̃r negādo minorē. s̃. q̃ illa cali-
 ditas vniformiter diffōrmis nō sit sūma: imo d̃r q̃ q̃libet
 talis est sūma: q̃ q̃libz talis includit̃ totā distātiā q̃litati-
 uaz quā includit̃ gradus summus iucē sūma caliditas. vt
 supra est oisuz. Et generalr̃ cedit̃ q̃ q̃libz latitudo vñū

formiter difformis terminata ad aliquē gradū est ita inter-
sa sicut gradus ad quē terminat illa latitudo. 13 B omni-
no vulgus phoz videat obycere. Ex quo statim seq̃ q̃
nullius latitudis quātūcūq; difformis quātūcūq; ad re-
missum gradus ex altero extremo terminet: 2 quātūcūq;
ad intēsiū ex altero extremo aliq̃ ps est intēsiō tota lati-
tudine: eo q̃ nō maiorē distātiā a nō gradu includit in se
aliq̃ pars talis latitudinis q̃ tota latitudo. quātūcūq; n. di-
stātiā includit aliq̃ pars includit tota latitudo. ¶ 3 2tr
hanc rīssionē arguit p̃mo: qz ex illa seq̃ q̃ nulla qualitas
difformis terminat ad aliquē gradū exclusiue: sed q̃libet
q̃tūcūq; difformis solū inclusiue est terminabilis. 2 nō est
imposse. 2 nō arguit sic. q̃libz qualitas includēs maximā
distātiā a nō gradu includit summū gradū vel est immet:
sed oīa q̃litas vniformiter difformis 2ē. igit̃ quelibz talis
includit gradū summū. 2 per nō terminat ad ip̃z ex-
clusiue: sed inclusiue. Vel sic 2 meli⁹. quelibz qualitas in-
cludēs in se p̃se aliq̃ gradū 2 nō maiorē terminat ad il-
lū inclusiue 2 nō exclusiue: sed oīa q̃litas difformis termi-
ta ad summū includit gradū summū 2 nō maiorē. igit̃ 2ē.
2 nō p3. 2 maior. 2 minor seq̃ ex rīssionē: qz q̃libz talis est
summa: eo q̃ q̃libz talis includit maximā distātiā a nō gra-
dū. 2 sī p̃t dici de q̃libz alia latitudine ad quēcūq; gra-
dū terminata. ¶ 3 forte p̃cedit nō sicut est p̃cedendum
inter rīssōē. ¶ Cōtra quā rīssionē aī p̃mo. qz si aliq̃ ta-
lis qualitas terminat ad aliquē gradū inclusiue. pari rōne
p̃t aliq̃ alia terminari ad eūdē gradū exclusiue. nō n. vnū
magis est posse q̃ aliter. pond̃ igit̃ q̃ a. latitudo vniformi-
ter difformis sit terminata ad c. gradū inclusiue ad quē sit
terminata b. latitudo exclusiue ceteris p̃ibus in a. 2 b. 2 seq̃
tur q̃ a. latitudo est maior b. 2 in nulla p̃portione maior 2
q̃ inducēs a. latitudinē in aliquo tpe vniformiter agit ve-
loci⁹ q̃ inducēs b. 2 in nulla p̃portione velocius: que oīa
sunt sup̃ius improbata. Et q̃ illa seq̃ p3 itelligit̃. ¶ 2
qz capiat a. gradus summus ad quē hec latitudo termina-
tur inclusiue. 2 sit ei⁹ subim adequatū b. tūc vel b. est diuisi-
bile vel nō: nō p̃t dici q̃ diuisibile. igit̃ b. est diuisibile
2 ē subim adequatū sumi gradus. igit̃ q̃libz po b. est summa. 2 p
2 nō totū b. ē vniforme. igit̃ nō tota a. latitudo ē difformis.
¶ 3 sic. sit tota latitudo a. accreder a nō gradu ad summū 2
debeat continue manere vniformiter difformis quousq;
terminabit ad gradū summū inclusiue. 2 arg̃ sic. vel dabit̃
p̃mū in quo terminabit vel vltimū in quo nō. si vā p̃mū
sit illud istās nūc. 2 aī sic. a. latitudo nūc p̃mo terminat
ad summū inclusiue. igit̃ pari rōne p̃tine aī 2 terminabat ad
aliquē gradū remissiōrē inclusiue. 2 nō p3. 2 sitas 2 nō aī.
p̃. qz immediate aī 2 a. lati⁹ terminabat ad summū exclusiue.
igit̃ nō p̃tine terminabat ad remissiōrē gradū sumo inclusi-
ue: aīa aī. qz hec 2 nō ē bona in a. latitudinē ē q̃libz gradus
citra summū 2 nō summus. igit̃ a. terminat ad summū exclusiue:
13 b⁹ 2 nō immediate aī 2 istās: qd est p̃s fuit aīa verū: qz
q̃libz gradus citra summū immediate aī hoc fuit in a. igit̃ 2
2 nō fuit vep̃. s. q̃ a. latitudo 2ē. ¶ 3 Itē quicūq; agēs indu-
cens aliq̃ latitudinē inducebat aliquē gradū in extrēo itē-
siori idurāt itēsiōrē illo. igit̃ in illo istāti aī 2 fuit a. latitu-
do terminata 2ē. 2 nō p3 aīa aī. qz iducēs a. latitudine 3 sp̃
veloci⁹ agit vel inducit in p̃e. p̃p̃ngorē q̃ remotiorē. igit̃
quocūq; gradu inducto in a. in aliquo istāti intēsiōr erat
induct⁹. 2 per 2 nō ad nullū ante hoc erat hec latitudo in-
clusiue terminata. Si dic̃ q̃ datur vltimū in quo a. non
terminat ad summū inclusiue. Cōtra. sequit̃ q̃ illud istā
erit p̃m in quo erit ista latitudo terminata ad summū exclusi-
ue. igit̃ immediate post illd istās agēs inducet gradus summū 2
nō difformiter extrēus in subo a. igit̃ vniformiter. 2 p 2 nō
nō immediate post 2 erit hec latitudo fm se tota difformis
qd̃ repugnat posito. Dec sunt ar⁹ q̃ credunt qdā magistri

Jacobus de forlinio

ostendere quod nulla latitudo difformis sit se tota sit ad aliquem gradum inclusivae terminata. **C. 2.** principaliter probatur primo per se posita. scilicet quod latitudo uniformis difformis terminata ad summum est summa: quod ex illa sequitur quod cum summa calitate stat summa frigiditas adeoque in eodem coextensio: quod est superius posita in 2° parte. et aliter: quod ponatur ad eam summa calitudo secundum se totam et pedalia quantitas a. quod alteri extremo applicetur b. summa frigiditas uniformis difformiter remittens calitatem a. quousque ipsa fuerit uniformiter difformis in extremo primo b. terminata ad non gradum et in extremo remoto ad summum. et sequitur per se adductum: quod cum calitate a. adeoque coextensio frigiditas b. sit utraque illarum est summa. igitur et. a. non est sic. quod utraque est summa: quod ita frigiditas est terminata ad summum sic calitas: sed per se illa calitas est summa. igitur et illa frigiditas. per se et maior probatur: quod quantitas latitudinis operetur a. in extremo calitatis primo b. tanta inducit b. de frigiditate si in illo extremo est calitas a. summa ad non gradum remissa. igitur frigiditas ita est a. non gradum ad summum. **C. 3.** quod tunc aliqui quantitates fore duplices ad aliam eiusdem speciei quod tamen non foret duplices ad ipsam nec inclusivae nec extensivae. per se non videtur imaginabile. et quod illud sequatur a. ponatur. n. calitas ita posita de a. in argumento procedenti. et cum b. ponatur quod aliud summe calitatis puta. c. appropinquet extremo cui fuit appropinquatum. b. et inducat tantam latitudinem calitatis in a. sic corrumpatur. b. et sit coextensio in a. calitas inducta a. c. sic coextensio debatur frigiditas inducta a. b. et sit nunc complete inducta illa calitas. et aliter sic. totum aggregatum ex calitate procedente in a. et inducta in a. ab ipso c. est duplices ad calitatem per se existente in a. aut actus c. et tamen ad illam non est duplices itensivae nec extensivae. igitur et. per se et prima pars antea. quod b. aggregatum continet duas latitudines calitatis per se equales latitudini per se existenti. a. igitur per se descriptio duplicis est precise duplicis. et quod non duplices extensivae et. per se. quod non extensivae per se subest: sed precise per se igitur et. nec itensivae: quod quantitates per se existentes in a. erit summa et adhuc est: quod per se talis inductio non est remissa: sed nullum itensivum in aliquo per se est itensivum summa in illa ipse. igitur et. **C. 4.** ex illa ratio ne sequitur quod quilibet mobile uniformis motum per aliquod tempus continue aliquo gradu velocitatis uniformis precise tanta velocitate movetur sic mobile per se idem tempus motum continue concedendo motum suum a non gradu velocitatis ad illum quod aliquod tempus continue uniformis movetur. per se finem. ut probatur. et per se probatur: quod sit mobile uniformis motum a. et finem b. et aliter sic. latitudo velocitatis b. est tanta itensivae et extensivae sic velocitatis a. igitur tanta velocitate et. per se et aliter antea: quod latitudo velocitatis b. terminatur ad gradum quod movetur a. sed quilibet latitudo difformis est tanta itensivae sic gradus ad quem terminatur. igitur et. quod est extensivae per se: quod tempus equale est et sunt certa paria. **S.** falsitas per se antea. quod per totum a. in equale tempore maius spatium describitur quod per totum b. ut per se. igitur maiori velocitate movebatur a. quod b. et per se velocitatis a. et b. non sunt nec erunt equales itensivae. **C.** Ad hoc respondetur. et per ad per se cum a. quod tunc nulla quantitas difformis terminatur ad aliquem gradum exclusivae siue et. procedit totum per se et per se. Et ad per se replicatoem cum a. antea. probando illud per se: quod quod ratione potest quantitas aliqui secundum se totam difformis terminari ad aliquem gradum inclusivae potest et exclusivae terminari. de quod non: imo necio quibus terminatur inclusivae et nulla exclusivae. et ea de causa est: quod quibus talis latitudo terminata ad aliquem gradum includit tantam distantiam sic ille gradus. id est includit illi gradum: eo quod ille gradus non est aliud realiter quam illa latitudo vel distantia quantitatina. et sic cadit per se replicatio. **C.** Sed ista ratio non est. quod si quibus talis latitudo difformis terminatur inclusivae et. igitur cuiuslibet talis quibus per se terminatur et inclusivae: sed a. quod non: quod tunc medietas remissior totius latitudinis uniformiter difformis terminaretur ad gradum in eam inclusivae. quod si conceditur sic est concedendum per se respondetur. Contra ille gradus quod de medietate totius latitudinis non est medietate remissior totius. igitur ad istum terminatur illa medietas inclusivae. per se et aliter antea. quod ille gradus est remississimus gradus quod non est medietate remissior. igitur non est illa. per se et quod ille gradus sit remississimus quod

non est medietate remissior. per se descriptio latitudinis uniformiter difformis contra ab omnibus posita. quod latitudo uniformiter difformis de talis et. quod quilibet per se sibi invicem immediata et itensivum gradus quod non est in parte itensivae est remississimus quod non est in parte remissior illi immediate. **C.** Ad hoc procedendo per se et aliter. scilicet quod cuiuslibet et. quibus per se terminatur inclusivae ad aliquem gradum. et per se procedit quod medietas remissior totius latitudinis et. terminatur ad in eam totius inclusivae. et cum a. quod non: quod medietas gradus non est in illa medietate illud ne. et negatur et illa descriptio: quod non potest a. ponetur quibus quilibet latitudinis uniformiter difformis est terminata ad aliquem gradum inclusivae. verum. tamen b. procedit quod si aliqui latitudo est uniformiter difformis quod quilibet per se sibi invicem immediata et gradus itensivum quod non est in parte itensivae ad itellus inferi ponendum est remississimus non corrumpit alicui puncto itensivae vel imaginato eam citra extremum itensivum per se remissioris. et b. sufficit ad b. quod aliqui latitudo dicatur uniformiter difformis sufficit et quod b. se tota sit difformis. et quod in equilibrio per se illi subest equale latitudo: quod quilibet debeat itellus inferi in 3° parte declarabit. **C.** Sed per se solone scilicet replica. tiois est non quod per se gradum calitatis summum non debemus itelligere nisi quantitate includente maximam distantiam quantitatina in parte calitatis. siue igitur talis calitas sit uniformis siue difformis omnino illa distantia includat illa calitas dicetur gradus summus calitatis. Ex quo statim per se latitudo tota calitatis difformis a non gradu ad summum est summa gradus calitatis: eo quod includit totam distantiam quantitatina et. et sit medietas itensivae istius latitudinis de gradus summus: quod et includit totam latitudinem et. sit 4° octava et millesima itensivae talis latitudinis dicetur sit gradus summus calitatis: quod quilibet illarum includit totam distantiam et. Ex quo ulterius sequitur quod potest eam calitas summa vel aliqui alia quantitas quod cum b. est difformis. sit potest esse calitas summa et uniformis. tunc autem erit calitas uniformis quod cuilibet puncto subest adeoque corrumpit tota latitudo quantitatina. tunc autem est difformis quod non cuilibet puncto et. quibus ista includat totam illam distantiam et. **C.** Ex quo ulterius sequitur quod potest esse aliquod subest tale et ipsum infinitas partes quantitatinas de se in se summa calitatis. et tamen nec id nec aliqui ei per se secundum se totam huius gradum summum calitatis. capiat. n. totum subest uniformiter difformiter calitatis terminatum ad summum et notum est ex dictis quod ipse huius in se gradum calitatis summum et finire partes huius: quod medietas est centesima millesima. et sic in infinitum. et tamen nulla pars ei huius in se huius se totum. et quodlibet sui gradum summum: quod medietas itensivae non est huius: quod medietas remissior medietatis itensivae non huius in se gradum summum. et sic de aliis. quibus. n. per se terminata ad extremum itensivum huius in se gradum summum. et tamen nulla pars citra illud extremum terminata huius in se gradum summum. cum igitur quibus per se terminata ad extremum heat per se non terminata ad extremum quod est per se sui sequitur quod quibus per se huius in se gradum summum huius in se per se sua parte non huius gradum summum. **C.** Ad hoc replicatoem cum a. sit summus gradus calitatis a. ad quem terminatur latitudo uniformiter difformis et ei subest adeoque b. admittit. et de quod b. est medietas itensivae illius latitudinis contra itensivae vel millesima itensivae. quibus. n. illarum est summa et gradus summum. et cum quibus an b. subest sit possibile vel impossibile. de quod possibile. et cum a. ipse est possibile et est subest adeoque summum gradus. scilicet a. igitur quibus per se est summa. igitur et. ne per se. total. n. latitudo signata de gradus summus ut per se: est in suo subest adeoque: ei tamen non quilibet per se est summa: sed sic argui. b. est subest adeoque gradus summi calitatis uniformis. igitur quibus per se b. est summa: sed illud antea repugnat casui. per se tamen ista b. valet. quod at total. illius latitudinis terminatur itensivae sit sua medietas sua contra et gnatur quibus per se ultra quam non potest. totum de videri per se per se. per se nunc at de b. supponi. **C.** Ad 3^{am} replicatoem admittit casus. et procedit per se per se illius omnibus. scilicet quod da b. per se istas in a. terminatur ad summum inclusivae. et admittitur quod illud istas sit per se. et cum inferitur quod pari ratione continue antea. latitudo terminatur inclusivae. concedit per se. et per se et ad

replicatōez ne' q' a. imediate an hoc terminabat ad gra-
dū sūmū exclusiue. ⁊ cū ar' q' sic. q' ista p'ia est bona. in a.
est q'libz gradus citra sūmū ⁊ nō sūmū. igit' rē. ⁊ a'is
imediate an hoc fuit vepz. ꝓcedit q' ista p'ia est bona. ⁊ ne
gat q' a'is imediate an fuit vepz. q' regit q' aliqui an f'
fuerit vepz ad b' q' imediate an hoc fuerit vepz. qd' tñ i p'
posito est negādū. ⁊ tūc ad pbatōez illi' a'ntis. cū ar'. q'libz
gradu citra sūmū imediate an fuit in a. igit' rē. negat
p'ia. licz. n. q'libz gradu citra sūmū fuit in a. nūq' tñ fuit
ita q' q'libz gradu citra sūmū ē in a. sic signato aliq' ista
tñ in q' for. ꝓplete p'at' fuit aliq' spaciū notū ē q' i illo ista
tñ est p' q'libz p' p'portōabil' istius spaty p'at' fuit. s'lt' q'libz
p' illi' spaty an fuit p'at' fuit. q' p'ma scōa tertia. ⁊ sic de
alijs. ⁊ tñ nūq' fuit ita q' q'libz p' isti' spaty ē p'at' fuit v' de
se p' in casu isto ꝓcedēda ē hec p'. q'libz p' isti' spaty im-
mediate an fuit istas qd' est p'is fuerit p'at' fuit a. for. nō tñ
imediate an hoc erat q'libz p' p'at' fuit. p'ma p' p'z. q' aliq'
imediate an fuit p'at' fuit. ⁊ nulla erat imediate rē. ⁊
et p'z. q' si imediate rē. tūc aliq' an erat q'libz p' rē. ⁊ cā ē. q'
vna expōit v' p'is. ⁊ altera rōne ist' termini imediate. s'lt' i
ꝓposito ꝓcedit ista. q'libz gradu imediate an istas qd' ē p'is
fuit i a. q' medi'. ⁊ sic d' alijs fuit i a. imediate an fuit. il-
la tñ ne'. imediate an fuit q'libz gradu citra sūmū in a. ⁊ cā ē.
q' in p'ma ꝓpōne ꝓcedēte signo v'li affirmatiuo. s'lt' q'libz
sumis p'batio expōit' sic. alijs gradu citra sūmū ime-
diate an fuit i a. ⁊ nullus ē gradu citra sūmū qn ille rē.
S3 2ª ꝓpō q' est neganda v'z. p'bat' rōne illius termi. ime-
diate ꝓcedēte sic. aliq' an fuit istas qd' ē p'is fuit q'libz gra-
du i a. ⁊ nullū fuit istas an fuit qn iter illud ⁊ b' rē. igit' rē.
mō p' p' ē f'la. nūq' n' an fuit q'libz rē. Et tūc ad aliā ip'ro-
batōez q' v' b' p'is ꝓcessū ip'robare cū ar'. q'libz agēs in-
ducēs a. latitudinē induxit aliq' gradu iduxerat et itēfio
rem illo q'libz iducto dem'fato. igit' rē. ne' illud a'is. cū n.
agēs iducēs iduxerat latitudinē terminatā ad me' iduxe-
rat me' ⁊ nō itēfioz me'. v' s' ē d'uctū. ⁊ tūc ad pbatōez
illi' a'ntis cū ar'. tale agēs ꝓtinue diffor' agit ⁊ sp' veloci' i
p'tē ꝓpinq' q' remotā. igit' q'libz gradu in q'libz istā idu-
cto itēfioz erat iduct'. ne' p'ia. s3. n. sp' ad pūctū ꝓpingorē
ageret itēfioz gradu q' ad remotiorē. alijs tñ ꝓtinue erat
maxius gradu ab illo agēte iduct'. eo q' aliq' erat cōtinue
maxia distātia q'libz induc'ta ab illo agēte. Ex his se-
quit' p' q' cuiusq' q'libz siue diffor' siue vniformis sp'
signabil' est maxius gradu itēfioz. Sequ' 2° q' q'libz
cūq' aliq' p' p'as suas diffor' sit q'libz tñ i isto signabil' ē
maxius gradu itēfioz. ⁊ p'ia alia poterit diligētia illis ifer-
re q' f'la breuitatis omitto. Ad scōam p'ncipalē ip'roba-
tiōez r'isiois s' p'oste q' ar'. seq' q' cū calitate sūma rē. cō-
cedit p'is. ⁊ p'ia. nec ē cōueniēs de calitate ⁊ friditate sū-
ma diffor'ibus. si tñ v'raq' forma foret vniformis b' bñ
cēt ipole. ⁊ cā est. q'libz calitas sūma talr coextēdat fridita-
ti sūme coextremū tñ sūmū nō coextēdit extremo sūmo.
ūno q'ito alijs pūctus plus accedit ad extremū sūmū fri-
ditatis tāto sibi cōr'ndet calitas remissioz. iō nulli pūcto
s'lt' cōr'ndet sūma calitas ⁊ sūma friditas. in casu igit' argu-
mēt' q' calitas sūma ⁊ friditas sūma s'lt' idē subm' adeq'
te iformāt. nō tñ sic iformāt illud q' cuiusq' p' illius s'lt'
cōr'ndet sūma calitas ⁊ sūma friditas. Ex q' seq' q' vna
p' sup'ius posita de icōpossibilitate calitatis ⁊ friditatis
moderari. sic. s3. q' istē sunt icōpossibiles in eodē subo ade-
q' te sic q' cuiusq' pūcto ip'is cōr'ndet sūma calitas ⁊ fri-
ditas sūma. aut q' illa p' debeat itelligi solū de gradib' ca-
liditatis ⁊ friditatis vniformib' qualr nō est in ꝓposito.
Et si ar' ista r'isiois ꝓcludēdo ex illa q' nō sp' q'libz in-
tēdit friditas tātū remittit calitas in eodē subo. q' dato
q' in aliq' subo itēdat friditas sūma i illo tñ remanet cali-
tas sūma q' tñ remitti deberet ad nō gradu si tātū remittit

tñ rē. S3 hūc d' negādō p'iaz. q' q'libz in illo subo re-
maneat calitas sūma. q'libz tñ pūcto signato vel signabi-
li in quē itēdit friditas in illo q'libz remittit calitas sicut
intēdit friditas. Ex q' b' p'mo q' accepta tali latitudi-
ne rē. aliq' p' illi' ē sūma ⁊ aliq' nō. ⁊ tñ nō ē signabil' max-
ima p' ei' q' ē sūma. nec minima q' nō. 2° q' in tali remis-
siōe q' b. remittit a. in casu argumēt' aliq' p' a. latitudia i
fine remissiois erit remissioz q' p'us ⁊ aliq' nō. ei tñ nō est
signāda maxia remissioz q' p'us nec minima q' nō. 3° q' i
casu a. ⁊ cuiusq' p'is a. aliq' p' remittit. ⁊ tñ in fine remis-
siōis a. ē ita itēfioz sic p'us nulla scā additōe in forma ip'is
a. s3 ꝓtinue facta ablatōe. Ex p'mo sequat' sic p'z. aliq' n. p' a.
est sūma. q' q'libz p' a. terminata ad sūmū. ⁊ s'lt' aliq' nō.
q' nulla terminata citra sūmū. ⁊ q' nulla ē maxia sūma ar-
guē. q' q'libz terminata ad extremū itēfioz p' cise talis ē sū-
ma. s3 nulla est p' a. maxia terminata ad extremū. a. itēfioz
sūmū. igit' nulla ē p' a. maxia sūma. s'lt' nulla est minima nō
sūma. q' q'libz p' p' signata in a. maior ista ē sūma. igit' nul-
la est minima nō sūma. p'ia p'z. ⁊ a'is ar'. q' q'libz terminata
ad extremū itēfioz sūmū est sūma. s3 q'libz p' p' signata v'li si-
gnabil' i a. maior illa terminat ad extremū itēfioz sūmū. v' p'
p' itēfioz. igit' rē. Cōs'lt' p'ia p'bat' 2^a p' seq'ns. ⁊ q' 3^a sequa-
tur ex o'ictis etiaz p'z. q' cuiusq' p'is a. p'atōez. b. remittit
aliq' p'z. q' q'libz p' a. est terminata ad extremū itēfioz sūmū
v' citra illud. si citra illud. s3 se totū remittit. Si termina-
tur ad illud adhuc illi' p'is terminata ad illud extremum
aliq' p' nō est terminata ad illud extremū. ⁊ q'libz talis re-
mittit. igit' cuiusq' p'is aliq' p' remittit. ⁊ a. latitudo to-
ta i fine hōze ē sūma. ⁊ p' p'is itēfioz. igit' rē. 3^a p'nci-
palis ip'robatio sic remouet' euz ar'. seq' q' aliq' q'libz fo-
ret ad aliā dupla nec itēfioz nec extēfioz ꝓcedit p'is. ⁊
p'ia declarat' in casu. ponat' n. q' a. ⁊ b. sint duo subiecta
sūme cala oino eqlr rara. sit tñ a. extēfioz duplū ad b. p'ia
bipedale. ⁊ b. p'cise pedale. tūc forma a. est dupla ad for-
mā b. eo q' a. b3 bis tātū de mā s'lt' b. ⁊ ponat' cū b' ip'm. a.
p'at' fari ad subduplū deducta omni p'atōe. b. ⁊ manē-
te v'riusq' caliditate eqlis itēfioz. ⁊ seq' itēfioz q' a. tātus
b3 de forma. s3 de calitate sic p'us. ⁊ s'lt' b. q'libz calitas. a. est
itēfioz dupla ad caliditātē b. ⁊ tñ nec est dupla itēfioz nec
extēfioz. nō n. itēfioz. q' v'raq' est sūma. nec extēfioz. q'
eqlr sunt extēfioz. eo q' subiecta adeq' eqlr sunt extēfioz.
S3 forte diceret canillatoz p'mo q' facta tali p'atōe
a. calitas a. nō ampli' est dupla ad caliditātē b. s'lt' nec sub-
iectū a. est duplus ad subiectū b. ⁊ q' r'eret aliq' ex q' calitas
a. nō est dupla ad calitātē b. itēfioz nec extēfioz q'libz ē ou-
pla ad illā. 3° q' r'eret aliq' q' r'e in casu argumēt' sup' ad-
ducti calitas iducta in a. cū coextēdit in eodē subo nō fa-
cit s'lt' itēfioz calitātē cū ea. P'mū nō valz. q' p'at' rō-
ne mā a. cū ip'z fuerit p'at' fari ad eqlitātē b. nō foret ou-
pla ad māz b. eo q' nec totū b' mō d' duplū. qd' est falsū p'
descriptōez d'fioz. in duplo. nō d'fioz altero ē illud q' sub-
eqlis extēfioz b3 in duplo plus de mā vel i subdupla extē-
fioz b3 ex q'libz de mā. iō facta tali p'atōe hēbit a. i duplo
plus de mā q' b. ⁊ tñ nō itēfioz nec extēfioz. cā aut quare
mā a. in fine talis p'atōis erit dupla ad māz b. nō ē. q'
mā a. sit in duplo itēfioz vel extēfioz. s3 q' illa mā in se in
duplo plus ꝓtinebit de illa eētia vel suba q' ē mā. Et per
idē p'z cā. q' r'e fca tali p'atōe est calitas a. dupla ad cali-
ditātē b. nō n. erit. q' sit ista itēfioz vel extēfioz. s3 q' in
se i duplo plus cōtinebat de illa eētia q' est calitas. Et ex
hoc p'z solo ad 2^m. cū. s3 q' r'e bāt q' r'e caliditas a. ē dupla ad
caliditātē b. facta tali p'atōe. d' aut dupla. q' in duplo
plus ꝓtinet rē. ex q' p'z. quare duo subiecta eqlis itēfioz
⁊ extēfioz. vñ tñ altero densius sunt in eqlis actuita-
tis. ⁊ s'lt' resistētie. semp. n. actiuus ⁊ maioris resistētie
est densius. nō enim apparet alia causa. nisi q' id quod est

dēssus ceteris pib⁹ plus h₃ de forma q^l est p^m acriminitatis
 ⁊ resistētie puta calitatis frigiditatis vel granitatis vel alte
 ri⁹ talis. I₃ d⁹ ista nō plus h₃ beat itēssue nec extēssue: ⁊ forte
 q^l ad istū intellectū posuit medici q^l in puero ē plus de ca
 lore q^l in iuvene capiēdo calore p⁹ calitate ⁊ nō p⁹ corpe
 calo sic ipsi vident sumere: ⁊ sic dicit ē de calitate ⁊ densi
 tate ⁊ raritate p⁹oportabil⁹ dicat in argumēto p⁹ncipali de
 calitate aggregata ex sūma calitate iudica in a. q^l ipa est
 dupla ad p⁹extēte solā: nō tū ē dupla ad illā itēssue nec ex
 tēssue. ¶ S₃ 3. calitas aggregata ē dupla ad p⁹extētes. igit
 tur est distā a nō gradu latitudinis distātia in duplo maio
 ri. ⁊ p⁹ns ē in duplo itēssor. ¶ S₃ huc d⁹ pcedēdo p⁹nez
 .i. q^l calitas aggregata ⁊ distātia in duplo maiori distat:
 s₃ negat illa vltima p⁹sa. s₃ igit est i duplo itēssor. ⁊ cā est: q^l
 ad b⁹ q^l illud aggregatū foret in duplo itēss⁹ q^l p⁹us opor
 teret q^l distātia q^l nūc distat eēt in duplo maiori distātia a
 nō gradu: q^l tū ē. I₃ n. distātia sit maior i duplo q^l p⁹us:
 nō tū est in duplo maiori distātia q^l p⁹us: s₃ p⁹cise tāta recte
 sic sit medietas. a. foret summe cala vniformiter ⁊ alia me
 dietas. a. ēt sūme cala manēte p⁹ma calitate in a. distātia
 q^llitarua in a. est in duplo maior q^l p⁹us: q^l calitas ex⁹ns i
 a. ē in duplo maior q^l p⁹us sicut calitas p⁹extēns i a. nō tū ē
 in duplo maior distātia q^llitarue q^l p⁹us: s₃ p⁹cise tante ⁊ tota
 cā est: q^l I₃ addat calitas a. c. agente: nō tū addit sic q^l fa
 ciat illā calitatē maiore distātia q^llitarua a nō gradu iclu
 dēt q^l p⁹us: cuius I₃ tū p⁹ns a. terminatē citra extremū itē
 ssue talr addit calitas q^l p⁹ talē additōez illa p⁹ sit magis
 distās a nō gradu q^l p⁹. iō q^llibz p⁹ talr terminata sit itēssor
 q^l p⁹us. sic. n. vna latitudo pōt addi alteri nō maioreādo lō
 gitudinē vel distātia a nō gradu lōgitudinis. ita pōt vna in
 tēssio talr addi alteri q^l nō maiorabit distātia a nō gradu
 itēssiois. si. n. alicui lineae addat lineā sūm latitudinē nō fiet
 maior lōgitudō q^l p⁹us: s₃ I₃ addat s₃ lōgitudinē faciet to
 tū aggregatū plus distare a nō gradu lōgitudinis q^l p⁹extēns.
 Ex q^l p⁹z r⁹isio ad 3^m q^l q^lrebat. q^lre caliditas addita. a. ab
 ipo c. agente nō facit totū itēss⁹ ⁊ c. d⁹ q^l cā ē: q^l talis calitas
 nō addit talr q^l faciat totale formā illā plus distare a nō
 gradu q^l p⁹us: q^l ē illud p⁹aliquid d⁹ formāl⁹ itēss⁹ q^l p⁹us
 si tū c. sic p⁹duceret calitatē in a. q^l extremus itēss⁹ calitatē
 iuducte cōrideret extremo itēssiori calitatis p⁹extēns in a.
 totū aggregatū ex illis duab⁹ calitatib⁹ esset bñ in duplo
 itēss⁹ q^l p⁹us: eo q^l illud i duplo maiore distātia icluderet
 a nō gradu q^l calitas p⁹extēns in a. ¶ Ad q^lrtā ip⁹robatio
 nē illi⁹ r⁹isiois cū ar⁹. seq^l q^l mobile vnifor⁹ motū ⁊ c. pce
 dit p⁹ns. ⁊ p⁹sa ⁊ c. ⁊ sic pcedit in casu argumēti q^l nō maio
 ri velocitate mouet a. q^l b. co q^l b. mouet latitudinē mor⁹
 vniformiter difformi terminata ad gradū vniformē q^l mo
 uet a. ⁊ iā dicit q^l q^llibz talis latitudo ē tāte itēssiois sic
 est gradus est quē illa latitudo terminat: eo q^l tantā distā
 tia icludit adeq^lte sic ille gradus. Et ad ip⁹robatiōez cū ar⁹
 in eq^lli tpe maius spaciū describit p⁹ motū a. q^l p⁹ motū b.
 igit maiori velocitate mouet a. q^l b. negat p⁹sa. ⁊ cā ē: q^l I₃
 in eq^lli tpe p⁹ motū a. describeret maius spaciū q^l p⁹ motū
 b. tū hoc non foret ceteris parib⁹: q^l mor⁹ a. p⁹ totū tps sue
 duratiōis eēt eq^llis itēssiois. q^l tū nō foret de motu b. si tū
 p⁹ totūz tps q^l mouebit b. in ipso eēt tota latitudo mor⁹ in
 actu q^l successiue acq^lrit sibi. ⁊ cū hoc a. in eq^lli tpe maius
 spaciū describeret q^l b. bñ valeret argumētus: s₃ nō mai⁹
 tūc sed p⁹cise eq^lle describeret sic p⁹ motū b. Illa igit descri
 ptio velocitatis vel velocitatis maioris nō o⁹z itelligi nō
 suppositis ceteris paribus sic iāz dicit ē. ¶ S₃ o⁹z pōt ad
 idē rñderi q^l aliquid tanta velocitate moueri sic aliud pōt
 eē dupl⁹. sicut itēssue aut extēssue. illud. n. d⁹ cū alio eq^ll⁹
 itēssue moueri q^l mouet gradū vel latitudinē mor⁹ eq^ll⁹
 distāte a nō gradu mor⁹ iclusiue cūz alio. ⁊ sic tāta veloci
 tate mouet b. sic a. eo q^l tāta distātia ēt a nō gradu icludet

latitudo motus b. sic gradus motus a. Illud aut cum alio
eq̃ velociter extēsiue dī moueri qđ p totum tps duratōis
ip̃sū motū eq̃li gradu motū mouet. ⁊ sic maiorē velocitate
mouebit a. q̃ b. dato. n. q̃ motus a. nō maiorē latitudinē
motū icludat q̃ motū b. p totū tñ tps duratōis illi motus
an finē maior erit gradus velocitatis in a. q̃ b. iō a. extē-
siue dī veloci moueri q̃ b. iō nō mix si in eq̃li tpe maius
spaciū p̃trāsibit. ¶ Ex q̃ p̃z q̃ ista p̃ia nō valet tāta velo-
citate itēsiue mouebit b. sic a. igr totū spaciū rē. s̃z õz pone
re cetera pia in extēsiōe. Et si bñ cōsideres illā r̃ssionē ip̃a
q̃si redit in p̃mā. ¶ Aliter pōt ad illud argumētū rīderi.
¶ Nōdū tñ p̃mo q̃ s̃m aliā rōnē dī motus alio itēsior
motū. ⁊ ē velocitas maior. dī. n. itēsior motū p q̃to malo
rē distātiā acgrit rē. ⁊ dī maior velocitas p q̃to p ipm in
eq̃li tpe mobile maius spaciū acgrit siue sit loc⁹ siue lati-
tudo siue q̃sitas. ⁊ l̃z spando motus yniformes adiulcē
semp ille q̃ est itēsior motū sit velocitatis maioris: q̃z q̃cū
q̃ ceteris parib⁹ mouent: vnū gradu itēsior: aliud gradu
remissior motū semp illud qđ itēsior gradu mouet maio-
ri velocitate mouet. spando tñ motū yniformē ad motū
diformē nō repugnat aliq̃m motū alio motu ēē maiorē
velocitatē q̃ tñ nō est eodē itēsior motus: q̃z pōt est p ali-
quē motū in eq̃li tpe mai⁹ spaciū p̃trāsiri q̃ p aliq̃es cer-
tū q̃ tñ nō maiorē distātiā icludit q̃ ille ali⁹. sic motus
yniformis p horā sub gradu vt q̃tuor nō maiorē distātiā
icludit q̃ motū yniformiter difformis icipiens a nō gradu
⁊ terminat ad q̃tuor. ⁊ sic nō est eo itēsior. ⁊ tñ ē maior ve-
locitas: q̃z p motū yniformē in eq̃li tpe maius spaciū de-
scribit. ⁊ b̃ est aliq̃m motū ēē alio maiorē velocitatē. Ex
q̃ ifero p̃mo q̃ maiorē velocitate mouebit a. q̃ b. nō tñ in
itēsior motu. hoc. n. seq̃ ex casu argumētū. ¶ 2⁹ q̃ maiorē
velocitate mouebit a. q̃ b. c. itēsior tñ motu mouebit c. q̃
a. ponat. n. casus supra pos̃t⁹ d̃ a. ⁊ b. ⁊ vltra ponat q̃ c. sit
vnū mobile motū motu yniformiter difformi a nō gradu
terminato in extremo itēsior ad gradu itēsiore q̃ sit motū
a. ⁊ seq̃ q̃ maiorē velocitate mouebit a. q̃ b. c. q̃ in eq̃li tpe
mai⁹ spaciū describit a. q̃ b. c. vt p̃stat. iō motū q̃ mouet a. est
maior velocitas: itēsior tñ motu mouet c. q̃ a. q̃ latitu-
do motū c. maiorē distātiā gradualē a nō gradu icludit q̃
motū a. ¶ 3⁹ Itē motū b. ē vel erit ita itēsius sic motū a. s̃z mo-
tus c. erit itēsior motū q̃ motū b. q̃z terminat ad gradu itē-
siore ceteris paribus. igr rē. p̃la correlaria possent i ferri q̃
p̃plexitatē vitādā relinq̃. Ex q̃ b⁹ p̃z r̃ssio ad argumētū.
cū arg̃ seq̃ q̃ mobile motū p̃tinue yniformiter p aliq̃
tps aliq̃ gradu velocitatis yniformi p̃cise tāta velocitate
mouet sic mobile motū p idē tps p̃tinue itēdēdo ynifor-
miter motū suū a nō gradu ad illū q̃ aliud yniformiter
mouet. nē p̃ia. Et ad pbatōēz cū arg̃. latitudo velocita-
tis b. est tāta itēsiue sic latitudo velocitatis a. igr tāta ve-
locitate rē. negat p̃ia. licz. n. velocitas b. sit vel erit tanta
itēsiue sic erit velocitas a. nō tñ erit tāta velocitas in illā
lā viā rīdēdi. Cōcludit igr ex ista r̃ssioe q̃ nō glibz mo-
tus g̃ est vel erit alio itēsior est vel erit eodē maior veloci-
tas q̃ sit itēsiue eq̃li yniformitate vel difformitate in motib⁹
ex q̃ ē alio itēsior est ē velocior eodē. ¶ 3⁹ p̃ istā r̃ssio-
nē ar. p̃ sic. neciō q̃tū aliq̃s motus sit alio itēsior tātū sit
alio velocior motū. ⁊ ē. igr nō pōt aliq̃s motū ēē alio itē-
sior qn sit illo velocior aut maioris velocitatis. igr rē. p̃ia
p̃z. ⁊ aīa ar. q̃z latitudo p̃portiois. ⁊ latitudo siue magni-
tudo velocitatis sibi iūices eq̃lr acgrūf. semp. n. a p̃por-
tōe maior puenit itēsior gradu: eo q̃ velocitas i seq̃ p̃-
portioēz rē. s̃z latitudo itēsiōis motū ⁊ p̃portiois sibi iūices
eq̃lr acgrūf: q̃z sp a p̃portioē maior puenit itēsior gradu
motū. ⁊ q̃tū p̃por. ē maior tātū grad⁹ ab illa pueniēs ē i
itēsior. igr q̃tū acgrūf de magnitudie siue latitudie veloci-
tati tñ d̃ latitudie itēsiōis motū. ⁊ p̃ p̃ia q̃to yn⁹ motū sit

alio itēssor tāto fit alio velocior. dñā pñcipalis. et ex hoc: qđ qđcūq; duo cū aliq; 3° equalit acgrunē illa iter se equalit acgrunē. ¶ Secūdo pñcipalit argit fundamētū rñssiois totius postēdōis supra posite. ponit. n. illa positiō qđ glibz motibz diffōrmis s; se totū ad aliqū gradū termiatū s; extremū itēssus ē ita itēssus sicut ille gradus ad quē termiat. Contra. glibz motibz vniformitē diffōrmis qđtū ad tps est pñcise ita itēssus sicut gradus medius eiusdē. igr nō est ita itēssus sicut extremus gradus ad quē termiat. ¶ 2^a pñ. et añs argit: qđ p quēlibz talē motus in equali tpe pñcise ēqle spaciū describit sicut p motū vniformē sub ei⁹ gradu medio. capiat. n. mot⁹ vniformitē diffōrmis a non gradu ad gradū vt octo. et vocet a. et ei⁹ medietas itēssor sit b. et remissior c. et capiat d. mot⁹ vniformis sub gradu vt qđtuor g est medi⁹ et c. p qđtū spaciū ptrāssibit p a. tantū ptrāssibit p d. per equalē tps. qđ argit sic: qđ pñcise p quantū b. medietas itēssor ipsi⁹ a. excedit secūda medietatē d. tātus pma medietas d. excedit remissiorē medietatē. a. s. c. igr totū est equalē toti. ¶ 2^a pñ. et hoc: qđ qđcūq; aliquoz duoz resulatūm ex duabz partibz partes hñt se sic qđ qđto vna illaz pñtū excedit alterā partē alteri⁹ totius: tñ ecōuerso altera pā excedit ab altera pte: ista sunt ēqliat vt si capiant duo nūeri. et sit vnus illoz cōpositus ex duplici qđternario. alter ex senario et binario illi sūt ēqles. qđto enī qđternari⁹ nūerus excedit binariū tāto ē senari⁹ alterius excedit qđternariū. vtrobiq; n. resulat octonari⁹ nūerus. et añs pñcipale argit. s. qđ qđtū b. excedit medietatē d. tñ altera medietas d. excedit c. medietatē. hoc. n. pbat idē: cūne: qđ qđtū extremū itēss⁹ b. medietatis excedit medietatē d. tñ medietas altera d. excedit extremū remiss⁹ c. medietatis. vtrobiq; n. est excessus p qđtuor. igr totus aggregatū ex duabz pñbus d. resulat ēqle b. et c. medietatibz. ¶ Cōsilt p oia pōt pbari qđ cuiuslibz latitudis vniformitē diffōrmis qđlibz latitudo est pñcise tāta itēssioe sicut latitudo vniformis sub gradu medio illi⁹ latitudis: qđ capiat a. latitudo caliditatis vniformitē diffōrmis ab octo vsq; ad nō gradū. et quēlibz pñctū medietatis itēssoris a. remittat aliqđ agēs vsq; ad gradū vt qđtuor et nō vltra. et p aliqđ agēs applicatū medietati remissiori oia pñcta medietatis remissioris pñt p eadē latitudinē itēdanē. sicut remittunt pñcta medietatis itēssoris. et pportioē qđta latitudinē depdit extremū itēssus tāta acgrat extremū remiss⁹. silt qđta latitudinē depdit pñct⁹ medi⁹ medietatis itēssoris tāta acgrat pñctus medi⁹ cōrñdēs medietatis remissioris. hoc posito et facta tali alteratiōe medietatū nō erit a. remiss⁹ nec itēssus qđ pus. igr erit pñcise ēq in itēssus: s; tali alteratiōe facta ipm erit vniforme sub gradu me⁹ totali sue latitudis. igr latitudo vniformitē diffōrmis et c. ¶ 2^a pñ. et a⁹ pbat: qđ a. erit pñcise ita et c. qđtū pñcise depdet p medietatē itēssorē tantū acgrat p medietatē remissiorē. igr et c. ¶ 2^a pñ. et totū añs pñ ex casu: et qđ ipsa. tūc erit vniforme pñ. p. n. medietas pma a. qđ fuit itēssor erit vniformis: eo qđ glibz pñct⁹ ē pñcise remissus ad gradū vt qđtuor. silt et medietas remissior a. est itēsa ad gradū vt qđtuor. nā silt extremo itēssori a. depdita ē latitudo vt qđtuor sic in extremo remissiori medietatis remissioris a. acqñta est latitudo vt qđtuor: sed illud extremū erat p sub nō gradu. igr tūc erit vt qđtuor. silt et pñcto medio medietati remissioris acqñta ē tāta latitudo silt ē depdita pñcto me⁹ medietatis itēssoris: s; pñcto me⁹ medietatis itēssoris est depdita lati⁹ duoz graduū: eo qđ añ alteratiōem erat ille pñct⁹ vt lex. et nūc ē vt qđtuor. igr illi alteri pñcto acqñta ē lati⁹ duoz graduū. cū igr illi pñct⁹ medietatis remissioris pus ē vt duo: eo qđ erat medi⁹ iter qđtuor et nō gradū seqt qđ facta tali alteratiōe erit vt qđtuor. et ita de quibz cū que alijs est arguendū. pñ igr qđ talis lati⁹ vniformitē diffōr

mis ē pñcise tāta itēssus silt ē gradus medi⁹. ¶ Ita nōne vniformitē nōnulli tāq; clara demōstratiōe. ista tñ nō euidēter pbat vt iferi⁹ ostēdet. ¶ 3° pñcipalit iprobaf ista rñssio: qđ existat seqt qđ aliqđ mot⁹ successiu⁹ ē actu itēssus ifinit⁹. ¶ 2^a pñ. et añs appz ipole. pbo. qđ icludēs dñctōz. s. n. aliqđ mot⁹ ē ifinit⁹ nō successiue aliqđ pñp acgrit: s; nēcio subito. et pñs talis mot⁹ nō foret successiu⁹: qđ tñ illud sequat ex libla rñssione ar⁹. et ponat calius a multis admissis. s. qđ a. sit vnū calū vniformitē diffōrme termiatū i extremo suo itēssori ad gradū sūmū calitatis et in extremo remissiori ad mediū totius latitudis. et cū ista cali⁹ vniformitē diffōrmi coextēdat friditas vniformitē diffōrmis sic qđ vbi calitas in a. termiat ad sūmū ista friditas termiet ad nō gradū. et vbi calitas in a. termiat ad mediū toti⁹ latitudis friditas etiam termiet ad gradū vt qđtuor. hoc. n. vt ē pole pñp⁹ supi⁹ hita de cōpossibilitate graduū qđtū pñp⁹ et cū b. ponat qđ a. debeat alterari ab itēssore solū et qđlibz ei⁹ p alteret a. pportioē calitatis ad friditatem in illa pte. hoc posito ar⁹ sic. qđlibz lati⁹ mot⁹ vniformis ē tāta itēssus: silt gradus ad quē ipa termiat in extremo itēssori: s; mot⁹ vniformis in a. termiat ad gradū mot⁹ ifinitū in extremo suo itēssori. igr mot⁹ a. ē ifinit⁹ et cū ipse sit successiuus. igr et c. ista pñ. et nota. et pma pñ assumpti ē rñssio posita. et 2^a. s. qđ mot⁹ a. in extremo suo itēssori termiat ad gradū ifinitū argit sic. mot⁹ a. ē termiat ad aliqū gradū: s; nō finitū. igr ifinitū. ¶ 2^a pñ. et a⁹ pñ: qđ si nō ēēt terminat⁹ et cetera: esset tūc itēssor et sic ifinit⁹. et b⁹ pñ: qđ qđcūq; gradu mot⁹ s; gnato in extrēo itēssori mot⁹ a. in ifinitū itēssor ē ibi aliqđ gradus mot⁹ a. qđ vsus id extremū in ifinitū ē remissio illa resistētia. s. friditas et calitas est ad sūmū termiat. igr in ifinitū augef pportio vsus id extremū sic exponendo aliquid. et i duplo plus et i qđruplo et sic in ifinitū: s; qđto augef pportio vsus id extremū tāto augef itēssio motus. igr tur et c. pñ igr ex isto casu seqt qđ a. mot⁹ est ifinit⁹ itēssus da ta illa rñssioe. ¶ Itē ad idēz sic signet mot⁹ alteratiōis a. et vocet b. et sit c. aliqđ motus vniformis: puta sub gradu vt duo. et argit sic. b. mot⁹ est plus qđ in duplo et plus qđ i qđruplo itēssor ē. et sic in ifinitū. igr b. mot⁹ est ifinit⁹. ¶ 2^a pñ. et hoc. qđ nullū finitū aliqđ finitū eiusdē spēi in ifinitū excedit. et añs arguit sic. qđ plus qđ in duplo maiorē distātiā a nō gradu icludit b. qđ c. et plus qđ in qđruplo. et sic in ifinitū. igr b. est plus qđ in duplo et plus qđ in qđruplo itēssor. et sic in ifinitū. ¶ 2^a pñ. et ex positiōe. et añs pbat. ponat. n. qđ mot⁹ c. pñeat a dupla pportioē. tūc in a. est signare motū pñcietē a pportioē qđrupla. et sic in ifinitū. igr et c. Itē tāta ē latitudo mot⁹ a. qđta latitudo pportioē calitatis ad friditatem in a. cum igr illa latitudo pportioē sit ifinita. seqt et c. ¶ Itē vel mot⁹ a. icludit gradū ifinitū vel nō. si sic. igr ifinit⁹. ¶ 2^a pñ. et vt s. si dñ qđ nō: cū motus a. icludat oēs gradū finitū seqt qđ mot⁹ a. icludit quēlibz gradū cūtra gradū ifinitū et nō icludit ifinitū. igr termiat ad gradū ifinitū. ¶ 2^a pñ. et pñs posita: qđ supi⁹ in positiōe dicebat qđ nō est pole aliqua latitudinē ēē termiatā ad aliqū gradū exclusiue. ¶ Ad hec rñdet. vñmo ad pñm cū argit nēcio qđtū aliqđ mot⁹ sit itēssor alio sit eodē et c. igr et c. negat añs. silt. n. ocñ est pōt aliqđ mot⁹ vniformis in ifinitū aliqđ motu vniformi fieri itēssor motus: qđ tñ non est eo maior velocius. et ad pbatōz illi⁹ añtis cū argit latitudo pportioē et latitudo seu magnitudo et c. negat a⁹ ad istū itellectū qđ qñ. cūq; acgrit ēqles aut maior lati⁹ pportioē. tūc acgrat motus qđ maior aut ēqles velocitas: imo silt ocñ ē pōt acgrit maior lati⁹ pportioē. et tñ nō acgrit maior velocitas silt supra est declaratū in latitudie mot⁹ vniformitē acqñta sim latitudinē vniformē pportioē. Et cū vltēri⁹ arguit qđ velocitas insequit pportioē et c. dñ qđ hoc est verū ceteris paribus. comparado. s. velocitatem vniformem ad

Jacobus de forlino

vniforme. et difforme ad difforme. taliter. n. comparando
vbicūq; est maior pportio ibi est maior velocitas. et con
uerso. intensio tñ motus vniformiter insequitur pportioes si
ne cōparent inuicē motus vniformes siue difformes. Et b
est qd possz rñsalia dñe rñdendo pñter fm illā tēritā viā
supra posita. ¶ Tenēdo tñ pñam et secūda viā foret po
nēdū oēm motū alio velociore esse illo intensiore. et pñs
q; maior velocitas est intensior mor. et cō. Et pñr diceret
q; vlr comparādo motus adiuicē qñtercūq; cōparent
vbicūq; est maior latitudo pportiois ibi est maior veloci
tas. et cō. Et vltēus diceret ista rñsio q; mor? vniformi
ter difformis incipēs a nō gradu et terminat? ad quatuor
est in sex q; tertio intensior qñ motus vniformis sub gradu
vt tria. et in tanta pportioe est eodem velocior. et si pñs
in equali tpe nō pñrntat maius spaciū. hoc. n. est pp cau
sam dictā in pñma solone. ¶ Ex qua pñe pcludit? q; in ca
sua pportioibus equalibus et velocitatibus equalib? ma
xima spacia acqñta sunt inequalia. Sumat. n. tota latitu
do pportiois acqñta a nō gradu ad gradu pportiois qua
druple in hora ex qua sequit? latitudo mor? a. et sumat b.
motus vniformis in eadē hora pueniēs a pportioe qua
druple. et pz q; pñma latitudo pportiois est equalis ppor
tionē quadruple: eo q; terminat? ad istā. et per pñs a. latitu
do b. motus gradui intensissimo est equalis. et tñ in equali
tpe in duplo mai? spaciū acqñt p b. motū q; p a. et hoc nō
est nisi q; motum b. gradu cōtinue mouet toto b. vel sibi
equali intensiue motū tñ a. latitudine nō p totā illā horā
et qñlibz eius partē mouebit? tota a. latitudine: sed cōtinue
pñ a. remissiori qñ b. gradus. ideo nō sunt cetera paria. si
tñ tota a. latitudo vel sibi equalis p posse intensiue cōtinue
actu isomaret suū mobile rātum spaciū pñse pñrnsiret
vel acqñret? per a. sicut p b. et p certo ista viā apparet m
bi satis pbabilis. ¶ Ad 2^m cū argit? qñbz motus vniformi
ter difformis est pñse intensus sicut gradus eius medius.
igñ rē. negat? añs. et ad pbatōes añs cū arguit? p quēlibz
motū talem in equali tpe pñse rātū spaciū describit? sicut
p motū vniformē. igñ rē. negat? pñs. et cōcedit? añs. et hoc
fm duplicē viam supi? posita. dicēdo pñmo q; si pñse tan
tum spaciū pertrāsīt per motū vniformiter difformē rē.
hoc nō est nisi q; cetera nō sunt paria: q; motus motu illo
vniformi cōtinue mouet? gradu intensissimo illius mor?
s; motū illo motu vniformiter difformi semp mouet? gra
du remissiori qñ gradus ad quē terminat? in extremo inten
siori iste motus vniformiter difformis. si tñ id mobile qd
ilto motu vniformiter difformi mouet? cōtinue moueret?
gradu intensissimo istius motus non est dubium quin in
equali tpe maius spaciū pñrnsiret qñ mobile motus mo
tu vniformi sub gradu medio illius motus. et hoc est pñma
via ad destruēdū illam: sed fm aliā viā supius posita con
cederet? in casu argumēti pñcipalis q; a. et b. sunt equales
velocitates. nō pcedit? tñ q; a. et b. sunt motus eque inten
si. et hoc totū satis est declaratū supra. Sed q; argumētū
adductum ad pbandū q; per a. et d. motus in equali tem
pore pñse equalia spacia pñrnsiret? videt? pbare a. et d.
fore equalia intensiue. Ideo ad illud respōdet? cum arguit?
p quātum medietas a. intensior. s. b. excedit pñm medietate
tem d. intensiue tñ altera medietas d. excedit c. medietate
tem remissiorē a. intensiue. igñ rē. pcedit? pñs. et negatur
añs: imo tante intensiois est medietas remissior a. sicut to
tum d. equalē. n. distātiāz includit a. nō gradu sicut d. iuxta
pñs posita. ideo est sibi intensiue eqñs. Et tūc ad pbatōes
illius añs cū arguit? quātum extremū intensus a. s. b. ex
cedit medietatē d. tantum altera medietas d. excedit ex
tremū remissius c. et sic de alijs pñctis pñdictis correspōde
tibus. igñ rē. negat? pñs. ad hoc. n. q; valeret opz q; qñtuz
b. medietas intensior ipsius a. excedit medietatē illam d.

tantum altera medietas d. excederet gradū ad quēz ter
minat? in extremo intensiori: q; fm pñs posita c. medietas
est ita itēta sicut gradus ad quē terminat? in extremo inten
siori. Cum igit? d. nec aliqua eius pars excedat istū gradū
pz q; non pcedit? argumētum. ¶ Ad aliā pñfirmatōem il
lius añs cum arguit? pbando q; aliqua qualitas vnifor
miter difformis rē. ponēdo q; sit a. latitudo caliditatis vnifor
miter difformis rē. admittit? casus. et dñ q; facta altera
tioe ista caliditas vniformiter difformis. s. a. est remissior
qñ pñs fuerit illa vniformiter difformis. et sic negat? id an
tecedēs admissio casu. s. q; facta tali alteratione medietas
a. nō erit intensior nec remissius qñ pñs: imo dñ q; erit re
missius. Et ad argumētum cū arguit? q; nō: q; quātū pñ
se pñt a. p alterationē medietatis intensioris rē. igñ rē. negat?
pñs. et causa est: q; talis acqñsio facta per alterationē me
diatis remissioris non facit illā medietatē remissiorē
plus distare a nō gradu qñ pñs: imo qñtācūq; distātiā a
nō gradu includit illa medietas remissior a. facta tali alte
ratōe includebat añ illā alterationē iuxta supius dicta. Id
per talē acqñsionē vel alterationē illa medietas nō fit in
tensior nec remissior: sed quelibet pars terminata citra ex
tremū intensus illius medietatis per talē alterationē fiet
intensior qñ pñs fuit. medietas tñ intensior a. per suā altera
tionem fit continue remissior qñ pñs: eo q; sit continue pro
pingor nō gradu. s. r et ipsum totū a. Concedit? q; q; a. p ta
lem alterationē continue remittet? eo q; continue minore et
minore distātiāz cōtinebit. ¶ Ex hac respōsione sequit?
pñmo q; a. forma est in duplo intensior b. et p vniformēz de
perditionē distātiāz a nō gradu fiet pñse equalis b. et tñ cō
tinue aliqua pars b. intendit? et nulla eius pars remittet?
ponat. n. q; sit a. caliditas summa. et b. caliditas vniformi
ter difformis a. nō gradu ad mediū totius latitudinis ca
liditatis et in hora remittat? a. vniformiter ad mediū et
intendant? partes b. quousq; totū fuerit vniforme sub me
dio. et sequitur cōclusio. vt pz intuēti. ¶ Secūdo seqt? q; cu
iuslibz partis a. continue post hoc intendet? aliqua pars. et
tñ nō erit a. intensus qñ pñs deducta qualibet rarefactioe
in a. Sit. n. caliditas vniformiter difformis terminata ad
summū a. et intendant? partes a. quousq; cuiuslibz pñcto a.
correspondeat caliditas summa. et sequitur pñlo: q; pñs fuit
a. summū iuxta pñs posita: et post nō erit plus qñ summū.
¶ Nota tñ q; ista pñs est supius posita. lz vadat ad bonū
intellectū. nam nō quelibz pars a. intendet? q; nulla pars
terminata ad extremū intensus intendit? sed est addēdus
q; quelibz pars terminata citra extremū intensus a. intēde
tur. et ita itelligat? pñlo sequēs. ¶ Tertio sequitur q; conti
nue post hoc cuiuslibz partis a. remittet? aliqua pars. et tñ
tali remissione facta nō erit a. remissius qñ pñs fuit pedu
cta intensioe in partibus a. pz ponēdo q; econtrario remit
tant? partes a. s. r per oia sicut in casu pñcedente imediate
ponebat? illas intēdi. et ille pñes sequētibz istam viā de
bent apparere satis tolerabiles. ¶ Ad tertiā improbatio
nem pñcipalē eiusdē rñsionis cum arguit? q; ex illa sequitur
q; aliq; motus successius est actu intensiue infinitus. di
citur q; nō sequitur ad illā rñsionē. Et cum arguit? q; sic. po
nēdo q; a. sit vnū calm vniformiter difforme rē. admit
tat? casus totus vsq; ad illā particulāz qua ponit? q; quel
bet pars in a. alteret? pñse a pportione caliditatis ad fri
giditatem in illa parte. et dñ q; illa particula est simplr ipso
sibilis: eo q; necessario nō soluz pars forme resistit corru
pēti ipsaz: sed etiā totū. ideo nō solū pars frigiditatis in a.
resistit caliditati agēti in ipsam: sed et ipsa frigiditas totā
exis in a. resistit cuiuslibz agēti in aliquā partēz illius frigi
ditatis. Et si arguit? cōtra hoc: q; pari ratione non solum
pars caliditatis a. exis in parte a. agit in frigiditatem: sed
etiā tota caliditas exis in a. dñc dñ hoc concedendo.

De itensione et remis. for.

37

ex hoc eni nō plus cōcludit nisi q̄ tota alteratio puenit a pportōe totalis calitatis a. q̄tū ad posse agere ad totā frigiditātē eiusdē q̄tū ad posse resistere. et b̄ ē pcedēdū. ex q̄ enī talis pportio est p̄se finita talis alteratio erit p̄se finita. ¶ S̄ istā r̄ssione arguif. q̄ ex ista sequit q̄ q̄l3 p̄ a. vniformiter alterabit. et tñ q̄l3 eq̄ velociter. p̄s vide tur eē irrōnabile. et p̄a p̄3. q̄l3 p̄ a. alterat solū a ppor tione q̄ est totalis calitatis a. ad totalez friditatē a. s̄ talis nō est nisi vna pportio. igit̄ ab vna et eadē pportōe altera bit q̄libz p̄ a. et p̄a vno et eodē gradu alterabit q̄l3 p̄ a. et sic vniformiter. S̄ huic d̄r negādo illā p̄mā p̄a3. s̄ q̄ tūc q̄libz p̄ a. vniformiter alterabit r̄c. ¶ Et tūc ad arḡ vterius cū arguif. q̄l3 p̄ a. alterat solū a pportione q̄ est totalis calitatis a. ad totālē friditatē r̄c. d̄r negādo illā ma iorē. īfinite enī p̄es in a. tardiozi alteratiōe alterant q̄ a. et eā est. q̄l3 q̄libz p̄ a. totalis friditatis habeat īnuamētū a totali friditate. nō tñ p̄es a suo toto h̄it eq̄le īnuamētū. s̄l̄r etiā nec oēs p̄es in se sunt eq̄les. s̄l̄r nec oibus vnifor miter applicat calitas corūpēs. iō nō mirū si tales partes diffōmiter alterant. ¶ Et si arguif s̄ sic. sumat c. p̄a frigi dītatis totalis. et q̄rīf a q̄ pportōe alterat c. vel a. pportio ne toti calitatis ad ipm c. vel totius calitatis ad totā fri dītātē cuius c. est p̄a. s̄i d̄r p̄mū. pari rōne q̄libz alia p̄a al terabit a pportōe toti calitatis ad istā. et sic redibit possi bilitas casus positi. si scōm. sequit s̄c p̄us q̄ q̄libz p̄ a. cum q̄libz eque velociter alterat. ¶ S̄ huic d̄r q̄ c. pars nec alterat a pportōe toti r̄c. ad ipm c. nec ēt ad totālē fridi tatē. s̄z alterat a pportōe totalis calitatis in a. ad totū ag gregatū ex potētia resistēdi ipsi c. et in īnuamētō toti quo c. īnuat in resistēdo. et ita dicat de q̄cūq̄ alia p̄e. et b̄ est fa tis declaratū sup̄a vbi arguebat de reactione. ¶ Ex ista r̄ssione sequit p̄. tanq̄ ex radice solo ad p̄firmatiōes supe ri adductas ad p̄bādū q̄ a. mor̄ sit itēssue īfinite. ¶ Ad p̄mā cū dicebat mor̄ a. est plus q̄ in duplo itensioz motū b. vniformi et plus q̄ in q̄druplo. et sic in īfinitū. igit̄ r̄c. ne gat illud aīa. p̄se enī tāto itēssioz ē motus a. motu b. q̄to pportio totalis calitatis in a. ad totālē friditatē eiusdē est maior pportōe a q̄ puenit mor̄ b. Et p̄idē negat aīa in p̄batiōe istius assumpti. s̄ q̄ mor̄ a. plus q̄ in duplo plus distat a nō gradu q̄ mor̄ b. et sic in īfinitū. imo p̄se tanto illo plus distat a nō gradu q̄to pportio ex q̄ puenit a. est maior. ¶ Ad scō3 p̄firmatiōez cū arguif. tanta est latitu do mor̄ a. q̄ta ē latitudo pportōis calitatis ad friditatē in a. s̄ illa est īfinita. igit̄ r̄c. negat mior. et eā est q̄ q̄uis ī finita sit latitudo pportōis r̄c. nō tñ a q̄libz pportōe ca liditatis ad friditatē in a. puenit mor̄ a. s̄z solū a pportio ne totalis calitatis ad totālē friditatem aut totā calitatis ad p̄ez friditatis s̄l̄r cū īnuamētō totius friditatis. ¶ Et notādū est q̄ totalis pportio nō in īfinitū auget. eo q̄ ī nuamētū resistēdi est aliq̄tū calitas a. solūmō est finita. ¶ Ad tertiā p̄firmatiōē q̄ d̄r vel mor̄ a. īcludit gradū īfinitū r̄c. d̄r q̄ nec a. īcludit gradū mor̄ īfinitū nec quēl3 finitū vt p̄3 ex r̄ssioe posita ad p̄firmatiōez p̄cedētē. ¶ Ex hac r̄ssione tāq̄ ex fundamētō p̄nt solui multa argumēta q̄ tota die cōiter currūt p̄scolas h̄icide. ¶ P̄im̄ ē de calo vniformiter diffōmi terminato ad summū fm extremū ī tēssus cui applicet sūme calm p̄ totū vniforme. et sit p̄mū b. scō3 a. et arguif q̄ actiuitas a. in extremū b. est īfinita cō tinue. q̄ potētia est aliq̄ta et resistētia nō est aliq̄ta in illo extremo. igit̄ pportio a. ad b. fm illā applicatiōez est īfini ta. excedit enī q̄libz pportōez. et p̄a3 velocitas īfinita. ¶ Huic. n. d̄r fm p̄us h̄ita negādo q̄ pportio a. ad b. fm illā applicatiōez est īfinita. imo est p̄se finita. ¶ Et ad p batiōez adductā dicif. q̄l3 īfinita sit pportio a. ad aliq̄ta p̄ez terminatā ad id extremū. nō tñ est pportio īfinita ad aliq̄ta p̄ez r̄c. cū toto īnuamētō quo totū īnuat ad resistē

dū illā p̄e q̄cūq̄ demonstrata. ¶ Eodē mō soluit illud ar gumētū quo ponit q̄ a. sit calm remis. vniforme. cuius calitatis ad friditatē sit pportio dupla ad b. vnus vnifor miter diffōme terminatū ad illū gradū in extremo iten siozi quo a. ē vniforme. et q̄ vtrūq̄ p̄tine alteret a ppor tione calitatis ad friditatē in eodē. et alteret a. sic q̄ in fū ne sit vniforme sub gradu in duplo itēssiozi q̄ nūc est. et b. tūc alteret sic q̄ in extremo itēssiozi terminet ad eundē gradū quo a. erit vniforme. et sequit q̄ alteratiōes a. et b. sunt eq̄ veloces. q̄ p̄eq̄les latitudines in eq̄l tpe ab a. et b. alterabunt. et tñ a maiori pportione puenit alteratio a. q̄ b. eo q̄ maior ē pportio calitatis ad friditatē r̄c. ¶ Huic enī d̄r. q̄ iste casus est ip̄olis q̄ a. et b. talr alterent p̄se ab ītrīseco. s̄ q̄ semp b. terminet ad gradū a. eo q̄ multo maior est pportio calitatis a. ad suaz friditatē q̄ b. ad suā eo q̄ friditas in b. est itensioz. Plura h̄is s̄tia ex eodē fun damētō solunt. ¶ S̄ adhuc arḡ. p̄bādū q̄ aligz mor̄ est īfinite itēssioz si illa r̄ssio ē va. ponat enī q̄ a. sūme ca lidi ad b. sūme fr̄si sit pportio p̄se dupla a q̄ īcipiet age re in b. et p̄ totā istā h̄orā agat quousq̄ friditas b. fuerit re missa ad nō gradū quol3 extrīseco īnuamento deducto. et sit illa tota alteratio c. q̄ alterabit b. et arguif q̄ c. altera tio erit īfinita itēssue sic. īfinitā distantiā a nō gradu īclu dit c. alteratio. igit̄ c. alteratio est īfinita itēssue. p̄a3 p̄3. et aīa arguif sic. ab īfinita pportōe vel latitudine pportio nis puenit c. s̄z a q̄ta pportōe puenit. tātā distantiā īclu dit a nō gradu. igit̄ r̄c. et p̄ncipalis p̄a p̄bat. q̄ si aliq̄ta3 distantiā īcluderet a nō gradu ipm foret allicui itēssioz. si dupla duple. et sic in īfinitū. igit̄ si īfinitā īcluderet foret ī finite itēssioz. Itē si c. esset p̄se finitē itēssioz. igit̄ al cui alterationi vniformi finitē posset eē eq̄lis. et b̄ īpote eo q̄ q̄cūq̄ alteratiōe vniformi data maior ē distantiā a nō gradu īcludit c. vt p̄3 r̄c. Itē q̄l3 gradu itēssioz ē c. itensioz s̄z īfinite itēssioz est aliq̄s gradus. igit̄ īfinite itēssioz est a. Ex quo seq̄t q̄ c. est īfinite itensioz. in oibz enī termināis discretis valet istud argumētū. īfinite q̄tūtatē est for. igit̄ tur for. est īfinite q̄tūtatē. īfinita est hec magnitudo. igit̄ hec magnitudo ē īfinita. et sic de alijs. ¶ P̄. īmaginem gradū mor̄ īfinitū q̄ sit d. et arguif sic. nō maior ē itēssioz est d. q̄ c. et d. est itēssioz īfinita. igit̄ r̄c. p̄a3 p̄3. et aīa arguif sic. q̄cūq̄ distantiā īcludit a nō gradu d. īcludit et c. et vt p̄3. igit̄ r̄c. ¶ S̄l̄r p̄ore positionē arguif. p̄bādū q̄ aliq̄ latitudo terminat ad aliq̄ gradū exclusiue. ponat enī q̄ for. sit cals vno gradu calitatis vniformiter et itēdat vnifor miter in forte illa calitas vsq̄ ad duplā calitatē vnifor mē in h̄ora. s̄ b. sit tñ in fine h̄ore for. corrupt. et arguif sic. for. nō habebit b. gradū et habebit quēlibz remisiozē b. igit̄ tur latitudo calitatis in forte terminabit ad b. gradū exclusiue. p̄a3 p̄3. et aīa arguif. q̄ b. gradū non habebit for. in fī ne nec ante nec post. igit̄ nūq̄ habebit. p̄a3 p̄3. et aīa satlo p̄3 p̄ cōez famā. q̄ p̄tinue aīa finē erit sub remisiozi gradu b. s̄z nec ī fine nec post finē erit for. igit̄ r̄c. S̄l̄r nō minua pole ē aliq̄ latitudine q̄tūtatē terminari ad aliq̄ gradū exclusiue q̄ aliq̄ distantiā q̄tūtatē terminari ad aliā ex clusiue. s̄z pole ē aliq̄ latitudine q̄tūtatē ad aliquam q̄tūtatē exclusiue terminari ad istū itēl3 q̄ nō b̄z tātā sit ē ista ad quā dicif exclusiue terminari. s̄z q̄l3 minozē habet vel īcludit. igit̄ r̄c. p̄a3 p̄3 cū maiori. sed mior arguif. po nendo q̄ for. sit pedalis quantitatis et augatur vnifor miter per totam h̄oram vsq̄ ad bipedalem. ponatur tamen q̄ in fine h̄ore sit for. primo corruptus. vel q̄ aliqua pars eius desinat esse para eius. et arguitur. vt prius. quia tota quantitas foris īcludit quamlibet quantitates citra bi pedalem et non īcludit bipedalem. igit̄ tur ad illam termi natur exclusiue. s̄ sequētia patet. et antecēdēs arguif. vt su pia imediate arguebatur. ¶ P̄. ad idēz totā latitudo gra

Jacobus de forlino

nitatio quā for. sufficit potare terminat ad aliquē gradū
exclusiue. Igitur 2c. 2a p. 3. 2a arg. q. illa latitudo includit
quēz gradū g. nitatio citra. e. q. cū potētia potaria for.
et nō includit illū. Igitur 2c. 2a p. 3. 2a arg. q. illa latitudo
resistētie in quā sufficit agere terminat ad aliquē gradū
resistētie exclusiue. Igitur 2c. 2a p. 3. 2a arg. q. terminat
tur ad gradū. ut q. tuor exclusiue. nō enī pōt a. in q. tuor.
s. in q. libz citra. ut p. 3. ex casu. ¶ Ad hoc rōndetur. pmo ad
p. mū cū of q. infinita alteratiōe alterabit b. siue infinita la-
titudine alteratiōis alterabit b. cōcedit. negat tñ q. aliq. al-
teratio b. erit infinita. eo q. nulla erit alteratio vel latitudo
alteratiōis qua alterabit b. 2c. est. q. nulla erit tota distā-
tia a nō gradu mot. quā acqret b. Et p. idē of etiā q. tota
latitudo p. portiois a qua alterabit b. nō erit infinita la-
titudine. q. nulla erit tota latitudo b. ab infinita tñ latitu-
dine p. portiois alterabit b. ut satis p. 3. Ideo in casu argu-
mēti. negat eē posse q. c. s. t. tota latitudo q. b. alterabit. cō-
cedit. igitur in argumēto q. ab infinita latitudine p. portiois
itēsiue alterabit b. eo q. q. libz latitudo alteratiōis signata
vel signabilis q. alterabit b. erit p. cise finita. s. negatur in
argumēto q. c. vel aliq. alteratio q. b. alterabit infinitā di-
stātia a nō gradu includat aut ab infinita latitudine p. portio-
nis pueniat. Imo q. libz latitudo p. portiois q. alterabitur
p. cise finita includit distātia 2 p. cise a finita p. portione p-
tinet actio. Ex quo facit solui oēs 2 firmatiōes addu-
cte ad p. bādū c. alteratiōe eē itēsiue infinita. ¶ Ad scdm
cū arguit aliquā latitudinē terminari exclusiue. of. ut p. 3.
q. illud est impossibile. 2 admittit casus ibi positi. de sorte. 2
of. q. nulla est vel erit tota latitudo calitatis quā habebit
for. eo q. p. cise calitatē citra b. habebit sortes siue remissio-
rē. 2 nulla est latitudo vel maxima c. p. litas citra b. q. cūq.
tñ latitudinē data vel dabil quā habebit sortes illa erit i-
clusiue 2 nō exclusiue ad aliquē gradū terminata. ¶ Cōsi-
milr p. oia of ad 3. de q. titate sortis. ¶ Et s. ltr ad q. tū. 2
gntū. ut p. 3. ituenti. p. cise. n. in resistētia citra q. tuor pōt
a. agere. 2 nulla est maxima resistētia siue latitudo resistē-
tie citra q. tuor. ut satis ex dictis p. 3. ¶ Et si cōsideras illa
rñsio pōt satis p. babilr applicari ad illū casum supra pos-
tū cū ponebat q. a. calz vniformiter difformiter alterare-
tur 2 q. libz ei. para solū a p. portioe calitatis ad friditatez
in illa pte 2c. posset ille casus satis p. babilr admitti. Et cō-
sequēter posset dici q. nulla est tota alteratio q. ipz altere-
tur. nec tota latitudo alteratiōis. 2 q. infinita alteratiōe 2 i-
finita latitudine alteratiōis alterat a. s. ltr ab infinita latitu-
dine p. portiois alterat. 2 q. libz latitudo alteratiōis q. dici-
tur a. formalkr alterari est p. cise finita. ¶ Et si arguit p. p.
si infinita alteratiōe p. tinue p. totā illā horā alterat a. igitur
infinita latitudinē acqret a. in illa hora. 2a p. 3. q. si aliq. ta-
alterat aliq. tam latitudinē acqret. 2 si dupla duplas. 2 sic
in infinitū. ¶ 2. q. aliq. est alteratio coextēsa a. 2 cuius par-
ti a. 2 nō maiori subto. igitur s. ltr signat totū subm alteratum
ita signada est tota alteratio. ¶ Ad p. m. posset p. babilr di-
ci negādo 2a. s. enī infinita alteratiōe alterabit a. p. to-
tā illā horā p. aliq. sui punctū. s. m. tñ nullū sui punctū per
totā illā horā alterabit. si tñ alicui puncto a. in illa hora i-
finita cōrriaderet alteratio b. valeret argumētū. s. b. nō
est. p. tinue. n. erit aliud 2 aliud extremū itēsius alteratio-
nis a. eo q. p. tinue aliq. p. acqret gradū sūmū q. nō vltērī
alterabit. 2 ē s. ltr sic si aliq. casū infinite p. tuitis actiue per
p. rez ante p. rez supponeret b. calefactibili. sic tñ q. nūq. ca-
lefaceret nisi p. rez b. cū supponeret. hoc enī nō repugnat
imaginatiōi. imaginemur igitur tale calm p. p. rez ante p. rez
supponi tori b. in hora. sic q. q. cūq. p. rez tanget subito idu-
cet in ipsaz calitatē summā. hoc. n. posito p. totā illā horā
alterabit b. infinita alteratiōe itēsiue. 2 tñ p. cise finitaz lati-

tudine acqret. s. p. pter hoc dicitur alterari alteratiōe i. finitū
ta. q. certā latitudinē subito 2 in infinitū subito acqret. sic
in p. pposito p. totā illā horā infinita alteratiōe alterabit a. i-
tensius. 2 infinite velociter p. totā aliq. latitudo acqret ali-
cui puncto. licz nulli puncto p. aliq. totū tps infinite veloci-
ter acqret aliq. latitudo. ut satis p. 3. ituenti. Ex q. p. 3. q. ista
2a est negāda. si a. in hora aliq. alteratiōe alteret. 2 in illo
tpe acqret aliquā latitudinē. si p. idē tps dupla alteratiōe
alteraret duplā latitudinē acqreret. 2a enī nō valet. sed
b. valeret si eidē puncto a. p. tinue cōrriaderet alteratio ce-
teris paribus. De hoc tñ dicitur plus infra. ¶ Ad scdm s. ltr
negat 2a. s. n. a. 2 cuius parti a. coextēda. aliq. alteratio.
nulla tñ est tota latitudo alteratiōis vel maxia q. coexten-
det a. 2 cuius parti. sic si a. foret vnū corp. pedale diuisum
in ptes p. portionales. 2 p. me parti a. p. portionali a. cōrri-
deat binarius. scdē trinaris. tertie q. ternari. 2 sic vltra.
tūc enī a. 2 cuius parti a. cōrriaderet aliq. p. portio numeroz.
2 s. ltr aliq. esset totū subz cui cōrriaderet latitudo nume-
roz. nulla tñ foret tota vel maxima latitudo numeroz q.
cōrriaderet a. 2 cuius parti a. q. enī a. 2 cuius libz siue parti cor-
responderet sua latitudo p. 3. q. cuius cōrriaderet numerus
binarius. 2 q. ē nulla foret tota latitudo numeroz 2c. p. 3.
q. q. cūq. signata vel signabili adduc maior cōrriaderet a.
iō 2c. ¶ Dec sunt q. potuit facultas igeny mei p. babilr di-
cere. p. ista mā sustinēda. 2 p. rñdēdo ad tertiū p. ncipale
adductū illā positioē. ¶ Ad q. tū p. ncipale supius ad-
ductū cōtra illā rñsionē cū arguit. aliq. gradus mot. alio
p. cise in duplo plus distat a nō gradu. q. tñ nō est eodēz p. c-
se in duplo itēsiue. igitur 2c. cedit 2a. 2 negat a. 2 admittit
casus ibi positus. 2 of. q. d. q. est gradus quo mouet a.
p. ctus velocissime motus nō p. cise in duplo plus distat a
quiere vel a nō gradu motus. s. plus q. in duplo distat ab
eo. q. in q. druplo loquēdo de distātia siue recessu gradua-
li siue fm latitudinē itensiois. de quo est sermo in p. ppositi-
to. itelligēdo tamē illū terminū distare de distātia q. titate
tina dico q. a. p. tota semidiamet. maxime circūferentie
istius corporis circulariter moti. b. vō p. cise per medietā
tē semidiametri. 2 per p. oia d. p. cise in duplo plus tali distā-
tia distat a c. q. ipm b. s. hoc nō repugnat positioni posite.
ut p. 3. Et hoc qd. iā dictū est de a. 2 b. p. ctis 2c. 2 d. gradū
bus p. 3. gnāl. r. veritate in quolz motu corporis circularis
circulariter moti. s. q. punctus velocissime motus ceteris
paribus plus q. in duplo velocius mouet q. p. ctus semi-
diametri illius totalis corporis. Et hoc satis apparet mibi
oñsuz per argumētū adductū in q. rto p. ncipali. Et tūc ad
argumētū cū vltērīus arguit q. d. p. cise in duplo plus 2c.
q. tota illa latitudo motus circularis ē vniformiter diffor-
mis. of. q. b. est repugnāo rñsioni posite. imo p. rñ ceden-
dū est q. q. libz talis latitudo est difformiter difformis. Et
ad p. bationē cū vltērīus arguit q. illa latitudo motus sit
vniformiter difformis. quia talis latitudo ē vniformiter
difformis cui. 2 quarūlibz partiū 2c. negat 2a. illud etiaz
a. s. fm p. us dicta foret simplr negādū. eo q. q. cūq. parte
signata illius latitudis nullus erit maximus vel minim.
gradus nō exis in illa. imo q. cūq. tali data aliq. ē itēsiu.
m. gradus exis in illa. Cōsequēter tñ rñdēdo ad arg. of.
q. ad b. q. aliq. latitudo dicat vniformiter difformis non
suffic. q. q. rucūq. d. n. p. rti illi. medietatis itēsiu. gra-
dus q. nō ē i. vna sit remississim. q. nō ē i. alia. s. cū b. regriū
q. cū q. libz pte subti illi. latitudis sit q. libz latitudo ad illū
itellz q. q. b. cūq. p. rti. q. libz signati i. illa latitudie p. q. rti
latitudinē exte. itēsi. excedit exte. remiss. i. vna illaz
p. rti exte. itēsi. i. altera excedit exte. remiss. eiusdē. s. ltr
signata latitudie ab octo ad nō gradū p. q. rti exte. itēsi.
medietatis itēsiu. excedit exte. remissius eiusdē. p. tā-
tā extremū itensius medietatis remissiois excedit exte.

mum eiusdem remissionis. Quam enim latitudinem addit octo
 supra quattuor tantam quattuor supra non gradus: ut patet. et non
 si hoc foret non esset latitudo uniformiter difformis: sed dif-
 formiter difformis. sicut si nos imaginaremur unum calum.
 cuius prima pars proportionalis sit aliquoties calidior. et tertia in quadruplo. et sic in infinitum ista latitudo
 non foret uniformiter difformis: eo quod in secunda parte pro-
 portionalis est in duplo maior latitudo quam in parte sibi equali
 precise. et in tertia quam in secunda ad intellectum iam dictum. scilicet. n.
 pars prima proportionalis talis calidior non gradu et terminetur
 ad quattuor. et secunda scilicet a quattuor et terminetur ad non
 gradum. et capiatur prima pars proportionalis equalis secun-
 de parti proportionali. et sit illa pars sciens a duobus et ter-
 minata ad quattuor. Et notandum est quod per maiorem excessum exce-
 dit extremum intensus illius partis remissionis extremum re-
 missionis eiusdem quam extremum intensus secunde partis extremum
 remissionis eiusdem. quod generaliter inter quodlibet duplum et suum
 subduplum et in duplo maior latitudo quam inter subduplum et
 subduplum illius subdupli. Cum igitur extremum intensus secunde
 partis sit duplum ad extremum intensus illius partis signa-
 te sibi equalis et extremum remissionis eiusdem sit subduplum
 ad extremum intensus eiusdem partis remissionis. sequitur quod
 maior est latitudo in secunda parte proportionali quam in parte
 prima signata sibi equali. ideo talis latitudo non est unifor-
 miter difformis quantumcumque illius quolibet pars sit diffor-
 mis. et quantumcumque partium sibi inuicem immediatarum intensissi-
 mus gradus qui non est in una sit remississimus qui non est
 in alia. Ad quantum principale cum arguitur in casu aliquo due
 quantitates eiusdem intensus per totum aliquod tempus equali veloci-
 tate itendent. dicitur quod illud autem est impossibile. et tunc ad
 probationem autem admittitur casus ibi positus. et dicitur quod ex illo
 non sequitur illud autem negatur. Et cum arguitur. a. b. per totam il-
 lam horam equali velocitate itendent. dicitur negando. Et quan-
 do arguitur quod contra velocitatem agit c. in a. tamen velocitatem agit
 d. in b. sed quolibet illorum non agit nisi itendendo. igitur d. nega-
 tur contra. et causa est: quod si equalis latitudines continue accrent
 a. et b. non tamen per illas latitudines equaliter itendentur: eo
 quod per illas non precise equaliter recederet a non gradu sed sua
 extrema intensiora. a. enim per suum extremum intensus in du-
 plo plus erit distans a non gradu in fine quam b. precise in
 sexquialtero: ut satis sequitur ex casu. Similiter etiam ex casu
 iuxta illam positionem sequitur quod per totam horam a. itendet.
 sed non per totam horam itendetur b. eo quod non per totam horam
 fiet b. distantior a non gradu quam prius. quod nunquam b. includit in se
 maiorem distantiam a non gradu quam prius nisi postquam d. p. duxerit
 in extremum sibi approximatum gradum ad quem prius ter-
 miabatur b. in extremo intensiori. scilicet quattuor. quod visum tunc
 totam latitudinem siue distantiam a non gradu includet b. sic
 prius. Et si arguitur. ut satis sequitur ex casu. per totum tempus quo alterabitur
 a. ager d. in b. et non nisi itendendo. igitur d. negatur contra. sed
 enim per totum illud tempus agit d. et continue aliqua pars re-
 cedat a non gradu quam prius. non tamen per totum illud tempus re-
 cedit b. Sed contra istas responsiones arguitur. quod ex illa
 sequitur quod per totam illam horam b. itendetur. quod arguitur
 sic. per totam illam horam itendetur aliqua pars b. sed quocumque
 tempore movetur aliqua pars totius eodem movetur totum.
 igitur per totam illam horam itendetur b. Sed huic dicitur.
 negando consequentiam. sed solum ex illo ante sequitur il-
 lud consequens. scilicet quod per totam illam horam movetur b. motu
 intensissimo. et hoc loquendo de motu improprie: eo modo quo
 concedimus aliquam qualitatem itendi et remitti et move-
 ri motu intensus et remissionis. Alterius ex illo antecede-
 re non sequitur. quod per totam illam horam itederetur b. si
 enim aliqua pars b. itederetur et aliqua remitteretur simul
 b. moveretur motu intensus et remissionis. non tamen pro-
 pter hoc foret concedendum quod b. itederetur et remitteretur.

quod illud est impossibile. Et si dicatur quod illud est contra philo-
 sophum quanto physico. qui dicit quod non est possibile simul
 moveri motibus contrariis. Cum igitur intensus et remissio
 sint eandem qualitatem in specie sint motus contrarii non po-
 terit idem simul moveri motu intensus et remissionis.
 Huic dicitur. quod est possibile idem moveri finem suas diversas
 partes motibus contrariis. quod tamen idem mobile per idem ad equa-
 re moveatur motibus contrariis est simpliciter impossibile. Et ad
 illum sensum vadit auctoritas philosophi. Ex predictis
 sequuntur plures conclusiones. Prima quod per totam illam horam mo-
 uebitur a. motu intensus deducta et subtrahente gradus
 ab a. et tamen nunquam erit a. intensus quam latius est. per considerationem so-
 lutionem. Secunda conclusio. quod per totam illam horam movebi-
 tur a. motu remissionis deducta intensione in quolibet parte a.
 et tamen non fiet a. remissius quam latius est. ut si extremum remissi-
 a. continue remittatur quiescente continue extremo centro mo-
 tessori a. Tertia conclusio. per totam illam horam veloci-
 tu movebitur a. quam b. velocius tamen itedetur b. quam a. ponat-
 ur enim quod b. et a. sint due latitudines luminis. uniformiter
 difformes sciens a quattuor et terminata ad octo in ex-
 tremo intensiori. et c. luminosius: ut decess approximetur extre-
 mo remissioni a. et per totam illam horam itedat lumē uniformi-
 ter in a. et in quolibet parte a. sic quod in fine extremum cuius c. appro-
 ximat terminetur ad decem. et aliud extremum ad novem. et d.
 luminosius: ut duodecim approximetur extremo intensiori
 b. continue itedendo lumē per ipsum uniformiter sic quod in fi-
 ne hore terminetur b. ad duodecim in extremo intensiori. et
 ad sex in extremo remissioni. Et sequitur prima pars conclu-
 sionis. quod velociori motu intensus movebitur extremum re-
 missionis a. quam ipsum b. sed quocumque tempore quocumque motu movebi-
 tur extremum a. movebitur a. igitur d. contra patet. et ante sequitur
 ex casu. acquirat enim extremum a. remissius totam latitu-
 dinem a quattuor ad decem. sed nec b. nec aliqua eius pars
 plus acquirat quam latitudinem ab octo ad duodecim. igitur d.
 secunda pars conclusionis sequitur in eodem casu: quod continue ve-
 locius recedet b. a non gradu quam ipsum a. igitur d. contra patet. et ante
 quod in fine non erit a. distantius a non gradu quam prius nisi per duo.
 et ipsum b. per quattuor: hoc facit per continue et uniformem acqui-
 sitionem distantie a non gradu. igitur continue b. velocius recedit
 a non gradu quam a. et per contra velocius itendit. Plures con-
 clusiones istius siles possent inferri: ut patet intelligi. Sed contra
 tra ultimam conclusionem arguitur. quod si continue velociori motu intensio-
 nis movebitur a. quam b. igitur continue maiorem latitudinem accret
 a. quam b. et per contra maiorem distantiam a non gradu accret.
 Huic dicitur quod continue maiorem latitudinem accret a. quam b. non tamen accret
 maiorem distantiam ipsam a. a non gradu quam b. eo quod non fiet
 continue in maiori proportionem distantior a non gradu quam b. ut
 patet intuitu: ideo d. Ad sextum principale cum arguitur. in casu
 aliquo quantitas alia velocius recedit a non gradu eiusdem remissionis
 a. et contra arguitur. admittitur casus ibi positus. et cum arguitur. per totam il-
 lam horam velocius recedit a. a non gradu albedio quam b. et contra arguitur. illa
 maior. continue. n. per equalitatem albedio siue latitudines
 distabit a. a non gradu albedio: sic b. eo quod continue equalitatem
 gradu uniformi albedio formabunt a. et b. et tunc ad proba-
 tionem illius maioris quam arguitur a. et b. continue uniformi motu per
 totam illam horam maiorem latitudinem transibit a. quam b. et per continue
 utroque. igitur d. contra. et ante. sic et non sequitur. per totam illam horam
 b. uniformiter recedat a centro maius spatium transibit b.
 quam a. igitur velocius recedit a. a centro maius spatium per totam horam de-
 scribendo lineam rectam c. d. et per eadem horam et uniformiter re-
 cedat b. a centro describendo lineam circulares clausam iter
 c. d. puncta. et patet. quod per totam illam horam sic signata a. et b. uni-
 foriter recedat a centro maius spatium describitur b. quam a. non tamen
 magis velocius a centro recedit b. quam a. eo quod per contra ista erit
 distantia quam b. recedit a centro contra crit distantia et recessus

Jacobus de forlino

quo a. recedit qd eodē qz cōtinne linea recta mēsurāa di-
stātia iter c. z. b. sicut eqliis linee mēsurāti maximā distātia
iter a. z. c. ¶ Et notādū ē qz distātia sp mēsurāda ē penes
lineā breuissimā q est recta. vt pz. lo. metaph. hoc tñ arg^m
bñ valeret p totā illā horā a. z. b. vniformiter recedētibz
a. cetero c. ceteris paribz malus spaciū describet zc. igit zc.
sz in illo casu nō sunt cetera paria; eo qz vnū illoz recedit
p lineā curuā q tñ nō plus facit distare: z aliud p rectam.
¶ Consistit p oia dōm est in casu arg^m pncipalis. sz n. plu-
res latitudines colorz in spē distātes trāsibit a. qz b. tñ cōti-
nue illud quo mēsurātibz distātia a nō gradu albedinis vtri-
usqz illoz erit eqli: eo qz p tñue p eqlios gradus eqlios lati-
tudines recedūt: vt dñ ē. z lo recessus a. a nō gradu albe-
dinis est sic recessus fact⁹ p lineā curuā in casu statim po-
sito. z recessus b. ē sic recessus fact⁹ p lineā rectā: vt pz in-
tueti. ¶ Ad aliā formā que vñ pfirmare illā maiore cum
arguit. pñse tantū recedit qd ilz illoz demonstratis a. z. b.
qta distātia sibi acqret: sz cōtinne ipsi a. acqret maior di-
stātia a nō gradu albedinis qz b. igit zc. negat minor: vt
pñ: imo cōtinne pñse acqret eqli distātia a. ad b. ¶ Cō-
tra. cōtinne maior latitudo coloris acqretur a. qz b. sz qz b.
latitudo coloris acqredit a. z. b. est distātia a nō gradu albe-
dinis. igit p tñue a. acqretur maior distātia a nō gradu al-
bedinis. negat pñ. sz enī maior latitudo coloris acquire-
tur zc. illa tamē latitudo nō maiore latitudinē includit pe-
nes quā dz mēsurari distātia a nō gradu albedinis. sic etiaz
in casu supiori nō segtur. cōtinne maius spaciū describet
b. qz a. sz qdlibet spaciū describendū ab a. vcl a. b. est distā-
tia a. c. puncto. igit p tñue b. describz maiore distātia a. c.
qz a. notū est enī qz a. est verū. z pñ falsum. ¶ Ex hac
rñsione segtur qz aliquē distātie a nō gradu qñtatis sunt
simpliciter ineqlios: que tñ sunt eqlios distātie a nō gradu eius-
dez. hoc enī satis pz de latitudine p tñue acqrita a. z. b. sicut
ex casu statim posito segtur qz a. z. b. in eqlios motibz re-
cedent a. c. que tñ eqlios recessibz recedent p tñue a. c.
motus enī a. z. b. a. c. puncto sunt ineqlios: qui tñ sunt pre-
cise eqlios recessus a. c. sicut segtur illaz pñam nō valere. isti
sunt eqlios recessus. igit sunt eqlios motus. ab inferiori enī
ad suū supius cū terminis significātibz pparationē cum
eqliitate siue seqliitate nō valet pñ. z alia est cā alyz post-
positis. qz penes aliud attridit velocitas motus absolute.
z penes aliud velocitas recessus. velocitas enī motus ab-
solute attendit penes spaciū descriptū in tāto vel tāto tē-
pore in quocūqz p dīcamēto sit motus. sed velocitas recess-
sus est penes spaciū quo mēsurat distātia iter terminū
a quo z terminū ad quē sumēda. ¶ Hec est rñsio que fuit
per mentē meā pñr rñdēdo iuxta admissiōē casus. sed
aliter huic argumēto possit rñderi. pmo qz coloris medij
sunt forme simplices ex toto specificē distincte: z qz in eo-
dez subito nō sūt itendetur albedo z remittet nigrēdo z in-
tendit color medius: z tamē a. z. b. pueniūt ad latitudinē
albedinis acqrendā: pñse equalis latitudo acqritur vni: si-
cut alteri. z qz vtrūqz pñse acqretur albedo. z illa rñsio fa-
ciliter etiā potest deduci p aliq supius tacta de coloribz
medijs z extremis: id elice zc. ¶ Ad 7^m pncipale cū arg^m
alique forme eqlios itēssionis zc. pcedit a. z. negat pñ. z
ad pbatōē cū arguit. qz p quoscūqz motus ineqlios in tē-
pore eqlios ineqlios distātie depduntur. igit illa pñ non va-
let. negat pñ. sz enī in tpe equali sint eque pmo depdita
a. z. b. cōtinne tamē ante maior latitudo depdebat de a.
qz de b. z id inequali tpe zc. ¶ Et si arguit pñ illā rñsionē.
a. z. b. sunt qñtates simpliciter equales pñ. z cōtinne maior
latitudo depdet de a. qz de b. igit citius erit a. depditum
ad nō gradu qz b. negat pñ. sz illud argumētū bñ valet
ponēdo cetera paria. qd nō est in casu argumenti: qz in ar-
gumēto alteratio b. extendit p totū b. sz nō alteratio a. co-

extensio enī alteratiōis eqlios velocitatis sz maiores par-
tes alterabiles est cā qz qualitas citius depdat. ideo si gra-
dus vniformis alterationis quo alterabit b. coextendere-
tur pñse p equalē ptez b. sicut in a. in duplo citius ad non
gradu depderet calitas in a. qz in b. vt satis pz. Et si argui-
tur pñ in equali tpe p illos motus vniformes eqlios latitu-
dines pñse depdent. igit illi motus erunt eqlios veloci-
tatis. pñ pz. eo qz velocitas in segtur latitudinē. z a. arg^m
qz a. z. b. sunt latitudines. p oia equales que in hora ad nō
gradu vniformiter depdēt. igit zc. Sz huic dñ negādo
pñ. sz nō segtur a. z. b. mobilia p mor⁹ eqlios vniformes
in eqli tpe pñse eqlios spacia describēt. igit motus a. z. b.
erūt equalis velocitatis. in casu. n. a. est verū. z pñ fal-
sum. ponat enī qz sup spacio pedali moueat a. in duplo ve-
locius p horā qz b. z cū a. fuerit in termino illius spacy ecō-
uerso reflectat a. sic qz in fine sit in toto termino a quo ince-
pit motus qz b. erit in altero extremo. z pz. qz p motū a. z.
b. pñse eqlios spaciū describēt in eqli tpe. z tñ in duplo
velocior erit motus a. qz mor⁹ b. qz tā in p⁹ qz in z⁹ medie-
tate hore in duplo malus spaciū describz a. qz b. tñ descri-
bit b. z sic in pposito. qñis enīz tota latitudo depdet per
vnā illaz alterationū: sic p alterā in eqli tpe aliquo certo.
in qñlibet tñ medietate illius tps tāta latitudo depdet p
motū quo a. depdet: sic in toto illo tpe p motū quo depet-
det b. in vtrāqz enīz medietate tps depdit ipsi a. tota la-
titudo a sumo ad nō gradu. sz ipsi b. pñse medietas tan-
te latitudinis depdet. Et si arguit pñ. tanta latitudo de-
perdet a. in pma medietate hore. z sicut in z⁹ qta ipsi b. in
tota illa hora. igit i tota illa hora in duplo maior latitudo
depdet a. qz b. negat pñ. imo pceditur qz nō maior latitu-
do depdetur in tota illa hora qz in eius medietate. z cā est
qz sz i vtrāqz medietate hore tanta latitudo depdet sicut
in altera: ille tamē latitudines nō faciēt maiore latitudinē
qñtatis seu distātia gradualē qz altera illarū p se: eo qz nō
cōponet vnā latitudinē fm itēssionē sz soluz fm extēssionē
pñtuet vnā latitudinē. ad hoc enī qz aliquē due qñtates
cōponant vnā latitudinē opz qz eidē subito adeqte coextē-
dant. qd tamē nō ē in casu argumēti. ¶ Et iuxta hoc notā-
dū qz sz in duplo velociori alteratiōe depdetur a. qz b. nō
tamē veloci⁹ depdet a. qz b. eo qz a. z. b. eqlios distāt a nō
gradu z eque cito deueniūt ad nō gradu. id eque velociter
pñse depdet a. sic b. z cā ē. qz penes aliud attendit veloci-
tas depditiōis z ipz velociter depdi. ad hoc. n. qz aliq eqli
velocitate depdant sufficit qz in eqli tpe eqlios latitudines
siue distācias graduales depdāt siue tales depditiōes vt
alteratiōes eqlios subito coextēdant siue seqlios: sz ad sz
qz aliq qñtates eqlios velociter depdant sz vel qz eqlios lati-
tudes ceteris paribz i eqli tpe seqlios subito depdant. vt
qz qñtuz altera illaz alia maiore latitudinē in eqli tpe de-
perdit tāto alterius alteratio sit extensior. z p pres subit
maiores. z pportionabilr est dōm de acqfitione. Et iuxta
hanc mām casus pncipalis sequētur aliquē pñes cōtendē-
de. ¶ Pñ. a. eque velociter pñse deperdetur a. sicut b. in
duplo tñ velociori motu depdet a. qz b. pñ enīz argui vt
prius a. z. b. in casu argumenti equaliter distāt a non gra-
du z eque cito pñse deueniūt ad nō gradu. igit eqli velo-
citer zc. z qz in duplo velociori zc. pz. qz cōtinne ipsi a. in
duplo maior latitudo deperdetur qz ipsi b. vt sequitur ex
casu. igitur zc. ¶ Secunda conclusio. in duplo velociori
motu acquiritur a. qz b. eque velociter tamen pñse ac-
quiritur sicut b. ponatur enī a. z. b. cōsimiliter acquiri
sicut prius deperdebat. ¶ Tertia cōclusio. in duplo tar-
diori motu acquiritur b. qz a. in duplo tamen velocius ac-
quiritur b. qz a. ponat enī qz in tempe. sz in medietate hore
in qua acqretur cuius puncto b. medietas totius latitudis
pñse qñte parti a. a nō gradu acqrat calitas sumā z conti-

De itensione et remis. for.

nientur iste alteratōes sūt et vniformiter quousq; tā a. q̄ b. erunt tota acq̄sita. et p̄. q̄ in duplo citius a non gradu erit acq̄sita b. q̄ a. q̄ in hora erit b. tota acq̄sita. et tunc p̄cise due q̄rte a. erunt acq̄sita. et tū in duplo tardiori motu et. q̄z p̄tinue in duplo maiore latitudine et. Cōsimilis p̄ possit poni de dep̄ditōe a. et b. ¶ Quarta p̄. p̄ totam istā horā a p̄portioe in duplo maiori acq̄ret a. q̄ b. et tū in duplo velocius acq̄ret a. q̄ b. ponat enī casus post̄ in p̄ne p̄cedente. et p̄. q̄z in duplo maiore latitudine cōtinue acq̄ret a. q̄ b. igit̄ in duplo velociori motu acq̄ret. et p̄ p̄ns a p̄portioe in duplo maiori acq̄ret a. q̄ b. et tū velocius acq̄ret b. q̄ a. vt deducit̄ est. ¶ Cōtra. illud q̄d a p̄portioe maiori acq̄ritur velocius: sed a. est h̄. igit̄ et. Tuic d̄r negando maiore: si vtr̄ accipitur. q̄m ip̄m vniformiter alterari nō sequit̄ p̄portioe: s̄ ipsa velocitas alteratōis. ¶ Quinta p̄. a nō gradu in hora vno gradu velocitatis vniformiter et ab eadē p̄portione p̄tinue deperdet̄. a. q̄d tū in eadē hora diffōrmiter deperdet̄. et q̄z tardius. et q̄z velocius. ponat q̄ a. sit vna q̄litas sūma extēsa vniformiter p̄ pedale et deperdat̄ q̄libet gradus centesime p̄tis a. in medietate hore vsq; ad nō gradū in llo alterato residuo a. sic q̄ in ista medietate sc̄da totū residuū vsq; ad nō gradū deperdat̄. et sequit̄ p̄. p̄mo enī q̄ p̄ totā horā vno gradu velocitatis vniformiter et. p̄. q̄z p̄tinue in eq̄l p̄te p̄tis deperdet̄ eq̄les latitudinē: vt p̄. igit̄ et. Et q̄ diffōrmiter et. arguit̄. q̄z velocius deperdet̄ a. in sc̄da medietate hore q̄ in p̄ma. igit̄ et. as̄ arguit̄. ponat enī q̄ b. equale a. cōtinue p̄similr̄ deperdet̄. sic a. in p̄ma medietate hore. Et arguit̄ sic. in sc̄da medietate hore velocius deperdet̄ a. q̄ b. et q̄z eq̄lter distabit a nō gradu ceteris paribus. et citius deueniet ad nō gradū q̄ b. s̄ ista velocius deperdet̄ a. sic b. in p̄ma medietate hore. igit̄ velocius deperdet̄ a. in sc̄da medietate q̄ ip̄met in p̄ma medietate deperdet̄. et p̄ p̄ns nō vniformiter: s̄ diffōrmiter in hora deperdet̄ a. ¶ In fine p̄nes istas possent ex istis et super illa imaginatione cōcludi. ¶ Nota tamē q̄ illa distinctio supra posita de velocitate dep̄ditionis q̄litas. et de ip̄so velocius dep̄di. p̄t̄ similr̄ poni de velocitate alterationis alterabilis. et eius tarditate. et de ip̄so velocius et tardius alterari. vñ p̄nes aliud attendit̄ velocitas alterationis et similr̄ tarditas. et ip̄m mobile velocius alterari vel tardius. velocitas enī alterationis mobilis est absolute penes latitudinē et. q̄cūq; enī alterabilia in equali tpe eq̄les latitudines acq̄rent equali velocitate alterant̄: nō tamē eque velociter alterant̄. Si enī a et b. sint duo. sūme frida p̄ oia s̄lta et in hora cētesima a. fuerit sūme cal̄m. notū est q̄ a. et b. equali alteratione alterant̄: nō tū eque velociter: q̄z p̄llaz citius deueniet b. ad sūme cal̄z q̄ a. ideo penes et. ip̄m enī eque velocius calefieri attendit̄ penes hoc q̄ in equali tpe p̄ eq̄les p̄tes subtr̄ p̄portionat̄ acq̄ritur maior vel eq̄lis latitudo. vel si acq̄ritur maior latitudo. tāto per maiores p̄tes vlt̄r̄ius p̄portionabilr̄ extendit̄ latitudo minor acq̄sita sibi. vt si a. et b. sint duo subiecta summe frigida equalia ad hoc q̄ a. et b. eque velociter calefiat̄ op̄z q̄ si medietati a. acq̄ritur latitudo cal̄tatis a non gradu ad summū: q̄ etiaz medietati b. cōsimilis latitudo acq̄ratur et cōsimiliter vel q̄ medietas illius latitudinis acq̄ratur b. et cuilibet eius parti quādo talis latitudo acq̄ratur solū medietati a. et in hoc casu velocius calefieret medietas a. q̄ totū a. q̄z velocius calefit medietas in b. s̄ a. et b. eque velociter calefiunt. igit̄ et. nō tamē velociori motu calefieret tunc medietas a. q̄ totū a. imo p̄cise eadēz et equali velocitate. Et dixi notanter supra. q̄ ip̄m eque velocius alterari attenditur penes hoc q̄ in equali tpe equalis latitudo p̄portionabilr̄. q̄z si a. foret extensioe duplū ad b. et in equali tempore et az medietati a. q̄ medietati b. acq̄reret equalis latitudo

do ceteris paribus a. et b. eque velociter adhuc alterat̄: q̄z maiori p̄t absolute acq̄ritur equalis latitudo in a. q̄ in b. tamē maiori. tanta enī est pars alterata in b. p̄portionabilr̄ respectū b. q̄ta est pars alterata a. p̄portionabilr̄ respectu a. et ly tantū et q̄tum denotant equales p̄portiones geometricas. vtrāq; enim subdupla. Similr̄ si in tēpore in quo medietas a. acq̄rit aliquā latitudinē tertie quartē vel secunde tertie b. acq̄retur eadēz ceteris paribus velocius tamē alterabit̄ a. q̄ b. p̄pter casum dictū. Et hoc h̄ posui vt diligēter ex his tanq̄ ex fundamentis soluantur multa sophistica que tota die fluunt ex ore sophistarum plurimū in hac m̄a p̄turbantiū ridentēs. Cōsimiles conclusiones per oia possent cōcludi de velocitate alterationis et ip̄so velocius vel eq̄ velociter alterari his q̄ p̄ns concesserunt de velocitate acquisitionis et dep̄ditōis q̄litas quas per te elicias.

¶ Explicit secunda et vltima pars sc̄e partis p̄ncipalis. ¶ Incipit tertia pars et vltima huius tractatus. In qua perscrutatur tertia opinio q̄ intensio et remissio fiant p̄ additionē p̄tis gradualis ad p̄tem vel remotionēz.

Consequenter

premissus sequitur perscrutari tertiā opinionēz quā iter ceteras reputo sustinendā. tum p̄pter argumēta sup̄ius adducta et p̄positiones alias. tū q̄z videt̄ cōformior veritati et magis videt̄ in mētibus doctorū cōsonare. Et ponit hec p̄positio q̄ ois forma siue intensio siue remissio cōponit̄ ex p̄tibus gradualibus siue intensio ex q̄rū itēssione resultat itēssio illius totalis q̄litas re et sic totalis q̄tatis magnitudo resultat et componitur ex magnitudine partium suarū quantitatiuarum. Ideo p̄ ista p̄positione ponuntur aliq̄ cōclusiones.

Prima est

ista. ois forma intensibilis vel remissibilis est in infinitū itēssue diuisibilis: ista p̄. ex his q̄ fuerunt adducta et p̄ma op̄ione in p̄ma p̄te huius tractatus. ¶ Ex isto sequitur q̄ ois forma q̄tūctū q̄ intensio in infinitū gradu remissus in se formalr̄ p̄tinet p̄. b̄at̄. ex quo ois forma est in infinitū diuisibilis et. q̄libz talis cōtinet in se formalr̄ medietatē suā. et ei⁹ q̄rta et ei⁹ millesimā. et sic in infinitū. s̄ notū est q̄ ei⁹ medietas est in duplo itēssior q̄rta: et q̄rta in duplo itēssior: eius octaua. et sic infinitū. q̄ et. et loquor hic de medietate et quarta intensioe. ¶ Ex hoc vlt̄erius sequitur q̄ cū summo gradu caliditatis stat in infinitū remissa caliditas coextensio. p̄z p̄ides. ¶ Ex quo vlt̄erius sequitur q̄ non ois qualitas remissa habet cōtrariū est remissa p̄ admixtione et. p̄z de p̄tibus gradualibus ex q̄b⁹ resultat sūma cal̄tas: q̄z q̄libz illarū est remissa: cū ex illis tanq̄ ex partibus intensioe resultat tota. et tamen nulli illoz cōmiscet̄ friditas in eodēz subro.

Secunda

h̄ p̄ncipalis ē. nō ē necē in aduētū alicui⁹ gradus posterioris p̄exire ei⁹dē q̄litas corūpi. p̄z. q̄z ex q̄ ex p̄lib⁹ gradib⁹ p̄t fieri vna for⁹ nō repugnat plures tales adequate in eodē duci absq; corru

Tertia

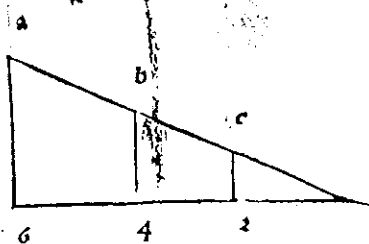
h̄. p̄p̄ h̄ ē vna alia for⁹ intensior: q̄z ipsa ceteris paribus p̄tinet in se p̄tes p̄tes gradualēs nō cōcātes buic vel illi certe date eq̄les: q̄z q̄to p̄tes p̄tes tales nō cōcātes p̄tinet tāto ip̄a p̄s distat a si gradu. sic ē q̄to p̄tes partes q̄tatiuas in se p̄tinet nō cōcātes aliq̄ q̄tū buic vel illi certe eq̄les tāto nō p̄s distat a nō q̄to. s̄z penes distātiā a nō gradu attendit̄ cuiusq; for⁹ itēssio. q̄ et. ¶ Ex q̄ sequitur q̄ grad⁹ for⁹ et latitudo for⁹ realit̄ idē sunt. q̄ latitudo for⁹ nō ē nisi distātia gradū: ex q̄b⁹ ip̄a resultat tanq̄ ex p̄tibus. s̄z partes realiter idē sunt cui⁹ illo cui⁹ sunt partes. ergo et. ¶ Itē quelibet pars latitudinis est latitudo: sed cui⁹libet latitudinis aliqua pars est gradu: ergo gradu

Jacobus de forlino

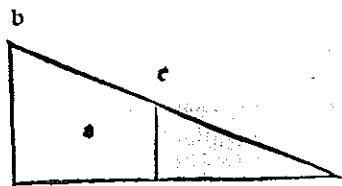
forme est latitudo forme 22.

Contra primam

conclusiones arguitur pmo sic. si omnia forma itensibilia 22. sequitur qd omnis motus 2 ois gradus motus esset in infinitu diuisibilis itensue 2 in se contineret oem gradu quocunq remissiore qd est impossibile seu inconueniens pp duo. pmo. qd qd tunc qd aliq itense 2 vniformiter moueret illud in infinitu tardo gradu mouet. quod videt irrōnabile. 2 2da de se pz. ¶ Scdo. qd tunc motus esset res permanens: qd est cōtra Arist. 3. physicoz. 2 2da pbat. qd partes graduales motus iam essent simul: sed cuius partes sunt simul illud non est successuum: 2 pmanens. g. 22. ¶ Tercz sequitur qd aliqua latitudo a certo gradu ad nō gradu subito deperderet 2 nō successue per partē aī ptem. 2da ē falsum. qd tūc deperditio illius motus esset in infinitu veloc. 2 2da pbat sic. ponat enī qd partes per totā horā pntez moueat gradu motus vniformiter vt qtuor: 2 sit laz mediū instans illius hore. tunc in hoc instanti for. habet gradum motu vt qtuor: 2 ex pōne quilibet corrdentē vsq ad nō gradu bz. 2 sic habz certaz latitudinem motus a gradu: vt qtuor vsq ad nō gradu. sed nec ille motus qui nūc est in forte nec aliq ei⁹ gradus immediate post hoc erit. qd alias ille motus vltiq eius pars pmaneret in plurib⁹ istatib⁹. 2 p 2da tota illa latitudo motus subito deperderet: 2 non p gradu seu per ptez graduale ante gradu. ¶ Scdo pncipalr 2 eandē 2 nez arguit. qd ex ipsa sequitur qd ad quēlibz gradu signatū aut signabile in aliq latitudine est signare gradu subduplū subqdruplū: 2 sic in infinitu. 2da est falsuz vt pbabo. 2 2da nota ē ex pōne. qd cuiusq 2latitudo gradus in infinitu est diuisibilis: 2 falsitas 2ntis argt sic. qd ad gradu mediū totius latitudinis calitatis nullus gradus ē subduplus. g. 22. 2da nota. 2da pbat. qd deē aliqua latitudo vniformiter diffor i extremo itensiori terminata ad sumuz gradu. 2 sit grad⁹ ad quē terminat ista latitudo i extremo itensiori terminata ad summū graduz a. 2 gradus medi⁹ tot⁹ latitudinis b. 2 gradus subduplus ad b. si hoc sit possibile sit c. 2 icipiat c. vniformiter itendi p totaz horā icipietē ab instanti pnti sic qd in fine sit c. gradus sumus. Istō posito arguit sic. i presenti instanti est c. gradus remissus: 2 totā hanc suā remissionez deperdet ipe vniformiter p istaz horā. g. in medio instanti huius hore erit in duplo minus remissus qd ipse nunc est. 2 p 2da in duplo magis itensius. 2da nota est: 2 tunc erit c. itensior qd est b. gradus. g. b. gradus nō est duplus ad c. Et illr arguit de quolibet alio 2 qd in medio instanti hore erit c. itensior b. argt. qd c. accret in medietate hore medietatez tot⁹ latitudis iter c. 2 a. 2 p 2da eq̄lr distabit a gradu itensio. sic ita est c. et a. 2 gradus eq̄lr distās a. c. 2 a. est itensior b. qd b. eq̄lter distat ab a. 2 nō gradu. 2 p 2da a quilibet gradu itensio min⁹ distat qd ab a. 2 p 2da. ois gradus eq̄lter distat a gradu aliquo itensio qd ab a. min⁹ distat ab a. qd b. et p 2da est itensior. Et vt clarius appeat deductio isti⁹ argumēti signet tota latitudo calitatis vniformiter difformis a gradu a. sic octo ad nō gradu cui⁹ medi⁹ est b. vt qtuor 2 subduplus ad b. sit c. sic duo. quo posito itēda c. vniformiter ad gradu a. vt octo p totā horā signatā. tūc pz. qd in medio istius hore erit c. itensior b. qd sic arguit c. nūc ē vt duo. 2 vniformiter p horā itēda c. g. in medietate tps accret medietatē latitudis siue excessus inter octo 2 duo qd est vt sex. 2 sic in medietate hore accret latitudinē triū graduū:

2 sic in medio instanti hore habebit gradu: vt qtuor. 2 p 2da itēda c. itensior b. cū posito fuerit i pnti b. ē pnti: vt qtuor. ¶ Scz forte diceret negādo illā 2da. in medio instanti hore erit c. in duplo min⁹ remissus. g. in duplo itensior recte. sic nō sequitur. 2 ē in duplo min⁹ nigrū qd fuit in a. g. b. est in duplo albi. imo pot⁹ sequitur opp⁹. qd si b. est in duplo minus nigrū hoc est nigrū. 2 p 2da nō ē albi. 2 ita dicat in ppositio. ¶ Scz 2da hāc rāssionē arguit sic. c. in medio instanti hore signatē erit in duplo min⁹ remissus qd in pnti: g. in duplo plus distat a nō gradu qd in pnti 2 p 2da pportionalit. gto. aliq plus distat a nō gradu tāto illud est itensius vt oñsum fuit supra. g. 22. ¶ Tercio pncipalr 2 eandē 2 nez arguit sic. ali cui⁹ 2latitudo quilibet latitudo ē diuisibilis. g. nō cuiusq 2latitudo quilibet latitudo vel gradus est in infinitu diuisibilis 2da nota. 2da arguit sic. signetur tota latitudo calitatis vnifor difformis a si gradu vsq ad gradu sumuz cui⁹ medietas itensior a sumo gradu ad mediū graduz tot⁹ tps isti⁹ latitudinis vocet a. 2 argt sic. a. ē aliq latitudo calidita

tis 2ipm est idiusibile. g. 22. 2da nota. 2da assump⁹ pbat. pmittendo aliq p⁹ est qd si aliq latitudo vniformiter difformis icipiat a certo gradu 2 terminet ad nō gradu gradus a qd icipit ista latitudo in extremo itensiori est precise duplus ad graduz mediū illius totius latitudinis sic vniformiter difformis. Istā pz. qd gradus a quo icipit illa latitudo in extremo itensiori precise in duplo plus distat a nō gradu qd gradus medi⁹. ¶ Scdo pmitto qd qd tunc qd pnti alicui⁹ latitudis vniformiter difformis sibi inuicē imedia tarū itensissimus qd nō est in pte itensiori est remississim⁹ qd nō est in pte remissiori eiusdez latitudinis. ista suppo pz ex diffōne latitudinis vnifor difformis quā ponūt doctores. f. qd latitudo vnifor difformis ē cui⁹ i eq̄li pte subri ē eq̄lio latitudo. 2 c⁹ qd tunc qd pnti sibi inuicē imediataz itensissim⁹ gradus qd nō ē i pte itensiori ē remississim⁹ qd nō ē i pte remissiori. tūc arguit sic. si a. foret diuisibilis. g. qd pz forz diuisibilis. 2 p 2da ad quēlz gradu a. forz in a. gradus subduplus. 2da nota ē. 2 falsitas 2ntis at sic. 2 sit grad⁹ a qd icipit i extrēo itensiori b. 2 grad⁹ medi⁹ tot⁹ latitudinis signatē ad quē terminat a. i extrēo remissiori sit c. 2 argt sic. i a. nlla ē grad⁹ subduplus ad b. g. nō ad quēcūq gradu a. ē signare i eo gradu subduplū. 2da nota. a. pbat. qd c. ē pnti subduplū ad b. 2 qd b. grad⁹ a. ē itensior c. g. nullus gradus i a. ē subduplus ad b. 2da nota. 2 maior pz p pma supponē. qd si b. ē grad⁹ ad quē teriat illa latitudo 22. 2 ē medi⁹ grad⁹ igit. 2 mior pbat. qd c. ē itensissim⁹ grad⁹ qd nō ē i a. 2 p 2da c. nō ē i a. nec aliq eo remissior: 2 qd cūq remissiori c. aliq itensior ē i a. ¶ 4. argt 2 correlariū eiusdez 2ntis. f. ois forz qd tunc qd 22. ¶ Cōtra. qd tūc ois forz in se ifinitos gradus actualr pmeret. 2 sic in ois forz tali plures eēnt gradus in actu. 2 nūq ex plib⁹ in actu sit in actu vnū: vt pz p pbz 7. metaph. g. nulla forz foret vna forz in actu. ¶ 5. sequitur qd ois forz itensibilis 22. eēt p c diuisibilis. 2da est falsuz. 2 2da t3. eo qd cuiusq tali forz debet diuisio i ptes graduales qd nō ppetit rōne priū subri. ¶ 6. argt 23. cor⁹ eiusdez. qd ex illo seqt qd aliq sunt duo grad⁹ calitatis vlt alic⁹ alteri⁹ qd tatis. eq̄lr distates a nō gradu qd tūc sunt in eq̄lr itēsi. qd re. pugnat ocis supius. 2da argt sic. capiat vna pz gradua siue grad⁹ caloris cū qd nō sit pmixta friditas. p correlariū. 2 sit gra exēpli medi⁹ grad⁹ tot⁹ latitudinis qd vocet a. 2 b. sit et mediū gradus latitudinis calitatis friditati admixtus. istis positis pz qd a. 2 b. eq̄lter distāt a non gradu. qd vtrūq p medietatē tot⁹ latitudinis calitatis. 2 qd a. sit itensior

b. pbat. qz pmissio frigiditatis cu b. est causa remissiois b. qz ad intensioe vnius dny remittit reliquu. et nulla pmissio dny cōcurrit ad remissioe a. Et ex isto arguit sic. ois ca remissiois a. est ca remissiois b. et cu hoc aliq est ca remissiois b. qz si ead. remissiois a. s. pmissio dny. et cetera ff paria vt suppono. qd. est intensio b. pna t3. qz omnis ca remissiois aliqua rēndit remissionez.

Ad hec respōdet pmo ad pmiū cu arguit. si omnis forma rē. sequit qz ois motus et ois gradus motus essent in infinitu diuisibiles intensioe. negat pna. qz fm plurimas opiones motus nō realiter distinguat a re mota vel a mobili. Ideo cu nō ois res mota vel mobilis sit in infinitu diuisibilis intensioe. nec ois motus erit diuisibilis intensioe. Et si tūc arguit qz motus nō esset intensioz alio. nec eēt aliqua latitudo motus. et sic de alijs. Tūc dicitur. qz nūqz motus est intensioz nisi mobile sit intensioz nec sibi remissioz. Alijs tamen motus pōt dici alio intensioz motus. vt intensioz idē est qd velocior. Et cu arguit qz nō esset aliq latitudo motus. rē. Tūc dicit qz si per latitudinē motus itelligit accideat cu partes remisse et intense gradualiter distinguat. cōceditur qz nullus est gradus motus. nec est aliqua latitudo. sed si per latitudinē motus itelligit mobile posse velocius et tardius moueri. tūc cōcedendū est aliqua esse latitudinē motus. Et si arguit qz ex illo sequit qz alijs motus est alio intensioz qz est eodē remissioz. qz signetur a. calidus qd moueat localit a ppositōe dupla. et b. remisse calit qd moueat localit a ppositōe qdrupla. tūc seqt qz motus b. ē intensioz motu a. qz motus b. ē velocior motu a. s. idē est motu eē intensioz et velocior. qz rē. qz motus b. sit remissioz motu a. arguit sic. qz b. est remissioz a. vt p3 ex casu. s. b. et motus b. realiter idē sunt. ergo motus b. est remissioz a. et sic sequit tota pna. qz expresse includit cōtradictionē. Tūc dicit qz motus b. est remissioz motu a. sed nō est intensioz. et cu arguit. qz motus b. est velocior cōcedit. et idē est motu esse intensioz. rem. negat in casu posito. qz motu esse velociorez est mobile velocius moueri. sed motu esse intensioz est mobile motus esse intensioz. et nō est idē in casu isto mobile qz mouetur esse intensioz et mobile qd mouet velocius moueri. igit rē. Et si dicit qz hoc repugnat dictis supra. cu dicebatur qz idē est motus intensioz rē. dicit qz nō. qz supra dicebat qz ois motus alio velocior est illo intensioz motus. et hoc ē verū. qz esse intensioz est motu esse mobile intensioz moueri. qd idē est qz velocius moueri. nō tū dicebat qz ois motus velocior sit intensioz. et ideo in casu argumēti cōceditur qz motus b. est remissioz motu a. Si rē motus a. est intensioz motu b. et tū a. est remissioz motus qz est motus b. Et ex illo p3 quomō est rēndendū ad cōfirmationes supra adductas in pmo argumēto cōtra hanc cōclusionē. quomō aut motus ponat res permanētes vel successiuas tenēdo qz nō distinguat a mobili videt tertio physicoz. Alr potest rēndi ad illud argumētū. tenēdo opinionēz oppositā de motu. s. qz est accidens fluxibile siue successiuū supadditū mobili quā opionē puto sustinendā. Sequēdo g illam rēndet ad argumētū cu arguit. si ois forma esset in infinitu diuisibilis. tūc ois motus rē. cōcedit pna et pna. et cu arguit pmo qz non. qz tūc qz tūc qz aliq mobile vniiformiter intensioz et vniiformiter moueret rē. hoc totū est cōcedendū. Ad scdm cu arguit. qz tūc esset res pmanens fm partes suas. Adm est qz in motu imaginat partes tripliciter. qdam sunt partes motus fm pna et posterius. quedā sunt partes motus fm extensionē p qd motus extendit ad extēsiōe mobilis vel subiecti motus. Et quedā sunt partes motus fm intensioe ex quibz. s. rē. sultat intensio motus. Et iuxta hoc ponent aliq cōclusiones. Prima est qz motus qz ad partes fm pna et pna

sterius est successiuus. p3. qz adueniētē parte posterioris motus corrumpit pna. Secūda conclusio est. qz fm partem fm intensioe siue gradualē. qz et fm partes extensionis vel quātitatū motus est pmanens. p3 pmo de partibus gradualibus. qz sine partibz gradualibus sit cōponentibz vna formā nullam formā intendi est pōte. De partibz et scdm extēsiōe. p3. qz motus diuidit in illas partes ad diuisionē mobilis. Et isto p3 solutio ad argumētū. Ad tertiu cu arguit. qz aliqua latitudo motus a certo gradu ad nō gradu rē. cōcedit pna et pna. et hoc de latitudinē motus cōposita vel resultantē ex partibz motus scdm intensioe. hoc sit impossibile de partibz motus fm pna et posterius. et cu arguit qz nō. qz tūc talis deperditio eēt infinite velocitatis. qz si talis latitudo deperderet in hora esset alicui? certe velocitatis deperditio illa. si in tpe pōte subduplo ad illud esset velocitas in duplo maior. et sic in infinitu. igit si in infinitu minoz tēpore deperderet eēt in infinitu maioris velocitatis. sed talis latitudo motus in infinitu citius deperdit qz si in hora deperderetur. qz subito deperdit. ergo rē. Tūc rēndet cōcedendo pna et pna. s. qz talis deperditio ē velocitatis infinite. qz ipsa ē subla nec hoc est incōueniēs de partibus motus gradualibz et nō fm pna et posterius. respectu qz illud incōueniēs et impossibile foret. Ad scdm pncipale cu arguit. qz tūc ad quēlibet gradū signatū vel signabile in aliqua latitudine esset signare gradū subduplū subquadruplū cōcedit. et cu arguit qz nō. qz ad mediū totius latitudinis caliditatis nullus gradus est subduplus negat. et cu arguit ponēdo qz a. sit gradus ad quē terminat tota latitudo caliditatis in extremo intensioz. et b. mediū totius latitudinis signat. et c. gradus subduplus ad b. et qz in hora vniiformiter intendat sic qz in fine hore sit sūmū sicut a. et admittit casus. et negatur pna. illa c. est gradus remissus vniiformiter deperdet totā remissioe in hora. ergo in medio istati illi? hore erit c. in duplo min? remissus qz idē est. Et cā est. qz aliq gradū deperdere remissioe suā ipso manēte est ipm fieri sūmū. Et ipm fieri sūmū est ipm fieri maxime distātes a nō gradu. sed notū est qz ista pna nō valet a. vel b. gradus nūc est remissus vel ppinquus nō gradu. et in hora vniiformiter fiet sūmū vel maxie distātes a nō gradu. g in medio istati hore erit in duplo min? remissus vel ppinquus nō gradu. qz esse in duplo min? remissus est in duplo plus distātes a nō gradu. ideo qz talis gradus non necessario in duplo plus distātes a nō gradu in medio istati illius hore talis gradus nō erit necessario in duplo min? remissus in illo istati sicut p3 de gradu medio totius latitudinis caliditatis ante ad sūmū in hora qz in medio istati talis intensiois nō in duplo plus distātes a nō gradu. s. solum in sexq altero sic in illo istati nō erit in duplo min? remissus. hoc idē erit p3 imaginādo. qz pūctus medi? semidiametri totius mūdi fluat a situ suo vniiformiter p hōrā sic qz si fine hore sit in extrema circūferētia pmi mobilis. tūc in pncipio talis fluxus ille pūctus fuit ppinquus centro mūdi et vniiformiter p hōrā est fact? remotissim? et tū ille pūctus in medio istati illi? hore pōte in sexq altero plus distātes a centro mundi qz in pncipio. Ad tertiu pncipale cu arguitur alicui? qz talis aliq latitudo ē diuisibilis negat et admittitur qz a. sit medietas intensioz totius latitudinis a sūmo gradu ad nō gradu. et cōcedit qz t3 a. qz quēlibet pars a. est in infinitu intensioe diuisibilis. et sequenter cōceditur qz ad quēlibet gradū signatū vel signabilez in a. est signare aliq gradū subduplū vel subquadruplū. et sic in infinitu in ipso a. et quādo ponit qz gradus ad quē terminat a. in extremo intensioz sit b. et gradus medietas totius latitudinis date ad quē terminat a. in extremo remissioz sit c. admittit. et cu arguit qz in a. nullus ē gra

Jacobus de forlino

duo subduplitas ad b. negat. 7 cu arguit. qz c. ē p̄se subdu-
 plus ad b. 7 gl̄it̄ gradus in a. est intensior c. ergo nullus
 gradus in a. est intensius subduplus ad b. cōcedit p̄sa. 7 ne-
 gatur minor. s̄p̄ quilibz gradus in a. est intensior c. 7 ad p̄-
 bationē cu arguit qz c. est intensissim⁹ gradus q nō est in
 a. 7 remississim⁹ qui nō est in medietate remissiori toti⁹ lati-
 tudis signate. ergo 7c. negat aīo. 7 etiā negat illa diffō da-
 ta de latitudine vniformiter diffōmi si intelligit vt verba
 sonant. s. qz latitudo vniformiter diffōmis ē latitudo dif-
 formis cuius in eq̄li parte 7c. 7 quācūqz partiz. s. ime-
 diatarū inuicē intensissim⁹ gradus q nō est 7c. Et causa ē.
 qz iuxta hanc positionē cuiusqz p̄cto alicui⁹ subiecti cor-
 respōdet aliqua gradus eidez correspōdet remissior illo
 vsqz ad nō gradū. 7 per p̄sa cuiuslibz latitudinis vniformi-
 ter diffōmis medietati itēssioz corripōdet maior latitudo
 qz medietati remissioz. ex quo enī cuiuslibz p̄cto medietati
 itēssioz correspōdet itēssior gradus qz alicui p̄cto
 medietatis remissioz. 7 cuiusqz p̄cto corripōdet aliquis
 gradus eidem correspōdet tota latitudo vsqz ad nō gra-
 dum. sequit̄ qz medietati latitudinis itēssioz vniformiter
 diffōmis corripōdet maior latitudo qz medietati remissio-
 ri. 7 per idem p̄s qz gradus medius toti⁹ latitudinis vnifor-
 miter diffōmis nō est intensissim⁹ qui nō est in medietate
 intensiori. licz bene sit remississim⁹ qui nō est in pte remis-
 siori seu medietate remissiori. si enīz medi⁹ gradus eēt in-
 tensissim⁹ qui nō est 7c. ille nō esset in medietate itēssio-
 ri nec aliquo eo remissior. qd est falsū. qz cuiusqz p̄cto me-
 dietatis itēssioz in infinitū remissus grad⁹ correspōdet
 vsqz ad nō gradū sicut dictū fuit. 7 ideo in argumēto p̄nci-
 pali cōcedit qz in a. latitudine est signata gradū subduplū
 ad b. 7 subquadruplū. 7 sic in infinitū. Et ideo aliq docto-
 res vel magistri quācūqz ponūt p̄dictā descriptionē la-
 titudinis vniformiter diffōmis tanqz bonā hoc dicūt. vt
 quia nō sequunt̄ hāc positionē. s. qz forma reddat itēssior
 vel remissior s̄m qz habet plures vel pauciores ptes gra-
 dualēs 7c. vel aliter intelligunt dictā descriptionē qz verba
 sonant. vt. s. qz per equales latitudinē eē in equali pte sub-
 iecti ipsi intelligāt qz quibuscūqz partib⁹ eq̄libz subiecti
 latitudinis vniformiter diffōmis acceptis p̄ quātas lati-
 tudinem gradus ad quē terminat̄ vna illarū latitudinū
 in extremo itēssioz distat a gradu ad quē terminat̄ eadē
 in extremo remissioz. per tantā distat gradus ad quē ter-
 minatur altera in extremo itēssioz a gradu ad quē termi-
 natur eadem in extremo remissioz. vt bī gr̄a. accepta la-
 titudine vniformiter diffōmi a gradu vt octo ad nō gra-
 dum. p̄s. qz per quātam latitudinē distat gradus a quo ic-
 pit medietas itēssioz in extremo itēssioz a gradu ad quē ter-
 minatur in extremo remissioz qz est vt q̄tuor. tantū di-
 stat gradus vt q̄tuor a nō gradu. qz est vt obiqz latitudo
 gradūz vt q̄tuor. Et cōsimiliter dōm est de oibz parti-
 bus alijs equalib⁹ illius subiecti vt de q̄tuor. Et si ad illū
 itellectū notetur p̄dicta descriptio nō aliud per itēssissi-
 mū gradū q est in medietate itēssioz 7c. volunt intelligere
 qz intensissim⁹ gradus a quo non denoiat medietas itē-
 ssioz. nec aliq eius pars est remississim⁹ gradus q nō est in
 medietate remissiori. vt exēpli gr̄a. signata tota latitudine
 a gradu vt octo ad nō gradūz cui⁹ medius gradus ē vt q̄-
 tuor. p̄s. qz medius gradus siue vt q̄tuor est intensissim⁹ a
 quo nō denominet medietas itēssioz nec aliqua ei⁹ pars
 tanqz a gradu totali. qz quilibz talis nō denoiat a gradu
 remissiori vel equalit̄ remissio sicut est gradus vt q̄tuor. et
 qz ille idē grad⁹ sit remississim⁹ q nō est in medietate remis-
 siori. p̄s. exponēdo illud sup̄latiū remississimū qd nō est.
 Et si ad istū itellectū intelligāt doctores p̄dictā definitio-
 nem q̄litas vniformiter diffōmis ipsa nihil arguit p̄ra
 cōclusionēz. Et ex isto tanqz ex fundamēto p̄s solutio

ad illud argumentū quo cōiter solet argui q̄ agēs extri
secum alterās passus vniformiter difformiter quo ad p̄tē
passi equalēs latitudinē iducit in partē remotā sicut in p̄
pinquā in equali tēpore. ⁊ per p̄s eq̄ velociter agit in re
motā sicut in p̄pinquā ceteris parib⁹. ⁊ q̄ equalēs idu
cat ⁊ c. parer. q̄ iducit latitudinē cui⁹ in equali tēpore sub
iecti ē equalis latitudo. p̄ respōsio. q̄ maior latitudo idu
citur in partē vel in mediocritatē intensiorē q̄ remissiorē. ⁊
quātr in equali p̄tē subiecti latitudis vniformiter diffor
mis sit equalis latitudo determinatū est ex p̄dictis. ¶ Ad
quartū p̄ncipale cū arguit⁹ q̄ tunc oīs forma in se plures
gradus actualiter cōtineret. cōcedit p̄s ⁊ p̄s. ⁊ cū argū
q̄ nō. q̄ ex pluribus in actu nō fit vnū in actu. si ergo ibi
sint plures gradus in actu ex ipsis nō fit vna forma in actu.
¶ Tunc respōdent q̄daz ex plurib⁹ in actu fieri vnū in
actu dupl̄r pōt imaginari⁹; vel q̄ ex plurib⁹ in actu p̄ma
nentib⁹ per se in actu. ⁊ sic hoc est ip̄sibile. q̄ licz ille for
me ex q̄b⁹ resultat illa forma sint in illa forma actu actua
litate p̄tite; nō tā sunt p̄ se actu cū sint p̄tes alteri⁹. ¶ Se
cundo mō possum⁹ imaginari ex plurib⁹ in actu fieri vnū
in actu; ipsis tñ nō per se manētib⁹. ⁊ hoc est valde possibi
le. ex duab⁹. n. partibus acris sibi inuicē cōtinuatū cōpo
nit⁹ vnus aer. sed ille p̄tes nō manet p̄ se in actu. Ita p̄por
tionabiliter imaginādū est de p̄tib⁹ gradualib⁹ ex quib⁹
resultat forma. ¶ Aliiter ⁊ meli⁹ respōdet q̄ ex pluribus
in actu fieri vnū in actu pōt itelligi vel tanq̄ ex p̄tib⁹ eēn
tialibus vel itegralib⁹ q̄ p̄tes itegrales in quātitate dicū
tur partes q̄ritatiue. ⁊ in q̄litaribus dicunt p̄tes gradua
les. Et scōz hoc ponunt due p̄clones. ¶ P̄ia q̄ nō ē pos
sibile ex plurib⁹ in actu fieri vnū in actu tanq̄ ex p̄tib⁹
essentialibus. p̄. q̄ p̄tes essentialēs sunt mā ⁊ forma. ⁊ no
tum est q̄ mā semp̄ est in potentia ad formā generādaz ⁊
nō in actu. ¶ Scōda cōclusio posse est ex plurib⁹ in actu fie
ri vnū. videlicz actu tanq̄ ex partib⁹ q̄litaribus vel gradi
bus. p̄ hoc itelligenti. Et ad sensus p̄me cōclusiōis vadit
auctoritas p̄bi allegata. ⁊ metaphysice. Et ex hoc p̄ solo
ad argumentū. ¶ Ad q̄ntū cū argū. tunc enī forma itensibi
lis per se esset diuissibilis ⁊ c. dōm est q̄ si per se diuissibi
le itelligit esse diuissibile diuissio ē nō cōpetit sibi rōne
subiecti vel rōne alteri⁹ extrinsece forme. p̄s est cōcedē
da. oīs enī forma ē diuissibilis in partes graduales; q̄lter
eius submō nō est diuissibile. Et si allegant multe auctori
tates sonātes q̄ accidens est diuissibile p̄ccis ⁊ nō p̄ se.
s. ad diuissiones subiecti. dōm est q̄ iste auctoritates in
telligunt de diuissioē q̄ cōpetit accēti in suas partes q̄ritati
uas. accidēs. n. est q̄rit⁹ ⁊ extēsiuaz ad extēsiōē sui sub
iecti adequati. ¶ Ad sextūz dico q̄ p̄mixtio p̄ry euz for
ma nō est per se remissiois forme. q̄ si per se pōt auferā
tur a caliditate remissa oēs gradus frigiditatis secū coex
tensū; ⁊ nihil ampli⁹ adderet ipsa nō fieret itensior q̄ p̄s.
Sed cā adeq̄ta ⁊ per se remissiois forme est ip̄az p̄s fieri
p̄pinquā nō gradui vel b̄re pauciores p̄tes graduales nō
cōcantes ⁊ c. ¶ Et ex hoc ad formā argumētū cū arguit⁹.
ponēdo q̄ a. esset medius gradus toti⁹ latitudis calidita
tis sine p̄mixtione p̄ry. ⁊ b. gradus medius cū p̄mixtione
medy gradus sui p̄ry admittit⁹; ⁊ negat q̄ a. esset itensius
b. ¶ Et cū arguit⁹. oīs cā remissionis a. est causa remissio
nis b. ⁊ nō econuerso. ⁊ cetera sunt paria. ergo b. est remis
sius a. negat p̄sequētia. q̄ p̄mixtio p̄rrary nō est per se cā
remissionis forme. sed per accēs. s. pro quātō facit cōtrā
pendo aliquē gradū alteri⁹ cōtrary formā p̄riam habere
pauciores gradus ⁊ c. Et quia ista causa est in a. ⁊ b. eq̄lis.
idea a. ⁊ b. sunt equaliter remissa.

Contra secundam cōclusionē p̄ncipalē arguit. qđ si esset vera pos-
sibile esset aliquā formā cōtinuē intēdi: cui⁹ oēs gradus

De intensioe et remissione.

41

plus acquisiti manerent: et his qui posterius acquirunt.
 2° est falsum: ut probabitur. et sequentia et per positiones.
 Sed falsitas consequentis arguitur. quia ex illo sequitur quod sit
 possibile agens finitum in tempore finito producere formam infi-
 nitam intensioe: quod est impossibile. et 2^a probatur sic. et ponatur quod
 a. sit unum corpus luminosum uniformem illuminans b. partem
 aeris uniformem c. gradu luminis in d. instanti quod latet primo
 et crescente b. moueat a. versus b. per totam horam incipietes
 et d. instanti ipso a. continue manente equalis intensio: et ar-
 guitur quod in fine hore produxit a. in b. lumen infinitum. quod in fine
 hore erit ita quod totum lumen productum ab a. in b. est ex infinitis
 luminibus compositis non coicantibus: quorum quolibet est in-
 tensus luminis productum in b. ab ipso a. in instanti d. ergo in fi-
 ne hore erit ita quod in b. productum est ab a. lumen infinitum. 2^a
 et 3^a. quod si in fine hore foret productum ab a. in b. lumen resultans
 precise ex duobus partibus equalibus c. luminis productum in d.
 instanti illud lumen foret precise duplum ad lumen productum
 in d. instanti. et si ex quatuor foret quadruplum. et sic in infinitum.
 ergo si in tali instanti infinita lumina: quorum quolibet esset ma-
 ius illo dato forent producta in b. totum aggregatum ex illis
 foret infinitum maius quam c. et per 2^{am} quod aliquod lumen finitum.
 Et sequitur tunc quod tale lumen foret infinitum. et assumptum
 principale arguitur sic. quia in d. instanti producit a. in b. lumen c.
 et in quolibet instanti illius hore post d. producit lumen inte-
 rius c. sed infinita erunt instantia in illa hora. ergo infinita
 lumina producit in ista hora: quorum quolibet est vel erit inten-
 sus c. et tota illa manebit simul. ut patet ex conclusionem. ergo in
 fine illius hore totum aggregatum ex illis luminibus est. 2^a
 nota et minor probatur. quod in quolibet instanti post d. erit a. pro-
 prius quibus b. et cetera sunt paria. et a. erit equaliter actum ex se.
 et b. erit equaliter receptum luminis producibilis ab a. et plus
 continue sufficit producere de lumine quam prius. Sed forte
 diceret aliquis quod a. continue producit lumen remissius quam produ-
 xit in d. instanti. et hoc quia cum passum recipit partem forme pro-
 ducibilis ab agente non est amplius tate latitudinis recepti-
 uum: sicut prius fuerat. ideo continue agens minus et minus de
 nouo producit. Sed contra hanc responsionem arguitur. quod si
 sic. igitur in medio instanti hore signate in casu argumenti mi-
 nus producit de lumine in b. quam in aliquo instanti illius hore
 ante istans medium illius hore produxit. Signetur igitur lu-
 men productum ab a. in b. in medio instanti illius hore quod sit
 g. tunc vel g. est aliquid intensiois. vel infinite remissionis.
 non est idem quod sit infinite remissionis. ut patet. quod nulla forma
 est talis. Si dicatur quod est certe intensiois arguitur ut prius quod
 totum lumen productum in isto instanti ab a. in b. est infinitum. quod
 in quolibet instanti produxit a. in b. lumen intensus luminis pro-
 ductum in isto instanti. sed infinita fuerunt instantia in ista ho-
 ra ante illud instanti. ergo infinita lumina: quorum quolibet est
 intensus g. fuerunt producta in b. simul manent: ut prius. ergo
 totum lumen ex his in b. in hoc instanti est infinitum intensus.
 Aliter huic argumento quod solentis magister respondet
 quod argumentum fundatur super uno falso. scilicet quod dicitur instantia in
 diuisibilia in tempore. et hoc non erit. ideo et. Sed bec respon-
 sio non euadit ab argumento. quod capiat lumen productum ab a.
 in b. in prima millesima hore signate. et arguitur ut prius. in ali-
 bet parte hore sequente millesima prima inducet a. in b. lumen
 intensus quam in prima millesima eiusdem hore. sed infinite sunt
 partes in hora signata. et infinita inducitur lumina: quorum
 quolibet erit intensus lumen productum in prima millesima. et per
 consequens totum aggregatum ex illis erit infinitum intensus.
 Sed principaliter contra eadem conclusionem. et et contra pri-
 maz arguitur. quod si vere sint sequitur quod possibile est aliquis for-
 mas esse eiusdem generis: quare una est in infinitum perfectior
 alia 2^a et 3^a et ipse. quod tunc ista esset in infinitum perfecta
 et per consequens arguitur premitendo aliqua. primo quod proportionabili-
 ter quanto aliquis forma est alia eiusdem speciei intensior tanto ipsa

est ea perfectior. patet. quia penes idem habet attendi perfectio forme
 et eius intensio. scilicet penes remotionem vel distantiam a non gradu.
 Secundo premititur quod est impossibile aliquis duas formas di-
 uersarum specierum esse eiusdem perfectiois essentialis. patet. quod quicquid
 quod sunt equalis perfectiois contrahit eadem gradum perfectiois. et
 quicquid correspondet eadem gradum perfectiois sunt eiusdem no-
 minis specificis. His premissis capiatur calitas summa quod
 sit a. et frigiditas summa quod sit b. Et arguitur sic. a. et b. sunt due
 forme eiusdem generis specie differetes: sed a. in infinitum est per-
 fectius b. ergo et. 2^a nota est. et maior de se patet si minor proba-
 tur. quia a. est in infinitum aliquis sua pre gradualem perfectius: et ali-
 bet pars gradualis a. est perfectior b. ergo a. est in infinitum
 perfectius b. 2^a nota. et maior probatur. quia a. est sua medietate
 intensius in duplo perfectius cum sit a. co in duplo intensus:
 et sua tertia in triplo: et sua quadrupla in quadruplo. et sic in infi-
 nitum. ergo a. est in infinitum aliqua sui pre perfectius. et minor pro-
 batur. quia si non: quolibet pars a. foret perfectior b. cum aliqua sit
 perfectior et aliqua non esset accipere aliquam partem a. equaliter
 perfectas sicut b. quod tamen specificis differet a. b. quod est contra
 secundam suppositionem. Item nisi a. esset in infinitum perfectius
 b. ergo precise infinite foret a. perfectius b. sit ergo quod in duplo.
 et arguitur sic. a. est precise in duplo perfectius b. sed aliquis pre a. est
 precise in duplo perfectius. ergo aliquis pars a. et b. sunt equalis per-
 fectiois precise: quod est impossibile cum sint diuersarum specierum. 2^a et 3^a.
 quia quorumcumque duorum ad unum est equalis portio illa sunt
 equalia inter se. et 2^a et 3^a. ut prius. Tertio principaliter arguitur
 sic. termini motus sunt impossibiles in eodem et ad eundem. sed
 partes forme. quare una pars prius accipit et alia post sunt ter-
 mini motus. ergo tales sunt impossibiles. 2^a et 3^a. quod ipse
 est mobile simul esse in termino a quo et in termino ad quem.
 Quarto principaliter arguitur sic. nisi foret necesse et. tunc
 forma itenderet per additionem illarum partium ad alteram: et 3^a
 est falsum. quia tunc nulla forma itenderet. quod arguitur. quia nec
 forma precedens: nec sequens nec aggregatum ex illis. sed oia
 forma vel pars forme est aliquis istorum. ergo et. 2^a nota manife-
 ste patet. et 2^a nota primo probatur. nam forma vel pars forme precedens
 non intendit. quia aliquis intendi est ipsum fieri intensius quam ipsum
 prius fuit: sed forma precedens non fit intensior quam ipsa prius fuit:
 ut notum est. semper. n. manet in se equalis intensio. nec for-
 ma sequens per idem sicut. quia forma sequens prius non fuit: id non
 fit intensior quam ipsa prius fuit nec aggregatum per idem post quam
 non fuit prius. Et illud argumentum clare deducit ponendo
 quod sit nunc medium instanti intensiois forme. et fiat argumentum
 pro isto instanti. Item si forma intendit per additionem et. sequitur
 quod omne calidum quicquid remissum foret produceret per se
 caliditatem summa: quod est impossibile. et 2^a nota probatur. ponatur. n. quod a. ca-
 lidus c. gradu calitatis remisse produxit in b. c. gradum in
 instanti quod est prius: et continue post hoc appropinquet sicut prius:
 sequitur quod iterum poterit producere in b. c. gradum caliditatis:
 quod arguitur. quia b. est equaliter vel magis susceptum calidi-
 tatis: sicut prius et a. equaliter appropinquatur b. ergo ita poterit a.
 agere sicut prius poterat. ponatur ergo quod iterum producat c. gra-
 dum calitatis et arguitur ut prius: ipso productum quod iterum aliquid cal-
 lem c. sufficit producere. et sic deinceps usque ad gradum cal-
 ditatis sumum. Sed huic respondetur quod ad hoc quod agens suffi-
 ciat agere in aliquo passum aliquam formam non sufficit agens
 sufficere producere illam formam et passum esse receptum illius
 forme. sed oportet cum hoc quod iterum agens et passum sit distantia
 vel distantia: quod non contrahit de a. et b. cum a. induxit in b. c. gra-
 dum calitatis. et sic non preedit argumentum. Sed 3^a responsio.
 neque arguitur. quod stat duo agentia eodem oio similia. et tamen unum ite-
 dere reliquum. et 2^a nota. et 2^a nota. probatur. ponatur. n. quod a. po-
 aeris sit illuminata c. gradu luminis et appropinquet ipsi a. b.
 luminosum uniformem c. gradu. et patet quod in approximatione
 b. ad a. intendit lumen ipsum a. et tamen a. et b. sunt vel fuerunt
 prius oio similia. ideo et. Item si et. tunc plures gradus for-

me eiusdem speciei possent esse simul in eodem subiecto
adequato. nō est falsū. q̄a tunc infiniti possent eē sīl rē.
psequētia vltima p̄batur. ex modo loquēdi p̄bi q̄to p̄hy
sicorū. s. si duo corpora possent esse simul: pari rōne tria q̄
tuor. & sic in infinitū. sed forte cōcedit̄ nō tanq̄ necessa
riū. q̄ vbi cūq̄ est aliquis gradus ibi infiniti sūt gradus
cū quilibet grad⁹ forme sit in infinitos gradus diuisibiles.
sed hec solutio bñ vadit ad formā argumētī: s. nō ad ma
teriaz. q̄ per argumētū adductū p̄batur q̄ sit pōte in eo
dem subiecto adeq̄te infinitos gradus forme eiusdē spe
ciei esse non cōcantes egleo huic vel illi certo dato recte:
sicut p̄bō arguit quarto p̄hy sicorū: s. falsitas p̄sequētia sa
tis patet. tūc. n. in nulla specie qualitatis foret aliq̄ maxi
ma latitudo vel cuiuslibet speciei q̄litas totalis latitudo
foret infinita: q̄d nō est rōnabile. ¶ Item si q̄libet forma
intēderet per additionē partis ad partes rē. sequit̄ q̄ oēs
forme quātū ad esse remissū vel itensū sunt eiusdē
rōnis. cōsequēs est falsum. p̄mo. q̄ mor⁹ est aliqua forma
intēssibilis. & tñ nō intendit̄ per additionē partis ad par
tem rē. Secūdo. q̄ lumen est forma intensibilis. & tamē
pars luminis p̄us acquisita nō manet cū lumine q̄d poste
rius acquirit̄: vt patet in motu locali corporis lucidi: tunc
eniz lūmē intendit̄ ad puncta q̄bus obycit̄ corpus lumi
nosum. & tñ in nullo puncto manet lūmē p̄us acquisitum
cum lūmē posterius acquisito. ponat̄ enī q̄ in instāti: q̄d
est p̄us obyciat̄ sol. b. p̄ucto s̄m partē c. deinde moto sole
localiter notū est q̄ nō amplius obycit̄ b. s̄m eandē p̄ez.
& per cōsequēs lūmē p̄ductū in b. ab illa p̄te statiz corū.
p̄itur cum nō cōseruetur lumen nisi q̄ diu est presentia
agentis ipsum producentis.

Ad hec argumenta respōdet. Et p̄mo ad
p̄mā cum arguit̄ q̄ si
cōclusio est vera q̄ pōte est aliq̄a formā cōtinue per ali
quod t̄pō intēdi: cui⁹ oēs partes seu gradus p̄us acquisiti
manerent sīl cūz his qui posterī⁹ acquirūt cōcedit̄. & cū
arguit̄ q̄ nō: q̄ tunc possibile foret aliq̄d agens finitū in
tēpore finito p̄ducere formā infinitāz intensiue. negatur
p̄na. Et ad argumētū vltēius cū p̄batur ponendo q̄ a.
corpus luminosū illuminet b. p̄ez aeris rē. admittit̄ ca
sus. & negat̄ q̄ totūz lūmē in fine p̄ductum ab a. in b. erit
infinitū intēssue. & dicit̄ p̄babiliter q̄ hec p̄na non valet.
in fine hōze signate erit ita q̄ totūz lūmē p̄ductū ab a. in
b. est ex infinitis luminib⁹ p̄ductū & cōpositūz nō cōmuni
cantibus: quoz q̄libet est intēssus c. gradu luminis pro
ducto in d. instāti. ergo tūc erit ita q̄ illud lūmē est infini
tum intēssue. q̄ aīa est possibile. & cōsequēs ipote. q̄ eniz
aīa sit verū & possibile in casu. p̄z ponēdo q̄ lūmē produ
ctū ab a. in b. sit yniformiter difforme a certo gradu: cui⁹
medius gradus sit. & totum lūmē yniformiter difforme
sit g. cui⁹. f. est gradus medius: tūc p̄z q̄ g. est p̄cise finitūz
intēssue. & tñ g. infinita lumina in se cōtinet formatr: quo
rum q̄libet est intēssus f. q̄ cuilibet puncto medietatis
intēssoris ipsius g. corūdet lūmē intēssus f. luminī. Et cā
hui⁹ est. q̄ forma & lumen hō nō redditur itensior ex hoc
q̄ p̄ducit̄ gradus ynīus forme post gradū in aliquo sub
iecto vtroq̄ cōseruato nisi illi in eodē adequate coexten
dentur. Si enī in manu mea p̄ducit̄ caliditas yniformis
vt duo & in parte sibi immediata p̄ducitur etiā caliditas
yniformis vt duo: nō tñ p̄pter hoc erit totūz istud subie
ctum aggregatū ex istis duob⁹ caliditatib⁹ p̄ductis iten
sius caliditate p̄ducta in manu per se sumpta: vt notū est.
q̄ vtrūq̄ est p̄cise vt duo intēssue. Sed si caliditas p̄du
cta in parte imediata manui fuisset p̄ducta in manu & ex
tēsa cū gradibus f. p̄sistentib⁹ totū aggregatū fuisset
intēssus. Idco illa cōsequētia nō valet de forma. ¶ Sz
oportet sic arguere. in fine hōze signate in casu argumētī

erit ita q̄ totūz p̄ductum ab a. in b. est ex infinitis lumin
bus nō cōmunicātib⁹ cōpositū: quoz q̄libet est intēss⁹
c. gradu p̄ducto in d. instāti in eodē subiecto adeq̄te coex
tensum. ergo tunc erit illud lūmē infinitū rē. nñ valet cō
sequētia: sed aīa est impossibile & ad istū intellectū assume
bat aīa in argumēto p̄ncipali: ideo ad p̄bationē cū arguit̄
tur q̄ illud aīa sit pōte & verū in casu ad intellectū datūz.
nūc. q̄ in quolibet instāti post d. p̄ducet a. in b. lūmē iten
sius rē. negat̄. dicit̄ etiā. q̄ nec in d. nec in instāti alio. a. d.
p̄ducet a. in b. aliq̄d lumen s̄m se & q̄libet sui: licet bñ in
quolibet instāti talis illuminatiōis habebit aliq̄d lūmē
post p̄ductum esse: tñ ante illud istans infinitē p̄ez p̄e
cessissent vel fuissent p̄ducte. Causa hui⁹ est. q̄ nō potest
fieri de nouo productio luminis in b. vel alio susceptibili
nisi vel per nouā p̄sentationē corporis luminosi ad susce
ptum luminis vel ecōtra aut per nouā generationē lu
minosi corporis iuxta susceptiū luminis: aut ecōtra aut
per nouam remotionē obstaculi vel p̄hibentis lūmina
tionem. & notū est q̄ omnes iste mutatiōes sunt successi
ue. ideo oīz q̄ omnis illuminatiō sit successiua & nō subita.
& sic in nullo in quo p̄ducit̄ vel possibile est p̄ducī aliq̄d
lūmē vel aliq̄s gradus luminis s̄m se. & q̄libet sui p̄duci
tur in instāti. & hoc per naturāle potētiāz. ¶ Et si arguit̄
cōtra hoc sic. q̄ nulla est resistētia in illuminatiōe & lumi
nosum agit s̄m vltimū sue potētie illuminādo. ergo vbi
def q̄ subito debet fieri cū ibi sit nulla resistētia. p̄batur
q̄ nō est resistētia in aliqua alteratiōe vel alterabili nisi
ex parte cōtrarietatis forme iducende ad dispositionem
existentēz in subiecto: sed nulla forma vel dispositio p̄tra
riatur luminī. ergo rē. ¶ Sed huic dicit̄. negando illud
aīa. s. q̄ nulla est resistētia in illuminatiōe: imo oīs resistē
tia que reperitur in mutatiōe quā illuminatiō p̄sequitur
est in illuminatiōe. si eniz illuminatiō cōsequit̄ appor
tionē corporis luminosi ad mediū illuminabile illud
idem: q̄d est resistētia in tali approximatiōe est resistētia.
& causa successiōis & in tali illuminatiōe s̄l rē si illuminatiō
p̄sequit̄ generationē corporis luminosi de nouo illud idē
q̄d est resistētia in tali generatiōe est resistētia in illa illu
minatiōe p̄ntē illarū generationē. & sic de alijs mutatiōi
bus ad quas p̄sequitur illuminatiō. ¶ Et tūc ad p̄bationē
quādo arguit̄ q̄ nō est resistētia nisi ex parte cōtrarieta
tis negat̄ vt alias demonstratū fuit: licet enī in illuminatiō
ne nō sit resistētia per se seu ex parte luminis inducēdi
est tamē ibi resistētia de per accidēs. s. p̄o quāto illumina
tio cōsequit̄ mutationēz successiuas: vt notū est vel aliq̄d
tale. ¶ Et si dicat̄ q̄ hoc ē cōtra p̄mā scōo de anima. vbi
dicit̄ illuminationē esse subitā. ¶ Dōm q̄ p̄hus vel locu
tus fuit de subito cōditōato. s. nisi aliquid per accidēs resi
steret ipsa illuminatiō erit subita & nō successiua. & hoc ē ve
rum vel intellexit subitā esse illuminationē. s. ip̄ceptibi
lis successiōis. & hoc iterū est verū. ¶ Et si arguitur cōtra
p̄mā glosam. q̄ ex illa segtur q̄ si per pōte corpus lumi
sum subito p̄sentaret̄ medio susceptiū luminis: q̄ tūc subi
to fieret illuminatiō. ponat̄ ergo q̄ per sup̄nālez potētiā
a. luminosū subito p̄ntet̄ b. medio deducto quociq̄ alio
ip̄edimēto: & segtur q̄ a. subito illuminabit b. mediū. & cū
hoc ponat̄ q̄ post p̄mā illuminationē ipsi⁹ b. cōtinue ip̄m
a. moueat̄ vsus b. & fiat tūc argumētū oīno: vt p̄us q̄ post
cōtinue inducet a. in b. lūmē intēssus q̄ duxit in p̄mo in
stanti illuminatiōis. & per p̄na totū lūmē p̄ductūz in b. in
fine erit infinitū intēssue. ¶ Sed huic dicit̄ cōcedendo
p̄mā p̄na & p̄na. s. q̄ si per possibile p̄sentaret̄ corp⁹ lumi
nosum rē. & admittit̄ per potētiāz sup̄nālez q̄ a. subito
p̄sentaret̄ b. & q̄ a. cōtinue post p̄bōz moueat̄ vsus b. rē.
& negat̄ q̄ cōtinue post a. inducet in b. lūmē intēssus q̄ in
duxit in p̄mo instanti illius hōze vt in d. exēpli grā. & hoc

ostinguendo lumen de nouo productum sibi se totum a lumine prius inducto: licet bene verum sit quod continue post inducet a. aliquod lumen ex quo simul cum lumine prius inducto resultabit lumen intensius quam prius. ¶ Et tunc ad probationem illius cum arguitur superius, quod continue a. erit propinquiusquam b. ceteris paribus: et quanto agens est propinquius passo ceteris paribus illi forme susceptivo tanto intensior vel perfectior forma producet. ergo et dicitur quod minor est falsa. scilicet quanto agens et hoc distinguendo formam de nouo productam totaliter contra persistentem: sed bene verum est pro quanto agens est propinquius passo susceptivo et totalis forma ab ipso producta est perfecta vel perfectior quam forma producta quando ipsum est remotius ceteris paribus. Et ad istum intellectum ponitur illa conclusio posita, quod agens propinquius et nec est verum quod quanto et. puta ly tanto dicunt equalitatem proportionis, quod tunc in quanta proportionem foret agens propinquius et. in tanta proportionem produceret lumen vel formam perfectiorem: quod est falsum. tunc enim agens passo immediatum produceret formam infinitam. ¶ Sed incidentialiter arguitur contra dictum. superius enim dicebatur quod non valet illa conclusio. hec forma composita est ex infinitis gradibus non comitantibus: quorum quolibet est intensius hoc certo dato aliquo alio: certe intensiois. ergo hec forma est infinita intensioe. ¶ Contra, quod sic se habet per omnia partes graduales ad formam quam resultat ex illis: sicut partes quantitatiue ad quantitates ex illis quantitatibus resultantem. Sed omnis quantitas ex infinitis partibus non comitantibus quantitatiuis equalibus huic vel illi certe date est vel foret infinita. igitur omnis forma ex infinitis talibus partibus gradualibus composita foret infinita: cuius tamen oppositum dictum est. ¶ Sed huic dicitur negando illud assumptum. scilicet quod sicut se habet per omnia et. imo aliquantum oppositum modo se habet partes quantitatiue ad quantitates graduales ad formam. Ad hoc enim quod forma reddat intensio per plures gradus operum illos in eodem situ adequate coextendit: ut prius declaratum fuit. quod nisi in eodem situ adequate coextendatur forma non redditur intensior. Et oppositum modo se habet de partibus quantitatiuis: ad hoc ut partes quantitatiue addite quantitati reddant quantitate maiorem operum illas quantitates esse et se in diuersis subiectis. si. n. tales quantitates penetrarent se et recipere in eodem situ non redderetur quantitate maiorem. id illa similitudo non valet. possumus. n. dicere quod non valet illud argumentum de forma. scilicet quantitas est ex infinitis quantitatibus proportionata huic certe date equalibus et non comitantibus. ergo quantitas est infinita. quod satis imaginabile est quod ante sit verum. et prius falsum imaginando quod de infinitas quantitates poles creet in eodem situ. tunc. n. ante foret verum. et prius falsum. quod tunc aggregatum ex illis quantitatibus foret precise finitum. id ut illud argumentum valeret oporteret addere quod ille quantitates essent extra se inuicem in diuersis subiectis. et oppositum de partibus gradualibus. scilicet essent in eodem situ adequate. ¶ Sed habet rationem argui. quod ex illa sequitur quod potest est aliqua forma esse in duplo intensior quam ipsa prius fuit: vel in quadruplo. et tamen illa forma precise habet quod prius habuit: quod repugnat positioni. quod ipsa potest quod forma est intensior propter hoc quod habet plures partes et. et prius probatur. ponatur. n. quod a. sit vnum uniformiter calidum gradu caliditatis ut quatuor pedalis quantitas: et quod de ab vna medietate ipsius a. auferatur omnes gradus caliditatis et ipsas uniformiter coextendat gradibus alterius medietatis. quo posito sequitur quod illa forma est in duplo intensior quam prius fuit. quod in eodem situ adequate habet in duplo partes quam prius habuit intensioe equalis gradui ut quatuor. et tamen ex casu prius ista forma nullum gradum habet quem prius non habuerit. Et prius posset probari quod fieret in quadruplo intensior si omnes illi gradus ponerentur in quarta ipsius a. et in centuplo si omnes ponerentur in centesima illius. ¶ Sed huic dicitur quod conclusio est concedenda. nec hoc repugnat positioni. quod positio non ponit quod ad hoc quod quantitas sit intensior requiratur quod habeat plures gradus huic certo equalis non com-

municantes: sed quod in eodem subiecto adequate habeat aliquem quem prius non habuerit. et sic est de forma data: ille. n. illa forma nullum gradum habet quem prius non habuit. habet tamen aliquem in hoc subiecto. scilicet in medietate a. quem prius non habuit in hoc subiecto. et hoc sufficit ad hoc quod sit intensior. ¶ Et ex hoc sequitur corollarie quod imaginabile est aliquam formam finitam intensioe fieri infinitam intensioe: quod tamen de nouo nullum gradum accret. patet imaginando quod caliditas ipsius a. poneretur in subiecto indistinctibili nullo alio sibi addito. ipsa enim tunc fieret infinita. quod si poneretur in medietate a. fieret in duplo intensior. si in quadrupla in quadruplo. et sic in infinitum. si poneretur in puncto et. ¶ Secundo sequitur quod imaginabile est aliquas quantitates esse iam equalis intensioe quam quantitates intensioe equalis addente vna illarum erit intensior altera deducta subtractione graduum ab aliqua ipsarum et noua graduum additione. prius imaginando quod a. et b. sint duo calida uniformiter gradu ut quatuor pedalis quantitas: et quod ab vna medietate ipsius a. auferatur tota caliditas: et coextendatur uniformiter alteri medietati: et quod a tribus quartis ipsius b. tota caliditas auferatur: et ponatur in quarta ipsius b. uniformiter. Iste posito prius quod caliditas quare b. et medietas a. in principio fuerunt equalis intensioe. quia vtraque fuit ut quatuor et caliditates fuerunt equalis intensioe sibi addite. quod caliditas trium quartarum b. et medietas a. fuerunt equalis: ut prius. et tamen in fine caliditas quare b. est in quadruplo intensior quam prius fuit et medietas a. in duplo intensior et in principio fuerunt equalis. ergo caliditas b. erit in fine in duplo intensior caliditate a. et. ¶ Et si dicatur quod hoc est contra conclusionem animi conceptionis. scilicet ab equalibus et. dicitur quod illa conclusio animi conceptionis si debet vniuersaliter esse vera debet intelligi ceteris partibus: qualiter non est in proposito. plures alie conclusiones posset elici ex dictis in solone istius argumenti. et per te ipsas elicias. ¶ Ad secundum principale est arguitur. sequitur quod potest esse forma eiusdem generis et. conceditur prius et prius. notum est enim quod homo et asinus sunt diuersa species spiritus eiusdem generis. et tamen homo est in infinitum perfectior asino. quod prius est in duplo plus quam in quadruplo. et sic in infinitum. quod tamen prius augeret asinus in sua perfectione nunquam attingeret perfectioem hominis. ¶ Et cum arguitur quod non. quod tunc illa forma quam alia in infinitum esset perfectior esset infinite perfectioris. negatur prius. ¶ Sed argumentum bene valeret si forme ille essent eiusdem rationis recte: sicut non sequitur corpus in infinitum excedit lineam: ergo corpus est infinitum. et ea est. quod linea et corpus non sunt eiusdem rationis specificie. ergo si in infinitum augeret linea in sua dimensionem non fieret equalis alicui corpori. ¶ Sed illud argumentum bene valeret. hoc corpus quocumque modo strato aliquod corpus in infinitum excedit. ergo hoc corpus est infinitum. Et ita proportionabiliter dicendum est de quibuslibet indiuiduis diuersarum specierum: sicut dictum est de corpore et linea. ¶ Et si arguitur contra sic. si corpus esset precise in duplo maius linea ipsum esset aliquantum. si in quadruplo in quadruplo maius. et sic in infinitum. quod si ipsum foret in infinitum maius ipsum foret infinitum. ¶ Dicitur dicitur negando illud ante. scilicet si corpus foret precise in duplo maius: imo si foret aliqd quod foret precise seipsum ad lineam ipsum non esset corpus. ¶ Secundo illud corpus non foret aliquantum. si enim aliqd est corpus in infinitum est maius linea. ¶ Sed habet responsum arguitur. quod si ipsa sit bona sequitur quod homo et asinus essent equalis perfectionis: cuius oppositum ponit responso. et prius arguitur. quod in infinitum asinus est perfectior musca et precise in infinitum hoc est perfectior eade. et quorumcumque duorum ad aliqd tertium est eadem proportio in aliqua denominatione inter se sunt equalia in illa. ergo homo et asinus sunt equalis perfectionis. ¶ Item per idem arguitur. quod si corpus in infinitum excedit lineam quod corpus est equalis lineae. quod capiat a. corpus quod in infinitum est maius b. linea: et ad imaginationem sit c. linea aliquam infinitam. tunc arguitur quod a. corpus et c. linea sunt equalia. quod tamen a. quod

c. in infinitum excedit b. & p. esse in infinitum. ergo a. & c. sunt
eqlia. ¶ Item sequitur q. superficies linea & punctus sunt eqlia:
q. d. est impossibile. & p. arguit. q. p. esse tantum exceditur
superficies a corpore sicut linea ab eodem vel punctus. q. r.
p. nota & a. p. q. r. tam superficies q. linea & q. punctus in
infinitum excedit a corpore. ¶ Item non plus de. esset p. f.
ctior a. s. q. homo: q. d. est falsum. q. homo & de. essent eqlia
in p. f. ctione. & p. tenet. q. ita in infinitum b. e. perfectior
a. s. sicut deus. ¶ Ad hec respondetur p. mo. ad p. m. cu. ar.
guif. sequif. q. homo & a. s. n. essent eqlia p. f. ctione. negat p. m.
¶ Et ad p. b. atione cu. arguit. q. a. s. n. est in infinitum
p. f. ctior musca & p. esse in infinitum homo est p. f. ctior eade.
ergo homo & a. s. n. sunt eqlia p. f. ctione. negat p. m. & cu.
arguit q. quozucup. duoz. ad tertium & c. ¶ Huic dicit q.
quozucup. duoz. ad tertium est eade. p. portio numeralis:
vt dupla vel tripla vel aliqua h. q. illa iter se sunt eqlia.
aliter non op. n. enim est necessarium q. si aliqua excedunt
aliquod tertium vltra oem p. portione numeralem q. illa sint
eqlia. notum est. n. q. corpus & superficies erunt ineqlia. & t. n.
vtrunq. istoz. excedit punctus vel lineas vltra oem p. por.
tione numerali: sed ad hoc vt aliqua excedetia vltra oem
numerali p. portione sint eqlia op. q. excessus arithmetri
ci q. bus illa duo excedunt illud tertium sint equales excessus
suo respectu illius tertii: q. d. non est de homine & a. s. n. res.
pectu musce. homo enim excedit muscam p. p. f. ctione sua que
est maior p. f. ctione a. s. n. qua a. s. n. excedit muscam. similiter
licet non in alia p. portione numerali corpus excedat lineas
vel punctus q. superficies. t. n. bene maiori excessu excedit. q.
corpus excedit punctum per tres dimensioes: & superficies p. ci
se per duas. ¶ Et per idem p. r. s. s. q. d. s. c. m. q. licet a. cor.
pus non plus excedat b. lineam q. c. lineam excedat eandem. & b.
s. c. m. p. portione geometrica vel naturalis: non sequit. t. n. q.
a. & c. sunt equalia. q. excessus q. bus excedit b. lineas non
sunt equales. ¶ Ad tertium cu. arguit. q. superficies linea &
punctus sunt eqlia: negat p. f. ctione. q. n. per equales excessus
excedunt. ¶ Sed p. tra hoc arguit. eodem excessu excedit
linea & superficies a corpore. ergo & c. p. tenet. & a. s. n.
patet. q. seipso excedit corpus t. a. lineam q. superficies. q. r.
¶ Et per idem arguit contra alias solutiones datas p. b. an.
do q. a. s. n. & musca sunt eqlia p. f. ctione. q. excessus quo
homo excedit muscam est idem vel equalis excessui quo b.
excedit a. s. n. igit a. s. n. & musca sunt eqlia p. f. ctione. p. f.
quentia nota est ex r. s. s. o. h. o. enim excedit muscam per sua
p. f. ctione & p. esse per illas excedit a. s. n. ergo & c. ¶ Huic
dicit negando p. m. illa. eodem excessu excedit corp. super.
ficiem & lineam. igit equaliter & c. licet enim eodem excessu exce.
datur linea & superficies & c. ille t. n. excessus e. maior excessus
suo respectu lineae q. respectu superficiei. q. linea excedit
per duas dimensiones & superficiem p. esse per vna. ¶ Et co.
similiter dicit ad aliud cu. arguit. q. a. s. n. & musca sunt
eqlia p. f. ctione. q. licet eodem excessu excedant musca
& a. s. n. ab hoie: perfectio t. n. hominis est maior excessus
respectu musce q. respectu a. s. n. ¶ Ad q. r. m. cu. arguit.
q. t. n. non plus deus & c. ¶ Huic dicit concedendo p. m. &
p. m. ad hunc intellectum q. non in maiori p. portione numera.
li deus est p. f. ctior a. s. n. q. homo. sed istud non arguit q.
deus & homo sunt eqlia p. f. ctione vt declaratu e. ¶ Sed
contra hoc arguo sic. q. excessus quo deus excedit a. s. n.
non est maior excessus respectu a. s. n. q. respectu hois. ergo
homo & a. s. n. p. f. ctione exceduntur a deo eqliter. & per
p. m. sunt equalis p. f. ctione. p. m. nota & a. s. n. p. q. respectu
vtriusq. istoz. est excessus infinitus & c. ¶ Sed huic dicit.
negando illa p. m. excessus quo deus & c. igit a. s. n. & homo
sunt eqlia p. f. ctione. sed argumentum valeret si ille foret
finitus excessus. s. i. r. e. t. d. m. o. s. t. r. a. t. i. o. duobus corporib. i. e. q.
libus vt a. & b. & s. i. t. a. d. b. q. licet vnu corpus infini

tum non maiori excessu excedit a. q. b. q. vtriusq. illor. ex.
cedit excessu infinito: non t. n. a. & b. sunt equalia & equaliter
excedunt: q. non equali excessu: cu. excessus infinitus non sit
equalis alteri excessui infinito vt b. videri tertio p. h. y. s. i. c. o.
r. u. z. nec etia. sint equalia a. & b. vt p. r. ex. casu. ¶ Ad tertium
p. n. c. i. p. a. l. e. cum arguit. termini mor. sunt impossibiles & in.
c. o. p. o. s. s. i. b. i. l. e. s. huic d. q. illa auctoritas intelligit de terminis
vltimatis in aliqua specie motus. vt verbi g. r. a. in calefa.
ctioe termini vltimati sunt caliditas summa & frigiditas su.
ma q. bene sunt i. c. o. p. o. s. s. i. b. i. l. e. s. & s. i. c. i. t. e. l. l. i. g. i. t. illud a. s. n. ar.
gumentum non est ad p. p. o. s. i. t. u. z. Vel aliter dicit concedendo
illud a. s. n. ad hunc intellectum q. impossibile est in eodem adeq.
te esse terminum a quo & terminum ad quem eiusdem motus. Et
cum arguit q. partes forme eidem adeq. te coextense sunt
termini mor. Dicit. q. hoc est impossibile. q. non est pole q.
aliqua forma sit terminus a quo nisi cu. ipsa sit in acquiri:
& q. aliqua sit terminus ad quem nisi cum ipsa sit in adquisi.
to esse. & notum est q. cu. vna pars forme sit in adquisito e.
q. illa que fuit terminus a quo motus ex quo acquisita est
illa forma non amplius est terminus a quo. Iuxta hoc co.
ceditur q. licet terminus a quo & ad quem a. vel b. mor. sit
possibile simul esse in eodem adequate: non tamen est possibi.
le terminus a quo & terminum ad quem a. vel b. motus esse
simul. ¶ Ad quartum p. n. c. i. p. a. l. e. cum arguit. q. nisi foret
necesse & c. tunc forma intenderetur per additiones illaz.
partium & c. concedit p. m. & p. m. Et cu. arguitur q. non. q.
tunc nulla forma intederet. negat p. m. ¶ Et ad p. b. atio.
nem. cu. arguit q. aliquid intendi est ipm fieri intensius
q. prius fuit: sed nulla forma fit vel fieri pot. intensior q.
prius fuit. ergo nulla forma intendit. ¶ Huic dicitur q.
antecedens est distinguendum. pot. enim dupliciter dici ali.
quid intendi. q. vel subiective vel terminative. Et illud
dicitur vere subiective intendi q. d. subiective in se recipit
partes forme. Et illud est subiective q. d. alterat: & vt sic nul.
la forma intendit: sed solum subiectus intendit vel remitti.
tur. q. isto mo. q. d. libet q. d. intendit sit intensius q. prius fuit.
Sed aliquid intendi terminative est illud per intensio.
nem p. d. u. c. i. s. u. e. q. d. est terminus intensiois. & sic sola for.
ma intendit. q. in intensioe forme non p. d. u. c. i. t. nisi forma. &
sic capiendo aliquid intendi non q. d. libet q. d. intenditur sit
intensius q. ipm prius fuit. & sic negat illud antecedens. s.
q. idem est aliquid intendi & fieri intensius q. prius fuit.
¶ Sed contra hanc responsione arguit. q. quicquid auget
eodem modo quo auget sit maius q. prius. ergo si forma
aliquo modo augetur eo modo quo auget sit maior vel
intensior q. prius fuit. Item q. d. libet q. d. mouetur manet
idem in termino a quo & in termino ad quem motus: sed o.
e. q. d. augmentat vel intendit mouet. ergo & c. ¶ Ad p. m. u. z.
negat illud a. s. n. q. forma auget vel intendit terminative
in p. m. o. s. u. i. e. s. s. e. & t. n. non plus fuit. ¶ Ad s. c. o. m. s. i. l. r. natu.
r. illud a. s. n. de eo q. d. auget vel mouet terminative. vel a. l. r.
pot. dici q. non omne q. d. auget vel intendit mouetur: sed
solu. q. d. augetur vel intendit subiective moueri d. ¶ Al. r.
pot. r. i. d. e. r. i. ad argumentum p. n. c. i. p. a. l. e. q. s. c. o. z. rei veritate nul.
la forma intendit vel remittit p. formam. nec hoc repugnat
positioi. S. i. s. i. a. l. i. q. u. d. q. forma itedit hoc ipso p. d. i. c. t. u.
est: p. o. n. i. t. ad illu. intellectum. s. i. s. u. b. i. e. c. t. u. s. i. t. i. n. t. e. n. s. i. u. s. p. e. r. f. o. r. m. a. z.
¶ Sed & hoc arguit. q. pole est vna forma alia e.
intensior vel remissior. ergo pole est vna forma itedi
vel remitti. c. o. s. e. q. u. e. t. i. a. nota est. & assumptu positu est su.
p. a. ¶ Huic dicit negando c. o. s. e. q. u. e. t. i. a. s. i. c. u. t. n. e. c. s. e. q. u. e. t. i. a. p. o. l. e.
est aliquod tempus esse maius vel minus alio. ergo possibi.
le est aliquod tempus augmerari vel diminui.

¶ Excellentissimi phisici & medici Jacobi forlinensis tra.
ctat. de intensioe & remissioe formar. feliciter explicat.